KAUPUNGINVALTUUSTON ASIAKIRJAT
STADSFULLMÄKTIGES HANDLINGAR

KAUPUNGINHALLITUKSEN MIETINNÖT
STADSSTYRELSENS BETÄNKANDEN

6 - 2009

Valtuutettujen tekemät talousarvioaloitteet

Budgetmotioner väckta av fullmäktigeledamöter

Sisältö · Innehåll

sivu · sida

JOHDANTO Kaupunginvaltuuston esityslista 4.11.2009, asia 4, sivu 17

INGRESS Stadsfullmäktiges föredragningslista 4.11.2009, ärende 4, sidan 17

LIITTEET · BILAGOR

Liite A · Bilaga A — Sisältää seuraavat aloitteet sekä niistä hankitut lausunnot · Innehåller följande motioner och utlåtanden om dem:

KAUPUNGINJOHTAJA

Aloite 1 — **Antti Vuorela ym.** (nuorisopsykiatrian lisäresurssit) 3, 135
Liite 1 terveyslautakunta

Aloite 2 — **Sirkku Ingervo ym.** (opiskelijoiden lapsiparkkipalvelu) 4, 138
Liite 2 sosiaalilautakunta

Aloite 3 — **Olli Salin ym.** (terveydenhuoltolain velvoitteet) 5, 140
Liite 3 terveyslautakunta

Aloite 4 — **Maija Anttila ym.** (pysäköinninvalvonnan tehostaminen) 6, 143
Liite 4 yleisten töiden lautakunta
Liite 5 kaupunkisuunnitteluvirasto

Aloite 5 — **Maija Anttila ym.** (vapaaehtoistyöntekijöiden matkat) 9, 149
Liite 6 terveyslautakunta
Liite 7 sosiaalilautakunta

Aloite 6 — **Antti Vuorela ym.** (lähiliikuntakentät) 11, 153
Liite 8 liikuntalautakunta

Aloite 7 — **Terhi Koulumies ym.** (yksityiset päiväkodit) 12, 155
Liite 9 sosiaalilautakunta

Aloite 8	**Terhi Koulumies ym.** (tukien kirjaaminen)	14
Aloite 9	**Pia Pakarinen ym.** (kouluisännät)	15, 156
	Liite 10 opetuslautakunta	
Aloite 10	**Maija Anttila ym.** (omaishoitajien jaksaminen)	16, 158
	Liite 11 sosiaalilautakunta	
Aloite 11	**Heli Puura ym.** (Laajasalon yhdyskuntatyöntekijä)	18, 160
	Liite 12 sosiaalilautakunta	
Aloite 12	**Kati Peltola ym.** (terveysasemien lisähenkilökunta)	20, 162
	Liite 13 terveyslautakunta Liite 14 sosiaalilautakunta	
Aloite 13	**Yrjö Hakanen ym.** (lähiörahaston purkaminen)	23
Aloite 14	**Yrjö Hakanen ym.** (sosiaaliviraston määrärahat)	24, 168
	Liite 15 sosiaalilautakunta	
Aloite 15	**Yrjö Hakanen ym.** (Maunulan julkiset palvelut)	28, 174
	Liite 16 suomenkielinen työväenopisto Liite 17 kulttuuri- ja kirjastolautakunta Liite 18 sosiaalilautakunta	
Aloite 16	**Sirpa Asko–Seljavaara ym.** (homekoulut ja -päiväkodit)	30, 182
	Liite 19 opetuslautakunta Liite 20 kiinteistölautakunta Liite 21 sosiaalilautakunta	
Aloite 17	**Harry Bogomoloff** (liikuntaseurojen tukeminen)	32, 188
	Liite 22 liikuntalautakunta	
Aloite 18	**Juha Hakola** (varusmiespalveluksen kuntoutustuki)	34, 190
	Liite 23 terveyslautakunta	

Aloite 19	**Arja Karhuvaara ym.** (Suomenlinnan asukaspysäköinti)	36, 192
	Liite 24 kaupunkisuunnittelulautakunta	
Aloite 20	**Heikki Karu** (urheiluseurojen tukeminen)	38, 195
	Liite 25 liikuntalautakunta	
Aloite 21	**Kauko Koskinen ym.** (Koillis-Helsingin jalkapallohalli)	39, 197
	Liite 26 liikuntalautakunta	
Aloite 22	**Kauko Koskinen ym.** (omaishoitajien tukeminen)	41, 200
	Liite 27 sosiaalilautakunta	
Aloite 23	**Hannele Luukkainen ym.** (koiraverosta luopuminen)	42
Aloite 24	**Hannele Luukkainen ym.** (Kontulan asukastila)	43, 202
	Liite 28 sosiaalilautakunta	
Aloite 25	**Seija Muurinen ym.** (iäkkäiden palvelukeskus)	44, 204
	Liite 29 sosiaalilautakunta	
Aloite 26	**Seija Muurinen ym.** (+70-vuotiaiden joukkoliikennemaksu)	46, 206
	Liite 30 HKL-liikelaitoksen johtokunta	
Aloite 27	**Jaana Pelkonen ym.** (yleisötapahtumapaikkojen siivous)	48, 211
	Liite 31 yleisten töiden lautakunta	
Aloite 28	**Laura Rissanen ym.** (Tokoinrannan kehittäminen)	50, 215
	Liite 32 yleisten töiden lautakunta	
Aloite 29	**Ulla-Marja Urho ym.** (Lauttasaaren ulkoliikuntapaikat)	52, 217
	Liite 33 liikuntalautakunta	
Aloite 30	**Zahra Abdulla ym.** (erityislasten päivähoito)	54, 220
	Liite 34 sosiaalilautakunta	

Aloite 31	**Outi Alanko–Kahiluoto ym.** (kouluterveydenhoitajat)	55, 222
	Liite 35 opetuslautakunta Liite 36 terveyslautakunta	
Aloite 32	**Outi Alanko–Kahiluoto ym.** (koulupudokkuus)	57, 232
	Liite 37 opetuslautakunta	
Aloite 33	**Jessica Karhu ym.** (seutulipun hinta)	59, 237
	Liite 38 HKL-liikelaitoksen johtokunta	
Aloite 34	**Tuuli Kousa ym.** (YTV:n vyöhykelisä)	61, 241
	Liite 39 HKL-liikelaitoksen johtokunta	
Aloite 35	**Elina Moisio ym.** (kävelykeskustan laajentaminen)	63, 244
	Liite 40 kaupunkisuunnittelulautakunta	
Aloite 36	**Elina Moisio ym.** (Katajanokan päiväkotitilat)	65, 247
	Liite 41 sosiaalilautakunta	
Aloite 37	**Tuomas Rantanen ym.** (leikkipuisto Tuhkimo)	67, 249
	Liite 42 sosiaalilautakunta	
Aloite 38	**Johanna Sumuvuori ym.** (maahanmuuttajien neuvontapiste)	69, 251
	Liite 43 henkilöstökeskus Liite 44 sosiaalilautakunta	
Aloite 39	**Sanna Vesikansa ym.** (päivähoidon tiedottaminen)	71, 255
	Liite 45 sosiaalilautakunta	
Aloite 40	**Julia Virkkunen ym.** (mielenterveyspuhelin)	73, 257
	Liite 46 terveyslautakunta	
Aloite 41	**Tuomo Valokainen ym.** (muusikoiden harjoittelutilat)	75, 260
	Liite 47 kulttuuri- ja kirjastolautakunta	

Aloite 42	**Kati Peltola ym.** (kansaneläkeläisten joukkoliikennelippu)		77, 262
	Liite 48	HKL-liikelaitoksen johtokunta	
Aloite 43	**Kati Peltola ym.** (ympärivuorokautinen kotihoito)		78, 266
	Liite 49	terveyslautakunta	
Aloite 44	**Sirpa Puhakka ym.** (tanssitalohanke)		80, 269
	Liite 50	kulttuuri- ja kirjastolautakunta	
Aloite 45	**Sirpa Puhakka ym.** (kouluterveyslääkärit ja -hoitajat)		82, 271
	Liite 51	terveyslautakunta	
Aloite 46	**Pekka Saarnio ym.** (kansalaistapahtumat)		84, 278
	Liite 52	sosiaalilautakunta	
	Liite 53	kulttuuri- ja kirjastolautakunta	
	Liite 54	nuorisolautakunta	
Aloite 47	**Pekka Saarnio ym.** (omaishoitajien vapaapäivät)		86, 284
	Liite 55	sosiaalilautakunta	
Aloite 48	**Hanna-Kaisa Siimes ym.** (sosiaaliohjaajien määrä)		87, 286
	Liite 56	sosiaalilautakunta	
Aloite 49	**Hanna-Kaisa Siimes ym.** (maahanmuuttajalasten koulunkäynti)		88, 289
	Liite 57	opetuslautakunta	
Aloite 50	**Tea Vikstedt ym.** (ikäjohtamismenetelmä)		90, 292
	Liite 58	henkilöstökeskus	
Aloite 51	**Tea Vikstedt ym.** (koululiikuntahanke)		91, 294
	Liite 59	opetuslautakunta	
	Liite 60	liikuntalautakunta	
Motion · Aloite 52	**Maria Björnberg–Enckell m.fl.** (koordinering av den svenska servicen · ruotsinkielisten palvelujen koordinointi)		92

Motion · Aloite 53	**Sture Gadd m.fl.** (kommunala soppkök · kunnalliset soppatykit)	93, 299
	Liite 61 sosiaalilautakunta	
Motion · Aloite 54	**Jan D. Oker-Blom m.fl.** (gratis resor i kollektivtrafiken för pensionärer · eläkeläisten ilmaisen joukkoliikennematkat)	94, 301
	Liite 62 HKL-liikelaitoksen johtokunta	
Motion · Aloite 55	**Nils Torvalds m.fl.** (reparationskostnaderna för privata åldringshem · yksityisten vanhainkotien korjauskustannukset)	95
Aloite 56	**Seppo Kanerva ym.** (sotainvalidien kuntapalvelut)	96, 305
	Liite 63 terveyslautakunta Liite 64 sosiaalilautakunta	
Aloite 57	**Seppo Kanerva ym.** (+85-vuotiaiden matkalippualennus)	98, 310
	Liite 65 HKL-liikelaitoksen johtokunta	
Aloite 58	**Antti Valpas ym.** (Seniorisäätiön kiinteistöt)	99
Aloite 59	**Laura Kolbe ym.** (roska-astioiden suunnittelu)	101, 314
	Liite 66 yleisten töiden lautakunta	
Aloite 60	**Laura Kolbe ym.** (monikielinen opetuspaketti)	103, 315
	Liite 67 opetuslautakunta	
Aloite 61	**Laura Kolbe ym.** (nykyaikainen kotiseutuoppikirja)	104, 317
	Liite 68 kaupunginmuseon johtokunta Liite 69 opetuslautakunta	
Aloite 62	**Terhi Peltokorpi ym.** (lapsiperheiden kotipalvelut)	106, 321
	Liite 70 sosiaalilautakunta	
Aloite 63	**Terhi Peltokorpi ym.** (maahanmuuttajanaisten kielikurssit)	108, 323
	Liite 71 henkilöstökeskus Liite 72 opetuslautakunta	
Aloite 64	**Yrjö Hakanen ym.** (lähikirjastot ja kulttuurihankkeet)	110, 328
	Liite 73 kulttuuri- ja kirjastolautakunta	

Aloite 65	**Yrjö Hakanen ym.** (vammaisten palvelut)	112, 331
	Liite 74 sosiaalilautakunta	
Aloite 66	**Yrjö Hakanen ym.** (työllistäminen)	113, 334
	Liite 75 työllistämistoimikunta	
Aloite 67	**Yrjö Hakanen ym.** (kaupungin työntekijöiden palkat)	115, 336
	Liite 76 henkilöstökeskus	
Aloite 68	**Yrjö Hakanen ym.** (sivistystoimen määrärahat)	117, 338
	Liite 77 nuorisolautakunta Liite 78 suomenkielisen työväenopiston johtokunta Liite 79 opetuslautakunta	
Aloite 69	**Yrjö Hakanen ym.** (energiatalous)	119, 348
	Liite 80 Helsingin Energian johtokunta	
Aloite 70	**Yrjö Hakanen ym.** (eläkeläisten alennukset)	122, 353
	Liite 81 HKL-liikelaitoksen johtokunta	
Aloite 71	**Yrjö Hakanen ym.** (joukkoliikenteen edistäminen)	124, 358
	Liite 82 HKL-liikelaitoksen johtokunta Liite 83 kaupunkisuunnittelulautakunta Liite 84 yleisten töiden lautakunta	
Aloite 72	**Yrjö Hakanen ym.** (rakentamisen yksikkö)	126, 366
	Liite 85 asuntotuotantotoimikunta	
Aloite 73	**Yrjö Hakanen ym.** (tonttivuokrien kohtuullistaminen)	128
Aloite 74	**Yrjö Hakanen ym.** (terveyspalvelut ja hoitotakuu)	131, 368
	Liite 86 terveyslautakunta	
Aloite 75	**Yrjö Hakanen ym.** (ympäristökeskuksen henkilöstö)	133, 371
	Liite 87 ympäristölautakunta	

4
TALOUSARVIO VUODEKSI 2010 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2010–2012

Khs 2008-1837, 2008-2330, 2008-2513, 2009-180, 2009-181, 2009-168, 2009-293, 2009-294, 2009-283, 2009-284, 2009-295, 2009-276, 2009-285, 2009-286, 2009-287, 2009-417, 2009-402, 2009-403, 2009-449, 2009-404, 2009-418, 2009-419, 2009-420, 2009-421, 2009-410, 2009-411, 2009-438, 2009-433, 2009-405, 2009-412, 2009-439, 2009-440, 2009-450, 2009-451, 2009-422, 2009-423, 2009-441, 2009-458, 2009-459, 2009-442, 2009-413, 2009-443, 2009-444, 2009-424, 2009-425, 2009-445, 2009-446, 2009-426, 2009-427, 2009-406, 2009-407, 2009-457, 2009-414, 2009-447, 2009-448, 2009-408, 2009-434, 2009-435, 2009-452, 2009-453, 2009-455, 2009-456, 2009-460, 2009-461, 2009-462, 2009-463, 2009-464, 2009-465, 2009-466, 2009-467, 2009-468, 2009-469, 2009-470, 2009-471, 2009-1970

KHS Kaupunginvaltuusto päättänee hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen talousarvioksi vuodeksi 2010 ja taloussuunnitelmaehdotuksen ohjeellisena vuosille 2010–2012 kaupunginhallituksen mietinnön nro 5–2009 mukaisena.

Lisätiedot:
Saxholm Tuula, talousarviopäällikkö, puhelin 310 36250

LIITTEET

Liite 1 Mietintö 5–2009
Liite 2 Mietintö 6–2009
Liite 3 Helsingin sosiaalidemokraattien muutosesitykset Kj:n ehdotukseen talousarvioksi vuodeksi 2010

Khs toteaa, että talousarvio vuodeksi 2010 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2010–2012 sisältyvät Khn mietintöön nro 5–2009. Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuutettujen tekemät talousarvioaloitteet sisältyvät mietintöön nro 6–2009.

Khn vähemmistön (Kopra, Kantola ja Pajamäki) mielestä Khn olisi tullut tehdä liitteessä 3 mainitut muutokset Kjn alkuperäiseen ehdotukseen talousarvioksi vuodeksi 2010.

Jäsenet Kopra, Kantola ja Pajamäki ilmoittivat päätöksestä eriävän mielipiteensä.

4
BUDGET FÖR ÅR 2010 OCH EKONOMIPLAN FÖR ÅREN 2010-2012

Stn 2008-1837, 2008-2330, 2008-2513, 2009-180, 2009-181, 2009-168, 2009-293, 2009-294, 2009-283, 2009-284, 2009-295, 2009-276, 2009-285, 2009-286, 2009-287, 2009-417, 2009-402, 2009-403, 2009-449, 2009-404, 2009-418, 2009-419, 2009-420, 2009-421, 2009-410, 2009-411, 2009-438, 2009-433, 2009-405, 2009-412, 2009-439, 2009-440, 2009-450, 2009-451, 2009-422, 2009-423, 2009-441, 2009-458, 2009-459, 2009-442, 2009-413, 2009-443, 2009-444, 2009-424, 2009-425, 2009-445, 2009-446, 2009-426, 2009-427, 2009-406, 2009-407, 2009-457, 2009-414, 2009-447, 2009-448, 2009-408, 2009-434, 2009-435, 2009-452, 2009-453, 2009-455, 2009-456, 2009-460, 2009-461, 2009-462, 2009-463, 2009-464, 2009-465, 2009-466, 2009-467, 2009-468, 2009-469, 2009-470, 2009-471, 2009-1970

STN

Stadsfullmäktige torde besluta godkänna stadsstyrelsens förslag till budget för år 2010 och förslag till ekonomiplan som anvisning för åren 2010–2012 enligt stadsstyrelsens betänkande nr 5–2009.

Tilläggsuppgifter:
Saxholm Tuula, budgetchef, telefon 310 36250

BILAGOR

Bilaga 1 Betänkande 5–2009
Bilaga 2 Betänkande 6–2009
Bilaga 3 Av Helsingfors socialdemokrater föreslagna ändringar i stadsdirektörens förslag till budget för år 2010

Stn konstaterar att budgeten för år 2010 och ekonomiplanen för åren 2010–2012 ingår i Stns betänkande nr 5–2009. De av fullmäktige-ledamöter väckta budgetmotioner som ska behandlas i anslutning till budgeten ingår i betänkande nr 6–2009.

En minoritet inom Stn (Kopra, Kantola och Pajamäki) ansåg att Stn borde ha gjort de i bilaga 3 angivna ändringarna i stadsdirektörens ursprungliga förslag till budget för år 2010.

Ledamöterna Kopra, Kantola och Pajamäki anmälde avvikande mening genom att reservera sig mot beslutet.

Liitteet kaupunginhallituksen mietintöön nro 6 vuodelta 2009

Bilagor till stadsstyrelsens betänkande nr 6 för år 2009

1
VT ANTTI VUORELAN JA 10 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE NUORISOPSYKIATRIAN LISÄRESURSSEISTA

Kvsto 3.9.2008, asia 14
Khs 2008-1837

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Nuorisopsykiatrian resurssit ovat riittämättömät. Tämä on tilanne esimerkiksi Malmin nuorisopsykiatrian poliklinikalla Ratapolilla. Lapset ja nuoret joutuvat jonottamaan kuukausia päästäkseen hoitoon. Kriisitilanteissa joudutaan hakeutumaan lastenklinikan päivystykseen. Lasten ja nuorten mielenterveysongelmat kasvavat koko ajan, mutta nuorisopsykiatrian resursseja ei ole lisätty vastaavasti.

Esitän, että talousarviossa varataan riittävät määrärahat nuorisopsykiatriaan, jotta kaikki potilaat pääsevät hoitoon kohtuullisessa ajassa."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 1**.

Khs viittaa lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että nuorisopsykiatrian palveluissa on ollut ajoittain saatavuusongelmia, etenkin vuonna 2008, mutta ne ovat johtuneet nuorisopsykiatrien rekrytointiongelmista. Nyt kaikki virat on saatu täytettyä. Näin ollen Khs katsoo, että tilapäiset saatavuusongelmat eivät ole johtuneet puutteellisesta resursoinnista, vaan nuorisopsykiatrien saatavuudesta.

Lisäksi Khs toteaa, että terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyötä vahvistetaan. Terveysasemien toiminnan tukemiseen, erityisesti mielenterveys- ja päihdeosaamisen lisäämiseen on varattu 1,5 milj. euroa aikaisempaa enemmän.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

2
VT SIRKKU INGERVON YM. TALOUSARVIOALOITE OPISKELIJOIDEN LAPSIPARKKIPALVELUUN PANOSTAMISESTA

Kvsto 5.11.2008, asia 5
Khs 2008-2330

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin yliopiston ylioppilaskunta (HYY) on vuodesta 2002 lähtien ylläpitänyt perheellisille jäsenilleen suunnattua lapsiparkkia. Opiskeleva vanhempi voi tuoda lapsensa lapsiparkkiin pari kertaa viikossa muutamaksi tunniksi kerrallaan hoitoon, jotta hän pääsee itse luennolle, tenttiin, kirjastoon tai hoitamaan muita asioita. Palvelu on erittäin suosittu ja hyvin toimiva ja pitää osaltaan osan opiskelijoiden lapsista poissa kunnallisesta päivähoidosta. Palvelu on kuitenkin myös hintava; vuositasolla kokonaiskustannukset ovat noin 80 000 euroa. HYY itse maksaa palvelusta tällä hetkellä 68 000 euroa ja Helsingin kaupunki 4 000 euroa. Edelleen lapsiparkin ylivoimaisesti suurin rahoittaja olisi HYY itse. Yliopisto on sitoutunut maksamaan saman verran kuin kaupunki.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin avustus HYY:lle kattaisi 20 prosenttia. Summa olisi vuositasolla noin 16 000 euroa lapsiparkin ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista, kuitenkin siten että helsinkiläisten käyttäjien määrä olisi avustuksen perustana. Esitämme myös, että yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa tutkittaisiin mahdollisuus myös muiden kuntien osallistumisesta kuntalaistensa lapsiparkin kustannuksiin vastaavasti."

Aloitteesta on saatu 30.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 2**.

Khs toteaa, että lapsiparkkitoiminta täydentää lapsiperheille suunnattuja kunnallisia palveluja. Järjestöavustuksiin on varattu sosiaalilautakunnan vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa 3,5 milj. euroa, joista HYY voi hakea avustusta lapsiparkkitoimintaan helsinkiläisten osalta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

3
VT OLLI SALININ JA 9 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE TERVEYDENHUOLTOLAIN VELVOITTEISTA

Kvsto 26.11.2008, asia 21
Khs 2008-2513

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä jätti kesäkuussa esityksen uudeksi terveydenhuoltolaiksi, jossa nykyisen kansanterveyslain ja erikoissairaanhoitolain palvelut yhdistetään.

Lausuntokierroksen jälkeen jättää valtioneuvosto ensi keväänä lakiesityksen, jossa muun muassa psykososiaalisen tuen palvelujärjestelmä uudistetaan merkittävästi. Esitämme, että kaupunginhallitus huolehtii uuden lainsäädännön velvoitteiden ottamisesta huomioon sosiaali- ja terveystoimen talousarvioesityksessä vuodelle 2010, jotta päivystyksellinen ensivaste, hoitoonohjaus, tarvittavat kuntoutuspalvelut ja hoito sekä jälkipuinti järjestetään kaupungin omana toimintana."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyskeskuksen lausunto, joka on **liitteenä 3**.

Khs toteaa, että esitys uudeksi terveydenhuoltolaiksi on myöhentynyt vuodella ja annetaan keväällä 2010 ja tulee näin ollen voimaan 2011 alusta. Terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston yhteinen työryhmä on valmistellut kevään 2009 aikana psykososiaalisen tuen auttamisjärjestelmän kehittämistä ottaen huomioon tulevat lainsäädännölliset muutokset ja toiminnan muutostarpeet. Terveysvirasto luopuu ostopalvelusta ja sosiaalivirastossa aloittaa vuoden 2010 alusta Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystys. Ratkaisu mahdollistaa psykososiaalisen tuen ja terveydenhuollon päivystyspalvelujen yhteistyökokonaisuuden ja takaa ympärivuorokautisen päivystyksen sekä suuronnettomuusvalmiuden. Talousarviossa on huomioitu tarvittava määrärahasiirto terveysvirastolta sosiaalivirastolle.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

4
VT MAIJA ANTTILAN JA 11 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE PYSÄKÖINNINVALVONNAN TEHOSTAMISESTA

Kvsto 28.1.2009, asia 12
Khs 2009-180

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin sanomissa (25.1.) kerrottiin pysäköintikäytäntöjen rappeutumisesta ja miten heikosti kaupunki väärinpysäköintiin puuttuu. Jos 4 päivän aikana 21 väärinpysäköintiä tuottaa vain 3 sakkomaksua, jossakin on suurta vikaa. Hyvin hoidettu pysäköinninvalvonta voisi olla itsensä kustantavaa.

Kaupunkilaiset valittavat katujen ahtautta, pysäköintipaikkojen käyttöä ilmaisena mainospaikkoina. He vaativat lisää kadunvarsipysäköintiä, vaikka maanalaiset parkkiluolat seisovat vajaakäytöllä jne.

Pysäköintiongelmista ja pysäköinnin valvonnasta on puhuttu vuosia, mutta teot ovat olleet vähäisiä. Itsekin olen tehnyt aloitteita väärinpysäköityjen autojen renkaiden lukitsemisesta. Sitä edellyttävää lainsäädäntöä ei ole saatu.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunginhallitus ryhtyy toimiin

1. kadunvarsipysäköintimaksujen korottamiseksi
2. pysäköinninvalvojien toimien lisäämiseksi
3. lainsäädännön kiirehtimiseksi väärinpysäköityjen autojen renkaiden lukitsemiseksi."

Aloitteesta on saatu 14.5.2009 yleisten töiden lautakunnan lausunto ja 14.8.2009 kaupunkisuunnitteluviraston lausunto, jotka ovat **liitteinä 4 ja 5**.

Khs toteaa aloitteen johdosta seuraavaa:

Nykyiset kaupunginvaltuuston hyväksymät pysäköintitaksat otettiin käyttöön 1.2.2005. Taksat ovat 1. maksuvyöhykkeellä 3,00 euroa, 2. maksuvyöhykkeellä 1,60 euroa ja 3. maksuvyöhykkeellä 80 senttiä tunnilta.

Kaupunkisuunnitteluviraston mukaan yleisten pysäköintipaikkojen pysäköintimaksujen perusteet ovat olleet ensisijaisesti liikenteellisiä.

Maksujen tärkeimpänä perusteena on ollut asiointipysäköintimahdollisuuksien turvaaminen tilanteessa, jossa asiointipysäköinnin kysyntä ylittää tarjonnan. Maksut toisaalta vähentävät kysyntää ja toisaalta lyhentävät pysäköintien kestoja, jolloin vapaa paikka lyhytaikaista pysäköintiä varten löytyy paremmin ja useampi käyttäjä voi käyttää yhtä paikkaa päivän aikana. Viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana pysäköintimaksujen perusteena on ollut myös asukas- ja yrityspysäköinnin turvaaminen, kun nämä paikat ovat olleet ulkopuolisille maksullisia.

Liikennepoliittisesti pysäköintimaksujen korottaminen olisi perusteltua joukkoliikenteen kilpailuaseman turvaamiseksi. Jotta korotus vaikuttaisi vapaan pysäköintipaikan löytämistä helpottavasti, tulisi korotuksen olla vähintään 25 %. Pysäköintimaksujen korottaminen kasvattaisi myös kaupungin tuloja.

Talousarviossa asukaspysäköintitunnusten maksuja korotetaan (100 euroon) ja pysäköintimaksuja nostetaan sekä pysäköintivirhemaksuja kerätään niin, että tulot nousevat kolmella miljoonalla eurolla. Jatkossa maksuja tarkistetaan säännöllisin väliajoin. Yrityspysäköintimaksuja ei koroteta.

Tällä hetkellä rakennusviraston pysäköinninvalvonnalla on 64 pysäköinnintarkastajan virkaa ja neljä johtavan pysäköintitarkastajan virkaa. Näistä viisi pysäköinnintarkastajan virkaa ja yksi johtavan pysäköintitarkastajan virka ovat uusia ja ne on täytetty tämän vuoden huhtikuussa.

Viimeksi täytetyt vakanssit on tarkoitettu julkisessa käytössä olevien yksityisalueiden valvontaan mutta helpottavat yleisten töiden lautakunnan mielestä myös katualueiden pysäköinninvalvontaa.

Ennen uusia henkilöstölisäyksiä toimintaa voidaan tehostaa kehittämällä pysäköinninvalvonnan toimintaprosesseja ja mm. ottamalla käyttöön uusi pysäköinninvalvonnan tietojärjestelmä (PASI). Myös sähköisiä asiointimahdollisuuksia on tarkoitus lisätä. Lisäksi talousarvioon varattuja työllisyysmäärärahoja on tarkoitus kohdentaa myös pysäköinninvalvonnan henkilöstön palkkaamiseen ja kouluttamiseen.

Kaupunginhallitus lähetti 13.6.2006 liikenne- ja viestintäministeriölle esityksen, että nykyisen pysäköintivirhemaksun toimivuudesta käynnistettäisiin selvitys, jonka pohjalta voisi arvioida uuden seuraamusjärjestelmän tarvetta ja tarvittaessa käynnistää mahdollisen lainvalmistelutyön.

Oikeusministeriö on perustanut 22.5.2009 työryhmän pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön uusimiseksi. Työryhmän on saatava työnsä valmiiksi helmikuun 2010 loppuun mennessä. Helsingin kaupunkia edustaa työryhmässä kunnallinen pysäköinninvalvoja.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

5
VT MAIJA ANTTILAN JA 17 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE VAPAAEHTOISTYÖNTEKIJÖIDEN MATKOJEN KORVAAMISESTA

Kvsto 28.1.2009, asia 13
Khs 2009-181

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin sosiaali- ja terveystoimi eivät tulisi toimeen ilman sitä suurta vapaaehtoisten joukkoa, mikä näillä sektoreilla tällä hetkellä toimii. Kaupungilla ei myöskään ole varaa menettää tätä joukkoa. Päinvastoin. Heidän hyvinvoinnistaan ja jaksamisestaan pitäisi pitää huolta ja hoitaa kuntoon yksi kaikissa vapaaehtoisten tapaamisissa esiin tullut puute – matkakustannusten korvaaminen.

SPR:n ja muiden kolmannen sektorin kouluttamat vapaaehtoistyöntekijät hoitavat erilaisia ihmisten saattamisia terveysasemien vastaanotoille, sairaaloihin, joihinkin viranomaistapaamisiin jne. Lisäksi ennalta ehkäisevänä avopalveluna tai laitoshoidon tukena annettu Ystäväpalvelu on myös arvokasta ja kannustettavaa. Kaikki tämä työ tehdään ilmaiseksi.

Mutta tuntuu kohtuuttomalta, että vapaaehtoinen joutuu maksamaan. saatto- tai ystäväpalvelumatkat joko omasta pussistaan tai velottamaan ne asiakkaaltaan. Taloudellinen tilanne kummankin kohdalla voi estää näiden tarpeellisten vapaaehtoispalvelujen käytön. Sen talousvaikutuksia kaupungille on vaikea arvioida, mutta palvelujärjestelmän kannalta se olisi epäsuotavaa. Matkakustannusten korvaaminen ja sen edellyttämä byrokratia pitäisi selvittää mahdollisimman pikaisesti, jotta voitaisiin luoda järkevä käytäntö vapaaehtoistyöntekijöiden tiettyjen matkojen korvaamiseksi. Yksi vaihtoehto voisi olla korvauksen kytkeminen alennettuun lipunhintaan.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunginhallitus selvittää, millaisilla käytännöillä ja byrokratialla vapaaehtoistyöntekijöiden tietyt matkakustannukset voidaan korvata."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan ja 25.6 sosiaalilautakunnan lausunto, jotka ovat **liitteinä 6 ja 7**.

Khs toteaa, että korvausjärjestely sinänsä on kannatettava. Khs kuitenkin edelleen toteaa, että matkakustannusten korvaaminen aiheuttaisi lainsäädännöllisistä ja kirjanpidollisista syistä merkittävää hallinnollisen työn lisäämistä ja siitä aiheutuvia kustannuksia. Strategiaohjelmas-

sa vuosille 2009–2012 todetaan, että sopeutetaan palvelutuotannon toimintamenot käytettävissä oleviin tuloihin. Talousarviossa ei ole varauduttu matkakustannusten korvaamisen ja siitä aiheutuviin kuluihin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

6
VT ANTTI VUORELAN JA 7 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE LÄHILIIKUNTAKENTTIEN MÄÄRÄRAHASTA

Kvsto 28.1.2009, asia 14
Khs 2009-168

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Lasten liikuntaa tulee tukea ja lähiliikuntapaikkana luistinradat ovat yksi merkittävä keino siihen. Esimerkiksi Kotinummen koulun kenttä on ollut suosittu lähiliikuntapaikka. Talvisin lapset luistelevat kentällä ja kesäaikaan pelataan pallopelejä.

Kaupunki ei enää jäädytä talvisin Kotinummen koulun kenttää. Lapset joutuvat kävelemään koulusta ja päiväkodista Ylä-Malmilta Pukinmäkeen luistelemaan. Kävely vie kohtuuttoman ajan ja se rajoittaa osaltaan luistelua koulujen liikuntatunneilla.

Esitän, että Kotinummen koulun kentän ja vastaavien lähiliikuntakenttien jäädytykseen varataan riittävä määräraha."

Aloitteesta on saatu 9.6.2009 liikuntalautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 8**.

Khs toteaa lausuntoon viitaten, että liikuntavirasto ja rakennusvirasto suunnittelevat yhdessä jäädytettävien kenttien verkoston, jolla pyritään kattamaan kaupungin eri asuinalueet mahdollisimman tasapuolisesti. Virastot vastaavat osaltaan määrärahan varaamisesta talousarvioon kenttien jäädyttämiseen. Kotinummen kentän jäädyttäminen on rakennusviraston vastuulla. Katu- ja puisto-osastolta saadun selvityksen mukaan Kotinummen kenttä on jäädytetty vuosittain. Ilmasto-olosuhteiden takia on ollut vaikeuksia pitää luonnonjääkenttiä luisteltavina koko talvikauden. Varsinkin pienempien kenttien luonnonjäätä ei ole saatu niin paksuksi, että jää olisi kestänyt leudompien kausien yli luisteltavassa kunnossa. Rakennusvirasto on varannut vuoden 2010 talousarvioon määrärahat luonnonjääkenttien ylläpitämiseen ja jäädyttämiseen samassa laajuudessa kuin vuonna 2008.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

7
VT TERHI KOULUMIEHEN JA 6 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE YKSITYISTEN PÄIVÄKOTIEN PERUSTAMISKUSTANNUKSISTA

Kvsto 11.2.2009, asia 14
Khs 2009-293

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Esitämme, että kaupunginvaltuusto varaa riittävän määrärahan yksityisten päiväkotien perustamiskustannuksiin.

Lasten päivähoitopaikoista on Helsingissä puutetta, myös perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt viime vuosina. Nuoret lastenhoitajat eivät enää halua työskennellä kotonaan, vaan hakeutuvat mieluummin töihin kodin ulkopuolelle. Näille alan ammattilaisille tulisi tarjota mahdollisuus pienten, paikallisten päiväkotien perustamiseen. Yksityiset päiväkodit säästävät kaupunkilaisten verorahoja, sillä niissä hoidettaville lapsille maksettava päivähoidon tuki tulee kaupungille edullisemmaksi, kuin mitä hoidon järjestäminen kunnan omana tuotantona maksaa.

Päivähoitoa säätelevät tiukat lait ja säädökset yhtä lailla yksityisellä kuin julkisella sektorilla, mm. käytettävälle kiinteistöille asetetaan tiukkoja laatuvaatimuksia. Koska päiväkodin perustamiskustannukset ovat mittavat, uusien yrittäjien on vaikeaa tulla markkinoille ja kilpailla vahvasti tuetun julkisen palvelutuotannon kanssa. Kun kaupunki rakentaa uuden päiväkodin, sen budjetti on useita miljoonia euroja. Helsingin onkin luotava järjestelmä, joka mahdollistaa pienten päiväkotien toiminnan sujuvamman käynnistymisen. Päiväkodin perustamiskustannuksiin on luotava kertaluontoinen korvaus ja kaupungin on myös kartoitettava yhteistyössä yritysten kanssa sopivia tiloja, joissa päiväkodit voisivat toimia.

Edellä olevin perusteluin esitämme, että kaupunginvaltuusto varaa riittävän määrärahan yksityisten päiväkotien perustamiskustannuksiin."

Aloitteesta on saatu 30.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 9**.

Khs toteaa, että sosiaaliviraston sitovana tavoitteena vuodelle 2010 on päivähoidon palvelurakenteen monipuolistaminen niin, että vuoden lopussa yksityisen hoidon tuen piirissä on 6 % alle kouluikäisistä lapsista.

Lisäksi Khs toteaa, että esitys kaupunginhallitukselle käynnistämistuesta yksityiselle päivähoidolle on ollut sosiaalilautakunnan käsiteltävänä 16.6.2009 ja 18.8.2009, jolloin esitys kaupunginhallitukselle hyväksyttiin. Käynnistämistuen käyttöönotosta päättää kaupunginvaltuusto.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

8
VT TERHI KOULUMIEHEN JA 4 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE TUKIEN KIRJAAMISESTA

Kvsto 11.2.2009, asia 15
Khs 2009-294

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Esitämme, että talousarvioon kirjattaisiin myös kaupungin maksama välillinen tuki henkilöille, yrityksille ja yhteisöille. Tällainen välillinen tuki on esimerkiksi kiinteistöistä tai asuinhuoneistoista perityn vuokran ja vastaavanlaisesta kohteesta vapailla markkinoilla maksettavien vuokrien välinen erotus. Uudenlaisen kirjausmenettelyn avulla kaupungin tuki eri toimintoihin tulee entistä läpinäkyvämmäksi."

Khs toteaa Kuntaliiton suositusluonnokseen 2009 viitaten, että aloitteessa mainittu välillinen tuki on laskennallinen erä, joka ei sisälly määrärahaan ja jota ei esitetä talousarvion tuloslaskelmaosassa. Tällainen laskennallinen erä voitaisiin esittää ainoastaan perusteluna tai lisäinformaationa.

Koska kysymyksessä ei ole kaupungin maksama tuki, ei em. välillinen tuki myöskään ole kaupungin meno, joka tulisi merkitä talousarvioon. Kaupungin perimien vuokrien ja vapailla markkinoilla perittyjen vuokrien välisen eron ja tästä välilliseksi tueksi määriteltävän osan selvittäminen on lisäksi työlästä, ellei mahdotonta. Tällaiset selvitykset aiheuttaisivat suuria kustannuksia antamatta kuitenkaan vastaavaa hyötyä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

9
VT PIA PAKARISEN JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KOULUJEN KOULUISÄNNÄSTÄ

Kvsto 11.2.2009, asia 16
Khs 2009-283

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Koulujen turvallisuuden kannalta on tärkeää, että kaikissa kouluissa on oppituntienkin aikana aikuisia valvomassa kulkua koulun ulko-ovesta ja käytävillä. Kouluilla tarvitaan muutenkin riittävästi turvallisia, pysyviä aikuisia.

Ehdotan, että talousarvioon varataan määräraha siihen tarkoitukseen, että jokaisella helsinkiläisellä koululla on oma kokopäiväinen kouluisäntä."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 opetuslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 10**.

Khs toteaa lausuntoon viitaten, että kouluisäntäpalvelut siirtyivät opetusvirastosta Helsingin kaupungin palvelukeskus -liikelaitokseen (Palmia) vuoden 2003 alusta, jolloin palvelukeskus perustettiin. Opetusvirasto tilasi tämän jälkeen kouluisäntäpalvelut Palmialta. Kouluisännän tehtäviin kuuluivat käyttäjäpalvelut (vahtimestaripalvelut), ulkoalueiden työt sekä talotekniset tehtävät (kiinteistön huolto).

Vuoden 2006 organisaatiouudistuksen myötä kiinteistönhuollon tehtävät siirtyivät tilakeskuksen organisoitavaksi ja samalla käyttäjäpalvelujen tilaaminen Palmialta jäi opetusvirastolle. Iltavalvojien perehdytys- ja esimiestehtävät sisältyvät edelleen käyttäjäpalveluihin eli ovat Palmian vastuulla.

Tällä hetkellä suurimmassa osassa helsinkiläisiä kouluja on kokopäiväinen kouluisäntä, koska Palmia tuottaa sekä kiinteistön huollon palvelut tilakeskukselle että käyttäjäpalvelut opetustoimelle. Lisäksi vuoden 2009 aikana on tarkoitus selvittää kouluisäntien tehtävät ja toimen tarkoituksenmukainen sijainti kaupungin organisaatiossa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

10
VT MAIJA ANTTILAN JA 24 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE OMAISHOITAJIEN JAKSAMISEN TUKEMISESTA

Kvsto 11.2.2009, asia 17
Khs 2009-284

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingissä on runsaat parikymmentä omaishoidon tukea saavia. Mutta todennäköisesti omaistaan tai läheistään hyvin säännöllisesti hoitavia on huomattavasti enemmän. Tämän joukon merkitys on suuri sekä sosiaali- että terveydenhuollossa. Kaupunki ei tule toimeen ilman tätä melkein pelkästä lähimmäisen rakkaudesta työtä tekevää joukkoa. Heidän jaksamisensa monipuolinen tukeminen on kaiken a ja o.

Omaishoitajat tarvitsevat paitsi lakisääteiset palvelunsa ja tukensa (joiden tasoa pitäisi nostaa), myös erilaista kuntoutusta, omaan jaksamiseensa liittyvää koulutusta ja virkistystoimintaa sekä apua ja neuvontaa hoidettavan hoivaan ja hoitoon liittyvissä asioissa. Kaupungin tehtävänä on kantaa huolta tämän palvelukokonaisuuden järjestämisestä.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunginhallitus velvoittaa ao. hallintokuntia laatimaan kattavan ja monipuolisen kuntoutus, koulutus ja virkistyspalveluohjelman ja toteuttamaan sen omaishoitajille heidän jaksamisensa tukemiseksi.

Kaupungin tulisi samalla tutkia piilevä omaishoidon tarve ja vailla omaishoidon tukea saavien määrä, jotta voisimme tarttua tämän joukon auttamiseen jo ennalta ehkäisevästi."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 11**.

Khs viittaa lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että omaishoitajien palvelut ovat monipuolisesti järjestettyjä ja niitä kehitetään edelleen. Sosiaalivirasto tarjoaa myös ehkäiseviä kotikäyntejä kaikille tänä vuonna 75 vuotta täyttäville helsinkiläisille, jotka eivät vielä käytä sosiaali- tai kotihoidon palveluja. Edellä mainitun perusteella Khs katsoo, että omaishoitajien palvelut ovat monipuolisesti järjestettyjä ja erillisen ohjelman laatiminen ei ole tarpeellista.

Lisäksi Khs toteaa, että työllisyysmäärärahoilla on varauduttu muun muassa vanhustenhoitoa ja omaishoitoa tukevan henkilöstön kouluttamiseen ja palkkaamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

11
VT HELI PUURAN JA 20 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE YHDYSKUNTATYÖNTEKIJÄN PALKKAAMISESTA LAAJASALOON

Kvsto 11.2.2009, asia 18
Khs 2009-295

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Yhdyskuntatyöntekijällä on monissa Helsingin lähiöissä merkittävä rooli asukkaiden kohtaamisessa ja innostamisessa toimimaan yhdessä yhteisönsä puolesta. Eri tahojen yhteistyön lisääminen ja tiedonkulun parantaminen ovatkin asuinalueiden viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä konkreettisesti lisääviä tekijöitä. Yhdyskuntatyöntekijä on avainasemassa alueen voimavarojen löytämisessä, kehittämisessä sekä niiden yhdistelemisessä asukkaiden hyvinvointia edistävällä tavalla. Samalla alueen eri toimijoiden toimintaedellytykset ja vaikutusmahdollisuudet paranevat yhteistyön ja tuen lisääntyessä. Kaupunkimainen elinympäristö ja elämäntapa tarvitsee vastapainokseen sosiaalista pääomaa, yhteisöllisyyttä sekä asukkaiden osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksien vahvistamista.

Laajasalosta puuttuu oma yhdyskuntatyöntekijä, vaikka tarve on ilmeinen. Alueella tullaan lähivuosina rakentamaan voimakkaasti ja väestömäärä kasvaa nykyisestä 16 000:sta n. kymmenellätuhannella. Laajasalossa on monipuolinen asuntorakenne ja paljon myös lapsiperheitä. Alueen palvelurakenne on kaventunut, ostoskeskusalueella on rauhattomuutta ja alueelta puuttuu vetovoimainen asukastila. Yhteisöllisyyden vahvistaminen alueella olisi tärkeää, ottaen huomioon suuret, aluetta ravistelevat muutokset, ja siihen avautuu uusia mahdollisuuksia mm. Yliskylän ostoskeskuksen alueen ja Kruunuvuorenrannan rakentamisen myötä. Laajasaloon olisi tärkeää saada laaja-alainen viranomaisten, yhdistysten ja muiden toimijoiden aluetyöryhmä, mikä edellyttää omaa yhdyskuntatyöntekijää alueelle. Esimerkiksi Herttoniemen alueella on toimiva aluetyöryhmä ja yhdyskuntatyöntekijä, ja kokemukset ovat olleet myönteisiä.

Me valtuutetut esitämme, että kaupunki palkkaa Laajasalon alueelle vakituisen yhdyskuntatyöntekijän mahdollisimman pian. Mikäli tämä ei ole järjestettävissä järkevästi työn organisoinnin ja voimavarojen siirron avulla, tarkoitukseen tulee varata vuoden 2010 talousarviossa ja siitä eteenpäin taloussuunnitelmassa riittävä määräraha."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 12**.

Khs viittaa lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että yhdyskuntatyötä tehdään tällä hetkellä Herttoniemessä, Myllypurossa, Pihlajamäessä ja Vuosaaressa. Lisäksi kaupunginosien kehittämistyössä ovat mukana sosiaaliviraston ylläpitämät neljä kumppanuustaloa eteläisellä ja pohjoisella alueella sekä sosiaaliohjaaja läntisellä alueella.

Lisäksi Khs toteaa, että asukastaloverkostoon kuuluu noin kolmekymmentä avointa asukkaiden kohtaamispaikkaa, joista osa on asukkaiden perustamia, osa yhteiskerhotiloja sekä osa kaupungin perustamia tiloja. Strategiohjelman 2009–2012 mukaisesti palveluverkko tarkistetaan vastaamaan asukkaiden tarpeita kaupunkitilassa. Helsinkiläisten erilaistuviin palvelutarpeisiin vastataan käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Samalla Khs toteaa, että strategiaohjelmassa vuosille 2009 -2012 todetaan, että sopeutetaan palvelutuotannon toimintamenot käytettävissä oleviin tuloihin. Vuoden 2010 talousarviossa ei ole varauduttu yhdyskuntatyöntekijöiden lisäämiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

12
VT KATI PELTOLAN JA 25 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE LISÄHENKILÖKUNNAN PALKKAAMISESTA TERVEYSASEMILLE

Kvsto 11.2.2009, asia 19
Khs 2009-276

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Suomessa poliittiset ryhmät asettavat yksimielisesti terveyspolitiikassa tavoitteeksi hyvän perusterveydenhoidon järjestämisen. Tästä huolimatta kunnissa on annettu yleisesti kansanterveystyöstä vastaavien terveyskeskusten rapistua kriisikuntoon. Helsingissäkin monet terveysasemat tarjoavat asukkaille ei oota tai rajoitettuja pikavastaanottoja. Terveyskeskus ostaa satunnaisia ja kalliita keikkatyöntekijöitä paikkaamaan työntekijäpulaa. Kun aikoja ei ole, vastaanotolle pyrkiviä käännytetään myös hakemaan yksityistä palvelua, vaikka tämä on kaupungin ohjeiden ja hoitotakuulain vastaista. Mitä huonommin terveysasemat palvelevat, sitä enemmän kaupunkilaiset pyrkivät yksityiseen hoitoon. Se nostaa terveydenhoidon kustannuksia.

Helsinkiläiset ovat terveydenhoidossa ja vanhuspalveluissa kolmen kerroksen väkeä. Varakkailla on monipuoliset valinnan mahdollisuudet, mutta pienituloiset hakevat hoitonsa usein heikentyviltä terveysasemilta. Kuntalaisten suuri enemmistö keräilee maksukykynsä ja elämäntilanteensa mukaan palveluja kunnallisten ja yksityisten sekä työterveyspalvelujen viidakosta. Vanhusten ja mielenterveys- ja päihdeongelmaisten hoito on puutteellista ja katkonaista.

Kaupungin omien terveysasemien on tarjottava monipuolinen ja jatkuva perusterveydenhoito ja nopea pääsy erikoissairaanhoitoon. Terveysasemalla on pystyttävä arvioimaan tavalliset sairaudet ja järjestämään niiden perushoito ja kuntoutus sekä kotihoito. Jokaisella terveysasemalla on otettava myös tavalliset laboratorionäytteet.

Hoitotakuun lakisääteiset ajat tarvitaan näkyville kaikessa ajanvarausta koskevassa tiedotuksessa ja myös terveysaseman seinillä. Hoitotakuuaika pitää laskea ja kirjata siitä, kun potilas varaa ajan, eikä vasta siitä, kun hän pääsee hoidon tarpeen arviointiin.

Jatkuvaa hoitoa tarvitseville on oltava oma hoitaja ja lääkäri ja heidän kanssaan sovittu hoitosuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan, miten usein potilas tapaa nämä vastuutyöntekijänsä ja miten hänen sairauksiaan ja niihin määrätyn hoidon tehokkuutta seurataan. Lisäksi kirjataan, mihin kiireellisissä tilanteissa pääsee hoitoon. Tarkat ohjeet lisää-

vät potilaan turvallisuutta. Niiden avulla omahoitaja pystyy myös varaamaan tarpeelliset tutkimukset ja ilmoittamaan niistä potilaalle. Turhat aikojen varaukset ja jonotukset jäävät pois, kun potilas tietää, miten hänen sairauksiaan seurataan.

Jokaisella terveysasemalla on turvattava

- kotihoidon tarpeen arviointi ja tarpeellisen hoidon järjestäminen
- psykiatristen sairaanhoitajien palvelut
- mielenterveysongelmien arviointi ja tarpeellisen hoidon järjestäminen
- päihtyneiden tilanteen arviointi ja tarpeellisen hoidon järjestäminen yhdessä sosiaalityön kanssa.

Pääterveysasemille on palkattava lääkäreitä ja hoitajia, jotka tukevat ja kouluttavat kaikkien alueensa terveysasemien työntekijöitä vanhusten hoidossa ja diabeteksen, mielenterveys- ja päihde-ongelmien sekä muiden keskeisten kansantautien arvioinnissa ja varhaisessa hoidossa sekä pitkäaikaishoidossa. Näin päästään muutamassa vuodessa sellaiseen työtapaan, jossa helsinkiläisten sairaudet havaitaan nykyistä selvästi aikaisemmin ja ihmisen terveyttä ja myös sairauksia pystytään hoitamaan nykyistä paremmin ja taloudellisemmin.

Henkilöstön turvaaminen

Perusterveydenhoidon kilpailuttamista tai palveluseteleitä tarjotaan usein ratkaisuksi henkilöstöpulaan. Molemmat vahvistavat kuitenkin kierrettä, jossa kunnat ovat pakotettuja ostamaan kalliimmalla hinnalla lisää yksityistä palvelua. Kun yksityiset terveysalan yritykset pystyvät palkkaamaan lisää lääkäreitä ja muuta hoitohenkilöstöä, kunnan terveysasemat saavat entistä vähemmän työntekijöitä.

Näillä perusteilla ehdotamme, että vuosien 2010–2013 budjetteihin lisätään määrärahat, joilla terveysasemille palkataan

1 geriatrisia hoitajia ja lääkäreitä, jotka osallistuvat avovastaanottotyön lisäksi alueensa vanhusten kotihoitoon ja palvelutalojen sekä vanhainkotien asukkaiden hoitoon. Näin työntekijöille kertyy monipuolinen osaaminen vanhenemisen terveyden- ja sairaanhoidosta ja he pystyvät turvaamaan yhdessä kotihoidon ja palvelutalojen henkilöstön kanssa hyvän hoidon siitä riippumatta, missä vanhukset asuvat.

2 kaikille terveysasemille kaksi - kolme psykiatrista sairaanhoitajaa, jotka tukevat yksilö- ja ryhmätyöllä lievien mielenterveysongelmien hoitoa.

3 vakinaiseen työsuhteeseen yleislääketieteeseen ja keskeisiin kansantauteihin erikoistuneita lääkäreitä ja hoitajia, jotka pystyvät hyvän terveyden- ja avosairaanhoidon lisäksi ohjaamaan tehokkaasti erikois-sairaanhoitoa tarvitsevat eteenpäin sekä vastaamaan myös sen jälkeisestä jatkohoidosta."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan ja 25.6 sosiaalilautakunnan lausunto, jotka ovat **liitteinä 13 ja 14**.

Khs viittaa terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että henkilöstön saatavuuden vaikeutumiseen varaudutaan kehittämällä palvelujen tuottamistapoja. Henkilöstön saatavuutta, pysyvyyttä ja osaamista edistetään monin eri keinoin mm. palvelurakenteen ja organisaatiorajat ylittävien prosessien kehittämisellä, asiakastyön osuuden lisäämisellä ja vanhusten palveluketjun toimivuuden varmistamisella sosiaali- ja terveystoimen yhteistyöllä. Yhteistyötä sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen kesken ollaan tiivistämässä päihdeongelmaisten palvelutarpeen arviossa. Lääkäripalveluissa sosiaaliviraston vanhusten vastuualue ja terveyskeskuksen kotihoito tekevät paljon yhteistyötä.

Lisäksi Khs toteaa, että terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyötä vahvistetaan. Terveysasemien toiminnan tukemiseen, erityisesti mielenterveys- ja päihdeosaamisen lisäämiseen on varattu 1,5 milj. euroa aikaisempaa enemmän. Muilta osin talousarviossa ei ole varausta aloitteessa mainituille henkilöstölisäyksille terveysasemille.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

13
VT YRJÖ HAKASEN JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE LÄHIÖRAHASTON PURKAMISESTA

Kvsto 11.2.2009, asia 20
Khs 2009-285

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsinkiläisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta välttämättömien sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen palvelujen järjestämiseksi kaupungin omina lähipalveluina (päiväkodit, terveysasemat, hammashoitolat, peruskoulut, kirjastot jne.) esitämme nykyisen lähiörahaston purkamista vuosina 2010–2012 lähiöiden palvelujen turvaamiseksi ja syrjäytymiskehityksen pysäyttämiseksi (ennalta ehkäisevästi ja positiivisen diskriminaation suuntaisesti)."

Khs toteaa, että Kvsto perusti lähiörahaston vuonna 2001 ja siirsi rahaston peruspääomaksi 84 milj. euroa (500 Mmk). Vuoden 2001 tilinpäätöksen yhteydessä Kvsto siirsi rahastoon vielä 50,4 milj. euroa. Rahaston sääntöjen mukaan rahaston tarkoituksena on Helsingin lähiöiden arvostuksen nostaminen parantamalla lähiöiden viihtyvyyttä ja toiminnallisuutta ja ikääntyvien kaupunkilaisten palvelumahdollisuuksia.

Rahaston varoja käytetään rahaston tarkoituksen mukaisten joko kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteutettavien kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen erikseen päättämien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen.

Rahoitettavat kohteet ovat olleet investointeja, pienehköjä ympäristönparannushankkeita tai kaluste- tai laitehankintoja. Tavanomaisia palkka- ja vuokramenokohteita ei ole lähiörahastosta rahoitettu lukuun ottamatta muutamia ns. projektihankkeita.

On tarkoituksenmukaista, että rahasto pidetään edelleen alkuperäisen toiminta-ajatuksen mukaisesti investointirahastona. Hallintokunnat voivat jatkossakin esittää rahastosta toteutettavaksi investointihankkeita, jotka rahaston tarkoituksen täyttämisen lisäksi turvaavat lähiöiden palveluja tai pysäyttävät syrjäytymiskehityksen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

14
VT YRJÖ HAKASEN JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE SOSIAALIVIRASTON MÄÄRÄRAHOJEN LISÄÄMISESTÄ

Kvsto 11.2.2009, asia 21
Khs 2009-286

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Vuoden 2008 syksyllä alkaneen talouslaman oloissa on helsinkiläisten sosiaalisen turvallisuuden ja peruspalvelujen turvaamiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi varmistettava perustuslain 19 §:n mukaisen toimeentulon ja lakisääteisten palvelujen riittävät määrärahat vuodelle 2010 ja samoin vuosille 2011–2012 asukkaiden tarpeita vastaaviksi. Tästä syytä esitämme, että lisätään sosiaaliviraston määrärahoja vuoden 2010 talousarvioon ja vuosien 2011–2012 taloussuunnitelman pohjaan:

a. lasten päivähoitoon kaupungin omana toimintana (lähipäiväkodit), ryhmäkoon pienentämiseksi, korkean laadun turvaamiseksi ja henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi (myös sijaiset) 7 miljoonaa euroa
b. lapsiperheiden palveluihin ehkäisevän työn, varhaisen tuen ja lastensuojelun sosiaalityön lisäämiseen Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman toteuttamiseksi 10 miljoonaa euroa
c. työttömyyden kasvaessa toimeentulotuen, erityisesti harkinnanvaraisen ja ehkäisevän toimeentulotuen ja sosiaalisen muutostyön lisäämiseksi 10 miljoonaa euroa
d. päihdehuollon varhaiseen puuttumiseen ja perhekuntoutukseen sekä hoitotakuulain edellyttämien kuntoutus-, hoito- ja terapiapalveluihin 6 miljoonaa euroa
e. vanhusten sosiaalityön, asumispalvelujen, ehkäisevien kotikäyntien, kuntoutuspalvelujen ja vanhainkotihoidon lisäämiseksi kaupungin omana toimintana sekä omaishoidon lisäämiseksi 10 miljoonaa euroa.

Lisäksi esitämme, että sosiaaliviraston palvelustrategian mukaisesti turvataan asukaslähtöiset palvelut kaupungin omana toimintana siten, että ehkäisevää työotetta ja varhaista puuttumista lisätään. Lisäksi määritellään selkeät palvelulupaukset ja nopeat määräajat (päivähoitopaikan saaminen, lastensuojelun arviointi, toimeentulotuen käsittely, ikäihmisten palveluntarpeen kartoitus ja hoitotakuuajat muun muassa perheneuvolassa ja päihdehuollossa) sekä rakennetaan toimiva palautejärjestelmä.

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 15**.

Khs toteaa talousarvioaloitteessa esitetyistä palveluista seuraavaa:

Suurin osa noin 20 000 päivähoidossa olevasta lapsesta on hoidossa lähellä kotia omalla päivähoitoalueellaan. Rakentamishankeohjelman mukaisten hankkeiden lisäksi perheiden palvelutarpeeseen on reagoitu käynnistämällä uutta toimintaa vuokraamalla erityisesti paineisemmilla alueilla uusia tiloja päivähoidon käyttöön, jotta on voitu tarjota päivähoitoa omalta päivähoitoalueelta lähipalveluna sekä noudattaa sosiaalilautakunnan hyväksymää tilamitoituksen suositusta 9 m^2 samanaikaisesti hoidossa olevaa lasta kohden. Asetuksen mukaisesta henkilöstön riittävyydestä on pidetty huolta palkkaamalla lisähenkilöstöä uuteen toimintaan ja vakinaisen varahenkilöstön lisäyksillä. Päivähoitopäätös ja tieto hoitopaikasta lähetetään perheelle noin kuukautta ennen hoidon tarpeen alkamista, kun kyseessä on normaali haku, vähintään 4 kk ennen hoidontarpeen alkamista Mikäli päivähoidon tarve on äkillinen johtuen työllistymisestä, opinnoista tai koulutuksesta, on päivähoitopaikkaa haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee hoitopaikan. Päivähoitopaikka annetaan mahdollisuuksien mukaan perheen ensisijaisen toiveen perusteella. Mikäli perheen toivomissa hoitopaikoissa ei ole vapaita paikkoja, päiväkodin johtaja tai perhepäivähoidon ohjaaja keskustelee vaihtoehdoista perheen kanssa ennen päätöksentekoa.

Sosiaalilautakunta on hyväksynyt 7.4.2009 omalta osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman. Päämääränä on parantaa helsinkiläisten lasten ja nuorten hyvinvointia sekä vähentää olennaisesti lastensuojelun tarvetta niin, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus ikäryhmästä kääntyy laskuun. Uudistetun lastensuojelulain vaatimusten toteuttamisesta ja toimintaympäristön muutoksista syntyvät lastensuojelun resurssien uudelleenkohdentamistarpeet ovat tässä vaiheessa karkeasti arvioiden valtuustokauden aikana noin 10–15 milj. euroa, ja tarpeisiin varaudutaan vuosittaisessa suunnittelussa käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Voimavarojen kohdentaminen ehkäisevään työhön, varhaiseen tukeen sekä lastensuojelun avohuoltoon on jatkossakin perusteltua, koska kyseisillä palveluilla voidaan ehkäistä lapsen kodin ulkopuolelle sijoituksia ja niistä aiheutuvien suuria kustannuksia. Uuden lastensuojelulain myötä on lastensuojelun ilmoitusten määrä lisääntynyt koska laki velvoittaa muita yhteistyötahoja ilmoitusten tekemiseen. Lastensuojeluilmoituksen saavuttua sosiaalityöntekijälle hän aloittaa tarvittaessa lastensuojelutarpeen selvityksen. Lastensuojelutarpeen selvitys tulee tehdä kolmen kuukauden aikana ilmoituksen vastaanottamisesta.

Perheneuvolalla ei ole hoitotakuun piiriin kuuluvia palveluja kun lastenpsykiatria siirtyi HUSin hoidettavaksi.

Sosiaalilautakunnan vuoden 2010 talousarvioehdotuksen alustava lisämäärärahavaraus toimeentulotukeen on 12 milj. euroa. Sosiaaliviraston määrärahakohdennukset täsmentyvät käyttösuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Lain tarkoittama palvelutakuu toimeentulotuen käsittelyajoissa on Helsingissä pystytty toteuttamaan ja siihen pyritään myös vuonna 2010. Alkuvuonna 2009 keskimääräinen käsittelyaika kuukausitasolla on ollut kolme–neljä arkipäivää. Kiireellisissä kriisitilanteissa asiakkaiden asiat on pystytty käsittelemään 1–2 päivän aikataulussa ja päätökset pannaan täytäntöön välittömästi.

Sosiaaliviraston palvelustrategian mukaisesti päihdehuollossa panostetaan avohoidon kehittämiseen ja palvelutarpeen arviointiin omissa yksiköissä. Nyt jokaiseen A-klinikan toimipisteeseen on mahdollista hakeutua polikliiniseen päivystykseen ilman ajanvarausta. Lisäksi huumeiden käyttäjille on 1.1.2009 perustettu päivystävä Huumeklinikka, jonne myös voi hakeutua ilman ajanvarausta. Korvaushoidon palveluja on vuonna 2009 kehitetty niin, ettei hoitotakuu ylity. Samanaikaisesti sopivia korvaushoitoasiakkaita siirretään kevyempien palveluiden piiriin terveysasemille. Lisäksi on aloitettu korvaushoitolääkkeen apteekkijakelu joillekin asiakkaille. Päihdeperheiden laitoskuntoutusta järjestetään sosiaaliviraston Tervalammen kartanon kuntoutuskeskuksessa.

Vanhusten palveluissa ennaltaehkäisevään ja etsivään työhön alueellisiin sosiaali- ja lähityön yksiköihin sekä palvelukeskuksiin on palkattu lisää sosiaaliohjaajia. Avopalvelujen kehittäminen edellyttää yhteistyön jatkuvaa kehittämistä terveyskeskuksen alaisen kotihoidon kanssa. Uutena työmuotona on 2008 aloitettu lähityön sosiaaliohjaajien ja sosiaalityöntekijöiden tekemät ehkäisevät kotikäynnit. Vuosittain kaikille 75 vuotta täyttäville helsinkiläisille, jotka eivät ole jo sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen piirissä, on tarjottu kotikäyntiä. Sosiaalipalvelujen tarpeen arviointia tehdään pyydettäessä vuoden 2009 alussa voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen kaikille 75-vuotiaille, aikaisemmin 80-vuotiaille. Palvelutarpeen arviointien tekemiseen sosiaalihuoltolain edellyttämää aikarajaa nopeammin ei ole kohdistunut toiveita tehtyjen arviontien yhteydessä asiakkaiden eikä työntekijöiden puolelta. Hyvinvointikeskus-pilotissa on kaikki alueella asuvat 70 vuotta täyttäneet kutsuttu kirjeitse palvelukeskuksiin. Omaishoidontuki myönnetään Helsingissä kaikille, jotka täyttävät laissa määritellyt myöntämisen edellytykset.

Sosiaaliviraston uusi asiakaspalautejärjestelmä valmistuu kokonaisuudessaan syyskuussa.

Samalla Khs toteaa, että ehdotuksessa Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaksi keskeistä on hallintokuntien yhteistyö ja edellä mainittujen strategisten linjausten toteutumisen edistäminen. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa on tarkoitus toteuttaa jatkossa pääsääntöisesti osana virastojen vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Vuoden 2009 Lasten ja nuorten hyvinvointimääräraha 6,0 milj. euroa siirretään ylityksenä vuodelle 2010 ja vuosina 2011 ja 2012 varataan 6,0 milj. euroa per vuosi.

Lisäksi Khs toteaa, että aloitteessa esitetyt ehkäisevän työotteen ja varhaisen puuttumisen lisääminen, palvelukäytäntöjen sekä -prosessien tehostaminen ja nopeuttaminen sisältyvät sosiaaliviraston strategisiin painotuksiin. Ennaltaehkäiseviin palveluihin on kohdennettu 1,0 milj. euron lisäresursointi.

Khs toteaa edelleen, että lasten päivähoitoon on varattu 5,4 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2009 talousarviossa, päihdehuollon kuntouttavaan toimintaan on kohdennettu 2,3 milj. euron, vanhusten pitkäaikaishoivaan 2 milj. euron ja omaishoitoon 0,5 milj. euron lisäresursointi. Todettakoon vielä, että toimeentulotuki eriytetään omaksi talousarviokohdakseen sosiaalitoimen yhteyteen. Toimeentulotukimenoihin on lisätty 20 milj. euroa ja tuloihin 10, milj. euroa vuoden 2009 talousarvioon nähden. Talousarviokohdan sitovana tavoitteena on, että 3 % toimeentulotukimäärärahoista käytetään ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

15
VT YRJÖ HAKASEN JA 26 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE MAUNULAN JULKISTEN PALVELUJEN PARANTAMISESTA

Kvsto 11.2.2009, asia 22
Khs 2009-287

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Maunulan uusi asemakaava mahdollistaa asuntojen ja kaupallisten palvelujen rakentamisen ohella myös alueen julkisten palvelujen parantamisen.

Uuden liikekeskuksen yhteyteen on suunniteltu tiloja kirjastolle ja työväenopistolle. Tähän kokonaisuuteen on toivottu myös avointa kohtaamispaikkaa asukkaille. Keskustaan tulevista uusista asuintaloista on mahdollista varata osa kaupungin ylläpitämille vanhusten palveluasunnoille. Lisäksi on syytä varata muun muassa ns. kivijalkaliiketiloja alueen pienyrittäjille.

Maunulassa tarvitaan myös pysyvät tilat nyt tilapäisesti ala-asteen koulun pihalle parakkiin sijoitetulle päiväkoti Stigenille. Kirjastolta vapautuvien vanhojen tilojen tulevasta käytöstä on esitetty useita ideoita, joista on syytä keskustella myös alueen asukkaiden kanssa.

Edellä esitettyyn viitaten esitämme, että talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010–2012 varataan yhteensä 9 miljoonaa euroa Maunulan kirjaston ja työväenopiston suunnitteluun ja rakentamiseen niin, että rakentaminen voidaan aloittaa vuonna 2010. Tilojen valmistuessa tarvitaan taloussuunnitelman raamiin kirjaston ja työväenopiston toimintamenoihin lisää vuosittain 350 000 euroa. Lisäksi esitämme, että talousarvioon ja -suunnitelmaan varataan määrärahat päiväkoti Stigenin pysyvien tilojen hankkimiseksi pikaisesti ja vanhusten palveluasuntojen rakentamiseksi."

Aloitteesta on saatu 29.5.2009 suomenkielisen työväenopiston, 1.6.2009 kulttuuri- ja kirjastolautakunnan sekä 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 16–18**.

Khs toteaa, että Maunulan kirjasto ja työväenopisto hankkeelle on taloussuunnitelmassa varattu 8,5 milj. euroa vuosille 2010–2013. Kirjaston ja työväenopiston rakennus on suunniteltu rakennettavaksi vanhan ostoskeskuksen paikalle, joka puretaan pois uuden ostoskeskuksen valmistuttua vuonna 2011. Kirjaston ja työväenopiston tilojen rakenta-

minen on mahdollista aloittaa huhtikuussa 2012. Kustannusarvio on asiantuntijoiden arvion mukainen.

Ruotsinkielinen päiväkoti Stigen toimii tällä hetkellä tammikuussa 2009 valmistuneessa paviljonkipäiväkodissa Maunulan ala-asteen piha-alueella. Ennen paviljonkipäiväkotihankkeen alkamista keväällä 2008, tutkivat sosiaalivirasto, kiinteistövirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto kaikki mahdolliset paviljonkipäiväkodin sijoituspaikat ja päiväkodiksi soveltuvat tyhjät tilat Maunulassa. Parhaaksi tontiksi osoittautui tontti Maunulan ala-asteen piha-alueella.

Paviljonki on ominaisuuksiltaan kuin pysyvä rakennus se on elementtiratkaisuna nopeasti käyttöönotettava ja siksi tullut valituksi päiväkotitoiminnan tarpeisiin. Koulun pihaa peruskorjataan parhaillaan päiväkodin huomioon ottavalla tavalla. Vuosina 2012–2013 sosiaalivirastolla on suunnitteilla toteuttaa vuokrahankkeena päiväkoti Stigenin korvaava ruotsinkielinen lasten päiväkoti Maunulaan. Maunulan nykyisen kirjastorakennuksen käyttömahdollisuudet selvitetään.

Vanhusten palvelujen tavoitteissa pyritään jo olemassa olevaa vanhusten palveluasumiseen tarkoitettua asuntokantaa kehittämään vanhuspalveluohjelman mukaisesti.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tunnistanut liiketilojen tarpeen alueella ja voimassa olevissa kaavoissa pienliiketilojen määrä mm. asuinrakennusten yhteydessä tulee lisääntymään 1000 m^2. Tulevalle S-marketille on kaavoitettu 2200 m^2. Lisää mahdollisuuksia liiketiloille etsitään edelleen.

SATOn suunnitelmissa on seniorikodin rakentaminen osoitteeseen Pakilantie 17.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

16
VT SIRPA ASKO–SELJAVAARAN JA 36 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE ASUMISEN INVESTOINTIAVUSTUKSIEN KÄYTTÄMISESTÄ HOME-KOULUJEN JA -PÄIVÄKOTIEN KORJAUSTOIMENPITEISIIN

Kvsto 25.2.2009, asia 9
Khs 2009-417

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki varaa riittävästi rahaa homekoulujen ja -päiväkotien korjaustoimenpiteisiin siten, että valtion budjetissa 2010 myönnettävät asumisen investointiavustukset tulevat Helsingin kaupungin puolesta täysimääräisesti käytettyä."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 opetuslautakunnan, 3.6.2009 kiinteistölautakunnan sekä 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 19–21**.

Khs toteaa, että valtio myöntää korjausinvestointimäärärahoja erikseen asumiseen ja erikseen palvelurakennusten korjauksiin. Asumiseen osoitetuista korjausinvestointimäärärahoista ei rahoiteta palvelutilojen korjauksia.

Helsingin kaupungin vuoden 2010 talousarvion talonrakennusohjelmassa on painotettu palvelurakennusten sisäilma- ja kosteusvauriokorjauksia. Opetustoimen korjaushankkeisiin on vuodelle 2010 varattu 38,8 milj. euroa ja sosiaalitoimen 21,1 milj. euroa. Näiden lisäksi Khn käytettäväksi on talousarviossa 10,0 milj. euroa erityisesti osoitettu palvelutilojen, kuten koulujen ja päiväkotien, sisäilma- ja kosteusvauriokorjauksiin.

Kiinteistöviraston tilakeskus on hakenut valtionavustuksia:

- sivistystoimen (kirjastot ja työväenopistot),
- yleissivistävien oppilaitosten (koulut) ja
- sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeiden sisäilma-, kosteusvaurio- ja peruskorjauksiin sekä
- sivistystoimeen (kirjastot ja työväenopistot) yhdelle uudisrakennukselle.

Valtio myönsi valtion rahoitusta vuonna 2009 Helsingin kaupungin yleissivistävien oppilaitosten kahdelle korjaushankkeelle sekä seitsemälle sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeelle. Hankeavustusten määrä on vuonna 2009 yhteensä 1,012 milj. euroa.

Helsingin kaupungin konsernijaosto on kehottanut kaupungin aravakiinteistöyhtiöiden sekä kaupungin työsuhde-, korkotuki-, asumisoikeusym. asuntoyhtiöiden hallituksia huolehtimaan, että yhtiö tarpeen mukaan hakee kaikkia käytettävissä olevia rakennusten tai asuntojen korjauksiin, suunnitteluun ja tutkimuksiin sekä mahdollisiin muihin toimenpiteisiin tarkoitettuja avustuksia.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

17
VT HARRY BOGOMOLOFFIN TALOUSARVIOALOITE LIIKUNTASEUROJEN TUKEMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 10
Khs 2009-402

Aloitteentekijä mainitsee aloitteessaan seuraavaa:

"Helsinkiläiset liikuntaseurat kaipaavat enenevässä määrin tukea toiminnalleen. Tämä johtuu mm. energian ja palkkamenojen vuoksi kallistuvista halli- ja salivuoroista sekä lisääntyvästä tarjonnasta. Liikuntatilojen tuetun käytön periaate on oikeansuuntainen aputoimenpide seurojen suuntaan mutta sen on oltava lajineutraali.

Tämä on erityisen tärkeätä taloudellisen laskukauden aikana jolloin sosiaaliset paineet helposti muutenkin muuttuvat raskaiksi kantaa.

Eri liikuntalajien harrastajat ovat nyt olosuhdekustannusten osalta epätasa-arvoisessa asemassa keskenään.

Tämän vuoksi esitän, että liikuntalautakunnalle osoitetaan riittävä määräraha jotta

- harrastamisen kustannusten tasa-arvo voidaan toteuttaa ja
- lasten ja nuorten osallistumismaksut voidaan pitää kohtuullisella tasolla."

Aloitteesta on saatu 9.6.2009 liikuntalautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 22**.

Khs toteaa, liikuntalautakunnan lausuntoon viitaten, että liikuntatoimi tukee helsinkiläisten liikuntaseurojen toimintaa vuosittain järjestöavustuksen määrärahan ja liikuntaviraston liikuntatilojen maksuttoman käytön muodossa. Avustusasioiden kehittämistyön lähtökohtana pidetään nykyisten määrärahojen tasapuolisempaa kohdentumista eri käyttäjäryhmille lajista tai sen kustannuksista riippumatta. Toiminta-avustuksen määräytymisperusteita on selvitetty siten, että julkisella tuella saataisiin aikaan mahdollisimman suotuisia vaikutuksia, erityisesti liikunnallisen elämäntavan näkökulmasta. Liikuntatoimi jatkaa vuonna 2010 koko avustusjärjestelmän uusimiseen tähtäävää valmistelutyötä aloitteessa mainitut painotukset huomioiden.

Vuoden 2009 talousarvioon varattiin liikunnan järjestötoiminnan tukemiseen 6,602 milj. euroa, joka oli 0,2 milj. euroa vuoden 2008 avus-

tusmäärärahaa suurempi. Vuoden 2010 talousarvioehdotukseen on varattu liikuntalautakunnan esityksen mukaisesti 6,5 milj. euroa liikunnan järjestötoiminnan tukemiseen, mikä on Khn asettamasta säästötavoitteesta johtuen 0,102 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2009 talousarviossa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

18
VT JUHA HAKOLAN TALOUSARVIOALOITE VARUSMIESPALVELUKSEN KUNTOUTUSTUESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 11
Khs 2009-403

Aloitteentekijä mainitsee aloitteessaan seuraavaa:

"Viime aikoina julkiseen keskusteluun on noussut varusmiespalveluksen suuri keskeyttäneiden määrä. On valitettavaa, että ikäluokkien nuorista yhä harvempi suorittaa varusmiespalveluksensa loppuun. Osa karsiutuu jo ennakkoon, osa palveluksen ensimmäisten viikkojen aikana. Edessä on tilanne, että jopa viidennes ikäluokasta jää kouluttamatta.

Lähemmin tarkasteltuna noin puolella keskeyttäneistä on syynä fyysinen kunto, ylipaino tai tuki- ja liikuntaelimien sairaudet. Arvio fyysisestä kunnosta tai sen kehittämistarpeesta perustuu joko henkilön omaan kertomaan tai silmämääräiseen tarkasteluun. Varusmiespoistumasta suuri osa tapahtuu ensimmäisten viikkojen aikana ennen tulotarkastusta tai siihen liittyen. Keskeyttäneistä osa määrätään myöhemmin palvelukseen, osa uudelleen tarkastettavaksi ja osa vapautetaan palveluksesta kokonaan.

Kannustaminen fyysisen kunnon parantamiseen on samalla satsaus terveeseen tulevaisuuteen ja terveydenhuoltokulujen hallintaan. Vuosittain edellä kerrotuin perustein varusmiespalveluksen keskeyttää arviolta 100–120 helsinkiläistä nuorta. Näkemykseni mukaan vapaaehtoinen kuntoutustuki olisi hyvä kädenojennus niille keskeyttäneille, jotka haluavat omaehtoisesti parantaa kuntoaan suoriutuakseen myöhemmin varusmiespalveluksesta. Selvityksen mukaan kuntoutustukikustannukset olisivat arviolta 150 euroa/ henkilö/ 6kk (sisältäen kunto-ohjaajan tapaamisen 3 krt. sekä uinnin ja kuntosaliharjoittelun 2 krt. viikossa).

Kuntoutustuen tekninen toteuttaminen olisi helposti järjestettävissä kutsuntalautakunnassa, missä on kaupungin asettama jäsen tai joukko-osastossa sosiaalikuraattorin lähtöhaastattelun yhteydessä. Helsinkiläisiä käsketään tällä hetkellä palvelukseen pääosin Kaartin Jääkärirykmenttiin, Karjalan Prikaatiin, Uudenmaan Prikaatiin sekä Suomenlahden Meripuolustusalueelle Upinniemeen ja Isosaareen.

Edellä olevin perusteluin esitän, että kaupunginvaltuusto varaa riittävän määrärahan, 18 000 euroa, varusmiespalveluksensa fyysisistä syistä keskeyttäneiden kuntoutustukeen."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 23**.

Khs toteaa viitaten terveyslautakunnan lausuntoon, että terveyskeskus tulee suunnittelemaan yhteistyössä tarvittavien asiantuntijatahojen kanssa kutsuntatarkastusten yhteydessä toteutettavat tukitoimet, joilla pyritään ehkäisemään ennalta varusmiespalveluksen keskeyttämistä ohjaamalla nuorta fyysisen kunnon kohentamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

19
VT ARJA KARHUVAARAN JA 4 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE SUOMENLINNALAISTEN ASUKASPYSÄKÖINNISTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 12
Khs 2009-449

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Suomenlinnassa asuu n. 800 asukasta, joilla on käytössään kolmisenkymmentä autoa. Mantereen puolella liikkuminen perustuu hankalista työmatkoista ja työajoista kärsiviä lukuun ottamatta pääosin julkisella liikenteellä. Vuorotyössä tai lasten ja kantamusten kanssa kauempaa liikkuessa julkisen liikenteen käyttö ei aina onnistu. Auton kuljetus yli maksaa n. 45€. Lautan kulkutiheys on kesää lukuun ottamatta kerran tunnissa.

Suomenlinnalaisten maksettu asukaspysäköinti on määrätty D-alueelle Katajanokalle. Katajanokan uloimmassa itäkärjessä sijaitsevan huoltolautan laiturialueella on mahdollisuus pitkäaikaiseen ja vieraspysäköintiin. Matka kyseiseltä alueelta on 4 raitiovaunupysäkin väliä ja n. 1 km:n kävelymatka. Lautta saaresta kyseiselle alueelle kulkee vain arkipäivisin klo 7.50 ja 15.05 välillä. Eikä siis sovellu useimmille työmatkaliikenteeseen aikataulujen takia.

Toinen, yleisimmin käytetty lautta kulkee kauppatorille päivisin klo 6.00 ja 02.20 välillä. Alue on merkitty C-alueen pysäköintipaikaksi. Eikä koske suomenlinnalaisia muuten kuin arkisin klo 17–09 ja sunnuntaisin.

Ongelma syntyy siitä, että esim. vuorotyöstä saareen viimeiseen yölauttaan juuri ehtivä tai tavaroiden ja pienten lasten kanssa kotiutuva asukas ei välttämättä löydä moniautoiselta Katajanokalta pysäköintipaikkaa kohtuumatkan päästä lauttarannasta. Tällöin hän joutuu jättämään auton toripaikalle, josta auto on siirrettävä pois aamulla klo 9.00 mennessä, vaikka työrupeama alkaisi vasta klo 18. Aikaa auton siirtoon menee lisäksi kahden lautan verran koska lautan aikataulu ei mahdollista ehtimistä takaisin samaan lauttaan.

Tilanne helpottuisi huomattavasti mikäli suomenlinnalaiset saisivat sekä C- että D-pysäköintitunnuksen, joka oikeuttaisi pysäköimään myös Kaartin ja Kruununhaan puolelle, tai merkityt asukaspysäköintipaikat Katajanokan puolelle nykyisen Enso Gutzeitin talon edessä olevalle kadunpätkälle "Suomenlinna" -tunnuksella pysäköitäviksi.

Me valtuutetut esitämmekin, että kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin suomenlinnalaisten asukaspysäköinnin mahdollistamiseksi sekä C- että D-alueille."

Aloitteesta on saatu 8.6.2009 kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 24**.

Khs toteaa, että kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 11.6.2009, että Suomenlinnan asukkaille ja siellä toimiville yrityksille myönnetään asukas- ja yrityspysäköintitunnus vyöhykkeille C ja D.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

20
VT HEIKKI KARUN TALOUSARVIOALOITE URHEILUSEUROJEN TOIMINNAN TUKEMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 13
Khs 2009-404

Aloitteentekijä mainitsee aloitteessaan seuraavaa:

"Esitetään 1,5 miljoonaa euroa liikuntavirastolle urheiluseurojen toiminta- ja tapahtuma-avustuksiin. Perusteena on liikunnan ennaltaehkäisevä vaikutus sairauksiin ja ylläpitävä vaikutus terveyteen. Jokainen liikuntaeuro säästää sosiaalipuolen menoja."

Aloitteesta on saatu 9.6.2009 liikuntalautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 25**.

Khs toteaa, että vuoden 2010 talousarviossa on varattu liikunnan järjestötoiminnan tukemiseen 6,5 milj. euroa ja liikuntatapahtumien tukemiseen 77 000 euroa. Kun tähän lisätään liikunnan laitos- ja säätiöavustukset, on liikuntaviraston tukemaan toimintaan varattu talousarviossa yhteensä noin 15,3 milj. euroa.

Khn asettamasta säästötavoitteesta johtuen vuoden 2010 talousarviossa ei ole ehdotuksen mukaisesti varauduttu helsinkiläisten liikuntajärjestöjen avustusmäärärahan kasvattamiseen aloitteessa mainitulla tavalla.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

21
VT KAUKO KOSKISEN JA 5 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KOILLIS-HELSINGIN JALKAPALLO-OLOSUHTEIDEN KEHITTÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 14
Khs 2009-418

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Koillis-Helsinki on jäänyt jo vuosikymmeniksi jälkeen jalkapallo-olosuhteiden kehittämisessä, vaikka alueella on erittäin laajaa ja korkeatasoista lajin kilpailu- ja harrastustoimintaa niin lasten ja nuorten, naisten kuin miestenkin ikäluokissa. Alueella tekevät jalkapallon arvokasta juniorityötä mm. MPS, PuiU, SUMU, Atlantis, HJK Malmi, PK-35, Kiffen ja Viikin Haukat. Kun nyt on syytä jo työllisyyssyistä ylläpitää lamaantunutta rakennustoimintaa, on kahden hallin rakentaminen yhtä aikaa Tapulin liikuntapuistoon erittäin järkevää.

Alueella on valmiina pukusuojarakennus, ja liikuntaviraston toimeksiantona on käytettävissä huhtikuussa 2008 valmistunut selvitys, jonka mukaan hallien rakentamiskustannukset olivat noin 630 000 euroa (jp-halli 1) ja noin 550 000 euroa (jp-halli 2). Edellä mainitusta ajankohdasta kustannukset ovat todennäköisesti laskeneet. Liikuntaviraston selvitys tehtiin seitsemässä Koillis-Helsingin kohteessa suurpiirin kohtuuttoman jälkeen jäämisen takia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kahden jalkapallohallin (50x70 m) rakentamiseksi Tapulikaupunkiin varataan vuoden 2010 talousarvioon määräraha niin, että rakentaminen voidaan aloittaa vuoden 2010 aikana."

Aloitteesta on saatu 9.6.2009 liikuntalautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 26**.

Khs toteaa, että vuonna 2008 on tutkittu lämmitettävän jalkapallokentän sekä jalkapallohalli sijoittamisvaihtoehtoja Koillis-Helsinkiin. Tapulikaupungin liikuntapuistoon tutkitut vaihtoehdot osoittautuivat vaikeiksi sijoittaa tai kalliiksi rakentaa, joten liikuntalautakunta ei ole esittänyt vuoden 2010 talousarvioon määrärahaa niiden rakentamiseen.

Taloussuunnitelmassa on kuitenkin varattu vuodelle 2012 määräraha Tapulin kentän perusparannukseen sekä vuosille 2011 ja 2013 määräraha seurojen kanssa yhteishankkeena toteutettavaa juniorijalkapallohallia varten.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

22
VT KAUKO KOSKISEN JA 16 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE OMAISHOITAJIEN TUKEMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 15
Khs 2009-419

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Omaishoitajien työpanos on varsin merkittävä. Helsingissä on arvioitu olevan noin 20 000 omaishoitajaa. Heidän hoidettavanaan on suuri määrä laitoskuntoisia omaisia, joiden laitoshoito maksaisi Helsingille vuosittain useita miljoonia euroja.

Taloussuunnitelman mukaan omaishoidon tukea saavien määrä on vuonna 2010 tarkoitus pitää suunnilleen vuoden 2009 tasolla (vammaispalvelut 827, kehitysvammaishuolto 508 ja vanhusten palvelut 2000). Omaishoitajia tukemalla on mahdollisuus säästää kaupungin menoissa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt useita toivomusponsia omaishoitajien työtaakan helpottamiseksi.

Omaishoitajien ja hoidettavien aseman parantamiseksi sekä kustannusten säästämiseksi me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2010 talousarvioon varataan määräraha, joka mahdollistaa tukea saavien omaishoitajien määrän lisäämisen vähintään 5 %:lla tästä vuodesta."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 27**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaaliviraston on vuodesta 2005 myöntänyt omaishoidon tuen kaikille niille hakijoille, jotka täyttävät omaishoidontuen lainsäädännössä määritellyt edellytykset. Asiakasmäärät ovat nousseet vuosittain keskimäärin 5 % ja vuoden 2010 talousarviossa on varauduttu 8,4 %:n asiakasmäärän kasvuun.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

23
VT HANNELE LUUKKAISEN JA 11 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE KOIRAVERON KERÄÄMISESTÄ LUOPUMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 16
Khs 2009-420

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Suomen kunnista vain muutama perii koiraveroa; pääkaupunkiseudulla vain Helsinki. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki luopuu koiraveron keräämisestä."

Khs toteaa, että vaikka järjestyslaki määrää, että koiran ulkoiluttajien on kerättävä koirien jätökset, aiheutuu kaupungille kuitenkin lain noudattamatta jättämisestä seuraavia puhtaanapitokustannuksia. Koiraverosta kerätyt verotulot ovat osa kaupungin veropohjaa, ja näin ollen kerätyillä koiraveroilla on voitu osaltaan kattaa puhtaanapidosta aiheutuvia kustannuksia. Kun koirien jätöksistä aiheutuvia puhtaanapitokustannuksia katetaan koiranomistajilta kerättävällä verolla, kohdentuvat kustannukset niitä aiheuttavalle taholle.

Vaikka koiraverosta kaupungille kertyvä tuotto on kaupungin saamista eri veromuodoista pienin, ei ole taloudellisista näkökohdista katsottuna perusteltua, että kaupungin veropohjaa lähdetään rapauttamaan poistamalla kokonaan yksi veromuoto.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

24
VT HANNELE LUUKKAISEN JA 12 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE ASUKASTILAN PERUSTAMISESTA KONTULAAN

Kvsto 25.2.2009, asia 17
Khs 2009-421

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki varaa riittävät määrärahat vuoden 2010 budjettiin asukastilan perustamiseksi Kontulaan."

Aloitteesta on saatu 30.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 28**.

Khs toteaa, että Kontulan ostoskeskukseen osoitteessa Keinulaudankuja 4 avautuu kesällä 2009 tila, joka mahdollistaa erilaisten toimintojen, mukaan lukien asukastoiminnan, sijoittumisen näihin tiloihin. Pääasiallinen toiminta tulee olemaan lähiörahaston rahoittamaa "Ostarin Hymyn" kaltaista matalan kynnyksen toimintaa, joka on suunnattu ostoskeskuksessa oleileville päihdeongelmaisille. Kulttuuriasiankeskuksen ylläpitämä nettitoiminta Kontupiste siirtyy mahdollisesti näihin tiloihin ja kolmanneksi kokonaisuudeksi muodostuu asukastoiminta. Asukastilaa voivat käyttää alueen järjestöt, eri asukasryhmät ja muut alueen hyväksi toimivat tahot.

Lisäksi Khs toteaa, että sosiaaliviraston järjestöavustuksiin on varattu vuoden 2010 talousarviossa 3,5 milj. euroa, joista tilasta vastuun ottava yhdistys voi hakea avustusta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

25
VT SEIJA MUURISEN JA 15 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE IÄKKÄIDEN PALVELU- TAI HYVINVOINTIKESKUKSESTA KAAKKOIS-HELSINKIIN

Kvsto 25.2.2009, asia 18
Khs 2009-410

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin kaupungissa on 11 palvelu- ja virkistyskeskusta iäkkäille ihmisille. Näistä vain yksi, Kontulan palvelukeskus, sijaitsee itäisen Helsingin alueella. Eteläisellä alueella keskuksia on 4, pohjoisella 3 ja läntisellä 3. Myös palvelutarjonnaltaan entistä monipuolisempia hyvinvointikeskuksia pilotoidaan parhaillaan etelän ja lännen alueella.

Palvelu- ja virkistyskeskukset ovat erittäin tärkeitä iäkkäiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä toimintakyvyn ylläpitämisessä. Ruokailulla (hyvällä ravitsemuksella), liikunnalla, harrastus- ja sosiaalisella toiminnalla on todettu olevan myönteisiä vaikutuksia iäkkäiden henkilöiden toimintakykyyn ja henkiseen hyvinvointiin.

Kaakkois-Helsingissä Laajasalon (Yliskylä, Kaitalahti, Kruunuvuori), Jollaksen, Santahaminan, Herttoniemen ja Kulosaaren alueelta puuttuu kokonaan iäkkäiden palvelukeskus. Alueella ei ole mitään muutakaan kokoontumispaikkaa eikä liikunta- tai harrastuspalveluja alueen iäkkäille ihmisille. Lähimmät julkiset palvelut (harrastus, liikunta, ruokailu) ovat hankalien liikenneyhteyksien päässä Kontulassa tai Kinaporissa, joihin päästäkseen on käytettävä sekä bussia että metroa. Tämä on monille toimintakyvyltään heikentyneille iäkkäille mahdotonta.

Esitän että kaupunginvaltuusto varaa määrärahan Kaakkois-Helsinkiin, esim. Laajasaloon sijoitettavan iäkkäiden palvelu- tai hyvinvointikeskuksen (ruokailu, liikunta-, harrastus- ym. palveluja) perustamiseen. Laajasalo sijoituspaikkana sopisi liikenteellisesti Yliskylän, Kaitalahden, Kruunuvuoren, Jollaksen, Santahaminan ja Herttoniemen asukkaille."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 29**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mahdollisuuksia pienimuotoisen palvelu/hyvinvointikeskuksen perustamiseen voidaan tutkia Laajasalossa sijaitsevan palvelutalo Rudolfin tiloihin vuosille 2013 - 2014 esitetyn peruskorjauksen yhteydessä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

26
VT SEIJA MUURISEN JA 6 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE +70-VUOTIAIDEN JOUKKOLIIKENNEMAKSUJEN PUOLITTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 19
Khs 2009-411

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Iäkkäiden määrä ja suhteellinen osuus väestöstä kasvaa väestöennusteen mukaan huomattavasti tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Esim. jo vuoteen 2012 mennessä on +75 -vuotiaita helsinkiläisiä 2000 henkilöä enemmän kuin vuonna 2008. Näin nopeaan iäkkään väestön kasvuun ei ole mahdollista vastata pelkästään palveluiden lisäämisellä, vaan palveluntarvetta on pyrittävä ehkäisemään tai siirtämään toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia edistävillä toimenpiteillä.

On ensiarvoisen tärkeää, että iäkkäät ihmiset liikkuvat kodin ulkopuolella ja osallistuvat normaalisti yhteiskunnan toimintaan. Nyt on jo näyttöä siitä, että sosiaalisesti virikkeisellä ympäristöllä ja sosiaalisella toiminnalla on merkitystä iäkkäiden toimintakyvyn ja elämänlaadun ylläpitämisessä. Liikkumisen ja sosiaalisen osallistumisen mahdollistamiseksi iäkkäät henkilöt tarvitsevat usein julkisen liikenteen palveluja. Matkalippujen hinnat kuitenkin vähentävät etenkin pientä työeläkettä saavien henkilöiden motivaatiota lähteä liikkeelle kodin ulkopuolelle (täyttä kansaneläkettä saaville myönnetään 50 % alennus).

Edellä olevin perustein esitän, että kaupunginvaltuusto varaa määrärahan iäkkäiden helsinkiläisten motivoimiseksi liikkumaan kodin ulkopuolella ja osallistumaan sosiaaliseen toimintaan siten, että +70 -vuotiaat henkilöt voivat käyttää Helsingin julkista liikennettä puolitetuin hinnoin ruuhka-aikojen ulkopuolella, esim. klo 9–15."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 30**.

Khs toteaa, että Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä vastaa vuoden 2010 alusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymä (HSL). HSL päättää jatkossa myös joukkoliikenteen tariffeista ja taksa- ja lippujärjestelmästä.

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän kehittämissuunnitelma 2014 on valmisteltu YTV:n toimesta ja kunnat ovat antaneet suunnitelmasta lausunnot syksyn aikana. Päätöksen lippujärjestelmästä tekee aikanaan HSL.

Kehittämissuunnitelman yhteydessä tarkastellaan myös alennusperusteiden muuttamista mm. ikäperusteisen seniorilipun käyttöönottoa. Alennusryhmäkäytäntöjä on perusteltua pyrkiä yhtenäistämään ja yksinkertaistamaan alennuslippuihin liittyvän byrokratian vähentämiseksi, mutta Khs katsoo, että alennusten tulee lähtökohtaisesti perustua jatkossakin sosiaalisiin tekijöihin. Khs toteaa, että alennusperusteita muutettaessa ja lippujärjestelmää yleensäkin kehitettäessä on huolehdittava riittävästä lipputulokertymästä. Alennusperusteiden muuttaminen ei saa perustua kaupunkien maksaman tariffituen kasvattamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

27
VT JAANA PELKOSEN JA 20 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KATUJEN YM. YLEISÖTAPAHTUMAPAIKKOJEN SIIVOUSKUSTANNUKSISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 20
Khs 2009-438

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin siivoamiseen kuluu tällä hetkellä valtavasti rahaa. Paitsi että roskaamisella ja ilkivallalla on taloudellisia vaikutuksia, on niillä suuri vaikutus myös Helsingistä syntyvään mielikuvaan.

Törkyiset kadut eivät ole kenestäkään mukavaa katseltavaa, eivätkä virtsalta haisevat porttikongit viehätä. Kaupungin epäsiistit kaivuu- ja työmaat eivät myöskään kerää sympatiapisteitä.

Helsingin on noudatettava nollatoleranssia suhtautumisessa kaupungin siivottomuuteen. Kaupungilla on vastuunsa siisteydestä, mutta sillä ei saa väistää jokaisen yksilön omaa vastuuta. Siisteys ei voi perustua vain kaupungin yksipuoliseen huolenpitoon. Meidän kaikkien helsinkiläisten omatoimisuus ja aktiivisuus tällä saralla säästäisi selvää rahaa kaupungilta. Roskaaminen lähtee korvien välistä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki lisää asennekasvatusta, valvontaa ja positiivisia kannusteita yleisen siisteyden ylläpitämiseksi. Helsingin kaupungin on lisäksi velvoitettava suurtapahtumia kaupungissamme järjestävät yritykset huolehtimaan siivoamisesta heti tapahtuman päätyttyä ja osallistumaan entistä tuntuvammin siivouskustannuksiin."

Aloitteesta on saatu 25.5.2009 yleisten töiden lautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 31**.

Khs viittaa yleisten töiden lautakunnan lausuntoon, jossa on listattu usean vuoden ajalta, miten rakennusvirasto on pyrkinyt vähentämään roskaamista erilaisilla kampanjoilla ja tapahtumilla yhteistoimin muiden osapuolien kanssa.

Asenteiden muuttaminen vaatii pitkäjänteistä ja eri tavoin kohdennettua viestintää, jonka tulee olla ammattimaisesti suunniteltua ja näkyvää. Nuorten omia kanavia ja nettiä tulisi hyödyntää.

Kuten aloitteessakin todetaan, on korostettava jokaisen kaupunkilaisen vastuuta omasta ympäristöstään. Kaupunki ei voi onnistua asiassa ilman asukkaiden panosta.

Rakennusvirastossa jatketaan jo tänä vuonna pari vuotta sitten käynnistettyä tehostettua puhtaanapitoa ja laajennetaan sitä myös aluekeskuksiin. Lisäksi kohdalla 1 04 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi on varauduttu hankkeeseen, jossa vähennetään puistojen, aukioiden ja kadun varsien roskaisuutta palkkaamalla kesäisin nuoria kaupunkiympäristön puhtaanapitotehtäviin.

Ulkoilmatapahtumaluvissa tapahtuman järjestäjää velvoitetaan huolehtimaan tapahtuman jälkeisestä siivouksesta. Ja tarvittaessa tapahtuman järjestäjältä peritään vakuus alueen kuntoon saattamiseksi. Suurista tapahtumista aiheutuu katujen ja puistojen roskaantumista varsinaista tapahtumapaikkaa laajemmallakin alueella. Tästä syystä tapahtuman järjestäjän kanssa pidettävässä alkukatselmuksessa sovitaan siivousvelvoitteen rajat kattaen myös tapahtumapaikkaan liittyvän lähialueen siivous.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

28
VT LAURA RISSASEN JA 19 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE TOKOINRANNAN KEHITTÄMISEKSI

Kvsto 25.2.2009, asia 21
Khs 2009-433

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Tokoinranta ja koko Eläintarhanlahti ovat kaupunkikokonaisuuden viihtyisyyden kannalta vielä lähes täysin hyödyntämättä. Juhlaviikkojen huvilateltta tuo piristyksen loppukesään, mutta muina aikoina puisto ei ajanviettoon houkuttele. Onpa seutua kuvattu jopa "Helsingin heitteille jätetyksi takapihaksi."

Tokoinrannan puistolla on täydet mahdollisuudet kehittyä Helsingin toiseksi "Kaivariksi", itäisen kantakaupungin keskuspuistoksi, joka tarjoaisi ajanviettopaikan lähiseudun asukkaille ja perheille. Nyt puiston itäosassa on pieni lasten leikkipuisto, palaneen kahvila Piritan paikalle odotellaan ympärivuotista kahvilaa, mikä on selvä parannus, mutta muuten puisto kaipaa kohennusta.

Eläintarhanlahden ja Tokoinrannan viihtyisyyttä ja kaupunkitilan turvallisuutta olisi helppo parantaa pienillä ja edullisilla lisäyksillä. Ympyrätalon viereen, leikkipuiston kulmille voisi perustaa Kioskikahvilan, puistoon voisi tuoda enemmän roskiksia ja kesäisin voisi järjestää Hietalahdentorin kaltaisia rantakirpputoreja esimerkiksi jokaisen kuun ensimmäisenä viikonloppuna. Puisto tarjoaa myös erinomaiset puitteet erilaisten lasten ja perhetapahtumien järjestämiseen.

Esitänkin, että Helsingin vuoden 2010 talousarvioon varataan määräraha Tokoinrannan kehittämiseksi viihtyisämmäksi, kaikkien kaupunkilaisten yhteiseksi puistoksi."

Aloitteesta on saatu 25.5.2009 yleisten töiden lautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 32**.

Khs toteaa, että puiston viihtyvyyttä on viime vuosina parannettu monin tavoin, kuten yleisten töiden lautakunta lausunnossaan toteaa. Puiston peruskorjaus on vuosien 2010–2014 taloussuunnitelmassa ajoitettu alustavasti vuosille 2012–14. Rakennusvirasto ei yleisten töiden lautakunnan mukaan tarvitse erillistä määrärahaa puiston kehittämiseen vuonna 2010.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

29
VT ULLA-MARJA URHON JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE LAUTTASAAREN ULKOILULIIKUNTAPAIKKOJEN KOHENTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 22
Khs 2009-405

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Ehdotamme että vuoden 2010 budjettiin varataan rahat Lauttasaaren ulkoliikuntapaikkojen kohentamiseen:

1. Varataan rahaa ulkokuntovälineiden hankkimiseksi Lauttasaaren Pyrkän kentän alueelle. Joitain vanhoja välineitähän siellä on, mutta nykyaikaisia kaikenikäisille tarkoitettuja ulkokuntovälineitä sinne tarvitaan lisää.

2. Samanlaisia ulkokuntovälineitä tarvitaan Kasinonrannan alueelle. Alue on yksi upeimmista ulkoilu- ja kuntoilualueista kaupungissa ja muutamilla hyvin kohdennetuilla välineillä saisi rannan alueen vieläkin upeammaksi. Alueella on toki tehty jo paljon viime aikoina, mutta kuntoiluun liittyviä välineitä sieltä puuttuu.

3. Rannan lähellä olevat koripallokentät kaipaisivat kipeästi ehostusta. Kenttien pinnat ovat karmeat ja telineet jo parhaat päivänsä nähneitä. Sadesäällä kentät keräävät vesilammikot ja ovat pitkään käyttökelvottomat.

4. Lauttasaareen tarvitaan tekojäärata. Tämä voitaisiin sijoittaa Pyrkän urheilukentän yhteyteen."

Aloitteesta on saatu 9.6.2009 liikuntalautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 33**.

Khs toteaa lausuntoon viitaten, että liikuntaviraston ulkoliikuntaosasto on pystyttänyt ulkokuntoilulaitteita lähinnä Itä-Helsingin alueelle vuosina 2007–2008. Laitteista saatujen myönteisten palautteiden johdosta ulkoliikuntaosastolla on tämän jälkeen selvitetty mahdollisia uusia kohteita Länsi- Helsingin puolelta. Lauttasaaren Pyrkän kenttä tulee hyvin kyseeseen tällaisten ulkokuntoiluvälineiden sijoituspaikkana. Alueella on kuntorata, joten välineet olisivat hyvin käyttäjien saavutettavissa. Vanhoja kuntolaitteita kuntoradoilla on tarkoitus uusia ja korjata, koska puisilla kuntovälineillä on vankka käyttäjäryhmänsä.

Viraston merellinen osasto on tilannut Aurinkolahteen uudet ulkokuntoi-

lulaitteet, jotka asennettiin kesäkuussa 2009. Mikäli laitteiden käytöstä saadaan kesäkauden aikana myönteisiä käyttökokemuksia, myös Kasinonrannan alueelle hankitaan vastaavanlaisia ulkokuntoiluvälineitä syksyksi 2009.

Viraston merellisen osaston toimeksiannosta koripallokenttien pinnoite on uusittu viikolla 21/2009.

Liikuntatoimen vuoden 2010 talousarvioehdotus ei tällä hetkellä sisällä tekojääradan rakentamista Lauttasaareen, eikä hankkeeseen ole olemassa määrärahavarausta liikuntatoimen taloussuunnitelmaehdotuksessa 2010–2012.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

30
VT ZAHRA ABDULLAN JA 44 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE ERITYISLASTEN PÄIVÄHOIDON PIENRYHMISTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 23
Khs 2009-412

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin kaupunki on tehnyt periaatepäätöksen, että päivähoidossa ei voi antaa yhdelle lapselle kahta tukitoimintaa, joten jos esim. liikuntavammaiselle lapselle myönnetään avustaja, hän ei pääse pieneen, integroituun ryhmään. Kuitenkin näillä lapsilla on muitakin ongelmia kuin liikuntavamma, esim. erilaisia kehitysviiveitä, joten lapsi tarvitsee kehityksensä vuoksi pienen ryhmän.

Jotta tämä epäoikeudenmukaisuus korjataan, me allekirjoittaneet esitämme, että nämä lapset pääsevät pieneen ryhmään, jotta heidän varhaiskasvatuksen toteutuisi heidän kehitystään edistävällä tavalla."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 34**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lapselle suunnattava tuki määräytyy lapsen tarpeen ja sen perusteella tehtävän harkinnan mukaan.

Avustajan avustamana lapselle mahdollistetaan osallistuminen ryhmänsä toimintaan, jossa lapsen fyysistä, psyykkistä ja kognitiivista ympäristöä mukautetaan lapselle sopivaksi. Avustajan tukemana lapsen päivähoito voidaan järjestää lähipäiväkodissa ilman kuljetustarvetta ja lapsen irrottamista omasta kotiympäristöstään. Jos lapsen pääasiallinen tuen tarve liittyy kehityksellisiin seikkoihin, voi integroitu erityisryhmä olla toimivampi vaihtoehto. Näissä ryhmissä on tarvittaessa myös ryhmäkohtainen avustaja, joka on apuna esim. liikuntavammaisen lapsen avustamisessa päivittäisissä tilanteissa. Lapsen saama erityinen tukitoimi voi siis kohdistua joko avustamiseen tai erityispedagogisiin tukiin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

31
VT OUTI ALANKO-KAHILUODON JA 16 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KOULUTERVEYDENHOITAJIEN MÄÄRÄN LISÄÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 24
Khs 2009-439

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Kouluterveydenhuolto kuuluu osaltaan perusopetuslain mukaisiin oppilashuollon palveluihin. Helsingin kaupunki täyttää valtakunnalliset suositukset terveydenhoitajien määrästä suhteutettuna oppilaiden määrään muuta pääkaupunkiseutua paremmin. Ongelma on kuitenkin se, etteivät suositukset ole todellisten tarpeiden tasolla. Helsingissä myös oppilasaines on muuta maata haastavampaa.

Viime vuonna 26 % helsinkiläisistä koululaisista koki, että terveydenhoitajan puheille on vaikea päästä. Helsingissä vuonna 2008 tehdyn kouluterveyskyselyn tulosten mukaan tyytymättömyys kouluterveydenhoitoa kohtaan on vuodesta 2002 alkaen lisääntynyt. Vuonna 2002 tyytymättömien osuus oli 22 % ja viime vuonna jo 26 %.

Myös syksyllä 2008 eri puolilla kaupunkia järjestetyissä Nuorten Avoimissa Foorumeissa nuoret toivoivat erityisesti terveydenhoitajien parempaa saavutettavuutta.

Kokemusta terveydenhoitajien huonosta saavutettavuudesta koetaan erityisesti kouluilla, joissa terveydenhoitaja on paikalla vain 1–3 päivänä viikossa. Terveydenhoitajien läsnäolo koululla riippuu koulun oppilasmäärästä ja useissa tapauksissa terveydenhoitaja jakaa työpäiväänsä tai työviikkoaan eri koulujen kesken. Oppilaan kannalta ihanteellinen tilanne olisi, jos terveydenhoitaja olisi läsnä koululla jokaisena koulupäivänä puolen päivän ajan: kouluterveydenhoitajan läsnäolo jokaisena koulupäivänä madaltaa avun hakemisen kynnystä ja lisää oppilaiden mahdollisuuksia luoda luottamuksellinen suhde aikuiseen, jolla on ammatilliset edellytykset auttaa ja tukea lapsia ja nuoria sekä näin ennaltaehkäistä pahoinvointia ja syrjäytymistä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2010 talousarvioon lisätään 500 000 euroa kymmentä kouluterveydenhoitajan virkaa varten."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 opetuslautakunnan ja 11.6.2009 terveyslautakunnan lausunto, jotka ovat **liitteinä 35 ja 36**.

Khs viittaa terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että uuden toimintamallin kehittäminen terveydenhoitajien ja muun oppilashuollon välille on kannatettavaa. Ehdotuksessa Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2009–2012 on esitetty useita kouluikäisten hyvinvointia edistäviä hankkeita, joissa vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Talousarviossa ei ole varausta kouluterveydenhoitajien lisäystä varten.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

32
VT OUTI ALANKO-KAHILUODON JA 15 MUUN VALTUUTETUN TALOUS-ARVIOALOITE KOULUPUDOKKUUDEN VÄHENTÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 25
Khs 2009-440

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Opetustoimen sisällä parhaaksi koettu tapa ennaltaehkäistä koulupudokkaiden määrän kasvamista on oppilaiden riittävistä tukitoimista huolehtiminen. Riittävien tukitoimien takaaminen auttaa niitä oppilaita, jotka nyt eivät saa lainkaan peruskoulun päästötodistusta, eivät jatka opintoja peruskoulun jälkeen tai keskeyttävät toisen asteen opintonsa.

Tukitoimien parempi toteuttaminen edellyttäisi koulupsykologien ja kuraattorien määrän kasvattamista niin peruskoulun, ammatillisen opetuksen kuin lukio-opetuksenkin puolella. Helsingin kaupungin psykologi- ja kuraattoriresurssit eivät täytä Stakesin valtakunnallisia suosituksia. Stakesiin suositus vuonna 2008 oli 600–800 oppilasta psykologia ja 600–800 oppilasta kuraattoria kohti peruskouluissa. Lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa suositus oli 1000 oppilasta psykologia ja 1000 oppilasta kuraattoria kohti. Ammattikorkeakouluissa on asetettu tavoitteeksi 2000 oppilasta psykologia kohti ja 2000 oppilasta myös kuraattoria kohti. Nämä suositukset sisältyvät STM:n opiskeluterveydenhuollon oppaaseen.

Helsingissä taso on ollut peruskoulujen osalta noin 1000 oppilasta psykologia kohden ja 1000 oppilasta kuraattoria kohden, mikä sinänsä on valtakunnallisessa vertailussa hyvä saavutus. Toisaalta metropolialueella oppilasaines on muuta maata haastavampaa. Helsinki ei yllä Stakesin suosituksiin, myöskään nuorisoasteen oppilaitoksissa, joissa psykologi- ja kuraattoritoiminta on vielä kehittämisvaiheessa.

Kustannus kahden uuden psykologin viran sekä yhden uuden kuraattorin viran perustamisesta olisi noin 156 000 e/vuosi. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että koulupudokkuuden vähentämiseksi Helsingin vuoden 2010 talousarvioon varataan 312 000 euroa, jotka voidaan opetustoimen harkinnan mukaan käyttää esimerkiksi neljän uuden psykologin viran ja kahden uuden kuraattorin viran perustamiseen perus- ja toisella asteelle."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 opetuslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 37**.

Khs toteaa, että lausunnossa on varsin kattavasti kuvattu oppilashuollon nykytilannetta sekä valtakunnallisten suositusten että kaupungin koulujen osalta. Lausunnosta ilmenee myös mihin toimenpiteisiin Helsingissä on ryhdytty varhaisen tuen ja ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta, jotta varattaisiin voimavaroja riittävästi asiakastyön ja korjaavan työn ohella kouluyhteisön toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittämiseen. Ehdotuksessa Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2009–2012 on esitetty useita peruskouluikäisten hyvinvointia edistäviä hankkeita, joissa vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Vuoden 2010 talousarvio perustuu siihen, että suomenkielisessä perus- ja lukiokoulutuksessa oppilasmäärä vähenee noin tuhannella oppilaalla, ruotsinkielisessä pysyy ennallaan ja ammatillisessa koulutuksessa kaikki saadut aloituspaikat pyritään täyttämään (aloituspaikkoja lisää 340). Talousarviossa on varauduttu pitämään sekä kuraattorien että psykologien määrä ennallaan.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

33
VT JESSICA KARHUN JA 12 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE SEUTULIPUN HINNAN ALENTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 26
Khs 2009-450

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Joukkoliikenteen markkinaosuus on Helsingin seudulla laskenut 30 vuodessa 2/3:sta 1/3:an. YTV:n omien laskelmien mukaan julkisen liikenteen käytön väheneminen aiheuttaa ruuhkien paheneminen, lisää liikennekuolemia, hiukkaspäästöjä, melusaastetta, teiden kulumista ja tarvetta lisäkaistoihin.

Jokaisen seutubussissa tehdyn joukkoliikennematkan yhteiskuntataloudellinen arvo on noin 8,5 euroa tunnissa per matkustaja. Jokainen ruuhkassa istuttu minuutti maksaa siis 14 senttiä yhteiskunnalle jokaiselta matkustajalta.

HKL:n ja yhteistyökumppaneiden rahoittaman tutkimuksen mukaan yhteiskuntataloudellisin joukkoliikenteen matkalipun hinta olisi puolet nykyisestä. Hinnan puolittaminen lisäisi matkustajia ja siirtäisi matkustamista henkilöautosta joukkoliikenteeseen. YTV:n päätös korottaa kuljettajalta ostettavan seutulipun hinta neljään euroon on siis ehdottomasti harppaus väärään suuntaan. Seutulipun hinnan laskeminen 3,5 euroon lisäisi Helsingin kuntaosuutta vajaalla 1,8 miljoonalla eurolla (1 770 000 euroa) YTV:ltä viime syksynä saatujen laskelmien mukaan. Ja tämä laskelma sisältäisi myös arvolipun hinnanalennuksen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämmekin, että valmistettaessa vuoden 2010 talousarviota seutulipun hinnan alentamiseen varataan Helsingin kuntaosuuden lisäämiseen 1 800 000 euroa."

Aloitteesta on saatu 19.5.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 38**.

Khs toteaa, että Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä vastaa vuoden 2010 alusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymä (HSL). HSL päättää jatkossa myös joukkoliikenteen tariffeista ja taksa- ja lippujärjestelmästä.

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän kehittämissuunnitelma 2014 on valmisteltu YTV:n toimesta ja kunnat ovat antaneet suunnitel-

masta lausunnot syksyn aikana. Päätöksen lippujärjestelmästä tekee aikanaan HSL.

Taksa- ja lippujärjestelmän kehittämisen selkeä tavoite on edistää joukkoliikenteen käytettävyyttä ja lisätä lippujen hinnoittelun tasapuolisuutta, missä yhtenä keinona on kuntarajat ylittävien matkojen houkuttelevuuden parantaminen.

Lisäksi Khs toteaa, että lippujärjestelmää kehitettäessä on huolehdittava riittävästä lipputulokertymästä. Lippujärjestelmän tai tariffien muutokset eivät voi perustua kaupunkien maksaman tariffituen kasvattamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

34
VT TUULI KOUSAN JA 33 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE YTV:N VYÖHYKELISÄN PALAUTTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 27
Khs 2009-451

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Joukkoliikenteen uskollisia käyttäjiä rangaistaan, jos he porhaltavat bussilla kuntarajan yli, yhdenkin pysäkinvalin naapurikaupungin puolelle. Vaikka matkustajalla olisi kotikaupungissa matkakortille ladattu kausilippu, naapurikaupungin kertalippu ei riitä kattamaan rajanylitystä. Lippujen ketjuttaminen on kiellettyä; rajan ylittäminen vaatii päällekkäisen seutulipun.

Myös kahteen vyöhykkeeseen kuuluvat pysäkit ovat historiaa YTV-alueella, vaikka näin ratkaistaisiin helposti ääritapaukset, joissa parinsadan metrin matka esimerkiksi Lehtisaaren sillan yli Espoon puolelle maksaa rehelliselle matkustajalle seutulipun, arvolla maksettuna 3,36 euroa ja käteisellä maksettuna 4 euroa. YTV:n ei tule pakottaa vähävaraisia matkustajia poistumaan bussista kaupunginrajan tuntumassa.

Matkakorteissa oli aiemmin vaihtoehtona niin sanottu vyöhykelisä, joka maksettiin rajan ylittämisestä. Vaihtoehto poistui kuitenkin käytöstä alkuvuodesta 2005. Matkakortti- ja hinnoittelujärjestelmän odotetaan uudistuvan vuonna 2014, mutta nykytilanne on kestämätön.

Me allekirjoittaneet vaadimme, että kertaseutulippua edullisempi vyöhykelisä palautetaan matkakorttijärjestelmään ja että kahteen vyöhykkeeseen kuuluvia pysäkkejä määritetään kaupunkien raja-alueille."

Aloitteesta on saatu 1.6.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 39**.

Khs toteaa, että Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä vastaa vuoden 2010 alusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymä (HSL). HSL päättää jatkossa myös joukkoliikenteen tariffeista ja taksa- ja lippujärjestelmästä.

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän kehittämissuunnitelma 2014 on valmisteltu YTV:n toimesta ja kunnat ovat antaneet suunnitelmasta lausunnot syksyn aikana. Päätöksen lippujärjestelmästä tekee aikanaan HSL.

Taksa- ja lippujärjestelmän kehittämisen selkeä tavoite on edistää joukkoliikenteen käytettävyyttä ja lisätä lippujen hinnoittelun tasapuolisuutta, missä yhtenä keinona on kuntarajat ylittävien matkojen houkuttelevuuden parantaminen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

35
VT ELINA MOISION JA 14 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KÄVELYKESKUSTAN LAAJENTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 28
Khs 2009-422

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Huonompi taloudellinen tilanne on hetki, jolloin julkisen vallan kannattaa investoida. Investointien on syytä olla sellaisia, että ne lisäävät kaupunkilaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Autoilu on viime vuosina kasvanut kantakaupungissa merkittävästi. Tämä on omiaan lisäämään ilmansaasteita, vaarallisia tilanteita, väärin pysäköityjä autoja ja ruuhkia. Nyt on tartuttava autoilun vähentämisen haasteeseen keskustassa.

Kävelykeskusta on aito investointi, joka toteuttaa näitä tavoitteita. Kattava kävelykeskusta on sellainen, joka on ollut Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan tavoitteissa. Siinä kävelykaduksi muutetaan koko Yliopistonkatu, Kirkkokadun ja Aleksanterinkadun välinen osa Fabianinkatua, Kaisaniemenkadun etelänpuoleinen osa Vuorikatua sekä Kaisaniemenkadun ja Aleksanterinkadun välinen osa Mikonkatua.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kävelykeskustasuunnitelma toteutetaan heti."

Aloitteesta on saatu 28.5.2009 kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 40**.

Khs viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon, jonka mukaan kaupunkisuunnitteluvirasto selvittää parhaillaan mahdollisuuksia jalankulku- ja pyöräliikenteen olosuhteiden parantamiseksi Yliopistonkadulla ja sen lähiympäristössä.

Em. alueella on toteutettavissa joitakin toimenpiteitä nopeasti mutta kävelykeskustan merkittävä laajentaminen vaatii tarkemman suunnitelman, jossa mm. huoltoliikenteen ja tontille ajon vaatimukset on otettu huomioon.

Käsitellessään strategiaohjelman 2009–2012 täytäntöönpanoa 22.6.2009 Khs päätti kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa valmistelemaan kaupunginhallitukselle selvityksen kävelykeskustan laajentamisesta vuoden 2010 loppuun mennessä.

Talousarviossa kaupunkisuunnitteluvirastolle on asetettu toiminnallinen tavoite selvittää liikenteen sujuvoittamiseksi ja kävelykeskustan laajentamiseksi keskustan erilaiset liikenneratkaisut erilaisine rahoitusjärjestelyineen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

36
VT ELINA MOISION JA 15 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KATAJANOKAN PÄIVÄKOTITILOISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 29
Khs 2009-423

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Vuodenvaihteessa Maston 16 lapsen päiväkodista tuli 34 lapsen päiväkoti. Tämä on koettu alueen perheiden toimesta erittäin ongelmalliseksi tilanteeksi. Se stressaa lapsia, henkilökuntaa ja vanhempia.

Voi olla, että päiväkoti Maston ongelmana ovat huonosti soveltuvat ja riittämättömät tilat. Uusien päivähoitotilojen tarve Katajanokalla onkin ilmeinen. Muutkin päiväkodit ovat täynnä ja väestöennusteiden mukaan Katajanokan lapsimäärä kasvaa huomattavasti 2009–2010 ja on ainakin vuoteen 2013 asti viimevuotista korkeammalla tasolla.

Kartoituksissa on todettu, että Katajanokalta löytyy sopivia tiloja päiväkodeille. Ns. uuden puolen punatiilitaloissa oli 1980-luvulla toiminnassa päiväkoti lähes jokaisessa korttelissa. Edelleenkin kaupungin omistuksessa on ainakin yksi päiväkodiksi alkujaan suunniteltu tila Merikasarminkadulla, jossa vuokralaisena on Katajanokan Huolto.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Katajanokan päiväkotitiloja lisätään."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 41**.

Khs viittaa lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Mastossa toimi vuoden 2008 loppuun asti päivähoitoryhmä, jossa oli 16 lasta sekä alle kouluikäisille tarkoitettu Ulappakerho, joka toimi viitenä aamupäivänä ja kahtena iltapäivänä viikossa. Ulappakerho muutti vuoden 2009 alusta toisiin tiloihin, jolloin vapautunut tila otettiin päiväkodin käyttöön. Vuoden 2009 alussa otettiin lisätilaa osoitteesta Kruunuvuorenkatu 13–15, joka liitettiin päiväkoti Mastoon. Vuonna 2009 on tarkoitus edelleen lisätä 21 tilapaikkaa osoitteessa Merikasarminkatu 3 ja tehostaa eri toimijoiden tilojen yhteiskäyttöä. Tilapaikkojen lisäys sisältyy vuoden 2010 talousarvioon.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

37
VT TUOMAS RANTASEN JA 15 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE MÄÄRÄRAHASTA LEIKKIPUISTO TUHKIMOLLE

Kvsto 25.2.2009, asia 30
Khs 2009-441

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Esitämme, että vuoden 2010 talousarvioaloitteeseen varataan riittävä määräraha leikkipuisto Tuhkimolle ja sen uudisrakennukselle. Vanha puistorakennus joutui yllättäen käyttökieltoon kosteusvaurioiden takia, minkä takia lasten leikkipuistotoiminta ja sen mukana puistossa järjestetty alakoululaisten iltapäivätoiminta on jouduttu siirtämään pitkän kävelymatkan päähän ylä-Roihuvuoreen.

Leikkipuisto Tuhkimo on suosittu hienon ympäristönsä ja koulujen suuntia palvelevan turvallisen kävelyreitityksen takia. Nyt ohjatulle toiminnalle osoitettu korvaava tila Roihuvuoren nuorisotalon yhteydessä ei tarjoa vastaavia ulkoilumahdollisuuksia. Toisaalta kulku sinne tapahtuu vilkasliikenteistä Roihuvuorentietä pitkin ja edellyttää useita tienylityksiä.

Leikkipuisto Tuhkimon puistorakennus kannattaisi suunnitella sellaiseksi, että se voisi palvella muita käyttötarkoituksia alueella. Sopivia toimintoja voisivat olla asukasillat, kurssitoiminta ja perhejuhlien pito. Näin voitaisi nostaa rakennuksen käyttötehokkuutta ja miettiä sen kustannusten jakoa eri toimintojen välillä ja jopa suhteessa ei-kaupalliseen ulosvuokraukseen.

Leikkipuistorakennusta uudelleen suunniteltaessa on syytä selvittää voidaanko se toteuttaa arkkitehtuurin puolesta japanilaistyylisesti. Leikkipuisto sijaitsee nimittäin kahden alueella jo olevan japanilaistyylisen puiston välisellä puistoreitillä. Samaa kokoavaa ideaa kannattaisi vahvistaa myös leikkipuiston muussa kohennuksessa."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 42**.

Khs toteaa, että talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaehdotuksessa vuosille 2010–2014 leikkipuisto Tuhkimon uudisrakennushanke on ajoitettu alkavan vuonna 2014 ja valmistuvan 2015. Japanilaistyylinen rakennus voisi hyvinkin sopia kaupunkikuvaan. Leikkipuistotoiminnan monipuolistuminen on lisännyt rakentamisen kustannuksia ja sitä kautta kasvattanut vuokrakustannuksia.

Tekeillä on leikkipuistojen tilasuunnitteluohje, jonka tarkoituksena on edistää leikkipuistorakennusten kustannustehokasta suunnittelua sekä täsmentää niiden käyttötarkoitusta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

38
VT JOHANNA SUMUVUOREN JA 24 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE MAAHANMUUTTAJIEN NEUVONTAPISTEESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 31
Khs 2009-458

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Itäkeskuksessa toimii sosiaaliviraston alainen maahanmuuttajien neuvontapiste, joka tarjoaa neuvontapalveluita noin kymmenellä eri kielellä. Maahanmuuttajataustaiset helsinkiläiset saavat neuvontapisteestä apua muun muassa sosiaaliturvaan, asumiseen, oleskelulupiin, työelämään, perheongelmiin, koulutukseen ja viranomaisasiointiin liittyvissä kysymyksissä.

Sosiaaliviraston ja valtion yhteistyössä maahanmuuttajien neuvontapisteestä on kehitetty vuoden aikana yhteispalvelupiste, jolloin samasta paikasta on saatavilla monipuolisesti kaupungin ja valtion tarjoamia maahanmuuttajien tarvitsemia palveluita.

Asiakkaalle yhteispalvelutoiminta näkyy neuvonnan ja ohjauksen sujuvoitumisena ja päätöksenteon nopeutumisena. Samalla asiakkaat tulevat ohjatuksi oikealle viranomaiselle. Yhteispalvelupisteessä asiakkaalla on myös parempi mahdollisuus saada saman kulttuuritaustan omaavan henkilön apua, jolloin saatu tieto ymmärretään paremmin. Jatkossa on toivottavaa, että yhä useampia viranomaispalveluita – esimerkiksi ulkomaalaispoliisi ja Kela – on saatavilla samasta pisteestä. Kaupungille yhteispalvelutoiminta ja maahanmuuttajien tehokas kotouttaminen on taloudellisesti järkevää.

Maahanmuuttajien yhteispalvelupiste on näillä näkymin muuttamassa Kaisaniemeen. Keskustasijoituksella on mahdollista nostaa palvelun profiilia ja tavoittaa laajasti uusia asiakasryhmiä. Kaisaniemen sijainnin myötä erityisesti opintojen tai työn takia maahan tulleiden asiakkaiden määrän uskotaan kasvavan.

Ulkomaalaisväestön määrä kasvaa Helsingissä voimakkaasti. Vuonna 2025 helsinkiläisiä on arviolta 130 000 enemmän kuin nyt. Näistä ihmisistä 100 000 on maahanmuuttajia. Neuvontapisteen muutto, toiminnan kehittäminen ja ulkomaalaisväestön lisääntyvä määrä antavat perusteet maahanmuuttajien neuvontapisteen työntekijä- ja muiden resurssien kasvattamiselle. Tällä hetkellä toimintaa rasittaa jatkuva riippuvuus projektiluontoisesta rahoituksesta. Maahanmuuttajien neuvontapiste on toiminut jo kahdeksan vuoden ajan, ja sen toimintaan käydäänkin tutus-

tumassa ulkomailta asti. Ulkomaalaistaustaisten helsinkiläisten määrän kasvaessa on perusteltua taata neuvontapisteelle riittävä perusrahoitus.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2010 talousarviossa varataan Helsingin osalta riittävä määräraha maahanmuuttajien neuvontapisteen toimintaan ja toiminnan kehittämiseen."

Aloitteesta on saatu 28.5.2009 henkilöstökeskuksen ja 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 43 ja 44**.

Khs toteaa, että maahanmuuttajien neuvontapiste on toiminut Itä-Helsingissä vuodesta 2000 ja vuoden 2004 alusta kaupunginvaltuuston päätöksellä vakinaisena sosiaaliviraston alaisuuteen kuuluvana toimintana. Toiminta on vuodesta 2004 lähtien rahoitettu sosiaaliviraston ja henkilöstökeskuksen määrärahoista. Vuoden 2008 lopussa neuvontapiste muuttui yhteispalvelupisteeksi, jossa muina osapuolina ovat maahanmuuttovirasto ja Helsingin maistraatti.

Maahanmuuttajien neuvontapisteen sijoittumista keskustaan ja toiminnan laajentamista perustelee palvelun parempi tavoitettavuus eri puolilla Helsinkiä sijoittuneille maahanmuuttajille sekä eri viranomaisten yhteistyöstä syntyvä tehokkuushyöty ja asiakaspalvelun paraneminen.

Lisäksi Khs toteaa, että neuvontapisteen toiminnan kehittämistä, siirtoa, tarvittavaa lisäresursointia ja rahoitusta on suunniteltu yhdessä sosiaaliviraston ja henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston kanssa. Siirto voidaan toteuttaa, kun hankkeen kokonaissuunnitelmasta ja rahoituksesta on sovittu ja soveltuvat tilat ovat löytyneet.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

39
VT SANNA VESIKANSAN JA 19 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE PÄIVÄHOIDON TIEDOTTAMISESTA JA ASIAKASPALVELUSTA

Kvsto 25.2.2009, asia 32
Khs 2009-459

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Päivähoitoratkaisua miettivä perhe löytää kaupungin nettisivuilta perustiedot päiväkodeista ja muista hoitomuodoista. Tietoa siitä, mitkä päiväkodit ovat remontissa, milloin korjaus valmistuu tai minne asti lastaan mahdollisesti joutuu kuljettamaan, ei kuitenkaan ole.

Päivähoitomuodon neuvontaa antavat päiväkodin johtajat, jotka ovat muutenkin ylikuormitettuja. Ei voida olettaa, että päiväkodin ammattilaiset ehtisivät miettiä päiväkodin nettisivujen päivittämistä tai tuntikausien käyttämistä perusinformaation antamiseen. On tärkeää, että päiväkodin johtaja neuvottelee perheen kanssa hoidosta, mutta paljon neuvontatyöstä voitaisiin keskittää ja siirtää verkkoon.

Oman lapsen hyvä hoito on vanhemmalle tärkeä asia. Perheet tarvitsevat ajantasaista ja asiallista tietoa erilaisista hoitovaihtoehdoista ja päiväkotipaikan hakemisesta. Nyt monen tiedot päivähoitotilanteesta perustuvat tiedotusvälineiden juttuihin päivähoitopaikan saamisen vaikeuksista, lähipiirin kokemuksiin ja mutu-tuntumaan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että kaupunki parantaa päivähoidon tiedotusta ja asiakaspalvelua, ja varaa tähän määrärahan vuodelle 2010."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 45**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että keväällä 2009 on alkanut päivähoidon internetsivujen sisällön kehittäminen. Talousarviossa ei ole varauduttu tiedotuksen ja asiakaspalvelun määrälliseen lisäämiseen.

Lisäksi Khs toteaa, että sähköinen asiointi on strateginen painopiste ja verkkopalvelujen tarjonta ja laatu paranee strategiaohjelman tavoitteen mukaisesti.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

40
VT JULIA VIRKKUSEN JA 24 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE MATALAN KYNNYKSEN MIELENTERVEYSPUHELIMESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 33
Khs 2009-442

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingissä elämäänsä syystä tai toisesta väsyvän on edelleen vaikea saada keskustelu- tai muuta apua. Masentunut saa hoitoa usein vasta silloin, kun masennus on jo melko vaikeaa – jos silloinkaan. Vakavasti masentunut puolestaan ei sitä enää jaksa edes etsiä.

Mielenterveys ei ole minkään marginaaliryhmän asia, se koskee meitä kaikkia. Kuka tahansa voi liikojen vaatimusten tai yllättävien elämänmuutosten edessä väsyä, masentua tai palaa loppuun. Monessa tapauksessa vaikeampi masennus olisi vältettävissä sillä, että ihmisillä olisi mahdollisuus keskusteluapuun ja neuvontaan kaupungin tukipalveluista riittävän varhaisessa vaiheessa, jo ennen kuin ongelmat ovat kasautuneet.

Ahdistuneen ihmisen voi olla vaikea kääntyä oman terveyskeskuksensa puoleen. Siellä puhelimeen vastaa (jos vastaa) ajanvarauksessa työskentelevä ihminen, ja aika varataan samalle lääkärille, joka hoitaa esim. perheen lapsia. Kynnys kertoa näille ihmisille omista ongelmistaan on leimautumisen pelossa korkea. Hankalan elämäntilanteen tilapäisesti väsyttämä ihminen ei myöskään miellä itseään psykiatristen palvelujen tarvitsijaksi: moni pelkästään keskusteluapua tarvitseva tavallinen ihminen pelkää mielenterveyspotilaan leimaa.

Etenkin talouden taantuessa ja työttömyyden kasvaessa on ensiarvoisen tärkeää, että kaupungin asukkailla on selkeästi tiedossaan se taho, josta apua voi yrittää saada. Nyt näin ei ole. Puhelinluettelosta ei selkeästi löydä sitä numeroa, jossa vastattaisiin väsyneen ihmisen avuntarpeeseen. Masennukselle on tyypillistä suuri väsymys. Väsynyt ei jaksa surffata netissä eikä soittaa montaa puhelua. Hän jaksaa soittaa vain yhden.

Helsinkiin tarvitaan selkeä mielenterveyttä tukeva neuvontapuhelin, johon voi soittaa ilman leimautumisen pelkoa, ja josta on tiedotettu kaupunkilaisille hyvin. Puhelimeen vastaavalla ihmisellä tulee olla koulutusta ihmisten ongelmien kuuntelemiseen sekä riittävästi tietoa kaupungin erilaisista tukipalveluista, jotta hän voi auttaa ihmisiä hakeutumaan oikeiden palveluiden pariin.

Me valtuutetut esitämmekin, että kaupungin talousarviossa vuodelle 2010 varattaisiin määräraha matalan kynnyksen mielenterveyspuhelimen perustamiseen ja siitä tiedottamiseen kaupunkilaisille."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 46**.

Khs viittaa terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että matalan kynnyksen neuvontapuhelimet tarjoavat mahdollisuuden keskusteluavun ja ohjauksen saamiseksi myös mielenterveyskysymyksissä. Nykyiset terveyskeskuksen järjestämät neuvontapalvelunumerot kykenevät vastaamaan niihin tuleviin puheluihin ja tarjoamaan kaupungin asukkaille neuvontaa ja keskusteluapua mielenterveyskysymyksissä. Khs ei pidä tarkoituksenmukaisena jo olemassa olevien rinnalle vielä yhden uuden palvelunumeron perustamista. Tarkoitukseen ei ole varattu rahoitusta vuoden 2010 talousarviossa.

Lisäksi Khs toteaa, että terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyötä vahvistetaan. Terveysasemien toiminnan tukemiseen, erityisesti mielenterveys- ja päihdeosaamisen lisäämiseen on varattu 1,5 milj. euroa aikaisempaa enemmän.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

41
VT TUOMO VALOKAISEN JA 17 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE MUUSIKOIDEN HARJOITTELUTILOJEN VUOKRATUISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 34
Khs 2009-413

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Olemme keskustelleet kulttuuriasiaihmisten ja muusikoiden kanssa siitä, ettei Helsingin kaupunki ole juurikaan, millään tavoin huomioinut pop- ja rocktaidetta edellisessä talousarviossaan. Monelta nousevalta ja toimivalta rockyhtyeeltä puuttuvat harjoittelutilat täysin. Koulutetut soittajat turhautuvat harjoitustilojen puuttumisesta. Elävän musiikin yhdistys on ainoa tunnettu vuokraaja, mutta tiloihin on jonoa. Eräs tunnettu suomalainen rockyhtye on saanut kolmen kuukauden aikana vain yhden tarjouksen harjoittelutilasta, joka oli liian kallis eli kuusisataaneljäkymmentä euroa kuukaudessa. Se on pienipalkkaisille muusikoille liikaa. Vuokralla on harvoja tiloja, mutta ne ovat kalliita, yleensä yksityisiä.

Ehdotammekin seuraavaa: ottaisitteko kohteliaimmin huomioon talousarviossanne rock- ja popkulttuuria harjoittavien muusikoiden tarpeet. Se voisi olla lyhykäisyydessään esimerkiksi pieni vuokratuki, joka ohjautuisi harjoittelutilan vuokraan. Myös kaupungin järjestämät harjoitustilat (vanhat varastot ym.) olisivat tervetulleita."

Aloitteesta on saatu 17.4.2009 kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 47**.

Khs toteaa lausuntoon viitaten, että kaupungin avustustoiminnassa pop ja rock on huomioitu. Kulttuurikeskus tarjoaa myös erilaisia esiintymistiloja taiteilijoille. Bänditoiminnan lisäksi useilla muillakin taiteenaloilla harjoitustilojen kysyntä on suurempaa kuin tilojen tarjonta.

Nuorisoasiainkeskuksella on bänditiloja 21 toimipisteessä, pääkohderyhmänä ovat 13–20-vuotiaat harrastajat. Joissakin toimipaikoissa bändikämpissä on myös vanhempia treenaajia.

Kaupungin omistaman Kiinteistö Oy Kaapelitalon toimintaan kuuluu tilojen tarjoaminen kaikenikäisten bändien harjoittelukäyttöön. Kaapelilla on erikokoisia tiloja tarjolla noin 50, joissa kussakin harjoittelee kolmesta viiteen bändiä. Saman yhtiön Suvilahteen ei näillä näkymin ole tulossa harjoittelutiloja, kosta kiinteistössä ei ole tarkoitukseen sopivia tiloja.

Kaupungin tukeman Helsingin elävän musiikin yhdistyksen Nosturilla on puolestaan kymmenen eri bänditilaa.

Yksityisten treenikämppää vuokraavien toimijoiden määrä on myös viime aikoina merkittävästi lisääntynyt.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustusmäärärahoissa ei ole varauduttu erillisiin vuokratukiin bändeille harjoitustiloja varten

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

42
VT KATI PELTOLAN JA 9 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KANSANELÄKELÄISTEN JOUKKOLIIKENTEEN ILMAISKORTISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 35
Khs 2009-443

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Osittaisen tai täyden kansaneläkkeen saajilla on oikeus joukkoliikenteen alennuslippuun. Pienituloisimpien eläkeläisten on vaikea maksaa sitäkään, eikä tähän saa tavallisesti edes toimeentulotukea. Tähän eläkeläisten ryhmään kuuluu sekä nuoria että vanhuksia. Monet heistä ovat mielenterveysongelmaisia. Heidän elämänsä kapeutuu tarpeettomasti, jos heillä ei ole varaa matkustaa edes kaupungin ilmaispalveluihin. Ehdotamme, että kaupungin talousarvioon varataan määräraha, jolla osittaista tai täyttä kansaneläkettä saaville myönnetään joukkoliikenteen ilmaiskortti."

Aloitteesta on saatu 22.6.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 48**.

Khs toteaa, että Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä vastaa vuoden 2010 alusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymä (HSL). HSL päättää jatkossa myös joukkoliikenteen tariffeista ja taksa- ja lippujärjestelmästä.

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän kehittämissuunnitelma 2014 on valmisteltu YTV:n toimesta ja kunnat ovat antaneet suunnitelmasta lausunnot syksyn aikana. Päätöksen lippujärjestelmästä tekee aikanaan HSL.

Kehittämissuunnitelman yhteydessä tarkastellaan myös alennusperusteiden muuttamista mm. ikäperusteisen seniorilipun käyttöönottoa. Alennusryhmäkäytäntöjä on perusteltua pyrkiä yhtenäistämään ja yksinkertaistamaan alennuslippuihin liittyvän byrokratian vähentämiseksi, mutta Khs katsoo, että alennusten tulee lähtökohtaisesti perustua jatkossakin sosiaalisiin tekijöihin. Khs toteaa, että alennusperusteita muutettaessa ja lippujärjestelmää yleensäkin kehitettäessä on huolehdittava riittävästä lipputulokertymästä. Alennusperusteiden muuttaminen ei saa perustua kaupunkien maksaman tariffituen kasvattamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

43
VT KATI PELTOLAN JA 21 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE YMPÄRIVUOROKAUTISEN KOTIHOITO PAIKKOJEN JA HENKILÖSTÖN LISÄÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 36
Khs 2009-444

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"1. Vuoden 2009 talousarvion perusteluissa sanotaan aivan oikein, että vanhusten määrän lisääntymisen takia ei ole mielekästä vähentää ympärivuorokautisen hoidon paikkoja. Budjettikirjan mukaan vanhusten palveluasuntoja ja laitospaikkoja vähenee kuitenkin tämän ajatuksen vastaisesti vuodesta tähän vuoteen lähemmäs 200 paikkaa ja vähennyksiä aiotaan tehdä jatkossakin.

Vanhuspalveluissa tavoitellaan sitä, että kukaan ei asuisi sairaalassa. Tämä voidaan toteuttaa muuttamalla pitkäaikaissairaalat vanhainkodeiksi ja parantamalla niiden asumisoloja ja lisäämällä henkilökohtaista hoivaa. Samalla tarvitaan myös kunnallisten palvelutalojen henkilöstön ja uusien ryhmäasuntojen lisäämistä, jotta päästään eroon vanhusten kierrättämisestä erityyppisten hoivapaikkojen välillä. Ilman paikkojen lisäystä ei pitkäaikaissairaaloitakaan pystytä väljentämään niin, että niistä tulee hyviä palvelukoteja.

Tämä ohjelma edellyttää uutta rahaa henkilöstön kouluttamiseen ja palkkaukseen, uusien monipuolisten palvelutalojen rakentamiseen ja nykyisten pitkäaikaissairaaloiden muodonmuutoksiin.

2. Palvelutalojen ja vanhainkotien asukkaat tarvitsevat jatkossakin sairaalahoitoa, vaikka heidän asuinpaikkansa voivat tämän ohjelman toteutuksen jälkeen huolehtia heidän loppuelämästään nykyistä paljon paremmin. Terveyskeskuksessa on nytkin liian vähän akuuttisairaalapaikkoja. Siksi yksi nykyisistä pitkäaikaissairaaloista pitäisi muuttaa akuuttisairaalaksi, joka erikoistuu huonokuntoisten vanhusten vaativaan sairaalahoitoon ja kuntoutukseen.

3. Tärkeä periaate vanhan ihmisen loppuelämän hoidossa on oltava oikeus sekä elää että myös oikeus kuolla omassa kodissaan, on se sitten tavallisessa asunnossa, palvelutalossa tai vanhainkodissa. Kaupungin kotisairaala tekee jo nyt erittäin hyvää työtä. Sen avulla huonokuntoinenkin ihminen voi päästä kotiinsa toipumaan tai saa kuolla rauhassa kotonaan. Paljon nykyistä useammat tarvitsisivat kuitenkin tätä palve-

lua, jota monet eivät ymmärrä edes pyytää, kun eivät tiedä sellaista olevankaan.

4. Vanhusten hoidossa on nyt etsikkoaika. Työttömyyden lisääntyminen avaa mahdollisuuksia kouluttaa ja palkata tarpeeksi väkeä kotihoitoon ja palvelutiloihin. Palvelutalojen rakentamiseen ja peruskorjauksiinkin riittää ammattitaitoisia työntekijöitä. Vanhusten hoito ei useinkaan kiinnosta nuoria, mutta keski-ikäisiä jo enemmän. Hakeutuminen hoitoalalle edellyttää ammatinvaihtajille sopivaa koulutusta ja asiallista palkkausta. Kiinnostuneille on myös taattava kohtuullinen työtaakka, jotta he uskaltavat lahtea tutustumaan tähän tärkeään työhön.

Näillä perusteilla ehdotamme, että seuraavien neljän vuoden talousarvioihin varataan määrärahat, joiden avulla kunnallisia huonokuntoisten vanhusten ympärivuorokautisen hoidon paikkoja ja kotisairaalatoimintaa sekä niiden henkilöstöä lisätään niin paljon, että Helsingissä päästään eroon vanhusten kierrättämisestä hoitopaikasta toiseen."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 49**.

Khs toteaa, että palvelurakennetta kehitetään strategiaohjelman mukaisesti laitoshoitopainotteisuudesta yhä enemmän avopalveluita ja kotihoitoa tukevaksi. Talousarviossa on kohdennettu kotihoitoon 1,8 milj. euron, vanhusten pitkäaikaishoivaan 2,0 milj. euron ja omaishoitoon 0,5 milj. euron lisäys. Talousarvioon ei sisälly lisäyksiä kotisairaalaan.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

44
VT SIRPA PUHAKAN JA 7 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE TANSSITALOHANKKEEN KARTOITUKSESTA JA SUUNNITTELUSTA

Kvsto 25.2.2009, asia 37
Khs 2009-424

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsinkiin tarvitaan tanssitarjontaan keskittyvä esitystila, tanssitalo, joka tarjoaisi monipuoliset esiintymis- ja harjoitus- sekä harrastustilat tanssitaiteelle. Tanssitalo toisi myös uusia katsojia tanssitaiteelle. Se voisi olla myös vetovoimainen matkailun kannalta kulttuurikohteena.

Helsingissä on tällä hetkellä puutetta sekä tanssiteattereiden esiintymis- että harjoituspaikoista. Zodiakin käyttömahdollisuudet ovat rajoitetut eivätkä tilat sovi kaikille esityksille. Samoin Aleksanterin teatterin on osittain soveltumaton tanssitaiteen esitykselle tai rajoittaa huomattavasti esitysten luonnetta. Näyttämö on kalteva ja pieni, ja katsomon malli ei ole paras mahdollinen.

Kaupungilla on myös tiloja tarjottavana alueilla, kuten Stoa. Nämä tilat eivät kuitenkaan korvaa tanssitalon tuomaa lisäarvoa, mitä tanssiin keskittyvä tanssitalo edustaisi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2010 talousarviossa varataan tarvittavat määrärahat tanssitalohankkeen kartoitusta ja suunnittelun aloittamista varten siten, että tanssitalolle haetaan tiloja vapaana olevista/vapautuvista kaupungin tiloista."

Aloitteesta on saatu 17.4.2009 kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 50.**

Khs toteaa lausuntoon viitaten, että kulttuurikeskuksen johdolla toiminut työryhmä on tehnyt selvityksen "Selvitys tanssitaiteilijoiden työ- ja esiintymistiloista Helsingissä 2008". Selvityksen tilakartoituksessa pohditaan eri olemassa olevia tiloja mahdollisina tanssitaiteilijoiden työ- ja esiintymistilojen keskittämispaikkoina. Työryhmä ei aseta vaihtoehtoja paremmuusjärjestykseen, vaan toteaa, että kaikilla on omat vahvuutensa.

Työryhmän selvityksen ja lausuntokierroksen pohjalta kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti (20.5.2009) esittää, että hankkeen toteuttamisessa edetään yhteistyössä tilakeskuksen sekä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Hankkeen rahoitukseen on pyrittävä saamaan mukaan vä-

hintään valtio ja mahdollisuuksien mukaan myös muita, ulkopuolisia tahoja.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

45
VT SIRPA PUHAKAN JA 7 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KOULUTERVEYSLÄÄKÄREIDEN JA -HOITAJIEN LISÄÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 38
Khs 2009-425

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Kouluterveydenhuolto on merkittävä ennalta ehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen kannalta. Lasten ja nuorten ongelmat ovat kasvaneet: osa lapsista voi hyvin, mutta osalla lapsilla ja nuorilla koulussa ja kotona selviytyminen on huomattavan vaikeaa. Myös lasten terveyserot ovat kasvaneet, mikä näkyy myöhemmin aikuisten syvenevinä terveyseroina.

Kouluterveydenhuollossa on tarve lisätä lääkäreiden määrää huolimatta siitä, että kouluterveydenhuoltoon on panostettu. Tavoitteena tulee olla pitkäjänteinen kouluterveydenhuollon kehittäminen. Edelleenkin tulee yhteydenottoja kouluista, että lapset eivät pääse hoitoon tarpeeksi nopeasti.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kouluterveydenhuoltoa vahvistetaan palkkaamalla lisää kouluterveyslääkäreitä ja kouluterveydenhoitajia. Esitämme, että vuoden 2010 talousarviossa varataan tätä varten 0,6 miljoonaa euroa."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 51**.

Terveyslautakunta katsoo lausunnossaan, että terveydenhoitajien jokapäiväisen läsnäolon sijasta yhdessä opetusviraston kanssa valmistellen voitaisiin ottaa käyttöön uusi toimintamalli, jossa terveydenhoitaja tai joku muu oppilashuollon työntekijöistä olisi jokaisena koulupäivän ainakin osan aikaa koululla oppilaiden tavattavissa. Lisäksi terveyslautakunta esittää, että yhteydenoton saamista terveydenhoitajiin parannetaan tarkennetuilla ohjeilla ja kehittämällä sähköisiä verkkoasiointimahdollisuuksia terveyskeskuksessa.

Khs viittaa terveyslautakunnan lausuntoon ja aloitevastaukseen 31 sekä toteaa, että uuden toimintamallin kehittäminen terveydenhoitajien ja muun oppilashuollon välille on kannatettavaa. Ehdotuksessa Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2009–2012 on esitetty useita peruskouluikäisten hyvinvointia edistäviä hankkeita, joissa

vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Talousarviossa ei ole varausta kouluterveydenhoitajien lisäystä varten.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

46
VT PEKKA SAARNION JA 6 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KANSALAISTAPAHTUMIEN TURVAAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 39
Khs 2009-445

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin strategisissa suuntaviivoissa korostetaan kaupunkilaisten omakohtaisen ja heidän yhteenliittymisiensä, järjestöjensä toiminnan suurta merkitystä. Kuitenkin monilla alueilla, eri kaupunginosissa on suuria puutteita mm. toimitilojen osalta. Samoin monet hyvätkin ideat koko kaupunginosan ja lähialueen toiminnallistamiseksi tyrehtyvät varojen puutteeseen. Milloin sosiaali-, milloin kulttuuri- ja milloin nuorisotoimelta puuttuvat rahat asioista huolehtimiseksi, vaikka ovat väkevästi "hengessä mukana". Läheskään aina kysymys ei ole suurista määrärahoista eikä paljon varoja vaativista järjestelyistä, joilla asia saataisiin hoidetuksi.

Esitän, että vuoden 2010 talousarvioon varataan kaupunginhallituksen käytettäväksi erityinen määräraha, jolla se kykenee auttamaan toimitilajärjestelyjä ja turvaamaan kansalaistapahtumia, jotka uhkaavat kaatua kohtuullisen rahan puutteeseen."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan, 17.4.2009 kulttuuri- ja kirjastolautakunnan sekä 15.5.2009 nuorisolautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 52–54**.

Khs toteaa, että Asukastalojen tukeminen siirtyi vuoden 2009 alusta Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunnalta pääasiassa sosiaalivirastolle kulttuurikeskuksen avustaessa muutamaa asukastaloa. Em. neuvottelukunta seuraa edelleen asukastalojen tukemista.

Lisäksi Khs toteaa, että paikallisten järjestöjen rooli on tärkeä alueiden toiminnan ja viihtyvyyden edistäjinä. Alueellisissa hankkeissa tulee pyrkiä eri toimijoiden pysyvään yhteistyöhön. Erillisrahoitusta parempi vaihtoehto on nykyinen tai edelleen kehitettävä avustuskäytäntö. Yhdistykset voivat hakea lautakuntien vuosittain jaettavia avustuksia.

Samalla Khs toteaa, että asukastaloverkostoon kuuluu nykyisellään noin kolmekymmentä avointa asukkaiden kohtaamispaikkaa, joista osa on asukkaiden perustamia, osa yhteiskerhotiloja sekä osa kaupungin perustamia tiloja. Strategiohjelman mukaisesti palveluverkko tarkistetaan vastaamaan asukkaiden tarpeita kaupunkitilassa. Helsinkiläisten

erilaistuviin palvelutarpeisiin vastataan käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

47
VT PEKKA SAARNION JA 6 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE OMAISHOITAJIEN VAPAA- JA LOMAPÄIVIEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 40
Khs 2009-446

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Omaishoitajat tekevät ensiarvoisen tärkeätä työtä. Hoidokeilleen he ovat korvaamattomia. Samalla he ikään kuin huomaamattaan säästävät kaupungin varoja huolehtimalla hoidosta ja avusta, jotka kaupungin muutoin hoitamina vaatisivat huomattavia euromääriä ja monimuotoisia järjestelyjä.

Lakimääräisesti omaishoitajille kuuluvat myös viikoittaiset vapaat ja vuosilomat. Niitä he eivät läheskään aina – ja vain harvoin – täysimääräisinä voi pitää. Väliin myös "lomahoito" osoittautuu niin huonosti toteutetuksi, että hoidon kohde on entistä raskaampi hoidettava.

Esitän, että vuoden 2010 talousarvioon varataan 1 miljoonan euron lisämääräraha omaishoitajien vapaa- ja lomapäivien järjestämiseksi niin, että sekä hoidokin että omaishoitajan kannalta hoito voidaan järjestää tavalla, joka tyydyttää heitä molempia ja joka edistää hoitosuhteen edelleen jatkumista."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 55**.

Khs viittaa lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että omaishoitajien vapaapäivien käyttöä koskeva asia on tärkeä ja ajankohtainen. Vapaapäiviä ei käytetä täysimääräisesti, joskin niiden käyttö on yleistymässä. Sosiaalivirasto teki kyselyn omaishoidon lakisääteisen vapaapäivien käyttämättä jättämisen syistä lokakuussa 2008. Sen tulosten perusteella suunnitellaan parhaillaan, miten omaishoitajille tarjotaan parhaiten soveltuvia tukimuotoja ja miten sosiaaliohjaajat voisivat nykyistä enemmän tukea omaishoitajia käyttämään niitä.

Lisäksi Khs toteaa, että työllisyysmäärärahoja kohdennetaan muun muassa vanhustenhoitoa ja omaishoitoa tukevan henkilöstön kouluttamiseen ja palkkaamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

48
VT HANNA-KAISA SIIMEKSEN JA 11 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE SOSIAALIOHJAAJIEN MÄÄRÄN LISÄÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 41
Khs 2009-426

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun asiakasmäärät ovat kasvaneet koko 2000-luvun ajan. Vuonna 2007 lastensuojelun asiakkaana oli 7725 lasta eli 8,1 % koko Helsingin lapsiväestöstä. Määrä on kasvanut edelleen vuoden 2008 aikana.

Vuonna 2008 lastensuojelun avohuollon sosiaalityöntekijöillä oli keskimäärin 41 lapsiasiakasta. Asiantuntija-arvion mukaan yhtä lastensuojelun sosiaalityöntekijää kohden tulisi olla korkeintaan noin 30 lasta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että sosiaalitoimen määrärahoissa turvataan vakanssimäärärahat siten, että tavoite 30 lapsesta yhtä sosiaalityöntekijää kohden toteutuisi Helsingissä.

Lisaksi esitämme, että sosiaaliohjaajien määrää lisätään niin että voidaan turvata perheiden kanssa tehtävä lähityö. Tavoitteena tulee olla, että jokaista lastensuojelun sosiaalityöntekijää kohden olisi yksi sosiaaliohjaaja."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 56**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että vuoden 2008 aikana sosiaaliviraston perhekeskustoiminta osallistui sosiaali- ja terveysministeriön selvitykseen, jonka lopputuloksena annettaneen valtakunnalliset ammatillisen henkilöstön mitoitussuositukset vuoden 2009 aikana. Sosiaaliviraston strategisiin painotuksiin liittyvänä kärkihankkeena on mm. varhaisen tuen lisääminen lasten ja perheiden peruspalveluissa sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

Lisäksi Khs toteaa, että ennaltaehkäiseviin palveluihin on kohdennettu 1,0 milj. euron lisäresursointi.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

49
VT HANNA-KAISA SIIMEKSEN JA 9 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE MAAHANMUUTTAJALASTEN KOULUNKÄYNNIN TUKEMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 42
Khs 2009-427

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Maahanmuuttajataustaisten lasten osuus helsinkiläisistä peruskoululaisista on kasvussa. Joillakin alueilla maahanmuuttajataustaisten lasten osuus koulujen oppilaista on lähes puolet. Jokaiselle oppilaalle tulee turvata yhtäläiset mahdollisuudet oppimiseen ja hyvään opetukseen. Hyvin heterogeeninen oppilasryhmä asettaa haasteita lasten oppimiselle sekä opettamiselle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin maahanmuuttajataustaisten lasten koulunkäynnin tukemiseksi mahdollistamalla ns. läksypiiritoiminnan peruskouluissa. Mallia voisi ottaa mm. Jyväskylässä toteutetusta Helmi-projektista, jossa läksypiiritoimintaan valjastettiin onnistuneesti sekä paikallinen opettajankoulutuslaitos että vanhemmat ja koulutoimi. Läksypiiritoiminnan tarve on erityisen suuri pakolaistaustaisten lasten keskuudessa.

Lisäksi esitämme, että talousarviossa varataan riittävät varat koulujen ryhmäkokojen pienentämiseen ja riittävien avustajaresurssien osoittamiseen erityisesti niissä kouluissa, joissa maahanmuuttajataustaisten oppilaiden lukumäärä on keskimääräistä suurempi."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 opetuslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 57**.

Khs toteaa, maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän kasvu on otettu huomioon talouden ja toiminnan suunnittelussa opetusviraston kehystä kasvattavana tekijänä nykyisten resursointiperiaatteiden mukaan.

Peruskoulujen ryhmäkokoihin vaikuttaa ensisijaisesti koulun käytössä oleva tuntikehys, jota on korotettu 1.8.2007 alkaen vuosiluokkien 1-6 osalta 4 % ja 1.8.2008 vuosiluokkien 7–9 osalta 6 %. Lisäksi koulut saavat erillistä resurssia suomi toisena kielenä -oppilaista. Koulut itse päättävät tuntiresurssin kohdentamisesta oppilaiden opetukseen esim. jakotunteihin tai samanaikaisopetukseen, joka käytännössä merkitsee pienempää opetusryhmää opettajaa kohden. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on otettu huomioon myös positiivisen

diskriminaation kriteereissä.

Läksypiiritoimintaa on toteutettu helsinkiläisissä kouluissa tukiopetuksen ja kerhotoiminnan resurssein. Kerhotoimintaan on viime vuosina osoitettu lisää resurssia sekä koulujen omasta että opetusministeriön hankerahoituksesta. Myös yhteistoiminta eri hallintokuntien kesken maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten tukemiseksi on erityishuomion kohteena.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

50
VT TEA VIKSTEDTIN JA 8 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE IKÄJOHTAMISMENETELMÄN LAAJENTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 43
Khs 2009-406

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että entisen HKR-Tekniikan toteuttama ikäjohtamismenetelmä laajennetaan kaikkiin kaupungin työyhteisöihin, jotta työhyvinvointi lisääntyisi ja edistäisi työurien pidentymistä. Tämä edellyttää, että kaupungin työterveyshuollolle varataan hankkeeseen tarvittavat resurssit."

Aloitteesta on saatu 29.5.2009 henkilöstökeskuksen lausunto, joka on **liitteenä 58**.

Khs toteaa, että strategiaohjelma 2009–2012 mukaisesti henkilöstökeskuksessa valmistuu syksyllä 2009 esiselvitys, jonka perusteella ikäjohtamishankkeelle asetetaan strategiakaudeksi konkreettiset tavoitteet ja mittarit. Siinä yhteydessä arvioidaan myös, miten HKR-Tekniikan saamia hyviä kokemuksia voidaan hyödyntää muissa virastoissa ja liikelaitoksissa.

Työterveyskeskus toteaa, että sen nykyiset resurssit ovat riittävät eivätkä aseta rajoituksia ikäjohtamishankkeen toteuttamiselle.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

51
VT TEA VIKSTEDTIN JA 8 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KOULULIIKUNTAHANKKEESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 44
Khs 2009-407

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että opetus- ja liikuntavirastolle varataan määräraha kaikkia kouluja koskevaan liikuntahankkeeseen, joka tähtää pysyvään koululiikunnan kehittämiseen, monipuolistamiseen ja lisäämiseen niiden kokemusten perustalta, joita on viime aikojen pienissä muutamia alueita ja kouluja koskevissa "liikkuva koulu" -tyyppisissä hankkeissa saatu."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 opetuslautakunnan ja 9.6.2009 liikuntalautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 59 ja 60**.

Khs toteaa, että kummassakin lausunnossa on kuvattu vallitseva koululiikunnan nykytilanne sekä virastojen välinen yhteistyö liikunnan lisäämiseksi lasten ja nuorten koulu- ja harrastustoiminnassa.

Molemmissa lausunnoissa viitataan myös iltapäivä- ja kerhotoimintaan, joihin on voitu lisätä liikuntaa. Liikuntavirasto on varautunut osallistumaan yhteistyössä lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen. Lapsille on myös yhteistyössä terveyskeskuksen kanssa ryhdytty järjestämään painonhallintaryhmiä. Syksyllä on myös aloittanut lähiöliikunnan tuella liikuntapassikokeilu, joka kohdennetaan erityisesti liikkumattomiin ja passiivisiin nuoriin. Menettelyä, joka on alkanut vuonna 2007, jossa peruskoulut ja päiväkodit voivat käyttää maksutta arkisin klo 8–14 tekojääratoja, ulkokenttiä, sisäliikuntapaikkoja sekä liikunta- ja palloiluhalleja, jatketaan vuonna 2010.

Opetusvirasto tekee yhteistyötä paitsi liikuntaviraston myös eri järjestöjen, yhdistysten ja palveluntuottajien kanssa. Kouluissa on myös lähdetty edistämään välituntiliikuntaa. Aloitteessa tarkoitetun liikuntahankkeen toteuttaminen ei kaupunginhallituksenkaan mielestä ole välttämätöntä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

52
DEN AV LEDAMOTEN MARIA BJÖRNBERG-ENCKELL OCH 6 ANDRA LEDAMÖTER VÄCKTA BUDGETMOTIONEN OM KOORDINERING AV DEN SVENSKA SERVICEN

Stge 25.2.2009, ärende 45
Stn 2009-457

Motionen lyder såsom följer:

"Det kommunöverskridande samarbetet mellan huvudstadsregionens städer har under årens lopp lett till många förslag om utvecklingen av den svenska servicen i regionen.

Fungerande medborgarservice vid serviceställen för invånarna, samt effektiva it-tjänster skulle befrämja den svenska servicens tillgänglighet i Helsingfors.

Vi undertecknare föreslår därför att i budgeten för år 2010 inrättas en tjänst som koordinator, med ansvar för information om stadens svenska tjänster och huvudstadsregionens gemensamma svenska tjänster."

Stn konstaterar att delegationen för huvudstadsregionen har behandlat förslag om utveckling av de svenska tjänsterna som lagts fram av arbetsgrupp 14 tillsatt av delegationen. Helsingfors stad har följt den principen att alla förvaltningar har till uppgift att tillhandahålla svenska tjänster och informera om dessa. Det har därför inte inom centralförvaltningen funnits någon enhet eller anställd för ändamålet. Informationen om kommunöverskridande tjänster sköts av de förvaltningar som tillhandahåller sådana. Helsingfors stad har aktivt varit med och utvecklat regionportalen. En arbetsgrupp tillsatt av redaktionsrådet för regionportalen har utarbetat en webbkommunikationsstrategi för Helsingforsregionen för åren 2009-2014. Enligt strategin ska de svenska tjänsterna bl.a. på regionportalen Helsingforsregionen.fi utvecklas användarcentrerat. Det planeras ett pilotprojekt som gäller hälsovårdstjänster på svenska i form av elektronisk kommunikation i särskilt överenskomna stadsdelar i huvudstadsregionen. Det är beaktat i budgeten att ett anslag krävs för regionportalsprojektet. Budgeten innehåller däremot inget anslag för en tjänst som svensk koordinator.

Stn anser det ovanstående utgöra en tillräcklig utredning i saken.

(Kj / Tuula Saxholm, tfn 310 36250)

52
VT MARIA BJÖRNBERG–ENCKELLIN JA 6 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE RUOTSINKIELISTEN PALVELUJEN KOORDINOINNISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 45
Khs 2009-457

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan, joka suomennettuna sisältää seuraavaa:

Pääkaupunkiseudun kuntien välinen yhteistyö on vuosien saatossa johtanut moniin ehdotuksiin seudun ruotsinkielisten palvelujen kehittämiseksi.

Toimivat kansalaispalvelut asukkaille tarkoitetuissa palvelupisteissä sekä tehokkaat tietotekniset palvelut edistäisivät ruotsinkielisten palvelujen saatavuutta Helsingissä.

Me allekirjoittaneet esitämmekin, että vuoden 2010 talousarviossa perustetaan koordinaattorin virka, jonka haltijan vastuulla olisi tiedottaminen kaupungin ruotsinkielisistä palveluista ja pääkaupunkiseudun yhteisistä ruotsinkielisistä palveluista.

Khs toteaa, että pääkaupunkiseudun neuvottelukunta on käsitellyt neuvottelukunnan asettaman työryhmä 14:n ruotsinkielisten palvelujen kehittämistä koskevat ehdotukset. Helsingissä on periaatteena ollut, että ruotsinkielisten palvelujen tarjonta ja niistä tiedottaminen on ollut osa kaikkien hallintokuntien tehtäviä, eikä keskushallinnossa ole ollut tätä varten nimettyä rootelia eikä virkaa. Kuntien rajat ylittävistä palveluista tiedottavat niitä tuottavat hallintokunnat. Helsinki on aktiivisesti ollut kehittämässä seutuportaalia. Seutuportaalin toimitusneuvoston nimeämä työryhmä on laatinut Helsingin seudun verkkoviestintästrategian vuosille 2009–2014, jonka mukaan muun muassa seutuportaali Helsingforsregionen.fi:n ruotsinkielisiä palveluita kehitetään käyttäjälähtöisesti. Pilottihankkeena suunnitellaan terveydenhuollon ruotsinkielisiä sähköisiä asiointipalveluja erikseen sovittavissa pääkaupunkiseudun kaupunginosissa. Seutuportaali hankkeen rahoitukseen on talousarviossa varauduttu. Talousarvioon ei sen sijaan sisälly määrärahaa ruotsinkielisen koordinaattorin virkaa varten.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250

53
DEN AV LEDAMOTEN STURE GADD OCH 5 ANDRA LEDAMÖTER VÄCKTA BUDGETMOTIONEN OM KOMMUNALA SOPPKÖK FÖR DE FATTIGASTE

Stge 25.2.2009, ärende 46
Stn 2009-414

Motionen lyder såsom följer:

"Den ekonomiska krisen kommer att leda till att allt fler utslagna helsingforsare behöver stöd. Köerna vid matutdelningsplatserna växer. För att visa att Helsingfors bär sitt ansvar för de fattigaste borde staden inrätta ett eller flera soppkök i kommunal regi. Där skulle man servera gratis soppa portionsvis så länge dagens sats räcker till. De privata och humanitära organisationerna har inte förmått åstadkomma detta. Lämpliga platser skulle vara t.ex. Hagnäs torg, järnvägstorget och Östra centrum. Det finns många som genast mister sin inkomst t.ex. p.g.a. spelberoende, aggressiva egna barn eller obetalda räkningar.

Undertecknade föreslår att staden i 2010 års budget upptar 3 milj. € för att upprätta ett eller flera soppkök för gratis utdelning av mat till behövande."

Ett utlåtande om motionen har 25.6.2009 fåtts från socialnämnden. Utlåtandet utgör **bilaga 61**.

Stn konstaterar att recessionen ökar människors ekonomiska problem. Dessutom konstaterar Stn med hänvisning till utlåtandet från socialnämnden att varje behövande garanteras en oundgänglig utkomst, i sista hand som grundskydd i form av utkomststöd. Förmånlig mat serveras i Helsingfors bl.a. i partnerskapshus, på förortsstationer, på platser med låg tröskel och på dagrehabiliteringsställen inom missbrukarvården.

Stn anser det ovanstående utgöra en tillräcklig utredning i saken.

(Kj / Tuula Saxholm, tfn 310 36250)

53
VT STURE GADDIN JA 5 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KUNNALLISISTA SOPPATYKEISTÄ VÄHÄVARAISILLE

Kvsto 25.2.2009, asia 46
Khs 2009-414

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan, joka suomennettuna sisältää seuraavaa:

Taloudellinen kriisi tulee johtamaan siihen, että yhä useammat syrjäytyneet helsinkiläiset tarvitsevat tukea. Ruoanjakelupaikkojen jonot kasvavat. Näyttääkseen että Helsinki kantaa vastuunsa köyhimmistä, kaupungin tulisi perustaa yksi tai useampi kunnallinen soppatykkipaikka. Siellä tarjottaisiin ilmaisia keittoannoksia niin kauan kuin päivän satsi riittää. Yksityiset ja humanitaariset järjestöt eivät ole saaneet aikaan tällaista. Sopivia paikkoja olisivat esim. Hakaniemen tori, Rautatientori ja Itäkeskus. Monet menettävät tulonsa heti esim. peliriippuvuuden, aggressiivisten omien lasten tai maksamattomien laskujen johdosta.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki vuoden 2010 talousarviossa varaa 3 milj. euron määrärahan, jolla voidaan perustaa yksi tai useampi soppatykkipaikka, missä tarjotaan ilmaista ruokaa tarvitseville.

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 61**.

Khs toteaa, että talouden taantuma lisää ihmisten taloudellisia ongelmia. Lisäksi Khs toteaa ja viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon, että välttämätön toimeentulo taataan jokaiselle tarvitsijalle viimesijaisena perusturvana toimeentulotukena. Tämän lisäksi edullista ruokaa tarjotaan Helsingissä mm. kumppanuustaloilla, lähiöasemilla, matalan kynnyksen paikoissa sekä päihdehuollon päiväkuntoutuspaikoissa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

54
DEN AV LEDAMOTEN JAN D. OKER-BLOM OCH 7 ANDRA LEDAMÖTER VÄCKTA BUDGETMOTIONEN OM GRATIS RESOR I KOLLEKTIVTRAFIKEN FÖR PENSIONÄRER

Stge 25.2.2009, ärende 47
Stn 2009-447

Motionen lyder såsom följer:

"Jag föreslår att helsingforsare med pensionärsstatus skulle få åka gratis i Helsingfors Stadstrafik (HST) på vardagar mellan klockan 10 och 15."

Ett utlåtande om motionen har 22.6.2009 fåtts från direktionen för affärsverket HST. Utlåtandet utgör **bilaga 62**.

Stn konstaterar att kollektivtrafiken i huvudstadsregionen fr.o.m. ingången av år 2010 organiseras av Samkommunen Helsingforsregionens trafik (SHT). SHT beslutar härefter också om tariffer och om taxe- och biljettsystemet inom kollektivtrafiken.

SAD har berett en plan 2014 för utveckling av taxe- och biljettsystemet i huvudstadsregionen, och kommunerna har avgett utlåtande om planen under hösten. Beslut om biljettsystemet fattas senare av SHT.

I samband med utvecklingsplanen övervägs också nya rabattgrunder, bl.a. möjligheten att införa en åldersbaserad seniorbiljett. Det är motiverat att rabattgruppssystemen förenhetligas och förenklas för att byråkratin kring rabattbiljetterna ska minska, men Stn anser att utgångspunkten bör vara att rabatterna också i fortsättningen baserar sig på sociala faktorer. Stn konstaterar att det måste ses till att biljettintäkterna är tillräckliga då rabattgrunderna ändras och i största allmänhet då biljettsystemet utvecklas. Rabattgrunderna får inte ändras med utgångspunkt i att det tariffstöd staden betalar ska bli större.

Stn anser det ovanstående utgöra en tillräcklig utredning i saken.

(Kj / Tuula Saxholm, tfn 310 36250)

54
VT JAN D. OKER-BLOMIN JA 7 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE ELÄKELÄISTEN ILMAISISTA JOUKKOLIIKENNEMATKOISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 47
Khs 2009-447

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan, joka suomennettuna sisältää seuraavaa:

Ehdotan, että eläkkeellä olevat helsinkiläiset saisivat matkustaa ilmaiseksi Helsingin kaupunkiliikenteessä (HKL) arkisin klo 10 ja 15 välillä.

Aloitteesta on saatu 22.6.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 62**.

Khs toteaa, että Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä vastaa vuoden 2010 alusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymä (HSL). HSL päättää jatkossa myös joukkoliikenteen tariffeista ja taksa- ja lippujärjestelmästä.

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän kehittämissuunnitelma 2014 on valmisteltu YTV:n toimesta ja kunnat ovat antaneet suunnitelmasta lausunnot syksyn aikana. Päätöksen lippujärjestelmästä tekee aikanaan HSL.

Kehittämissuunnitelman yhteydessä tarkastellaan myös alennusperusteiden muuttamista mm. ikäperusteisen seniorilipun käyttöönottoa. Alennusryhmäkäytäntöjä on perusteltua pyrkiä yhtenäistämään ja yksinkertaistamaan alennuslippuihin liittyvän byrokratian vähentämiseksi, mutta Khs katsoo, että alennusten tulee lähtökohtaisesti perustua jatkossakin sosiaalisiin tekijöihin. Khs toteaa, että alennusperusteita muutettaessa ja lippujärjestelmää yleensäkin kehitettäessä on huolehdittava riittävästä lipputulokertymästä. Alennusperusteiden muuttaminen ei saa perustua kaupunkien maksaman tariffituen kasvattamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

55
DEN AV LEDAMOTEN NILS TORVALDS OCH 2 ANDRA LEDAMÖTER VÄCKTA BUDGETMOTIONEN OM STADENS DELTAGANDE I REPARATIONSKOSTNADERNA FÖR PRIVATA ÅLDRINGSHEM

Stge 25.2.2009, ärende 48
Stn 2009-448

Motionen lyder såsom följer:

"Under många decennier har de privata åldringshemmen gjort stora uppoffringar för att hålla sina fastigheter i det skick förnyade krav förutsätter.

Jag föreslår därför att Helsingfors stad i budgeten intar ett anslag för att delta i reparations- och renoveringskostnaderna."

Stn konstaterar att den allmänna principen varit att staden efter prövning kan bevilja olika organisationer/stiftelser/aktiebolag lån för reparations- och renoveringskostnader. I vissa speciella fall har staden beviljat organisationer borgen för lån från penninginrättningar. Understöd beviljas inte för reparations- och renoveringskostnader.

Det har varje år i budgeten funnits ett anslag för lån till sociala ändamål. Anslaget har använts för lån till bl.a. objekt som nämns i motionen.

Låneansökningar från olika organisationer behandlas varje år i samband med budgetförslaget. Privata ålderdomshem kan följaktligen lämna in en låneansökan och få den prövad under budgetbehandlingen. Låneansökan ska innehålla en utredning om reparationsbehovet, planer för hur reparationerna ska utföras och uppgifter om kostnader och finansiering.

Stn anser det ovanstående utgöra en tillräcklig utredning i saken.

(Kj / Tuula Saxholm, tfn 310 36250)

55
VT NILS TORVALDSIN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KAUPUNGIN OSALLISTUMISESTA YKSITYISTEN VANHAINKOTIEN KORJAUS-KUSTANNUKSIIN

Kvsto 25.2.2009, asia 48
Khs 2009-448

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan, joka suomennettuna sisältää seuraavaa:

Usean vuosikymmenen ajan yksityiset vanhainkodit ovat tehneet suuria uhrauksia pitääkseen kiinteistöjään uusien vaatimusten edellyttämässä kunnossa.

Ehdotankin, että Helsingin kaupunki ottaa talousarvioonsa määrärahan, jolla osallistutaan korjaus- ja uudistuskustannuksiin.

Khs toteaa että yleisenä periaatteena on ollut, että eri järjestöjen/ säätiöiden/osakeyhtiöiden korjaus- ja uudistuskustannuksien rahoittamiseen voidaan harkinnan mukaan myöntää lainaa. Joissain erityistapauksissa järjestölle on myönnetty kaupungin takaus rahalaitoksilta otettavaa lainaa varten. Avustuksia ei myönnetä korjaus- ja uudistuskustannuksiin.

Vuosittain talousarviossa on ollut määräraha sosiaalisiin tarkoituksiin myönnettäviä lainoja varten. Tästä määrärahasta on myönnetty lainoja mm. aloitteessa mainittuihin kohteisiin.

Vuosittain talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä käsitellään eri järjestöjen lainahakemuksia. Näin ollen mm. yksityisillä vanhainkodeilla on mahdollisuus jättää lainahakemus käsiteltäväksi talousarvioehdotuksen yhteydessä. Lainahakemuksessa on selvitettävä korjaustarve, suunnitelmat sen toteuttamiseksi ja kustannukset sekä hankkeen rahoitus.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

56
VT SEPPO KANERVAN JA 4 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE SOTAINVALIDIEN KUNTAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 49
Khs 2009-408

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Sotilasvammalain perusteella Suomen valtio on huolehtinut vaikeavammaisten (30–100 %) sotainvalidien kuntapalveluista. Niihin luetaan ateriakorvaus tai aterioinnin järjestely sekä siivous- ja pesulapalvelut. 2000-luvulla valtio alkoi huolehtia myös lievävammaisista (20–25 %) sotainvalideista. Kaikella tällä pyritään edesauttamaan kotona selviytymistä. Valtio siis maksaa Helsingin kaupungille täysimääräisesti näistä 20–100 % sotainvalideista kaupungille aiheutuneet kulut.

Jotta 10–15 % sotainvalidit, joita Helsingissä asuu lähes 300, saisivat edes vähän samansuuntaisen huollon, esitetään, että Sastamalan kaupungin mallia seuraten Helsingin kaupunki budjetoisi vuoden 2010 menoarvioon 500 000 euroa, jolla voitaisiin tukea näitä lievävammaisia sotainvalideja osittaisin kuntapalveluin myöntämällä heille 2 lounasseteliä kullekin vuoden viikolle, nykyarvoinen pesulaseteli ja 3 tunnin siivous kerran kuussa.

Viimeinen kokonaisuudessaan sotiimme kutsuttu ikäluokka syntyi vuonna 1925, joten he täyttävät ensi vuonna 85 vuotta. Helsingin sotainvalideista kuoli viime vuonna 17 %, joten seuraavina vuosina budjetoitava määrä vähenee rajusti.

Päätös olisi kädenojennus niille vielä elossa oleville sotainvalideille, jotka ovat jääneet vaille minkäänlaisia kuntapalveluja. Samalla ratkaisu kannustaisi valtiota ottamaan loputkin vammautuneet sankarinsa huostaansa, jolloin Helsinki jäisi enää näiden palveluiden jakajaksi ilman rahallista vastuuta.

Helsingin Sotainvalidit ry:llä on tarkka luettelo lievävammaisista 10–15 % sotainvalideista ja mahdollisuus jakaa lounassetelit ja pesulakuitit ja järjestää kilpailuttamalla siivouspalvelut ja valvoa naiden suoritteiden menoa oikeisiin kohteisiin."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan ja 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 63 ja 64**.

Khs toteaa, että Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piirin jäsentietojen mukaan Helsingissä asuu 702 sotainvalidia, joista 226 sotainvalidin työkyvyttömyysaste on alle 20 prosenttia ja jotka siten eivät kuulu kotipalvelun, asumispalvelujen, omaishoidon tuen ja sairaanhoitopalvelujen valtion korvaamien kustannusten piiriin. Talousarvioaloitteessa esitetyt palvelut 10–15 % sotainvalideille, merkitsisivät terveystoimelle noin 0,45 milj. euron lisäkulua.

Jokaisella 75 vuotta täyttäneellä sekä vammaisetuuslain mukaisen hoitotuen saajalla ikään katsomatta on oikeus saada sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi. Helsingin kotihoito tukee vanhusten, myös lievävammaisten sotainvalidien mahdollisuutta asua kotona. Kotihoidon asiakkaalle tehdään yksilöllinen palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa sovitaan yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa kanssa kotihoidon antamista palveluista.

Palvelu- ja virkistyskeskustoimintaa tarjotaan kaikille helsinkiläisille eläkkeellä oleville tai työttömille henkilöille, jotka kaipaavat virkistäytymistä, yhteistoimintaa ja ennaltaehkäisevää kuntoutustoimintaa. Keskuksissa käynnit ovat maksuttomia. Asiakkailta peritään maksu aterioista ja saunomisesta sekä raaka-aineiden hinta askartelu- yms. toiminnassa.

Kaunialan Sairaalan ja Sotainvalidien Veljesliiton kanssa yhteistyössä toteutettavaan hankkeeseen osallistuu Itä- ja Kaakkois-Helsingissä asuvia veteraaneja ja sotainvalideja. Hankkeen aikana kehitetään kuntoutumisen toimintamallia kotona asumisen tukemiseksi.

Lisäksi Khs toteaa, että vaikka erityistä tukea aloitteessa mainitulle kohderyhmälle ei ole mahdollista huomioida talousarviossa, on palvelumahdollisuudet jo nyt monipuoliset.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

57
VT SEPPO KANERVAN JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE HKL:N 50 %:N MATKALIPPUALENNUKSESTA 85 VUOTTA TÄYTTÄNEILLE

Kvsto 25.2.2009, asia 50
Khs 2009-434

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Maamme ajauduttua jatkosotaan asepalvelukseen kutsutut ja muu saman ikäinen aikuisväestö, joka huolehti kotirintaman kestävyydestä, täyttää vuoden 2010 aikana 85 vuotta tai ovat jo aiemmin saavuttaneet tämän iän.

Esitetään, että Helsingin kaupunki myöntäisi 50 % alennusta HKL:n matkalipusta kaikille v. 2010 tai aikaisemmin 85 vuotta täyttäneille helsinkiläisille."

Aloitteesta on saatu 1.6.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 65**.

Khs toteaa, että Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä vastaa vuoden 2010 alusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymä (HSL). HSL päättää jatkossa myös joukkoliikenteen tariffeista ja taksa- ja lippujärjestelmästä.

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän kehittämissuunnitelma 2014 on valmisteltu YTV:n toimesta ja kunnat ovat antaneet suunnitelmasta lausunnot syksyn aikana. Päätöksen lippujärjestelmästä tekee aikanaan HSL.

Kehittämissuunnitelman yhteydessä tarkastellaan myös alennusperusteiden muuttamista mm. ikäperusteisen seniorilipun käyttöönottoa. Alennusryhmäkäytäntöjä on perusteltua pyrkiä yhtenäistämään ja yksinkertaistamaan alennuslippuihin liittyvän byrokratian vähentämiseksi, mutta Khs katsoo, että alennusten tulee lähtökohtaisesti perustua jatkossakin sosiaalisiin tekijöihin. Khs toteaa, että alennusperusteita muutettaessa ja lippujärjestelmää yleensäkin kehitettäessä on huolehdittava riittävästä lipputulokertymästä. Alennusperusteiden muuttaminen ei saa perustua kaupunkien maksaman tariffituen kasvattamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

58
VT ANTTI VALPPAAN JA 4 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE SENIORISÄÄTIÖN KIINTEISTÖJEN PERUSKORJAUKSEEN JA TARVITTAVIIN MUUTOSTÖIHIN

Kvsto 25.2.2009, asia 51
Khs 2009-435

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin Seniorisäätiön vanhainkoteja ovat Antinkoti, Kannelkoti, Mariankoti, Osmonkallio ja Pakilakoti. Säätiössä on yhteensä yli 750 asukaspaikkaa ja yli 500 työntekijää. Helsingin Seniorisäätiö on itsenäinen, voittoa tavoittelematon säätiö. Se on perustettu tukemaan vanhusten asemaa Helsingissä ja se täydentää Helsingin kaupungin vanhuspalveluja. Seniorisäätiö kuuluu Helsingin kaupungin konserniin. Helsingin kaupungin sosiaalivirasto on ostanut kaikki Seniorisäätiön asukaspaikat.

Seniorisäätiön alituisena ongelmana on kiinteistöjen huononeva kunto. Antinkotiin on tehty vuonna 2005 saneeraus, mutta muut kiinteistöt odottavat edelleen korjausvuoroaan. Helsingin sosiaaliviraston maksamat vuorokausihinnat kattavat pelkästään hoitojen järjestämiseen liittyvät välttämättömät menot, jolloin kiinteistöjen huolto on jäänyt rahoituksen puutteessa toissijaiseksi. Edes vuosittaisia perushuoltoja Seniorisäätiön 25–30 vuotta vanhoihin kiinteistöihin ei pystytä tekemään tarvittavassa laajuudessa.

Seniorisäätiöstä on esitetty arvio, että rahoitustarve pelkästään kiinteistöjen peruskunnossapidoksi seuraavien 9 vuoden aikana on yhteensä 2,2 miljoonaa euroa.

Tärkeimpänä ja ensisijaisena remontointikohteena nähdään uuden keskuskeittiön rakentaminen. Nykyisistä kiinteistökohtaisista huonokuntoisista keittiöistä on tarkoitus siirtyä yhden täysinvarustellun keittiön malliin, tämän arvioitu kustannus uusine työkoneineen on 3 miljoonaa euroa.

Kaupungin strategian mukaisesti vanhustenhuollon laitosmaisuutta on tarkoitus vähentää ja hoidon kodinomaisuutta puolestaan lisätä. Näin on myös Seniorisäätiön kiinteistöjen kohdalla. Laskelmien mukaan kodinomaisemman yksi vanhus per huone -tyyppisen muutostyön kustannus on 1000 euroa / neliö.

Seniorisäätiö tarvitsee siis kiinteistöjensä perusteelliseen ja strategioiden mukaiseen kunnostamiseen ylimääräistä rahoitusta. Paraikaa alentuvat rakennuskustannukset ja valtion mahdolliset investointiavustukset kunnille saattavat merkittävällä tavalla edistää rahoitusmahdollisuuksien järjestymistä Seniorisäätiön kiinteistöille.

Esitämme, että kaupunginvaltuusto varaa edellä kerrotuilla perusteilla riittävän määrärahan Seniorisäätiön kiinteistöjen peruskorjaukseen ja tarvittaviin muutostöihin."

Khs toteaa, että Khn konsernijaosto päätti 31.8.2009 vanhusten pitkäaikaisen laitoshoidon kehittämisestä. Päätösehdotuksen perusteluissa todetaan mm., että Helsingin Seniorisäätiön asema toisaalta kaupunkikonserniin kuuluvana säätiönä ja toisaalta ostopalveluja tuottavana palveluntuottajana on ongelmallinen. Säätiön taloudellinen tilanne on heikko ja kiinteistöjen peruskorjaustarve on suuri.

Konsernijaosto päätti merkitä vanhusten pitkäaikaishoidon toimintojen uudelleenjärjestelyjä koskevan esiselvityksen tiedoksi ja hyväksyä jatkovalmistelun pohjaksi esiselvityksessä esitetyn organisointimallia koskeva suosituksen.

Esiselvityksessä suositellun mallin mukaan Seniorisäätiön omistamat kiinteistöt siirrettäisiin Helsingin kaupungille.

Vanhusten laitoshoidon organisaatiomuutoksen ohjausryhmä asetettiin 2.9.2009. Se tulee valmistelemaan selvityksessä suositellun organisointimallin yksityiskohdat ja tarkemman toteutuksen. Näin ollen em. kiinteistöjen peruskorjauksista ja niiden rahoittamisesta on tarkoituksenmukaista päättää vasta sen jälkeen kun työryhmä on saanut työnsä päätökseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

59
VT LAURA KOLBEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE ROSKAKORIEN JA KERÄYSASTIOIDEN SUUNNITTELUSTA

Kvsto 25.2.2009, asia 52
Khs 2009-452

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsinki on vakavasti profiloitumassa kansainvälisenä design -kaupunkina. Näkemykselle on vahva perusta; Suomen pääkaupungissa on pitkä taideteollisen opetuksen perinne. Helsinki tunnetaan laadukkaan arkkitehtuurin kotipaikkana ja monenkaltaisten rakennustaiteellisten tyylisuuntien kotipaikkana. Ne ovat olennainen osa Helsingin matkailullista kuvaa ja imagoa.

Helsingissä on viime vuosina panostettu julkisiin tiloihin ja tehty erityisesti keskusta-alueella lukuisia parannuksia. Espa on kunnostettu, Aleksi lämmitetty, monet puistot ovat kokeneet uuden tulemisensa jne. Tarkemmalla vilkaisulla helsinkiläiseen katukuvaan voi nähdä, että monissa yksityiskohdissa on parantamisen varaan. Roskakorit puuttuvat tai ovat käyttönsä nähden liian pieniä. Liikennemerkit repsottavat ja/tai ne on tehty usein halvoista materiaaleista. Katumainonta on kontrolloimatonta ja huolimatonta. Roskankeräyspisteet ovat mammuttimaisia eli paikkaansa sopimattoman suuria ja väriltään kirkkaita tai vääriä, usein suttuisia.

Esitänkin, että talousarvioon varataan erillinen 200 000 euron määräraha kaupungin julkisten roskakorien ja keräysastioiden suunnitteluun ja uusimiseen. Mahdollisen tulevan design-kaupungin hengessä kokonaissuunnittelu voitaisiin antaa nuorille suunnittelijoille."

Aloitteesta on saatu 25.5.2009 yleisten töiden lautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 66**.

Khs toteaa, että nykyisten roska-astioiden puutteet on tunnistettu ja rakennusvirasto on käynnistänyt vuonna 2008 uusien roska-astioiden suunnittelun. Roska-astiasarjan suunnittelee helsinkiläinen muotoilutoimisto. Sarjaan kuuluu kaksi erikokoista roska-astiaa, kausikäyttöön tarkoitettu iso tapahtumaroska-astia ja syväsäiliöiden näkyvät osat eli ulkokuoret. Tavoitteena on tyyliltään yhtenäinen ja muiden kaupunkikalusteiden kanssa yhteensopiva roska-astiasarja. Materiaalina on maalattu tai ruostumaton teräs, jotka kummatkin ovat Helsingin kaupunkikalusteiden perusmateriaaleja. Väreinä käytetään Helsingin kaupunkikalusteiden perusväreistä tummaa Helsinki-vihreää, tummaa harmaata

ja mustaa. Suunnitelmat valmistuvat vuoden 2009 aikana, jonka jälkeen niiden tuotanto kilpailutetaan. Nykyiset roska-astiat vaihdetaan uusiin tarpeen mukaan. Uudis- ja peruskorjauskohteisiin roska-astiat valitaan suoraan uudesta sarjasta.

Keräyspisteet ovat Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV:n vastuulla. YTV on kehittänyt keräysastioidensa ulkoasua ja yhtenäistänyt värityksen. Helsingin aluekeräyspisteitä on jo uusittu.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

60
VT LAURA KOLBEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE MONIKIELISEN OPETUSPAKETIN TUOTTAMISESTA KANSAINVÄLISEEN LEVITYKSEEN

Kvsto 25.2.2009, asia 53
Khs 2009-453

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Suomi on koko 2000-luvun ollut PISA-tutkimuksen kärjessä. Kiinnostus Suomen koulutusjärjestelmää kohtaan kasvaa entisestään. PISA on muutakin kuin maiden laittamista paremmuusjärjestykseen. PISA on tuottanut tietoa, joka eri maissa on tukenut koulutuksen ja opetuksen kehittämistä sekä auttanut koulutuspoliittista päätöksentekoa osallistujamaissa.

Suomalaiset oppimistulokset todettiin erinomaisiksi jo ensimmäisessä vertailussa vuodelta 2001. Suomen PISA-menestyksen syistä on ilmestynyt kansainväliseen käyttöön tarkoitettu kirja, joka perustuu vuoden 2003 tuloksiin. Helsingin yliopisto on tuottanut omat "Koulutuksen arviointikeskuksen Pisa 2006" -kotisivut.

Maailmalla on varsin laajaa kiinnostusta suomalaisten koulujärjestelmää kohtaan. Helsingin koulukulttuuri on pitkä ja ansiokas. Pääkaupungilla on kuitenkin valtava osaamishistoria perus- ja lukioasteisen sekä ammattiopetuksen kunniakkaassa järjestämisessä. Tietoa tästä tarvitaan, ja useilla maailman kielillä välitettäväksi eräänlaiseksi opetuksen "vientituotteeksi". Esitänkin, että talousarvioon varataan 50 000 euron määräraha sellaisen monikielisen opetuspaketin tuottamiseen, joka voidaan suunnata kansainväliseen levitykseen ja joka selvittää ja "avaa" suomalaisen/helsinkiläisen koulukulttuurin erityispiirteitä."

Aloitteesta on saatu 2.6.2009 opetuslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 67**.

Khs toteaa, että opetusvirasto tuotti vuonna 2007 englanninkielisen esittelyvideon Helsingin opetustoimesta. Hyvän vastaanoton saanut video on toiminut kaupungin opetustoimen esittelynä ulkomaisille vieraille ja muille Helsingin opetustoimesta kiinnostuneille. Vuonna 2010 ei ole varauduttu laatimaan PISA-koulutuspakettia.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

61
VT LAURA KOLBEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE NYKYAIKAISESTA KOTISEUTUOPPIKIRJASTA

Kvsto 25.2.2009, asia 54
Khs 2009-454

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Suomalaisuuden rakentamisessa viimeisen 100 vuoden aikana kotiseutuidentiteetin tekemisellä on ollut huomattava rooli. Koulut ovat olleet avainasemassa kotiseutuopetuksen järjestämisessä; sittemmin yliopistossa on ollut merkittävää kotiseutuharrastusta.

Pääkaupungissa kotiseutuoppikirjojen tuotannosta ovat vastanneet monet kansalaisjärjestöt. Helsinki-Seuran hankkeena oli tuottaa aikoinaan Helsinki-lukukirja, sarja kouluille tarkoitettuja kotiseutuoppikirjoja: vuoteen 1941 ilmestyivät Eero Salolan "Helsingin kuva-aapinen", Mika Waltarin "Helsinki kautta vuosisatojen", Mika Waltarin ja Arthur Blombergin "Kotikaupunkimme Helsinki" sekä ruotsinkielinen oppikirja "Boken om Helsingfors". Nämä kirjat, ja muutamat muut, kuluivat lukuisten koululaisten – ja heidän vanhempiensa – käsissä, lisäten ymmärrystä omaa kotikaupunkia kohtaan. Myöhemmin 1980-luvulla HELKA toimitti sarjan kaupunginosakirjoja.

Helsinki on kahden viime vuosikymmen aikana kasvanut ja monikulttuuristunut. Tänään helsinkiläisten kiinnostus oman kotikaupungin historiaan on kasvanut. Samalla on lisääntynyt tarve kaupunkikulttuurin erityispiirteiden ymmärtämiseen. Kouluopetus ei ole seurannut perässä; "kotiseutuoppia" saa, jos joku opettajista on siitä kiinnostunut. Tarve uudelle Helsinki-kirjalle on olemassa; sellainen voisi kertoa kaupungin historiasta, ominaispiirteistä, rakennusperinnöstä, ympäristöstä, kulttuurista ja kaupunkisuunnittelusta.

Esitänkin, että kaupunki varaa talousarvioon erillisen 100 000 euron määrärahan nykyaikaisen kotiseutuoppikirjan sisältösuunnitteluun."

Aloitteesta on saatu 1.6.2009 kaupunginmuseon johtokunnan ja 2.6.2009 opetuslautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 68 ja 69.**

Khs toteaa lausuntoihin viitaten, että digitaalisten verkko- ja oppimisympäristöjen asema opetuksessa on kasvanut perinteisten koulu- ja tietokirjojen rinnalla. Opetustoimessa on otettu käyttöön verkko- ja oppimisympäristö, joka mm. tukee verkko-oppimisen ja yhteisöllisen oppimisen ja laajenevan oppimisympäristön tavoitteen mukaista oppimis-

ta, missä oppilaiden omaehtoisella tiedonhaulla ja tiedon rakentelulla on keskeinen rooli. Hyvänä esimerkkinä verkossa toteutetusta materiaalista on esim. lausunnossa mainittu Laajasalo-huone. Kouluopetuksen kannalta uusi painettu oppi- tai tietomateriaali ei ole välttämätöntä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

62
VT TERHI PELTOKORVEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUJEN PARANTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 55
Khs 2009-455

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Lainsäädäntö velvoittaa kuntia järjestämään tarpeenmukaisia kotipalveluja lapsiperheille. Perheiden tulisi saada kotiapua alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavan syyn perusteella silloin, kun perhe kokee, ettei omin avuin suoriudu tavanomaiseen elämään kuuluvista toiminnoista.

Lapsiperheet eivät useissa kunnissa, myöskään Helsingissä, saa tarvitsemaansa kotipalvelua. Lapsiperheiden kotipalveluja on pyritty kohentamaan Helsingissä viime vuosina, mutta pääsääntöisesti kotipalvelua saavat ainoastaan lastensuojelun piirissä olevat perheet. Helsingissä eri alueilla asuvat lapsiperheet ovat myös olleet hyvin eriarvoisessa asemassa kotipalvelujen saannin suhteen.

Kotipalvelun tarkoitus on tukea perheitä hädässä. Kotipalvelun kaltaisen lapsiperheiden tukipalvelun turvaaminen saattaisi helpottaa myös kunnallisen kokopäivähoidon tilannetta, kun kotona olevia vanhempia olisi tuettu riittävästi kodin arjessa lasten kanssa. Toimiessaan palvelu olisi myös ennaltaehkäisevää lastensuojelutyötä, jolle nyt olisi tarvetta. Kaikilla perheillä ei ole ympärillään perinteisiä yhteisöjä ja tuttava- ja sukulaisverkostoja tai niistä ei ole saatavilla apua arkeen. Suvut ovat pienentyneet, välimatkat ovat pitkät ja yksinhuoltajaperheitä on yhä enemmän.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2010 budjettiin varataan 600 000 euroa lapsiperheiden kotipalvelujen parantamiseen."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 70**.

Khs toteaa, että apu on pääasiallisesti suuntautunut perheiden ennaltaehkäisevään ja varhaiseen tukeen. Lapsiperheiden kotipalvelun asiakkaista noin kolmasosa oli lastensuojelun piirissä olevia perheitä. Kotipalveluresurssien kohdentamisessa otetaan huomioon palvelujen kysyntä ja väestölliset tekijät. Ehdotuksessa Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2009–2012 yhtenä tavoitteena on,

että lapsilla, nuorilla ja perheillä on tasa-arvoiset mahdollisuudet hyvinvointiin alueesta riippumatta. Lapsiperheiden kotipalvelun perhetyöntekijät työskentelevät samassa tiimissä varhaisen tuen sosiaaliohjaajien kanssa, mikä vahvistaa varhaisen tuen orientaatiota.

Ennaltaehkäiseviin palveluihin, kuten kotipalveluun ja perheneuvoloihin on kohdennettu 1,0 milj. euron lisäresursointi vuoden 2010 talousarviossa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

63
VT TERHI PELTOKORVEN JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIO-ALOITE MAAHANMUUTTAJANAISTEN KIELIKURSSEISTA JA LASTENHOIDOSTA

Kvsto 25.2.2009, asia 56
Khs 2009-456

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Useilla maahanmuuttajanaisilla, erityisesti Aasian ja Afrikan maista muuttaneilla, on usein vaikeuksia päästä suomen kielen kursseille. Osalla heistä lukutaitokin on puutteellinen. Useat naisista hoitavat lapsia kotona ja usein kielikurssille osallistuminen estyy, koska lasten hoito ei järjesty kurssin ajaksi. Kielikurssille menon takia perheet eivät välttämättä halua laittaa pieniä lapsiaan kokopäivähoitoon ja hakea heille päivähoitopaikkaa.

Esitämme, että kaupunki järjestää eri toimijoiden (järjestöt, asukasyhdistykset) kanssa yhteistyössä maahanmuuttajanaisille kielikursseja siten, että kurssien ajaksi on järjestetty lastenhoito kielikurssin pitopaikassa. Kielikurssilla voidaan myös hyödyntää lasten läsnäoloa ja opetella suomea yhdessä lasten ja vanhempien kanssa esimerkiksi leikin, kuten lorujen ja laulujen avulla.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2010 budjettiin varataan riittävä määräraha kotonaan lapsia hoitavien maahanmuuttajanaisten kielikoulutukseen ja kurssien aikaisen lastenhoidon järjestämiseen ja etsitään toimintaan halukkaat yhteistyötahot."

Aloitteesta on saatu 28.5.2009 henkilöstökeskuksen ja 2.6.2009 opetuslautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 71 ja 72**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että maahanmuuttajille on järjestetty runsaasti kielikoulutusta niin työllistymisen edistämiseksi kuin uuden kulttuurisen tiedon ja taidon ymmärtämiseksi ja oppimiseksi. Myös kotonaan lapsia hoitaville maahanmuuttajaäideille on järjestetty kielikoulutusta. Esimerkkinä tästä on sosiaaliviraston Chili-opetus, joka järjestää kotiäideille suomen kielen opetusta sekä sosiaalista vahvistamista ja vertaistukiohjausta. Opetuksen aikana lastenhoito on järjestetty.

Maahanmuuttajien kielikoulutuksen kehittämiseksi on Helsingissä tällä hetkellä käynnissä useita laajoja hankkeita. Henkilöstökeskus tulee selvittämään mahdollisuutta suunnata osa kielikoulutuksen määrärahoista kotonaan lapsia hoitavien maahanmuuttajanaisten kielikoulutuk

seen ja kurssien aikaisten lastenhoidon järjestämiseen. Tärkeää on luoda pysyvä hallintokunnat ylittävä järjestelmä näiden äitien saamiseksi kielikoulutukseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

64
VT YRJÖ HAKASEN JA 5 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE LÄHIKIRJASTOISTA JA ALUEELLISISTA KULTTUURIHANKKEISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 57
Khs 2009-460

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin visioissa ja strategioissa on korostettu kulttuurin merkitystä. Samaan aikaan monet kulttuuritoimen määrärahat on kuitenkin alimitoitettu.

Esimerkiksi Helsingin kaupungin kirjastojen aineistomäärärahat ovat asukasta kohti alhaisimpia koko maassa. Lisäksi henkilöstön riittämättömyys vaikeuttaa toiminnan kehittämistä ja rajoittaa aukioloaikoja. Keskustakirjaston pelätään tässä tilanteessa heikentävän lähikirjastojen kehittämistä.

Helsingissä on panostettu aiempaa enemmän suuriin kulttuuritapahtumiin. Sen sijaan eri kaupunginosien ja pienempien ryhmien kulttuuritoiminnan resurssit ovat rajoittaneet mahdollisuuksia kehittää asukkaiden omaehtoista kulttuuritoimintaa.

Esitämme, että talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010–2012 lisätään:

- 2 miljoonaa euroa lähikirjastojen toiminnan turvaamiseen ja kehittämiseen mm. aineistojen hankinnan määrärahoja ja henkilöstöä lisäämällä
- 0,5 miljoonaa euroa alueellisten toimijoiden ja kulttuurityöntekijöiden alueellisten kulttuurihankkeiden tukemiseen ja asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoiminnan edistämiseen."

Aloitteesta on saatu 1.6.2009 kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 73**.

Khs toteaa, että se suhtautuu periaatteessa myönteisesti aloitteessa esitettyyn kulttuurin ja kirjastotoiminnan kehittämiseen. Tässä taloudellisessa tilanteessa ei kuitenkaan ole mahdollisuutta osoittaa lisämäärärahoja tähän toimintaan vaan hallintokunnat joutuvat priorisoimaan toimintojaan, suuntaamaan resursseja uudella tavalla sekä tehostamaan toimintojaan.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

65
VT YRJÖ HAKASEN JA 5 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE VAMMAISTEN PALVELUJEN PARANTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 58
Khs 2009-461

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Lainsäädännön muutokset ovat tuoneet ja tuovat kunnille lisää velvoitteita vammaisten, erityisesti kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten palveluissa. Muun muassa palveluasumisen, henkilökohtaisen avustajan, omaishoidon tuen, työllistämispalvelujen ja kuljetuspalvelujen tarpeet ylittävät selvästi nykyiset resurssit. Esimerkiksi kehitysvammaisten lasten perhe-, yhteisö- ja laitoshoidon paikkoja on liian vahan.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että talousarvion 2010 raamiin ja taloussuunnitelmaan 2010–2012 lisätään 4 miljoonaa euroa käytettäväksi vammaispalvelujen, erityisesti kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten lasten ja nuorten palvelujen parantamiseen."

Aloitteesta on saatu 25.6.2009 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 74**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Khs näkee tärkeänä vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten lasten ja nuorten palvelujen kehittämisen ja perheiden tukemisen. Vuoden 2009 aikana tehdään alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille asiakaskysely, josta saadaan lisätietoa lasten, nuorten ja heidän perheidensä tarpeista.

Edelleen Khs toteaa, että 1.9.2009 voimaan tulevan vammaispalvelulain muutoksen myötä oikeus henkilökohtaiseen apuun tulee kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin ja palvelun järjestämistavat lisääntyvät. Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodeksi 2010 vammaispalvelulain muutoksiin varaudutaan 4,8 milj. eurolla. Myös kehitysvammaisten yksilöllisen asumisen hankkeen, ASU-suunnitelman, kustannukset 2,5 milj. euroa sisältyvät lautakunnan talousarvioehdotukseen. Sosiaaliviraston määrärahojen tarkemmat kohdennukset täsmentyvät käyttösuunnitelmissa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

66
VT YRJÖ HAKASEN JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE TYÖLLISTÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 59
Khs 2009-462

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Kansainvälinen talouskriisi ja lama vaikeuttavat työllisyyttä myös Helsingissä. Ennusteiden mukaan työttömyyden paheneminen tulee näkymään Helsingissä erityisesti ensi vuonna kun lama leviää rakennustoiminnasta ja vientiteollisuudesta laajemmin myös palvelualoille. Pääkaupunkiseudun kehitykseen paljon vaikuttava elektroniikka-ala on jo aloittanut laajat irtisanomiset, jotka vaikuttavat myös elinkeinoelämän palvelujen työllisyyteen.

Helsingin kaupunki on viime vuosina vähentänyt kunnan omia työllistämistoimia. Työllisyyden hoitamiseen tarkoitettuja määrärahoja on vähennetty ja toimenpiteet ovat riippuneet entistä enemmän yksityisen sektorin työllistämisestä. Nykyisen talouskriisin ja laman oloissa yksityisen sektorin työllisyyden näkymät ovat heikentyneet. Työpaikkojen syntyminen ja erityisesti työttömien työllistäminen riippuvat entistä enemmän kunnan omista toimista.

Työmarkkinatukilain muutos on johtanut siihen, että kunnat joutuvat maksamaan puolet vähintään 500 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatuen kustannuksista. TE-keskuksen tietojen mukaan Helsinki joutui maksamaan näitä kustannuksia vuonna 2007 noin 20 miljoonaa ja viime vuonna ennakkotietojen perusteella lähes yhtä paljon. Sekä työttömien että kaupungin kannalta olisi hyödyllisempää ja edullisempaa käyttää tällaiset rahat työllistämiseen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että vuoden 2010 talousarvioon ja taloussuunnitelman 2010–2012 raamiin lisätään 10 miljoonaa euroa käytettäväksi työttömien työllistämiseen, tukityöllistämiseen, työllistämisjaksojen pidentämiseen, nuorten työllistämisen aloituspaikkojen lisäämiseen ja ns. matalan kynnyksen työpaikkojen luomiseen vaikeasti työllistyville kunnan tehtäviin ja kolmannelle sektorille."

Aloitteesta on saatu 26.5.2009 työllistämistoimikunnan lausunto, joka on **liitteenä 75**.

Khs toteaa, että työllisyysmäärärahaa on korotettu vuoden 2009 määrärahasta, joka oli noin 35 milj. euroa, kolmella milj. eurolla vuonna

2010. Työllistämistoimikunta seuraa työllisyyden kehittymistä ja tekee tarvittavat muutosesitykset kaupunginhallituksen tammikuussa 2009 hyväksymiin työllistämislinjauksiin. Nuorten ja nuorten aikuisten tilanteeseen puututtiin viimeksi elokuussa, jolloin kaupunginvaltuusto hyväksyi 2,6 milj. euron ylitysesityksen työllisyysmäärärahoihin.

Edellä mainittujen määrärahojen lisäksi kohdalla 1 04 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi on varauduttu 3 milj. euron työllisyysmäärärahalla edistämään kaupungille strategisesti tärkeiden asioiden toteutumista. Työllisyysmäärärahaa kohdennetaan muun muassa vanhustenhoitoa ja omaishoitoa tukevan henkilöstön, pysäköinnin valvonnan henkilöstön ja koulutilojen iltakäytön mahdollistavan henkilöstön kouluttamiseen ja palkkaamiseen sekä työpajatoimintaa. Yleisiin käyttövaroihin sisältyy myös 2,5 milj. euroa maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen liittyviin hankkeisiin. Lisäksi on varauduttu 1 milj. eurolla hankkeeseen, jossa vähennetään puistojen, aukioiden ja kadun varsien roskaisuutta palkkaamalla kesäisin nuoria kaupunkiympäristön puhtaanapitotehtäviin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

67
VT YRJÖ HAKASEN JA 1 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE KAUPUNGIN TYÖNTEKIJÖIDEN PALKKOJEN JÄLKEENJÄÄNEISYYDEN KORJAAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 60
Khs 2009-463

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Asuminen ja muut elinkustannukset ovat Helsingissä selvästi korkeammat kuin muualla maassa. Moniin kaupungin tehtäviin on vaikea saada työntekijöitä, koska tarjottu palkka ei riitä kattamaan välttämättömiä menoja tai sillä on vaikea tulla toimeen. Monissa tehtävissä kaupungin tarjoama palkka ei ole kilpailukykyinen yksityisen sektorin palkkoihin verrattuna. Lisäksi eräissä tehtävissä myös naapurikunnat maksavat parempaa palkkaa kuin Helsinki. Esimerkiksi Espoo on maksanut jo muutamana vuonna kunta-alan työehtosopimuksen päälle prosentin verran.

Helsingin kaupungin palkkojen jälkeenjääneisyyden korjaamisen tarvetta korostaa se, että kaupunki joutuu hakemaan lähivuosina aiempaa enemmän uusia työntekijöitä kun ns. suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle. Jos palkkojen jälkeenjääneisyyttä ei korvata, jäävät myös kaupungin rekrytointikampanjat suurelta osin tyhjän päälle. Palkkojen tason yleistä korottamista ei voi korvata myöskään palkitsemisjärjestelyillä, jotka koskevat parhaimmillaankin vain osaa työntekijöistä ja jotka on toteutettava kunkin viraston ja laitoksen budjetin puitteissa.

Esitämme, että talousarvion raamiin 2010 ja taloussuunnitelman pohjaan 2010–2012 lisätään 30 miljoonaa euroa käytettäväksi kaupungin työntekijöiden palkkojen jälkeenjääneisyyden korjaamiseen henkilöstöryhmien kanssa tarkemmin sovittavalla tavalla ns. Helsinki-lisällä."

Aloitteesta on saatu 29.5.2009 henkilöstökeskuksen lausunto, joka on **liitteenä 76**.

Khs toteaa lausuntoon viitaten, että aikaisemmin toteutetut ja sovitut palkankorotukset ylittävät muuttuneessa taloudellisessa tilanteessa jo useimpien kuntien maksukyvyn ja kuntasektorillakin harkitaan lomautuksia. Helsinki ei irtisano eikä lomauta, mutta pyrkii vaikuttamaan maltillisten palkkaratkaisujen syntyyn. Khs käsittelee palkkaratkaisun vaikutukset kunnallisen työmarkkinakierroksen jälkeen. Tavoitteena on, että hoito-, hoiva- ja opetustyö ei vähene palkkaratkaisun johdosta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

68
VT YRJÖ HAKASEN JA 1 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE SIVISTYSTOIMEN MÄÄRÄRAHOISTA

Kvsto 25.2.2009, asia 61
Khs 2009-464

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Monipuolinen ja korkeatasoinen koulutus on Helsingin tärkeä voimavara. Opetus- ja sivistystoimen kehittämisessä on myös paljon haasteita. Tällaisia ovat esimerkiksi lähikouluverkon ylläpitäminen ja laajentaminen uusille alueille, ns. koulupudokkaiden määrän vähentäminen, erityisopetuksen resurssien turvaaminen, oppilashuollon palvelujen lisääminen, maahanmuuttajien suomen kielen opetus ja monikulttuurisuuden haasteet, pienten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittäminen sekä lasten ja nuorten äänen kuuleminen.

Esitämme, että talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010–2012:
- turvataan riittävä määräraha niin, että kouluverkkoa ei supisteta ja että uusille rakennettaville alueille turvataan lähikoulut; samalla kehitetään koulutilojen monitoimikäyttöä yhteistyössä muun muassa nuorisotoimen kanssa
- lisätään peruskoulujen, ammatillisten oppilaitosten ja lukioiden resursseja erityisopetuksen ja oppilashuollon palvelujen lisäämiseksi
- lisätään Työväenopiston ja muita resursseja maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen lisäämiseksi ja sen kehittämiseksi, mm. pidemmillä ja useammantasoisilla kursseilla sekä kehittämällä myös erityisesti kotiäideille ja erilaisten harrastuspiirien toimintaan yhdistyvää kielen opetusta
- lisätään tukea nuorisotoimelle siten, että alueelliset nuorisotilat – myös matalan kynnyksen paikat – voidaan säilyttää ja että nuorten autonomisia tilojen voidaan tukea
- lisätään määräraha lapsi- ja nuorisoasiamiehen / -valtuutetun toimen ja toimiston perustamiseksi edistämään lasten ja nuorten äänen kuulumista päätöksentekoon sekä koordinoimaan hallintokuntien ja muiden lasten ja nuorten keskuudessa toimivien yhteisöjen yhteistyötä lapsia ja nuoria koskevien päätösten toteuttamisessa. Lisäksi selvitetään eri puolilla Suomea toteutettujen nuorisoparlamenttien ja nuorisovaltuustojen kokemusten pohjalta nuorten vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä Helsingissä."

Aloitteesta on saatu 15.5.2009 nuorisolautakunnan, 29.5.2009 suomenkielisen työväenopiston johtokunnan ja 2.6.2009 opetuslautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 77–79**.

Khs toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa perusopetuspalvelujen mitoituksen lähtökohtana on lähikouluperiaate eli perusopetuksen tarjoaminen omalla asuinalueella. Talousarviossa on otettu huomioon erityisopetuksen ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrällinen kasvu. Perusopetuksessa oppilashuollon resursseja ei ole vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa vähennetty oppilasmäärän alenemisesta huolimatta. Näin ollen laskennallisesti oppilasta kohden oppilashuollon henkilöstöä on käytettävissä entistä enemmän

Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan lausunnossa todetaan, että kaupunki on selkeyttämässä omaa tarjontaansa suomen kielen kouluttajana. Opiston suomen kielen opetuksen resurssit kasvoivat vuoden 2009 alusta. Opistolla on johtavan opettajan lisäksi suunnittelijaopettaja, opintoneuvoja ja 11 tuntiopettajaa. Aloitteessa mainittua eri harrastuspiirien yhteydessä tapahtuvaa kielen opetusta opisto järjestää jonkin verran jo nyt. Päätavoitteena on kuitenkin, että, maahanmuuttaja opiskelee tavallisilla opiston kursseilla, mikä tukee puolestaan kantaväestön ja maahanmuuttajien molemminpuolista vuorovaikutusta.

Nuorisolautakunta toteaa, että mikäli nykyisen budjetin reunaehdot säilyvät, nuorisoasiainkeskus kykenee ylläpitämään nykyisen toimipaikkaverkoston ja tukemaan nuorten autonomisia tiloja. Lautakunnan lausunnossa on varsin kattavasti perusteltu, miksi se ei kannata lisämäärärahan varaamista lapsi- ja nuorisoasiamiehen /valtuutetun toimen/toimiston perustamista varten ja miten nuorten kuuleminen on Helsingissä järjestetty.

Khs yhtyy lausunnoissa esitettyyn.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

69
VT YRJÖ HAKASEN JA 1 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE ENERGIATALOUDESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 62
Khs 2009-465

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsingin kaupungin energialinjauksissa on asetettu tavoitteeksi vuoteen 2020 mennessä nostaa uusiutuvan energian osuus 20 prosenttiin energiatuotannosta ja vähentää kasvihuonepäästöjä 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta.

Helsingin Energian omassa tuotannossa uusiutuvan energian osuus on nykyisin vain muutamia prosentteja ja vain noin 6–7 prosenttia sen kaikista sähkön hankinnoista. Energialinjausten käsittelyn yhteydessä nousi kaupunginvaltuustossa esille useita mahdollisuuksia korvata kivihiilen käyttöä uusiutuvalla energialla.

Tiedot ilmastonmuutoksen nopeutumisesta, esitykset päästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden tiukentamisesta YK:n ja EU:n tasolla sekä nykyiseen päästökauppaan kohdistuva voimistuva kritiikki korostavat tarvetta edetä myös Helsingin Energian toimissa päästöjen vähentämiseksi.

Tarvetta lisätä huomattavasti uusiutuvan energian osuutta Helsingin Energian omassa tuotannossa ei voi eikä pidä yrittää kiertää lisäämällä ydinsähköä tai korvaamalla Helsingin Energian sähkön ja lämmön yhteistuotantoa hankkimalla lämpöä uudesta ydinvoimalasta. Helsingin tulee investoida ydinvoiman lisärakentamisen sijasta oman energialaitoksensa tuotannon ekologiseen rakennemuutokseen.

Ehdotamme, että talousarviossa 2010 ja siihen liittyvässä taloussuunnitelmassa 2010–2012 ja investointiohjelmassa 2010–2014 päätetään:
- valmistella valtuustolle esitys nykyisten Hanasaaren ja / tai Salmisaaren voimalan pölypolttokattilan muuttamisesta leijukerroskattilaksi niin, että kivihiilen käyttöä voidaan korvata kotimaisella biomassalla
- valmistella valtuustolle esitykset Helsingin Energian oman tuulivoimapuiston rakentamisesta sopivalle paikalle ulkomerellä niin, että ei pilata rannikon tai saariston tärkeitä luontoarvoja
- valmistella valtuustolle esitys biokaasulaitoksen perustamisesta, joka valmistaa kotimaisista uusiutuvista biomassoista ja biojätteistä

biokaasua tai muuta biopolttoainetta mm. pääkaupunkiseudun bussiliikenteen käyttöön
- valmistella valtuustolle esitykset muista mahdollisuuksista uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi, kuten lämpöpumput ja aurinkoenergian hyödyntäminen
- kohtuullistaa Helsingin Energian kotitalouksilta sähkön ja lämmön välttämättömästä peruskulutuksesta perimiä maksuja irrottamalla niiden määräytyminen markkinaehtoisista tukkuhinnoista, jotka perustuvat muun muassa sähköpörssin spekulatiivisiin ylihintoihin
- säilyttää Helsingin Energia kaupungin liikelaitoksena ja siirtää sen oman toiminnan kehittämisen jälkeen jäljelle jäävistä voittovaroista lisää rahoitusta kaupungin muihin peruspalveluihin."

Aloitteesta on saatu 27.5.2009 Helsingin Energian johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 80**.

Khs toteaa, että aloitteen lähtökohtana ovat Kvston 30.1.2008 hyväksymät energiapoliittiset linjaukset. Kuten Helsingin Energian johtokunnan lausunnossa todetaan, Helsingin Energia on kehittänyt ja kehittää tuotantoaan energiapoliittisten linjausten suuntaisesti ja tältä osin aloitteen ehdotukset ovat pääosin jo tekeillä tai selvityksen kohteena. Linjausten edellyttämät investoinnit kohdistuvat kuitenkin pääosin vasta taloussuunnitelmakauden 2010–2014 jälkeiselle ajalle.

Kvston hyväksymässä strategiaohjelmassa 2009 - 2012 edellytetään Helsingin energiantuotannon pitkän aikavälin vision luomista. Khs toteaa kehottaneensa strategiaohjelman täytäntöönpanopäätöksessään talous- ja suunnittelukeskusta yhteistyössä Helsingin Energian ja rakennusviraston kanssa valmistelemaan pitkän aikavälin vision Helsingin energiatuotannosta ja energiansäästötoimista. Valmistelu on käynnissä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa tavoitteena muodostaa vaihtoehtoiset skenaariot kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseksi energian tuotannossa.

Khs toteaa, että Helsingin Energian tuloutukset kaupungille on myös jatkossa perusteltua tehdä nykyisten periaatteiden mukaisesti. Energiantuotannolle asetetut ekologiset vaatimukset tulevat kuitenkin jatkossa vaikuttamaan Helsingin Energian tuloskehitykseen ja siten myös tuloutusmahdollisuuksiin kaupungille.

Helsingin Energia toimii kuntalain tarkoittamana liikelaitoksena. Mikäli EU:n yhteismarkkinoita koskevat säädökset, niiden edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön tai ulkoiset toimintaympäristön muutokset vaativat, varaudutaan Helsingin Energian kilpailunalaisen toiminnan siirtämiseen yhtiömuotoon.

Helsingin Energian hinnoittelun osalta Khs viittaa Helsingin Energian johtokunnan lausuntoon todeten, että on tarkoituksenmukaisinta jatkaa nykyisin käytössä olevin hinnoitteluperiaattein.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

70
VT YRJÖ HAKASEN JA 5 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE ELÄKELÄISTEN ALENNUKSISTA JOUKKOLIIKENTEESSÄ JA LIIKUNTATILOISSA

Kvsto 25.2.2009, asia 63
Khs 2009-466

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Ikääntyvien ihmisten hyvinvoinnin ja vireyden ylläpitämisessä on tärkeä merkitys sosiaalisella kanssakäymisellä ja mahdollisuuksilla liikkua kodin ulkopuolella. Monilla eläke ja muut tulot ovat kuitenkin hyvin pienet, että se rajoittaa kanssakäymistä ja liikkumista.

Kaupunki voi omilla toimillaan edistää ikäihmisten sosiaalista kanssakäymistä, liikkumista sekä heidän toimintakykynsä ja vireytensä säilymistä. Eräs tällainen mahdollisuus ovat alennusliput joukkoliikenteen käytössä ja mahdollisuus päästä esimerkiksi tiettyinä aikoina maksutta uimahalleihin ja muihin liikuntatiloihin.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että kaupungin talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010–2012 lisätään määrärahat eläkeläisille myönnettävää alennusta varten joukkoliikenteessä ja mahdollisuuksiin käyttää tiettyinä aikoina uimahalli- ja muita sopivia liikuntatiloja maksutta."

Aloitteesta on saatu 1.6.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan lausunto, joka on **liitteenä 81**.

Khs toteaa, että Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä vastaa vuoden 2010 alusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymä (HSL). HSL päättää jatkossa myös joukkoliikenteen tariffeista ja taksa- ja lippujärjestelmästä.

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän kehittämissuunnitelma 2014 on valmisteltu YTV:n toimesta ja kunnat ovat antaneet suunnitelmasta lausunnot syksyn aikana. Päätöksen lippujärjestelmästä tekee aikanaan HSL.

Kehittämissuunnitelman yhteydessä tarkastellaan myös alennusperusteiden muuttamista mm. ikäperusteisen seniorilipun käyttöönottoa. Alennusryhmäkäytäntöjä on perusteltua pyrkiä yhtenäistämään ja yksinkertaistamaan alennuslippuihin liittyvän byrokratian vähentämiseksi, mutta Khs katsoo, että alennusten tulee lähtökohtaisesti perustua jatkossakin sosiaalisiin tekijöihin. Khs toteaa, että alennusperusteita muu-

tettaessa ja lippujärjestelmää yleensäkin kehitettäessä on huolehdittava riittävästä lipputulokertymästä. Alennusperusteiden muuttaminen ei saa perustua kaupunkien maksaman tariffituen kasvattamiseen.

Khs toteaa, että yhä suurempi osa eläkeläisistä ja lähes kaikki uudet eläkeläiset saavat työeläkettä, joten he ovat taloudellisesti paremmin toimeentulevia kuin aiemmat eläkeläissukupolvet. Suuri osa heistä on maksukykyisiä ja tarvetta kokonaan verovaroin kustannettaviin palveluihin on yhä harvemmalla. Eläkeläisiltä perittävät liikuntapaikkojen sisäänpääsymaksut ovat nykyisellään hyvin kohtuullisia ja vahvasti subventoituja. Maksuja on myös pyritty yhtenäistämään kaupunkikonsernin sisällä. Kohtuullisen maksun katsotaan sitouttavan paremmin osallistumaan säännölliseen toimintaan kuin maksuttoman palvelun. Toimeentulotukeen oikeutetut voivat saada palvelulajista riippuen palveluita joko maksuttomina tai toimeentulotukea näihin palveluihin.

Talousarvio ei sisällä määrärahaa vapaan sisäänpääsyn toteuttamiseksi liikuntapaikkoihin eikä maksuttomia ohjattuja liikuntapalveluja eläkeläisille.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

71
VT YRJÖ HAKASEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE JOUKKOLIIKENTEEN EDISTÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 64
Khs 2009-467

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Joukkoliikenteen käyttö on uusimpien tilastojen mukaan kääntynyt lievään nousuun. Tähän ovat todennäköisesti vaikuttaneet sekä talouden taantuma että tietoisuus ilmastonmuutoksesta. Joukkoliikenteen osuus on kuitenkin edelleen pieni poikittaisessa liikenteessä ja sitä on tarvetta lisätä myös muilla suunnilla.

Joukkoliikenteen suosion, kilpailukyvyn ja palvelujen laadun parantaminen edellyttää määrätietoista panostamista lippujen hintojen alentamiseen ja tariffitukeen. Helsingin tulee pitää huolta siitä, että HKL:n toiminnan siirtäminen uuteen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen kuntayhtymään ei johda lippujen hintojen nousuun eikä kaupungin sisäisen liikenteen vuorojen karsimiseen.

Joukkoliikenteen kehittäminen vaatii lähivuosina huomattavaa lisäpanostusta investointeihin. Länsimetron ja Jokeri 2 -linjan rakentamisen ohella on tarvetta vauhdittaa useita uusia raideliikenteen hankkeita. Poikittaisen joukkoliikenteen kehittämiseksi on syytä nopeuttaa Raide-Jokerin toteuttamista. On syytä selvittää pikaraitiotieyhteyden rakentaminen Herttoniemen metroasemalta Laajasaloon ja Kruunuvuorenrantaan. Resursseja tarvitaan myös raitiolinjojen laajentamiseen, mm. linjan 9 jatkamiseen.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että talousarvion 2010 raamiin ja taloussuunnitelman 2010–2012 pohjaan lisätään 15 miljoonaa euroa joukkoliikenteen tariffitukeen lippujen hintojen alentamiseksi. Esitämme, että talousarvioon liittyvään investointiohjelmaan 2010–2014 varataan määrärahat Raide-Jokerin rakentamisen aloittamiseen, raitiolinjan 9 jatkamiseen ja pikaraitioyhteyden suunnitteluun Herttoniemen metroasemalta Kruunuvuorenrantaan. Lisäksi esitämme, että investointiohjelmaan varataan tarvittavat määrärahat kävelykeskustan toteuttamiseen ja kevyen liikenteen väylien lisäämiseen."

Aloitteesta on saatu 19.5.2009 HKL-liikelaitoksen johtokunnan, 28.5.2009 kaupunkisuunnittelulautakunnan ja 8.6.2009 yleisten töiden lautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 82–84**.

Khs toteaa, että Raide-Jokerin rakentamisen aloitus ajoittuu taloussuunnitelmakauden jälkeiseen aikaan eikä siihen ole taloussuunnitelmakaudella varattu määrärahoja. Raitiolinja 9 jatkamiseen on varattu määräraha taloussuunnitelmavuodelle 2012. Pikaraitiotieyhteyden suunnitteluun Herttoniemen metroasemalta Kruunuvuorenrantaan ei taloussuunnitelmakaudella ole varattu määrärahaa. Kävelykeskustan toteuttamiseen ja kevyen liikenteen väylien lisäämiseen on varattu määräraha taloussuunnitelmakaudelle.

Vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa joukkoliikenteen tariffitukea on kasvatettu 10 milj. eurolla vuoteen 2009 verrattuna.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

72
VT YRJÖ HAKASEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE RAKENTAMISEN YKSIKÖN PERUSTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 65
Khs 2009-468

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Talouskriisi on johtanut asuntotuotannon romahtamiseen. Helsingin maankäytön ja asumisen ohjelman tavoitteet ovat jääneet suurelta osin toteutumatta. Asuntotuotantotoimistolla ei ole keinoja rakennuttaa asuntoja tavoitteiden mukaisesti, kun rahoittajat ja rakennusliikkeet ovat vähentäneet rakentamista. Kaupunki tarvitsee oman asuntorakentamisen yksikön, rakennusosaston tai rakentamisen liikelaitoksen.

Kaupungin oma rakennusosasto tai rakentamisen liikelaitos antaa mahdollisuuden kehittää myös peruskorjausta, home- ja kosteusongelmien korjaamista sekä julkisten tilojen rakentamista. Se loisi paremmat edellytykset arvioida ja valvoa hintakehitystä muissakin rakentamisen ja peruskorjauksen hankkeissa. Lisaksi se voisi auttaa vähentämään rakentamisen ja korjaamisen laatuun usein liittyviä ongelmia.

Esitämme, että talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010–2012 varataan määräraha kaupungin oman rakentamisen ja peruskorjaamisen yksikön – rakennusosaston tai liikelaitoksen – perustamiseksi ja sen toiminnan käynnistämiseksi."

Aloitteesta on saatu 7.5.2009 asuntotuotantotoimikunnan lausunto, joka on **liitteenä 85.**

Khs toteaa, että Helsingin kaupungilla on mahdollisuus vaikuttaa asuntotuotannon määrään kaavoituksella, asuntotonttien tarjonnalla, täydennysrakentamisella, Asuntotuotantotoimiston tuotantotavoitteiden avulla sekä kaupungin omien asuinkiinteistöyhtiöiden kautta.

Kaupunki on tehnyt maankäytön ja asumisen päätöksiä, jotka mahdollistavat viiden tuhannen asunnon rakentamisen vuosittain. Jätkäsaaren ja Kalasataman rakentaminen käynnistyy parhaillaan ja muutoinkin kaavoitus on tuottanut riittävästi asuntotuotantoon soveltuvia tontteja.

Helsingin kaupunki edistää omilla toimillaan asuntorakentamista. Tänä vuonna lähtee liikkeelle yli tuhat aravavuokra-asuntoa sekä tuhat valtion elvytystuella ns. välimallin markkinaehtoista vuokra-asuntoa. Sa-

moin kaupungin hinta- ja laatukontrollin alaisia hitas-omistusasuntoja käynnistyy viitisensataa.

Rakentamisen laatuun kaupunki vaikuttaa ensisijaisesti kaavamääräyksillä ja rakennusvalvonnan toimilla. Rakentamisen laadun kehittämiseen panostetaan nykyisten kaupungin rakentamiseen erikoistuneiden virastojen, Asuntotuotantotoimiston, HKR Rakennuttajan, Rakentamispalvelun ja kiinteistöviraston tilakeskuksen toimesta. Toimitilarakentamisen laadun kehittämistä tullaan käsittelemään kaupunginjohtajan 5.8.2009 perustamassa työryhmässä, jonka tehtävänä on selvittää tilahallinnon organisaation edelleen kehittämistä ja mahdollisuuksia selvittää rakennuttamistehtävien keskittämistä.

Khs ei näe tarkoituksenmukaiseksi aloitteessa esitetyn erillisen rakentamisen ja peruskorjauksen yksikön perustamista ja katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

73
VT YRJÖ HAKASEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE TONTTIVUOKRIEN KOHTUULLISTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 66
Khs 2009-469

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Asumiskustannusten suuruus on vakava ongelma. Se vaikeuttaa asukkaiden toimeentuloa ja myös kaupungin kehitystä. Esimerkiksi Tukholmassa tonttivuokrien taso on 2–3 kertaa alhaisempi kuin Helsingissä.

Helsingin tonttivuokrille asetettu 4 prosentin tuottovaatimus perustuu vuoden 1980 olosuhteisiin, jolloin inflaatio ja korkotaso oli erilainen kuin nykyään. Markkinoilla vastaavankaltaisten pitkäaikaisten ja käytännössä riskittömien sijoitusten reaalituotto on ollut viime vuosina alle kaksi prosenttia.

Tonttien vuokratasoa nostaa Helsingissä lisäksi se, että kiinteistövirasto pitää vuokrien määräytymisen lähtökohtana korkeita laskennallisia arvioita tonttimaan arvosta. Näitä pääoma-arvoja on viime aikoina nostettu viraston päätöksillä jopa 10 % vuodessa. Tällä vauhdilla tonttivuokrat uhkaavat kaksinkertaistua kuudessa vuodessa.

Kunnan tehtävänä ei ole voiton tavoitteleminen tonttimaan ansiottomalla arvonnousulla. Kaupungin tulee päinvastoin omilla toimillaan pyrkiä hillitsemään asumiskustannusten nousua ja turvaamaan asukkaiden oikeus kohtuuhintaiseen asumiseen. Tonttivuokrien tuottotavoitteen kohtuullistaminen ei vähennä kaupungin tuloja nykyisestä, koska lähivuosina tulee uusittavaksi suuri määrä vanhoja huomattavasti matalammalla tasolla solmittuja maanvuokrasopimuksia ja solmittavaksi suuri määrä uusien alueiden maanvuokrasopimuksia.

Esitämme, että talousarviossa 2010 ja taloussuunnitelmassa 2010–2012 päätetään kohtuullistaa vuodesta 1980 alkaen tehtyjä asuntotonttien maanvuokrasopimuksia niin, että vuosivuokra on 2 prosenttia tontin laskennallisesta arvosta ja että laskennalliset arvot muutetaan uusissa ja uusittavissa sopimuksissa kohtuullisiksi."

Khs toteaa, että kaupungin perimä maanvuokra on korkotuottoa sille pääomalle, joka on sitoutunut kaupungin maaomaisuuteen. Vuokra on sidottu indeksiin, jotta korkotuoton arvo säilyisi. Helsingin kaupungin nykyisin käyttämä vuokrausmenettely on pääpiirteissään samanlaisena

käytössä varsin yleisesti Suomessa. Tosin korkokanta on monesti 5 %, kun Helsingin kaupunki käyttää asuntotonttien vuokrauksessa 4 %:n korkokantaa.

Tontinvuokran laskemisen perustana käytetään tontin laskennallista pääoma-arvoa, joka määritetään tontin kokonaisrakennusoikeuden ja rakennusoikeuden yksikköhinnan perusteella. Pääoma-arvoon vaikuttavat muun muassa hintatilastoista saatava selvitys rakennusoikeuden arvosta kyseisellä alueella, kaupungin alueella maanvuokrauksissa noudattama yleinen käytäntö sekä valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) tukemaa tuotantoa varten vahvistamat tonttien rakennusoikeuden enimmäishinnat. Lisäksi maanvuokraa määritettäessä pyritään aina arvioimaan maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin. Yleinen hinta- ja vuokrataso huomioon ottaen kaupungin käyttämät vuokrausperusteet ovat keskimäärin varsin kohtuullisia ja niiden voidaan katsoa ennemminkin hillitsevän kuin kiihdyttävän asuntojen hinta- ja vuokrakehitystä.

Vuonna 2008 Helsingin kaupungin maanvuokratulot olivat noin 74 milj. euroa. Tuottovaatimuksen alentaminen kahteen prosenttiin merkitsisi jo noin 37 milj. euron vähennystä vuotuisissa maanvuokratuloissa ja kaikkiaan noin 925 milj. euron suuruista maaomaisuuden arvonalentumista, mikäli vuotuiset vuokratulomenetykset pääomitetaan nykyisen neljän prosentin mukaan nykyhetkeen. Käytännössä vaikutus on huomattavasti tätäkin suurempi, koska tällä hetkellä kaupunki vuokraa vuosittain noin 100 000–150 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa. Lisäksi vuosittain uusitaan vaihteleva lukumäärä päättyviä sopimuksia.

Aloitteessa esitetyillä muutoksilla olisi näin ollen varsin merkittävä ja pysyvä vaikutus kaupungin talouteen sekä maaomaisuuden tuottoon ja sen arvoon. Helsingin verotuloina keräämät varat ovat viime vuosina riittäneet tuskin kaupungin tuottamien peruspalveluiden rahoittamiseen. Talouden poistot ja investoinnit on rahoitettu paitsi kaupungin liikelaitosten hyvästä tuloksesta myös muun muassa kaupungin keräämillä vuokratuloilla. Olisi erittäin tärkeätä, että kaupunki pyrkii myös tulevaisuudessa säilyttämään maanvuokrien kaltaisen vakaan tulolähteen.

Rakennusoikeudelle laskettavaa tuottoprosenttia ei ole syytä ehdotetulla tavalla laskea neljästä prosentista kahteen prosenttiin. Helsingin kaupungin käyttämät tontin laskennallisen arvon määräytymisperusteet ovat kokonaisuutena nykyiselläänkin kohtuullisia, eikä niiden perusteita ole sen vuoksi syytä muuttaa.

Kvsto päätti 29.4.2009 edellä mainituin tuottoprosentein vuoden 2010 lopussa päättyvien yhteensä lähes sadan asuntotontin maanvuokraso-

pimuksen uusimisesta. Maanvuokrien korotusten vaikutusta asumiskustannuksiin lieventää se, että ne esitettiin toteutettavaksi vaiheittain kymmenen vuoden aikana.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

74
VT YRJÖ HAKASEN JA 1 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE TERVEYSPALVELUISTA JA HOITOTAKUUN TOTEUTTAMISESTA

Kvsto 25.2.2009, asia 67
Khs 2009-470

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Terveyden eriarvoistumisen ehkäisemiseksi ja hoitotakuun toteuttamiseksi Helsingissä pitää varmistaa perusterveydenhuollon, hammashoidon ja mielenterveystyön palvelujen järjestäminen pääsääntöisesti kaupungin omana toimintana ja lähipalveluna.

Tämä edellyttää sitä, että terveysasema-, hammashoitola- ja mielenterveystoimipisteverkkoa ei enää karsita vaan vahvistetaan palvelujen alueellista kattavuutta ja saatavuutta asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Lähiterveysasemaverkon laajentamiseen on tarvetta esimerkiksi Vuosaaressa ja muillakin alueilla mm. uusien suurten asuinalueiden rakentamisen myötä. Myöskään pitkäaikaissairaalan hoitopaikkoja ei enää vähennetä taloussuunnittelukaudella.

Hoitotakuun toteuttamiseksi lisätään terveyskeskuksen raamiin 15 miljoonaa euroa kullekin vuodelle 2010–2012 seuraavasti:
a. terveysasemille ensivastaanoton varmistamiseksi, omalääkärin ensiarvion jonojen lyhentämiseksi ja lääkäreiden vastuuväestöjen pienentämiseksi (henkilöstön lisäämiseen 3 miljoonaa euroa)
b. hammashoidon ja psykiatrian hoidon enimmäisaikojen, hyvän laadun ja asiakaspalvelun turvaamiseksi – henkilökuntaa lisätään (3 miljoonaa euroa) ja hoito toteutetaan terveyskeskuksen omana toimintana
c. HUS:n palvelujen ja kaupungin oman erikoissairaanhoidon resurssien lisäämiseen hoitotakuun velvoitteiden toteuttamiseksi HUS:n ja kaupungin omana toimintana; yhteispäivystyksen järjestämiseen; ja kriisiryhmien varmistamiseen (yhteensä 4 miljoonaa euroa)
d. kotisairaanhoidon henkilöstön lisäämiseksi – erityisesti monipuolisen kuntoutuksen vahvistamiseksi sekä ehkäisevän työotteen varmistamiseksi – ja kotilääkäritoiminnan laajentamiseen (yhteensä 3 miljoonaa euroa)
e. päihde- ja mielenterveyspalvelujen puutteiden korjaamiseen; huumehoidot, lasten ja nuorten psykiatriset tutkimukset ja hoidot (yhteensä 2 miljoonaa)

Lisaksi päätetään, että kaupunki ei kilpailuta yhtään terveysasemaa ja että ostopalvelujen lisäämisen sijasta kehitetään kaupungin omaa toi-

mintaa, joka tulee edullisemmaksi ja mahdollistaa hoito- ja palvelukokonaisuuksien yhtenäisen ja pitkäjänteisen kehittämisen."

Aloitteesta on saatu 11.6.2009 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 86**.

Khs viittaa lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsinki teki hoitotakuuseen liittyen selvästi suuremmat taloudelliset lisäresursoinnit kuin muualla maassa tehtiin.

Kokonaisuutena voi todeta, että hoitotakuu toteutuu Helsingin kaupungin terveyskeskuksessa varsin hyvin. Myös HUSin jonottajamäärät ovat murto-osa lähtötilanteessa vallinneesta. Vuoden 2005 alussa yli kuusi kuukautta jonottaneita helsinkiläisiä oli 7 147. Vastaava jonottajien määrä oli 31.3.2009 tilanteessa 134.

Pidemmällä aikavälillä pelkkä voimavarojen lisääminen ei riitä jonojen hallitsemiseen, vaan ennen kaikkea hoitoprosessien tehostaminen ja sovittujen hoitoindikaatioiden noudattaminen ovat keinoja vastata vaatimuksiin. Talousarvioehdotukseen ei sisälly aloitteessa esitettyjä lisäyksiä.

Kaupungin strategiaohjelman mukaan vuoteen 2012 mennessä selvitetään yhden terveysasemayksikön kilpailutus. Vasta selvityksen pohjalta voidaan ottaa kantaa mahdolliseen kilpailuttamiseen.

Lisäksi Khs toteaa, että terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyötä vahvistetaan. Terveysasemien toiminnan tukemiseen, erityisesti mielenterveys- ja päihdeosaamisen lisäämiseen on varattu 1,5 milj. euroa aikaisempaa enemmän.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

75
VT YRJÖ HAKASEN JA 3 MUUN VALTUUTETUN TALOUSARVIOALOITE YMPÄRISTÖKESKUKSEN HENKILÖSTÖN LISÄÄMISESTÄ

Kvsto 25.2.2009, asia 68
Khs 2009-471

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Ympäristöterveyden haasteet ovat kasvaneet. Tämä koskee muun muassa elintarvikkeiden laadun ja terveellisyyden valvontaa.

Helsingin ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikkö valvoo myös elintarvikelaitoksia, kulutustavaroiden turvallisuutta ja EU-maista Helsingin kautta Suomeen tuotavien eläinperäisten elintarvikkeiden, kuten liha-, maito- ja kalatuotteiden, laatua niiden ensimmäisessä vastaanottopisteessä. Yksikön tehtäviin kuuluvat myös eläinsuojelu ja kuluttajaneuvonta.

Esitämme talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010–2012 Helsingin ympäristökeskukselle miljoona euroa käytettäväksi lisähenkilökunnan palkkaamiseksi ympäristöterveysyksikköön Etelä-Suomen lääninhallituksen suositusten mukaisesti."

Aloitteesta on saatu 1.6.2009 ympäristölautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 87**.

Khs toteaa, että ympäristölautakunta ei ole esittänyt vuodelle 2010 uusien virkojen perustamista elintarvikevalvontaan. Aloitteen mukaisiin varsin mittaviin määrärahalisäyksiin ei voida tässä taloudellisessa tilanteessa ryhtyä.

Vuosina 2007–2009 on ympäristökeskukselle varattu lisämäärärahoja henkilöstömäärän lisäämiseen ja lisäresursseja on kohdennettu myös elintarvikevalvonnan resurssien lisäämiseksi. Myös tuleville vuosille ympäristökeskus on priorisoinut resurssitarpeissaan elintarvikevalvonnan henkilöstövoimavarojen lisäämisen korkealle. Khs viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon, jossa todetaan että elintarvikevalvonnan henkilöstövoimavarojen lisäämiseen liittyviin toimenpiteisiin ryhdytään heti kun kaupungin taloudellinen tilanne sen sallii.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tuula Saxholm, puh. 310 36250)

Ky/Taske/TSX

2.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2008-1837/316
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA NUORISOPSYKIATRIAN LISÄRESURSOINNISTA

Terke 2009-715

Mielenterveys- ja päihdeongelmien perustason palveluista arviointi ja tarpeellisen hoidon toteuttaminen tai jatkohoitoon ohjaaminen kuuluvat terveysasemien sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Psykiatrisia sairaanhoitajia on kaikilla terveysasemilla vähintään yksi ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa heitä on 7. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on lisäksi yksi ammattikorkeakouluopiskelijoille palveluja antava psykologi.

Helsinkiläisten tarvitsemat nuorisopsykiatrian erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa HUS.

Somaattisesti sairaiden ja vaikeasti syömishäiriöisten nuorten sekä varhaisnuorten palvelut on keskitetty Helsingin nuorisopsykiatrian yksiköihin. Muutoin avohoitopalvelut ovat tarjolla alueittain.

Nuorisopsykiatriset aluepoliklinikat ovat Helsingissä Dagmarinkadun nuorisopsykiatrian poliklinikka, Itäkeskuksen nuorisopsykiatrian poliklinikka ja Malmin nuorisopsykiatrian poliklinikka Ratapoli. Lisäksi Herttoniemessä Kettutiellä toimii Nuorten päihdepsykiatrian poliklinikka.

HUSsta 28.4.2009 saatujen tietojen mukaan vuosi 2008 oli erityisen haasteellinen, koska lääkärityövoiman saatavuus oli huono. Malmin Ratapolilla tilanne oli erityisen vaikea pitkän sairausloman vuoksi. Tänä vuonna tilanne on parempi, sillä molemmat Ratapolin erikoislääkärin virat on täytetty syksyyn asti ja kolmantena lääkärinä on toiminnasta vastaava lääkäri, joka on samassa yksikössä sijaitsevan jalkautuvan tiimin lääkäri. Viime syksynä yli 3 kuukautta jonottaneita oli useita kymmeniä , mutta tämän vuoden puolella enää murto-osa. Jonotilanne on nyt hyvä. HYKS on toteuttanut jononpurkua 1.3. alkaen myös nuorisopsykiatriassa.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Maaliskuussa 2009 jonotilanne nuorisopsykiatrian aluepoliklinikoilla oli seuraava:

- Itäkeskus: Alle 3 viikkoa jonottaneita 16, yli 3kk jonottaneita 0
- Malmi: Alle 3 viikkoa jonottaneita 20, yli 3kk jonottaneita 1
- Dagmarink.: Alle 3 viikkoa jonottaneita 16, yli 3kk jonottaneita 1
- Päihdepkl: Alle 3 viikkoa jonottaneita 0, yli 3kk jonottaneita 0

Helsingin alueyksikön resurssit ovat lisääntyneet vuoden 2008 alusta, kun nuorten päihdepoliklinikka (10 työntekijää, joista kaksi lääkäriä) aloitti toimintansa. Tänä vuonna aloittaa uutena toimintona 3.8 alkaen Nuorten neuropsykiatrian ja ensi vuonna Nuorten oikeuspsykiatrinen (SERI) yksikkö.

Välitöntä kiireellistä lasten- tai nuorisopsykiatrista hoitoa tarvitsevat lapset ja nuoret saavat aina päivystysluonteisen hoidon Lasten ja nuorten sairaalan päivystyksen kautta.

Edellä olevan perusteella nuorisopsykiatristen palvelujen tilapäiset saatavuusongelmat eivät johdu puutteellisesta resursoinnista, vaan nuorisopsykiatrien saatavuudesta. Näin ollen ja ottaen huomioon myös kaupunginhallituksen asettamat talousarvioraamit, terveyskeskus ei pidä tarkoituksenmukaisena tai tarpeellisena tässä vaiheessa kohdentaa lisävoimavaroja nuorisopsykiatriaan.

HUSin vuoden 2010 talousarviotaso on kaupunginhallituksen hyväksymän raamin mukaan 425,9 milj. euroa, mikä on noin 7 milj. euroa vuoden 2009 talousarviota pienempi. HUS:n määrärahan jako eri toimialoille ja toimialojen sisällä tapahtuu HUS:n päätöksillä. Helsingin kaupunki ei myönnä toimialakohtaisesti tai erikoisaloille erikseen kohdennettuja määrärahoja HUSille.

Terveysvaikutusten arviointi

Vaihtoehto 0 (määräraha ennallaan). Nykytilan säilyttämisellä ei ole negatiivisia terveysvaikutuksia, mutta ajoittaisia palvelujen saatavuusongelmia voi esiintyä nuorisopsykiatrien huonon saatavuuden vuoksi.

Vaihtoehto 1 (aloitteen mukainen, jolloin nuorisopsykiatrian määrärahoja lisätään). Nuorisopsykiatrian määrärahan lisäämisellä on positiivisia vaikutuksia nuorten mielenterveyteen edellyttäen, että lisätyllä määrärahalla olisi saatavissa lisää nuortenpsykiatrisia palveluita.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Vaihtoehto 2 (esittelijän ehdotuksen mukainen). Tämä vaihtoehto vastaa vaihtoehtoa 0 ja tällä ei siis ole negatiivisia terveysvaikutuksia, koska määrärahan vähentämistä ei esitetä. ”

Lisätiedot:
Pellinen Jukka, hallintoylilääkäri, puhelin 310 42305

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

16.6.2009

09-319/340

KH/Tarte

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2008-2330/349
Stn dnr
Saap./Anl. 30 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2008-2330/349

LAUSUNTO VALTUUTETTU SIRKKU INGERVON YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE HELSINGIN KAUPUNGIN OSUUDEN LISÄÄMISTÄ YLIOPISTON LAPSIPARKIN TOIMINNAN RAHOITTAMISESSA

Sosv 2009-319

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan ylläpitämä lapsiparkkitoiminta mahdollistaa opiskelijoille lapsen kotihoidon järjestämällä opiskelun yhteydessä tarvittavaa tilapäistä hoitoa esimerkiksi luentojen ja tenttien ajaksi. Toiminta täydentää lapsiperheille suunnattuja kunnallisia palveluja. Sosiaalilautakunta pitää tilapäistä hoitoa tarjoavaa toimintaa tärkeänä ja sosiaaliviraston tavoitteita tukevana. Viraston palvelustrategian mukaisesti kunnallisen palvelun rinnalla toimivaa kerhotoimintaa tulee vahvistaa.

Sosiaaliviraston järjestöille suunnatuista avustuksista on tuettu ko. lapsiparkkitoimintaa helsinkiläisille opiskelijoille. HYY voi hakea avustusta lapsiparkkitoimintaan helsinkiläisten osalta. Vuodelle 2009 avustuksina myönnetty määräraha oli 3,5 milj. euroa ja vuodelle 2010 se on samaa suuruusluokkaa. Toimintaan on mahdollista hakea avustusta myös muista lähteistä kuten naapurikunnilta.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Lisätiedot:
Verta Pirjo, yksityisen päivähoidon asiantuntija, puhelin 310 43206

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Ky/Taste/TSK

2.6.2009

Khs dnro 2008-2573/211
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06- 2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA PSYKOSOSIAALISEN TUEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Terke 2008-2025

Valmisteilla olevassa terveydenhuoltolaissa suunnitellaan kunnallisten psykososiaalisen tuen auttamisjärjestelmien kytkemistä nykyistä tiiviimmin osaksi terveydenhuollon päivystyspalveluja ja sairaanhoitopiirin koordinaatiovastuulle. Lakiluonnoksesta käydyn keskustelun perusteella voi arvioida uuden lain tuovan muutoksia vastuisiin ko. toiminnan järjestämisessä. Tarkempia kannanottoja muutosten sisältöihin ja arvioita niiden vaikutuksista voidaan esittää vasta, kun lopullisten ehdotusten sisältö on tiedossa.

Helsingin kaupungin psykososiaalisen tuen auttamisjärjestelmä muodostuu Suomen Mielenterveysseuralta ostetusta SOS-auton päivystyspalvelusta ja sosiaalipäivystyksen yhteydessä toimivan Helsingin kaupungin kriisiryhmän toiminnasta.

Suomen Mielenterveysseuran SOS-auton toiminnan kokonaisrahoitus on perustunut pääosin Raha-automaattiyhdistykseltä (RAY) saatuun toiminnan avustukseen ja Helsingin terveyskeskuksen ostopalvelusopimukseen. Terveyskeskuksen budjettiin on vuodelle 2010 varattu ko. ostopalvelusopimuksen edellyttämä rahoitus (426 497e). Toiminnan saama RAY:n rahoitus päättyy vuoden 2009 lopussa, mistä syntyy toiminnan kokonaisrahoitukseen noin 330.000 euron vaje.

Terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston yhteinen työryhmä on valmistellut kevään 2009 aikana psykososiaalisen tuen auttamisjärjestelmän jatkoa ottaen huomioon tulevat lainsäädännölliset muutokset sekä RAY:n rahoituksen loppumisen aiheuttamat toiminnalliset muutospaineet.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Terveyskeskus on tiedustellut Suomen Mielenterveysseuran mahdollisuutta tuottaa SOS-auton toiminta myös RAY:n rahoituksen päätyttyä. Suomen Mielenterveysseura on vastannut, ettei se kykene terveyskeskuksen ostopalvelusopimuksen turvin varmistamaan suuronnettomuusvalmiutta eikä kattavaa ympärivuorokautista puhelinpäivystystä.

Edellä todettu huomioon ottaen suunnitelmana on vuoden 2010 alusta lähtien luopua Suomen Mielenterveysseuran ostopalveluista ja aloittaa liikkuvan päivystysyksikön toiminta osana sosiaalipäivystyksen toimintaa. Terveyskeskukselta näin vapautuva rahoitus (426 497 e) siirretään sosiaalivirastolle toiminnan järjestämiseen siten, että Helsingissä aloittaa sosiaalivirastossa vuoden 2010 alusta Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystys.

Tämä ratkaisu mahdollistaa psykososiaalisen tuen auttamisjärjestelmien ja terveydenhuollon päivystyspalvelujen nykyistä tiiviimmän yhteistyökokonaisuuden muodostumisen. Aloitteen esitysten voidaan siis katsoa toteutuneen valmistelussa.

Terveysvaikutusten arviointi

Nykyisen toimintamallin rahoituspohjan heikennyttyä ja siitä aiheutuvan palvelutason aleneminen huomioon ottaen, ostopalvelusopimuksen jatkaminen nykytasolla saattaisi vaarantaa helsinkiläisten mahdollisuuden saada apua mielenterveydellisissä ja sosiaalisissa kriisitilanteissa päivystysaikana ja viikonloppuisin.

Uudella järjestelmällä kyetään takaamaan ympärivuorokautinen päivystys sekä suuronnettomuusvalmius, mitä aiemman ostopalvelujärjestelyn jatkaminen ei mahdollistaisi.

Uudessa järjestelmässä voidaan lisäksi käyttää sosiaalitoimen ja terveydenhuollon moniammatillisia työskentelymalleja sekä käyttää molempien toimialojen tietojärjestelmiä. Tämä mahdollistaa entistä nopeamman ja tehokkaamman avunannon sekä hoitoonohjauksen peruspalvelujen piiristä. Toteutettavalla ratkaisulla on siten myönteisiä terveysvaikutuksia.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Jäsen Autti ehdotti lausuntoon lisättäväksi kehoituksen selvittää, voidaanko tehtäviä hoitaneet henkilöt siirtää Mielenterveysseuran palveluksesta kaupungin palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Ehdotus raukesi jäätyään kannatuksetta.

Lisätiedot:
Toivonen Aaro, turvallisuuspäällikkö, puhelin 310 42209

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-180/691
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -05- 2009

LAUSUNTO MAIJA ANTTILAN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE HELSINGIN PYSÄKÖINTIONGELMIA JA PYSÄKÖINNINVALVONTAA

HKR 2009-555

Kadunvarsipysäköintimaksujen korottaminen

Nykyiset kaupunginvaltuuston hyväksymät pysäköintitaksat otettiin käyttöön 1.2.2005. Taksat ovat 1. vyöhykkeellä 3 euroa, 2. vyöhykkeellä 1,60 euroa ja 3. vyöhykkeellä 80 senttiä tunnilta.

Yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa todetaan, että pysäköintimaksujen korottaminen 1. vyöhykkeellä 4 euroon, 2. vyöhykkeellä 3 euroon ja 3. vyöhykkeellä 2 euroon, asukaspysäköintitunnuksen hinnan korottaminen 72 euroon (nyt 36 €) ja yrityspysäköintitunnuksen hinnan 720 euroon (360 €) sekä ajoneuvokohtaista maksulaitetta koskevan alennuksen poistaminen kasvattaisi tuloja arviolta noin 4 milj. euroa vuodessa.
Pysäköintimaksujen muutokset kuten muutkin liikennesuunnitelmat kuuluvat kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston toimialaan.

Yleisten töiden lautakunnan mielestä maksujen tarkistaminen olisi perusteltua.

Pysäköinnintarkastajien virkojen määrä

Pysäköinnintarkastajien virkoja on tällä hetkellä 64 ja lisäksi on neljä johtavan pysäköinnintarkastajan virkaa. Näistä viisi pysäköinnintarkastajan ja yksi johtavan pysäköinnintarkastajan virka ovat uusia ja ne täytettiin tämän vuoden huhtikuussa.

Vaikka nämä uudet resurssit on tarkoitus pääasiallisesti käyttää julkisessa käytössä olevien yksityisalueiden (esimerkiksi sairaala-alueet)

valvontaan, ovat ne omalta osaltaan lisäämässä valvontaresursseja myös yleisille katualueille.

Pysäköinnintarkastajien työaikojen muutoksella on voitu myös lisätä valvontaa iltaisin ja viikonloppuisin.

Talousarvioehdotuksessa vuodelle 2010 esitetään katu- ja puisto-osaston palvelutoimistoon seitsemää uutta pysäköinnintarkastajan virkaa.

Virheellisesti pysäköityjen ajoneuvojen lukitsemista koskevan lainsäädännön kiireh-timinen

Ajoneuvojen lukitseminen virheellisen pysäköinnin vuoksi edellyttää tätä koskevaa lainsäädäntöä. Kaupunki teki asiaa koskevan aloitteen liikenne- ja viestintäministeriölle 1990-luvun alussa. Aloite ei kuitenkaan johtanut lainsäädäntötoimiin.

Kaupunki on tehnyt kesäkuussa 2006 esityksen liikenne- ja viestintäministeriölle nykyisen pysäköintivirhemaksujärjestelmän toimivuuden selvittämisestä. Selvityksen perusteella uuden seuraamusjärjestelmän tarvetta voitaisiin arvioida ja tarvittaessa käynnistää tarvittava lainsäädäntötyö. Asia siirrettiin oikeusministeriöön, jossa se on odottamassa käsittelyä.

Lisätiedot:
Kuoppala Keijo, lakimies, puhelin 310 38592

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA

Tuula Hänninen
puheenjohtaja

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

JAT/ati 12.8.2009

Kj Taske/TSX

Kaupunginhallitus

Khs dnro 2009-180/691
Stn dnr
Saap./Anl. 14 -08- 2009

LAUSUNTO KADUNVARSIPYSÄKÖINTIMAKSUJEN KOROTTAMISESTA JA PYSÄKÖINNINVALVONNAN TEHOSTAMISESTA

Kslk 2009-1049, Khs 2009-180/691 31.7.2009

Kadunvarsipysäköintimaksu

Nykyiset kaupunginvaltuuston hyväksymät pysäköintitaksat otettiin käyttöön 1.2.2005. Taksat ovat 1. maksuvyöhykkeellä 3,00 euroa, 2. maksuvyöhykkeellä 1,60 euroa ja 3. maksuvyöhykkeellä 80 senttiä tunnilta.

Yleisten pysäköintipaikkojen pysäköintimaksujen perusteet ovat olleet ensisijaisesti liikenteellisiä. Maksujen tärkeimpänä perusteena on ollut asiointipysäköintimahdollisuuksien turvaaminen tilanteessa, jossa asiointipysäköinnin kysyntä ylittää tarjonnan. Maksut toisaalta vähentävät kysyntää ja toisaalta lyhentävät pysäköintien kestoja, jolloin vapaa paikka lyhytaikaista pysäköintiä varten löytyy paremmin ja useampi käyttäjä voi käyttää yhtä paikkaa päivän aikana. Viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana pysäköintimaksujen perusteena on ollut myös asukas- ja yrityspysäköinnin turvaaminen, kun nämä paikat ovat olleet ulkopuolisille maksullisia.

Liikennepoliittisesti pysäköintimaksujen korottaminen olisi perusteltua joukkoliikenteen kilpailuaseman turvaamiseksi. Jotta korotus vaikuttaisi vapaan pysäköintipaikan löytämistä helpottavasti, tulisi korotuksen olla vähintään 25 %. Pysäköintimaksujen korottaminen kasvattaisi myös kaupungin tuloja.

Kaupunginhallitus päätti 16.6.2008, ettei ajoneuvokohtaisen maksulaitteen 10 %:n taksa-alennuksesta luopuminen ole tarkoituksenmukaista. Päätöksen jälkeen ei ole tullut esille uusia perusteluita, jotka puoltaisivat taksa-alennuksen poistamista.

Postiosoite
PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu(a)hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
HELSINKI 10
http://www.hel.fi/ksv

Puhelin
+358 9 310 1673

Faksi
+358 9 310 37409

Tilinumero
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv. nro
FI02012566

Kaupunkisuunnitteluvirasto selvittää tämän syksyn aikana tarvetta kadunvarsipysäköintimaksujen korottamiseen. Syksyn aikana tutkitaan myös, miten kadunvarsipaikkojen käyttöaste on muuttunut.

Asukas- ja yrityspysäköintitunnus

Asukaspysäköintitunnuksen lunastusmaksu on ollut vuoden 2002 alusta lähtien 36 euroa ja yrityspysäköintitunnuksen lunastusmaksu 360 euroa. Tunnuksen hinta asukkaalle vastaa 1. maksuvyöhykkeellä vain yhden tunnin taksaa kuukaudessa.

Asukaspysäköintipaikkoja on tällä hetkellä vähän yli 19 000. Asukaspysäköintitunnuksia on lunastettu noin 27 000 ja yrityspysäköintitunnuksia noin 3 000.

Tunnuksia on monella vyöhykkeellä lunastettu huomattavasi enemmän kuin pysäköintipaikkoja on tarjolla. Asukas- ja yrityspysäköintitunnusten alhainen lunastushinta houkuttelee pitämään autoa kadunvarressa, vaikka autoa ei käytettäisi pitkiin aikoihin, esimerkiksi talviaikaan. Kadunvarsipaikat olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista saada aktiiviseen käyttöön, koska paikoista on puutetta. Asukaspysäköintitunnuksen lunastushinnan tuntuvalla korotuksella olisi ainakin jossain määrin varastoluonteista pysäköintiä vähentävä vaikutus. Yrityspysäköintitunnuksen hintaa voitaisiin myös korottaa, mutta ehkä ei samassa suhteessa.

Asukaspysäköintitunnuksen myöntämissääntöjen soveltamisessa on myös vuosien mittaan ilmennyt muutamia tarkistustarpeita. Niitä valmistellaan yhteistyössä rakennusviraston pysäköinninvalvontayksikön kanssa.

Esitys pysäköintitunnusten lunastushintojen ja asukaspysäköintitunnuksen myöntämisperiaatteiden tarkistamiseksi on tarkoitus tehdä syksyn aikana.

Pysäköintivirhemaksu

Pysäköintivirhemaksu on sisäasiainministeriön asetuksen mukaisesti Helsingissä 40 euroa, kuitenkin 1. maksuvyöhykkeellä 50 euroa. Pysäköintivirhemaksun tulisi olla Helsingissä vähintään kolminkertainen kahdeksan tunnin pysäköintiin verrattuna, jotta pysäköintikierto toimisi tehokkaasti ja pysäköintipaikkoja olisi riittävästi suunniteltuun käyttöön. (nykyisin Helsingissä 3 x 3,0 € x 8 h = 72 €). Pysäköintivirhemaksun

Postiosoite PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu(a)hel.fi
Käyntiosoite Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv
Puhelin +358 9 310 1673
Faksi +358 9 310 37409
Tilinumero 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6 Alv. nro FI02012566

korottaminen ei ole kuitenkaan mahdollista ennen pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön uusimista.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonnan tarkoituksena on turvata liikenneturvallisuutta ja sujuvuutta vähentämällä kieltojen ja rajoitusten vastaista pysäköintiä katujen varsilla. Lisäksi pysäköinninvalvonnan tarkoituksena on turvata asiointi-, asukas- ja yrityspysäköintiä.

Edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi pysäköinninvalvojien määrän tulisi olla riittävän suuri. Tällä hetkellä rakennusviraston pysäköinninvalvonnalla on 64 pysäköinnintarkastajan virkaa ja neljä johtavan pysäköintitarkastajan virkaa. Näistä viisi pysäköinnintarkastajan virkaa ja yksi johtavan pysäköintitarkastajan virka ovat uusia ja ne on täytetty tämän vuoden huhtikuussa. Kaikkien pysäköintitarkastajien pitää olla virkasuhteisia (Helsingin hallinto-oikeuden päätös), joten enää ei voi käyttää työsuhteessa olevia (oto-määräyksiä) yksityisalueiden valvonnassa.

Rakennusviraston talousarvioehdotuksessa vuodelle 2010 esitetään katu- ja puisto-osaston palvelutoimistoon seitsemää uutta pysäköinnintarkastajan virkaa.

Yleisten pysäköintipaikkojen ja asukaspysäköintipaikkojen maksullisuusajat ovat kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti olleet 1.1.2002 alkaen 1. maksuvyöhykkeellä arkisin maanantaista perjantaihin kello 9-19 ja lauantaisin kello 9-18 sekä 2. ja 3. maksuvyöhykkeellä maanantaista perjantaihin kello 9-19 erityiskohteita lukuun ottamatta.

Nykyiset maksullisuusajat edellyttävät tehokasta valvontaa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Pysäköinnintarkastajien työaikajärjestelyihin on tehty jonkin verran muutoksia, mutta parantamiseen varaa on vielä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, että yleisten alueiden valvonnan tehostamiseksi ja suuntaamiseksi myös yksityisalueille tulisi pysäköinnintarkastajia palkata edelleen lisää, ainakin 10 uutta pysäköintitarkastajaa vuosina 2011–2013.

Pysäköinninvalvontaa koskeva lainsäädäntö

Kaupunginhallitus lähetti 13.6.2006 liikenne- ja viestintäministeriölle esityksen, että nykyisen pysäköintivirhemaksun toimivuudesta käynnistettäisiin selvitys, jonka pohjalta voisi arvioida uuden seuraamusjärjes-

telmän tarvetta ja tarvittaessa käynnistää mahdollisen lainvalmistelutyön. Kaupunginhallituksen esitys perustui valtuustoaloitteeseen, jossa esitettiin tutkittavaksi mahdollisuudet lukita väärin pysäköity auto rengaslukolla. Liikenne- ja viestintäministeriö siirsi asian käsittelyn 5.9.2006 oikeusministeriölle, jonka hallinnonalaan pysäköintivirhemaksua koskeva lainsäädäntö kuuluu.

Oikeusministeriö on perustanut 22.5.2009 työryhmän pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön uusimiseksi. Työryhmän on saatava työnsä valmiiksi helmikuun 2010 loppuun mennessä. Helsingin kaupunkia edustaa työryhmässä kunnallinen pysäköinninvalvoja.

Lisätietoja lausuntoasiassa antaa insinööri Jari Tikkanen, puhelin 3103 7089.

KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTO

Tuomas Rajajärvi
virastopäällikkö

Olli-Pekka Poutanen
liikennesuunnittelupäällikkö

LIITE Khn asiakirjat 2009-180/691, 31.7.2009

Postiosoite PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu(a)hel.fi
Käyntiosoite Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv
Puhelin +358 9 310 1673
Faksi +358 9 310 37409
Tilinumero 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6 Alv. nro FI02012566

Gj/Taske/TSK

2.6.2009

Khs dnro 2009-181/249
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA VAPAAEHTOISTYÖNTEKIJÖIDEN MATKAKUSTANNUSTEN KORVAAMISESTA

Terke 2009-717

Vapaaehtoistyö on ennaltaehkäisevää, kaupungin palveluja täydentävää toimintaa, joka lisää yhteisöllisyyttä ja ehkäisee syrjäytymistä. Vapaaehtoistyö on palkatonta, tapahtuu omalla ajalla ja kustannuksella. Vapaaehtoistyöntekijöiden tehtäviin ei kuulu hoitotyö eikä vapaaehtoinen korvaa hoitajaa eikä omaisia. Vapaaehtoisia toimii mm. avohoidossa saattamis- ja asiointiapuna sekä esimerkiksi kaikissa pitkäaikaissairaaloissa. Vapaaehtoiset toimivat ulkoilukavereina, harrasteryhmien vetäjinä, tapahtumien järjestäjinä, lukijoina tai asiointiavustajina. Terveyskeskuksen kokemukset vapaaehtoistoiminnasta ovat erittäin myönteisiä.

Vapaaehtoistyöntekijöiden matkakustannusten korvaamisesta kaupungille syntyvät välittömät kustannukset ovat vähäisiä, varsinkin suhteutettuina kyseisen toiminnan kaupungille ja potilaille tuomiin hyötyihin. Kuitenkin korvaamisen käytännön järjestelyistä aiheutuisi väistämättä melkoisesti hallinnollista työtä ja sitä kautta välillisiä kustannuksia.

Terveyskeskuksen on mahdollista hankkia yksiköihinsä arvolla ladattuja matkakortteja tilapäistä käyttöä varten. Järjestelyn joustavan käytön näkökulmasta ongelmaa saattaisi syntyä lähinnä siitä, että jotta vapaaehtoisella olisi kaupungin kustantama kortti käytössään jo kotoa lähtiessään, tulisi kortin kulkea vapaaehtoisen mukana kotiin. Tällöin kortteja tarvittaisiin suurehko määrä, jolloin korttien hallinnoinnista ja kirjanpidosta syntyisi oma byrokratiansa.

Sama hallinnollisen työn ongelma syntyy, jos vapaaehtoinen erikseen laskuttaisi vapaaehtoistyöhön käytetyt matkansa matkalaskun tyyppisesti. Nämä laskut tulisi tällöin hyväksyä ja panna maksuun kaupungin normaalien hallinnollisten menettelyjen mukaisesti, mikä prosessina on kallis.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

Terveyskeskuksen näkökulmasta yksinkertaisin järjestely olisi kytkeä korvaus jonkin tyyppiseen alennettuun lipun hintaan. Tässäkin tapauksessa jonkun tahon tulisi valvoa ja myöntää oikeutta alennettuun lipun hintaan.

Matkojen korvaamisjärjestelmän luominen synnyttämättä merkittävää määrää hallinnollista työtä, so. byrokratian välttäminen ei ole käytännössä toteutettavissa. Tämä hallinnollinen lisätyö on merkittävä este ehdotetun, sinänsä kannatettavan korvausjärjestelyn käyttöönotolle, kun kaupungin talouden tilanteessa tulee vähentää hallinnollista työtä ja siitä aiheutuvia kustannuksia.

Edellä todetun perusteella terveyslautakunta ei pidä tarkoituksenmukaisena tässä vaiheessa ryhtyä korvaamaan vapaaehtoistyötä tekeville heille tästä työstä aiheutuvia matkakustannuksia.

Lisätiedot:
Lind Jussi, suunnittelupäällikkö, puhelin 310 42246

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

16.6.2009

09-318 §240

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-181/249
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-181/249

LAUSUNTO VALTUUTETTU MAIJA ANTTILAN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE VAPAAEHTOISTYÖNTEKIJÖIDEN TIETTYJEN MATKOJEN KORVAAMISTA

Sosv 2009-318

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaaliviraston keskeinen tuki vapaaehtoistyölle on tilojen osoittaminen vapaaehtoistyön keskuksille sekä neljän vapaaehtoistyön koordinaattorin työpanos. Vapaaehtoistyön keskukset ovat tällä hetkellä itäisellä, läntisellä ja pohjoisella alueella. Eteläisellä alueella toimivat sosiaaliviraston palvelukeskukset Kamppi ja Kinapori sekä kumppanuustalot Betania ja Hanna, mutta vapaaehtoistyön keskusta eteläisellä alueella ei tällä hetkellä ole. Vanhusten palvelujen vastuualueella on lisätty vapaaehtoistyön ohjausta vanhainkodeissa, palvelukeskuksissa ja palvelutaloissa.

Tällä hetkellä vapaaehtoisia hakeutuu aiempaa enemmän toimintoihin, jotka tukevat sosiaaliviraston työtä. Sosiaaliviraston selvityksen mukaan vapaaehtoisia on eniten vanhuspalvelujen yksiköissä, enimmillään yhteensä noin 750 vapaaehtoista. Vanhustenhuollon yksiköissä vapaaehtoiset toimivat ulkoilukavereina, harrasteryhmien vetäjinä, tapahtumien järjestäjinä, talkooapuna, lukijoina tai asiointiavustajina.

Sosiaaliviraston ylläpitämien vapaaehtoistyön keskusten kautta toimii noin 300 vapaaehtoista. Sosiaaliviraston kumppanuustaloissa ja kaupungin eri tavoin tukemissa asukastaloissa toimii paljon vapaaehtoisia. Lasten ja nuorten tukihenkilöinä toimii 50 tukihenkilöä. Tukihenkilötoiminta pohjautuu lastensuojelulakiin ja tukihenkilöt saavat sen vuoksi pienen korvauksen työstään. Päiväkodeissa vanhemmat toimivat aktii-

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

visesti lastensa päiväkodin hyväksi, päiväkotien mummo- ja vaaritoiminnassa on 10–20 vapaaehtoista.

Matkakustannusten korvaaminen vapaaehtoisille tulee esiin joidenkin auttamistehtävien kohdalla etenkin ystävä- ja saattaja toiminnassa. Pohjoisella alueella vapaaehtoisille on korvattu matkakustannuksia vuonna 2008 yhteensä 2 000 eurolla. Sosiaalivirastossa ei ole käytössä yhtenäistä matkojen korvaamisjärjestelmää. Mikäli autettavalle on myönnetty kuljetustuki, saattaja matkustaa mukana kuljetustukeen kuuluvana.

Sosiaalilautakunta pitää matkojen korvaamista kohtuullisena tukena vapaaehtoisille. Mikäli järjestelmä luodaan, sen tulisi olla mahdollisimman yksinkertainen eikä se saa luoda paljon työtä vaativia käytäntöjä. Myös korvausten myöntämiskriteerien tulee olla yksiselitteiset. Arvolla ladatun yhteisen matkakortin käyttöön liittyy riski kortin katoamisesta tai muuten sen palautumatta jääminen. Kortin nouto voi olla hankalaa tietystä pisteestä, joka ei aina ole varsinaisen matkan varrella.

Neljän vapaaehtoistyön keskuksen osalta vuosikustannus voisi olla yhteensä noin 7 000 euroa. Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma. Vapaaehtoistyöntekijöiden matkakustannusten korvaamiseen ei ole ehdotuksessa varauduttu.

Lisätiedot:
Halttunen-Sommardahl Riitta, asukasyhteistyöpäällikkö, puhelin 310 62804

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Ki/Taske/TSX

26.5.2009

Käupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

Khs dnro 2009-168/472
Stn dnr
Saap./Anl. 09 -06- 2009

KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHOJEN SAAMISTA LÄHIKENTTIEN JÄÄDYTYKSEEN

Lilk 2009-112, Taske 2009-168
38. kginosa/Malmi, sijainti: karttalehti J7P2, osoite Silkokuja

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus (23.3.2009) pyytää liikuntalautakuntaa antamaan Antti Vuorelan ym. valtuutettujen vuoden 2010 talousarviokäsittelyyn liittyvästä valtuustoaloitteesta kirjallisen lausunnon kaupunginhallitukselle. Lausunto asiassa tulee antaa viimeistään 28.5.2009.

Valtuustoaloite

Antti Vuorelan ym. valtuutettujen (Kvsto 28.1.2009, asia numero 14) aloite kuuluu seuraavasti:

"Lasten liikuntaa tulee tukea ja lähiliikuntapaikkana luistinradat ovat yksi merkittävä keino siihen. Esimerkiksi Kotinummen koulun kenttä on ollut suosittu lähiliikuntapaikka. Talvisin lapset luistelevat kentällä ja kesäaikaan pelataan pallopelejä.

Kaupunki ei enää jäädytä talvisin Kotinummen koulun kenttää. Lapset joutuvat kävelemään koulusta ja päiväkodista Ylä-Malmilta Pukinmäkeen luistelemaan. Kävely vie kohtuuttoman ajan ja se rajoittaa osaltaan luistelua koulujen liikuntatunneilla.

Esitän, että Kotinummen koulun kentän ja vastaavien lähiliikuntakenttien jäädytykseen varataan riittävä määräraha."

Lautakunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Helsingin kaupungilla on kaksi hallintokuntaa, liikuntavirasto ja rakennusvirasto, jotka jäädyttävät Helsingissä luonnonjääkenttiä. Molemmat hallintokunnat jäädyttävät oman virastonsa hallinta-alueilla olevat kentät. Liikuntaviraston vastuulla on suurempien liikuntakeskuksien yhteyteen sijoittuvien kenttien jäädytys ja rakennusviraston vastuulla ovat pienemmät puistoalueilla sijaitsevat kentät.

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Valtuustoaloitteessa mainitun Kotinummen koulun läheisyydessä sijaitsevan kentän jäädyttäminen on rakennusviraston vastuulla, eikä liikuntavirastolla näin ole toimivaltaa sen jäädyttämisen osalta.

Liikuntavirasto ja rakennusvirasto suunnittelevat yhdessä jäädytettävien kenttien verkoston, jolla pyritään kattamaan kaupungin eri asuntoalueet mahdollisemman kattavasti ja tasapuolisesti. Verkoston kattavuudessa otetaan huomioon muun muassa asuinalueiden asukasmäärä sekä koulujen ja tarhojen läheisyys. Molemmat virastot vastaavat osaltaan määrärahan varaamisesta talousarvioon koskien kenttien jäädytystä.

Liikuntavirasto jäädyttää aloitteessa mainitun kentän läheisyydessä Pukinmäen kentän sekä Ala-Malmin kentän. Pukinmäen kentällä on tekojää, jolla taataan luistelumahdollisuus marraskuun loppupuolelta aina maaliskuun alkuun riippumatta talven pakkastilanteesta. Liikuntavirasto on varannut vuoden 2010 talousarvioon määrärahat kyseisten kenttien ylläpitämiseen ja jäädyttämiseen.

Lisätiedot:
Fröberg Stefan, osastopäällikkö, puhelin 310 87901

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Heikki Karu
puheenjohtaja

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
F102012566

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-293/344
Stn dnr
Saap./Anl. 30 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-293/344

LAUSUNTO VALTUUTETTU TERHI KOULUMIEHEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHOJEN VARAAMISTA YKSITYISTEN PÄIVÄKOTIEN PERUSTAMISKUSTANNUKSIIN

Sosv 2009-317

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Helsingin kaupungin vuoden 2009 talousarviossa on sosiaaliviraston sitovana tavoitteena päivähoidon palvelurakenteen monipuolistaminen niin, että vuoden lopussa yksityisen hoidon tuen piirissä on 6 % alle kouluikäisistä lapsista. Sosiaalilautakunnan vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa tavoite on 6 %. Yksityisen hoidon käytön lisäämiseksi sosiaalilautakunta on korottanut kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisää alle 3-vuotiaiden osalta päiväkotihoitoon sekä perheen palkatessa hoitajan kotiinsa 1.8.2009 alkaen.

Sosiaalilautakunta käsittelee vuoden 2009 aikana käynnistämistukea yksityiselle päivähoidolle uusien kokopäiväisten päiväkotipaikkojen perustamiseksi helsinkiläisille lapsille.

Lisätiedot:
Verta Pirjo, yksityisen päivähoidon asiantuntija, puhelin 310 43206

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

HELSINGIN KAUPUNKI
OPETUSLAUTAKUNTA

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro
Stn dnr - 2009 - 283/44
Saap./Anl. 02 -06- 2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU PIA PAKARISEN KOULUISÄNTÄPALVELUJA KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-292

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Pia Pakarisen tekemästä talousarvioaloitteesta, joka kuuluu seuraavasti:

"Koulujen turvallisuuden kannalta on tärkeää, että kaikissa kouluissa on oppituntienkin aikana aikuisia valvomassa kulkua koulun ulko-ovesta ja käytävillä. Kouluilla tarvitaan muutenkin riittävästi turvallisia, pysyviä aikuisia.

Ehdotan, että talousarvioon varataan määräraha siihen tarkoitukseen, että jokaisella helsinkiläisellä koululla on oma kokopäiväinen kouluisäntä."

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Taustaa

Kouluisäntäpalvelut siirtyivät opetusvirastosta Helsingin kaupungin palvelukeskus -liikelaitokseen (Palmia) vuoden 2003 alusta, jolloin palvelukeskus perustettiin. Opetusvirasto tilasi tämän jälkeen kouluisäntäpalvelut Palmialta. Kouluisännän tehtäviin kuuluivat käyttäjäpalvelut (vahtimestaripalvelut), ulkoalueiden työt sekä talotekniset tehtävät (kiinteistön huolto). Käytännössä yksi henkilö on toiminut useissa kohteissa kokopäiväisenä kouluisäntänä huolehtien sekä kiinteistön huollon tehtävistä että käyttäjäpalveluista. Lisäksi kouluisäntäpalvelu käsitti koulujen ja oppilaitosten iltavalvojien perehdytyksen ja esimiestehtävät.

Vuoden 2006 alusta kaupungin organisaatiota muutettiin siten, että opetusviraston kiinteistöjen ylläpito siirtyi 1.1.2005 toimintansa aloittaneen kiinteistöviraston tilakeskuksen vastuulle. Opetustoimi maksaa ylläpitovuokrassa ylläpitomenot, joita ovat tyypillisesti muun muassa

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

lämmitys-, vesi- ja jätevesi-, jätehuolto-, kiinteistönhuolto-, kunnossapito- ja isännöintikustannukset. Organisaatiouudistuksen myötä kiinteistönhuollon tehtävät siirtyivät tilakeskuksen organisoitavaksi ja samalla käyttäjäpalvelujen tilaaminen Palmialta jäi opetusvirastolle. Iltavalvojien perehdytys- ja esimiestehtävät sisältyvät edelleen käyttäjäpalveluihin eli ovat Palmian vastuulla.

Tilakeskusuudistuksessa keskimäärin noin 55 % kouluisäntäpalvelukokonaisuuteen aiemmin käytetystä määrärahasta siirtyi tilakeskukselle osaksi ylläpitovuokraa. Käyttäjäpalvelujen tilaamiseen käytettäväksi jääneellä määrärahalla ei ole ollut mahdollista hankkia pääosaan kouluista ja oppilaitoksista henkilöä, joka olisi kokopäiväisesti koulussa käyttäjäpalvelutehtävissä. Pääosassa kouluja ja oppilaitoksia on kuitenkin kokopäiväinen kouluisäntä, koska Palmia tuottaa sekä kiinteistön huollon palvelut tilakeskukselle että käyttäjäpalvelut opetustoimelle.

Yhteenveto

Tällä hetkellä suurimmassa osassa helsinkiläisiä kouluja on kokopäiväinen kouluisäntä. Talousarvioon tarvitaan lisärahoitusta, mikäli halutaan taata, että jokaisen koulun kouluisäntä on kokopäiväinen. Nykyisellä rahoitusmallilla vain osa kouluisännän tehtävistä liittyy käyttäjäpalveluihin. Mikäli jokaiseen kouluun halutaan kokopäiväinen kouluisäntä yksinomaan käyttäjäpalvelutehtäviin ja tilakeskus vastaa edelleen vuokrasopimuksiin perustuvista kiinteistönhuollon tehtävistä, merkitsee tämä opetustoimen osalta yli kaksinkertaista lisärahoitustarvetta nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Tämänhetkinen opetustoimen käyttäjäpalvelujen määräraha on vajaat 3,5 milj. euroa vuodessa.

Terveysvaikutukset

Kokopäiväisellä kouluisännällä on työturvallisuutta edistävä vaikutus esimerkiksi lisääntyneiden valvontamahdollisuuksien kautta.

Lisätiedot:
Kouvonen Juha, palvelupäällikkö, puhelin 310 89498
Sarvanto Susanna, tilapalvelupäällikkö, puhelin 310 86860

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

16.6.2009

09-316/390

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-284/372
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-284/372

LAUSUNTO VALTUUTETTU MAIJA ANTTILAN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KUNTOUTUS, KOULUTUS JA VIRKISTYSPALVELUOHJELMAN LAATIMISTA JA TOTEUTTAMISTA OMAISHOITAJILLE SEKÄ PIILEVÄN OMAISHOIDON TUEN TARPEEN TUTKIMISTA

Sosv 2009-316

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Helsingissä oli 3 262 omaishoitajaa omaishoidon tuen piirissä vuonna 2008. Uusia asiakkaita tuen piiriin tulee noin 30 kuukaudessa.

Helsingissä toimii neljä omaishoidon toimintakeskusta, joiden toiminta-ajatuksena on tarjota omaishoitoperheille tietoa, taitoja, tukea ja toimintaa. Näissä sosiaaliviraston ylläpitämissä toimintakeskuksissa järjestetään omaishoitajille palveluohjausta, neuvontaa, virkistyspäiviä ja tutustumisretkiä eri kohteisiin. Lisäksi toimintakeskusten ohjelmaan kuuluu tiedottamista ja koulutusta esimerkiksi tietokursseja muistisairauksista, apuvälineopastusta jne. Kaikissa toimintakeskuksissa toimii useita vertaistukiryhmiä mm. ryhmiä uusille omaishoitajille. Toimintakeskukset toimivat matalan kynnyksen periaatteella. Ne palvelevat kaikkia omaishoitoperheitä, myös niitä, jotka eivät ole virallisen omaishoidon tuen piirissä.

Sosiaalivirasto on vuodesta 2007 tehnyt tiivistä yhteistyötä Pääkaupungin Omaishoitajat ja läheiset -yhdistyksen (Polli) kanssa. Järjestöllä on eri toimintojensa kautta varsin monipuolinen tuntuma omaishoitajien tarpeisiin, riippumatta siitä, ovatko he kaupungin omaishoidon tuen piirissä vai eivät. Yhteistyö on osoittautunut hyödylliseksi ja sitä tiivistetään.

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

Sosiaalivirasto on aloittanut keväällä 2009 verkostomaisen toimintamallin hankkeen, joka toteutetaan Lauttasaaren alueella. Tarkoituksena on tiiviillä yhteistyöllä mm. kotihoidon kanssa tukea omaishoitajien jaksamista. Kokeilussa tullaan kehittämään räätälöityjä tukimuotoja mm. omaishoitajien psykofyysisen toimintakyvyn tukemiseksi. Mukana toteutuksessa on myös Polli ry. Kokeilussa saatavia tuloksia tullaan myöhemmin laajentamaan muualle Helsinkiin.

Kuntoutusta omaishoitajille järjestävät lisäksi monet tahot mm. Kela. läkkäistä omaishoitajista ja heidän hoidettavistaan merkittävä osa saa sotaveteraanien kuntoutuspalveluja.

Omaishoitajien palvelut ovat jo nykyisellään monipuolisesti järjestettyjä ja niitä kehitetään edelleen, joten erillisen kuntoutus-, koulutus- ja virkistysohjelman laatiminen ei ole tarpeellista.

Piilevään omaishoidon tuen tarpeeseen sosiaalivirasto vastaa tiedottamalla aktiivisesti omaishoidon tuen hakemisen mahdollisuudesta mm. vanhusten palvelukeskuksissa, omaishoidon toimintakeskuksissa, internetissä sekä S-infopisteessä. S-info vastaa kaikkiin sosiaalipalveluja koskeviin kysymyksiin ja ohjaa palvelujen hakemisessa.

Sosiaalivirasto tarjoaa ehkoja eli ehkäiseviä kotikäyntejä kaikille tänä vuonna 75 vuotta täyttäville helsinkiläisille, jotka eivät vielä käytä sosiaali- tai kotihoidon palveluja. Kotikäynneillä haastattelulomakkeeseen kootaan kattavat tiedot henkilön arjesta ja kerrotaan millaisia palveluja olisi tarjolla. mm. omaishoidon tukea.

Lisätiedot:
Paulig Outi, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43580
Jäntti Merja, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43715

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

16.6.2009

09-401/102

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-295/102
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 29.4.2009 Dnro 2009-295/102

LAUSUNTO VALTUUTETTU HELI PUURAN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE YHDYSKUNTATYÖNTEKIJÄN SAAMISTA LAAJASALOON

Sosv 2009-401

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Yhdyskuntatyö on pitkäjänteistä vaikuttamista kaupunginosan kehittymiseen yhdessä asukkaiden, alueen yhdistysten, organisaatioiden ja viranomaisten kanssa. Yhdyskuntatyön keinoin voidaan keskittyä joidenkin asuinalueella esiintyvien ongelmien ratkaisemiseen.

Sosiaalivirastossa on tällä hetkellä viisi yhdyskuntatyöntekijää, jotka toimivat Herttoniemessä, Myllypurossa, Pihlajamäessä ja Vuosaaressa. Tämän lisäksi sosiaalivirasto ylläpitää eteläisellä ja pohjoisella alueella neljää kumppanuustaloa, joissa autetaan tukea tarvitsevia asukas- ja asiakasryhmiä sekä ollaan myös mukana kaupunginosan kehittämistyössä. Läntisellä alueella toimii yhdistyksen ylläpitämä ja kaupungin tukema kumppanuustalo Horisontti. Lisäksi läntisellä sosiaaliasemalla on sosiaaliohjaaja, jonka tehtävänä on kumppanuus- ja verkostotyön edistäminen asuinalueilla.

Sosiaalilautakunta pitää yhdyskuntatyöntekijöiden työpanosta merkittävänä niillä asuinalueilla, joilla he nyt toimivat. Tarvetta yhdyskuntatyöntekijän työhön on Laajasalossa, mutta vähäisten voimavarojen siirrot sosiaaliviraston sisällä eivät ole mahdollisia. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että päätetään niistä asuinalueista, jotka tarvitsisivat jatkossa vakinaisen yhdyskuntatyöntekijän.

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. So-

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

siaalitoimen menoraami 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma. Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu yhdyskuntatyöntekijöiden lisäämiseen.

Lisätiedot:
Halttunen-Sommardahl Riitta, asukasyhteistyöpäällikkö, puhelin 310 62804

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Ki/Tarke/TSx

2.6.2009

Khs dnro 2009-276/102
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESSA TERVEYSASEMIEN HENKILÖSTÖN LISÄÄMISESTÄ

Terke 2009-718

Helsingin terveyskeskuksen strategiset linjaukset ja näistä johdetut tavoitteet vuosille 2010- 2012 tukevat aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamista.

Helsingin terveyskeskus ei ole kriisiterveyskeskus, vaikka joillakin terveysasemilla onkin lääkärivajetta, jonka paikkaamiseksi on käytetty myös vuokratyövoimaa. Lähtökohtana on kuitenkin, että palvelut tuotetaan ensisijaisesti omalla työvoimalla. Palvelujen tasapuolista saatavuutta edistetään väestön valinnanvapautta lisäämällä ottamalla asteittain käyttöön listautumismalli sekä kehittämällä palveluverkkoa väestön terveystarpeet huomioon ottaen. Henkilöstön saatavuuden vaikeutumiseen on kuitenkin varauduttava kehittämällä palvelujen tuottamistapoja, joista yksi voi olla maksusetelit, joiden käytön laajentamiselle uusi lainsäädäntö luo edellytyksiä. Terveyskeskus ei ole ohjeistanut käännyttämään potilaita yksityissektorille silloin, kun kyse on kansanterveyslain mukaan terveyskeskukselle kuuluvista tehtävistä.

Pääsääntöisesti terveysasemat pystyvät tarjoamaan monipuolisen ja jatkuvan perusterveydenhuollon ja pääsyn terveyskeskuksen omaan erikoissairaanhoitoon. Myös HUS:n tarjoama erikoissairaanhoito tapahtuu pääosin hoitotakuulainsäädännön mukaisten aikojen puitteissa. Hoitotakuuaika lasketaan ja kirjataan säädösten mukaisesti. Yhteydenotto terveysasemalle hoitotakuulain mukaisesti toteutuu joko puhelimitse tai terveysasemalle saapumalla. Potilaan hoidon tarve on arvioitava kolmessa päivässä yhteydenotosta. Yleensä hoidon tarvearviointi tapahtuu jo ensikontaktin yhteydessä eikä edellytä välttämättä lääkärin vastaanotolle pääsyä. Hoitotakuu toteutuu sekä yhteydenoton ja arvioinnin että ajan saannin suhteen.

Jatkuvaa hoitoa tarvitseville on oma hoitaja ja lääkäri ja näille potilaille laaditaan hoitosuunnitelma, johon kirjataan mm. aloitteessa mainitut seikat. Terveysasemille luotu monisairaan potilaan hoitomalli korostaa

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

hoitosuunnitelman tekemistä. Em. hoitomalli ja terveysasemien kehittyvä lääkäri-hoitaja – työparitoiminta tukee pitkäaikaissairaiden hoidon tehokasta järjestämistä ja moniammatillista työtapaa sekä tarkoituksenmukaista työnjakoa.

Jokaisella terveysasemalla on riittävät mahdollisuudet tarpeellisten laboratorionäytteiden ottoon.

Myös terveysasemilla arvioidaan kotihoidon tarvetta. Kotihoidon potilaiden lääkäripalvelujen työnjako kotihoidon ja terveysaseman lääkäreiden välillä on sovittu niin, että kotihoidon lääkärit tuottavat palvelut niille potilaille, jotka eivät pysty asioimaan terveysasemilla. Kotihoito-osastolla on käytössään noin 20 kotihoidon oman lääkärin palvelut. Nämä ovat kokeneita vanhusten hoitoon perehtyneitä lääkäreitä. Tämän vuoksi aloitteessa ehdotettu erillisten kotihoitoon osallistuvien geriatriaan perehtyneiden lääkäreiden palkkaaminen terveysasemille ei ole perusteltua. Kotihoidon potilaat saavat hoitajapalvelut kotihoito-osastolta.

Strategiaehdotuksen mukaisesti erityistä huomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa olevien palveluihin. Mielenterveys- ja päihdeongelmien arviointi ja tarpeellisen hoidon toteuttaminen tai jatkohoitoon ohjaaminen kuuluu terveysasemien perustehtäviin. Strategiakaudella valmistellaan yhdessä sosiaaliviraston kanssa kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman pohjalta täytäntöönpano-ohjelma em. kansallisen suunnitelman edellyttämistä toimista. Sosiaaliviraston lausuntoehdotuksessa terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston yhteistyötä kuvataan tarkemmin. Psykiatrisia sairaanhoitajia on jo nykyisin kaikilla terveysasemilla vähintään yksi.

Sekä pää- että lähiterveysasemilla on tiettyihin merkittäviin sairauksiin perehtyneitä lääkäreitä ja hoitajia, jotka ylläpitävät ja edistävät asemien osaamista kyseisillä alueilla.

Henkilöstön saatavuuden vaikeutumiseen varaudutaan kehittämällä palvelujen tuottamistapoja. Henkilöstön saatavuutta, pysyvyyttä ja osaamista edistetään monin eri keinoin. Terveyskeskuslääkäreiden virkoihin valitaan ensisijaisesti yleislääketieteen erikoislääkäreitä, sikäli kuin heitä on saatavissa. Terveysasemien n. 320 lääkäristä noin 70 on erikoislääkäreitä ja 50 erikoistumassa.

Hoitoon pääsy tullaan myös jatkossa turvaamaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla huolimatta lähivuosien kuntatalouden suurista haasteista ja kaupunginhallituksen hyväksymästä tavoitteesta, jonka mu-

kaan Helsingin terveyskeskuksen kustannusten tulee lähentyä viiden seuraavaksi suurimman kaupungin keskiarvoa. Keinoina ovat mm. palvelurakenteen ja organisaatiorajat ylittävien prosessien kehittäminen, asiakastyön osuuden lisääminen ja vanhusten palveluketjun toimivuuden varmistaminen sosiaali- ja terveystoimen yhteistyöllä.

Terveyskeskustoiminnan talousarvioesitys vuodelle 2010 pienenee vuodesta 2009 noin 6,8 milj. euroa (1,1 %). Lisäkustannuksia aiheuttaviin henkilöstörakenteen muutoksiin ei ole mahdollisuuksia eikä terveyskeskuksen esitykseen vuoden 2010 talousarvioksi siten sisälly esityksiä henkilöstölisäyksistä terveysasemille."

Terveysvaikutusten arviointi

Vaihtoehto 0 (nykytila). Nykytilan säilyttämisellä ei ole negatiivisia terveysvaikutuksia

Vaihtoehto 1 (aloitteen mukainen). Geriatristen lääkäreiden ja hoitajien, psykiatristen sairaanhoitajien ja yleislääketieteen erikoislääkäreiden palkkaamisella terveysasemille olisi luonnollisesti se positiivinen terveysvaikutus, mitä terveydenhuollon lisäresursoinnista seuraa, mikäli voimavaroja ei siirtyisi pois vaikuttavammasta toiminnasta.

Vaihtoehto 2 (esittelijän ehdotuksen mukainen). Jo tällä hetkellä tilanne terveysasemilla on monilta osin aloitteessa esitetyn mukainen. Lausuntoehdotuksessa kuvattujen toimintatapojen vahvistamisella on positiivisia terveysvaikutuksia peruspalveluiden tasapuolisen saatavuuden ja laadun parantuessa."

Lisätiedot:
Pellinen Jukka, hallintoylilääkäri, puhelin 310 42305

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

16.6.2009

09-315/100

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-276/102
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-276/102

LAUSUNTO VALTUUTETTU KATI PELTOLAN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE OMIEN TERVEYSASEMIEN RIITTÄVÄÄ TYÖNTEKIJÄRESURSOINTIA

Sosv 2009-315

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään lukuisia ehdotuksia terveysasemien resursoinnin, työkäytäntöjen/työjakojen ja palvelujen tuottamisen parantamiseksi työntekijöitä lisäämällä. Terveyslautakunta huomioi esitykset omassa lausunnossaan. Sosiaalilautakunta toteaa päihdehuoltoa ja vanhustenhuoltoa koskevan yhteistyön osalta seuraavaa.

Helsingissä sovitun työnjaon mukaisesti päihdehuolto kuuluu ensisijaisesti sosiaaliviraston järjestämisvastuulle. Neljä maantieteellisesti jakautunutta A-klinikkaa tarjoavat seitsemässä toimipisteessä päihteiden ongelmakäyttäjille hoidon tarpeen arvion matalankynnyksen periaatteella ilman lähetettä. Jokaisessa toimipisteessä on päivystysaika akuutteja asiakastapauksia kuten päihdekierteen katkaisuapua eli avokatkaisuhoitoa varten. Myös katkaisuasemille pääsee ilman lähetettä ja pääsääntöisesti jonottamatta. Iltaisin ja viikonloppuisin tarvitaan lähete. Terapeuttisen hoidon arvioon A-klinikalle pääsee ajanvarauksella 1-3 viikon jonotusajalla. Kriisitilanteissa hoitoon pääsee nopeammin. Laitoskuntoutukseen pääsee 2 viikon sisällä.

Yhteistyötä sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen kesken ollaan tiivistämässä päihdeongelmaisten palvelutarpeen arviossa. Nykyään Maunulan ja Oulunkylän terveysasemilla toimii käytäntö, jossa A-klinikan työntekijä toimii terveysaseman työtekijän parina klo 8.15–10.00. Kontulan ja Kivikon alueella kokeillaan pilottiluonteisesti päihdesairaanhoitajan ja sosiaalityöntekijän sijoittamista terveysasemalle. Toiminta alkaa kesällä

2009 ja kestää puoli vuotta. Toimintaa seurataan ja kokemuksia arvioidaan.

Sosiaalivirastossa tehdään parhaillaan päihdepalvelujen kehittämisohjelmaa ikäihmisille. Mukana on myös jäsen terveyskeskuksen kotihoidosta. Tarvetta on jatkossa tiivistää yhteistyötä terveyskeskuksen terveysasema- sekä psykiatriaosaston kanssa. Kotihoidon kanssa kokeillaan uutta mallia Pohjoisen A-klinikan Maunulan toimipisteessä. Siellä toimii sairaanhoitaja, jonka työ kohdentuu ikääntyvien päihdehoidon tarpeen arvioon ja tapahtuu pääosin kotikäynnillä.

Lääkäripalveluissa sosiaaliviraston vanhusten vastuualue ja terveyskeskuksen kotihoito tekevät paljon yhteistyötä. Kotihoidon lääkärit tuottavat palvelut niille potilaille, jotka eivät pysty asioimaan terveysasemilla. Kotihoito-osastolla on käytössään noin 20 kotihoidon oman lääkärin palvelut. Nämä lääkärit ovat kokeneita vanhusten hoitoon perehtyneitä lääkäreitä. Nämä lääkärit hoitavat myös palvelutalojen asukkaita, jotka ovat verrattavissa omassa kodissaan asuviin kaupunkilaisiin. Monipuolinen vanhustenkeskus -kokeilussa Riistavuoren vanhustenkeskuksessa kotihoidon lääkäri hoitaa myös ns. arviointijaksolla olevia kuntoutuvia asukkaita. Järjestely on todettu hyväksi, mutta se vaatii myös paljon lääkärin työpanosta.

Sosiaalivirasto on juuri kilpailuttanut omien vanhainkotiensa lääkäripalvelut sekä lääkärien takapäivystyksen. Jatkossa kaikki Helsingin omia vanhainkoteja hoitavat lääkärit ovat joko geriatreja, erikoistumassa geriatriaan tai soveltuvan alan erikoislääkäreitä. Myös takapäivystäjillä on pitkä kokemus geriatriasta. Takapäivystystä tarjotaan sekä omille että ostopalveluvanhainkodeille. Toisin sanoen konsultaatioapua on saatavissa 24 tuntia vuorokaudessa.

Aloitteessa mainittu geriatrinen osaaminen on tärkeää kaikille vanhusten vastuualueen työntekijöille. Tähän kiinnitetään huomiota järjestämällä säännöllisesti erilaista täydennyskoulutusta henkilökunnalle ja ottamalla osaaminen huomioon jo henkilövalintoja tehdessä.

Lisätiedot:
Salovaara Kari, kehittämiskonsultti, puhelin 310 42351
Soini Helena, johtava kehittämiskonsultti, puhelin 310 46933

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

16.6.2009

09-314/390

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-286/399
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-286/399

LAUSUNTO VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA MÄÄRÄRAHAN LISÄÄMISEKSI SOSIAALISEN TURVALLISUUDEN JA PERUSPALVELUJEN TURVAAMISEKSI SEKÄ SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMISEKSI

Sosv 2009-314

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma. Käytettävissä olevat määrärahat rajaavat palvelujen lisäämistä. Määrärahojen puitteissa on kuitenkin mahdollista kehittää sekä uudelleen arvioida ja suunnata toimintaa viraston strategisten painotusten ja kärkihankkeiden suuntaisesti.

Aloitteessa esitetyt ehkäisevän työotteen ja varhaisen puuttumisen lisääminen, palvelukäytäntöjen sekä -prosessien tehostaminen ja nopeuttaminen sisältyvät sosiaaliviraston strategisiin painotuksiin.

Sosiaaliviraston uuden asiakaspalautejärjestelmän ensimmäinen versio otettiin käyttöön vuoden 2008 lopulla. Elokuun 2009 loppuun mennessä mm. varmennetaan vielä palautteiden käsittely ja hyödynnettävyys toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa sekä tekniset yksityiskohdat. Järjestelmä kokonaisuudessaan on valmis syyskuussa 2009 ja sen osat ovat: välitön palaute, asiakastyytyväisyyskyselyt, syventävät ja osallistavat tiedonkeruumenetelmät sekä asiakastiedon raportointi.

Talousarvioaloitteessa esitetyistä palveluista todetaan seuraavaa:

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Lasten päivähoito

Päivähoidon palvelujen verkko on Helsingissä tiheä. Suurin osa noin 20 000 päivähoidossa olevasta lapsesta on hoidossa omalla päivähoitoalueellaan. Tilanne on kuitenkin jonkin verran muuttunut muutamana viime vuotena, kun palvelujen tarve on kasvanut. Väestömuutosten vaikutuksia on mahdollista arvioida osana talousarviovalmistelua, mutta perheiden palvelujen käyttöön liittyvät muutokset ovat vaikeammin ennakoitavissa.

Rakentamishankeohjelman mukaisten hankkeiden lisäksi perheiden palvelutarpeeseen on reagoitu käynnistämällä uutta toimintaa vuokraamalla erityisesti paineisemmilla alueilla uusia tiloja päivähoidon käyttöön, jotta on voitu tarjota päivähoitoa omalta päivähoitoalueelta lähipalveluna sekä noudattaa sosiaalilautakunnan hyväksymää tilamitoituksen suositusta 9 m2 samanaikaisesti hoidossa olevaa lasta kohden.

Uutta toimintaa käynnistettäessä on palkattu myös uutta henkilöstöä. Lasten määrä suhteessa hoito- ja kasvatushenkilöstön määrään on hieman laskenut verrattaessa kahta viime vuotta. Vuoden 2008 aikana on lisätty päivähoidon vakinaisen varahenkilöstön määrää 36 henkilöllä. Näillä toimenpiteillä on pidetty huolta asetuksen mukaisesta henkilöstön riittävyydestä.

Helsingissä on erityslastentarhanopettajien määrä hoidossa olevia lapsia kohden korkeampi muihin kuntiin verrattuna. Lisäksi päivähoidon vastuualueella on vuodesta 2007 lukien vuosittain lisätty yksi S2- lastentarhanopettaja monikulttuuristen lasten määrän kasvun myötä.

Lapsiperheiden palvelut

Sosiaalilautakunta on hyväksynyt 7.4.2009 omalta osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman. Suunnitelman tavoitteet on valittu suunnitelman osana tehdyn toimintaympäristöanalyysin pohjalta. Päämääränä on parantaa helsinkiläisten lasten ja nuorten hyvinvointia sekä vähentää olennaisesti lastensuojelun tarvetta niin, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus ikäryhmästä kääntyy laskuun. Tämä on myös valtakunnalliseen KASTE- ohjelmaan sisältyvä indikaattori. Se perustuu käsitykseen, että lasten sijaishuollon tarve on mittari, joka kuvaa paitsi lasten ja perheiden sosiaalista tilannetta myös koko palvelujärjestelmän toimivuutta ja kykyä tukea lasten kasvua ja kasvatusta.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Sijaishuollon sisällä hoitopaikkojen vähentyminen kohdistetaan laitoshoitoon. Vähentämistavoitteen saavuttamiseksi keskeistä on muiden palvelujen kehittäminen kaikilla tasoilla eli peruspalveluissa, ehkäisevissä palveluissa ja varhaisen tuen työmuodoissa sekä korjaavissa palveluissa mukaan lukien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun.

Ennalta ehkäisevässä työssä, varhaisessa tuessa ja lastensuojelussa suunnitelman toteuttamisessa keskeistä on toimintatapojen muuttaminen.

Uudistetun lastensuojelulain vaatimusten toteuttamisesta ja toimintaympäristön muutoksista syntyvät lastensuojelun resurssien uudelleenkohdentamistarpeet ovat tässä vaiheessa karkeasti arvioiden valtuustokauden aikana noin 10–15 milj. euroa, ja tarpeisiin varaudutaan vuosittaisessa suunnittelussa käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Sosiaalivirastossa on määritelty lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden, sosiaaliohjaajien ja kotipalvelutyöntekijöiden työnkuvat ja -sisällöt. Vuoden 2008 alusta lukien perhekeskusten uuden tiimi-mallin mukaan perhekeskuksien työ jaettiin ennaltaehkäisevän, varhaisen tuen ja lastensuojelun osa-alueisiin.

Varhaisen tuen tiimeissä työskentelevät kotipalvelun perhetyöntekijät ja varhaisen tuen sosiaaliohjaajat. Lapsiperheiden kotipalvelua kohdennetaan aikaisempaa enemmän varhaiseen tukeen.

Voimavarojen kohdentaminen ehkäisevään työhön, varhaiseen tukeen sekä lastensuojelun avohuoltoon on jatkossakin perusteltua, koska kyseisillä palveluilla voidaan ehkäistä lapsen kodin ulkopuolelle sijoituksia ja niistä aiheutuvien suuria kustannuksia.

Toimeentulotuki ja sosiaalinen muutostyö

Vuodelle 2009 toimeentulotukeen on osoitettu määrärahoja yhteensä 92,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2010 talousarvion alustava lisämäärärahavaraus on 12 milj. euroa. Sekä ehkäisevän että täydentävän toimeentulotuen osuudet kasvoivat vuonna 2008 vuoden 2007 tasoon verrattuna. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen käyttöä sosiaalityön välineenä tullaan edelleen kehittämään, kuten jo vuoden 2008 aikana tapahtuikin.

Toimeentulotuen ollessa viimesijainen tukimuoto asiakkaiden elämässä on sen määrärahojen riittävyyden ja suuntaamisen lisäksi keskeinen

tekijä asioiden käsittely niin, ettei asiakkaan oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon vaarannu. Sosiaalivirastossa seurataan käsittelyaikoja kuukausittain. Alkuvuonna 2009 keskimääräinen käsittelyaika kuukausitasolla on ollut kolme - neljä arkipäivää. Kiireellisissä kriisitilanteissa asiakkaiden asiat on pystytty käsittelemään lain edellyttämässä 1- 2 päivän aikataulussa ja päätökset pannaan täytäntöön välittömästi. Lain tarkoittama palvelutakuu on Helsingissä pystytty toteuttamaan ja siihen pyritään myös vuonna 2010.

Päihdehuolto

Sosiaaliviraston aikuisten palvelujen ehkäisevä päihdetyö vastaa aikuisten ehkäisevästä päihdetyöstä. Tavoitteena on alkoholihaittojen vähentäminen tuottamalla varhaisen puuttumisen välineitä sosiaalivirastolle, muille toimijoille ja kuntalaisille. Toimintaa kehitetään hankemuotoisena. Tuleviin ehkäisevän päihdetyön hankkeisiin on mahdollista hakea rahaa Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisesta kehittämisohjelmasta (Kaste).

Sosiaalivirastossa on kiinnitetty huomiota perheiden päihdepalveluihin. Aikuisten ja lapsiperheiden vastuualueen yhteinen lapsiperheiden päihdekuntoutuskokonaisuuden kehittämistyöryhmä aloitti toimintansa 1.10.2008. Työryhmän tehtävänä on päihdeongelmaisten lapsiperheiden päihdekuntoutuksen kokonaisuuden ja palveluprosessin kehittäminen.

Päihdeperheiden laitoskuntoutusta järjestetään sosiaaliviraston Tervalammen kartanon kuntoutuskeskuksessa. Kuntoutus tukee vanhemmuutta, lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta ja perheen sisäisiä vuorovaikutussuhteita. Lisäksi perheille ostetaan laitoskuntoutusta.

Sosiaaliviraston palvelustrategian mukaisesti päihdehuollossa panostetaan avohoidon kehittämiseen ja palvelutarpeen arviointiin omissa yksiköissä. Nyt jokaiseen A-klinikan toimipisteeseen on mahdollista hakeutua polikliiniseen päivystykseen ilman ajanvarausta. Lisäksi huumeiden käyttäjille on 1.1.2009 perustettu päivystävä Huumeklinikka, jonne myös voi hakeutua ilman ajanvarausta.

Korvaushoidon palveluja on vuonna 2009 kehitetty niin, ettei hoitotakuu ylity. Samanaikaisesti sopivia korvaushoitoasiakkaita siirretään kevyempien palveluiden piiriin terveysasemille. Lisäksi on aloitettu korvaushoitolääkkeen apteekkijakelu joillekin asiakkaille. Toimet ovat helpottaneet korvaushoidon tilannetta.

Vanhusten palvelut

Sosiaalilautakunta hyväksyi kokouksessaan 13.1.2009 sosiaaliviraston palvelustrategian. Vanhusten palvelujen palvelustrategian mukaan palvelujen kehittämisessä suuri painoarvo on ennaltaehkäisevien ja ennakoivien, etsivien palvelujen kehittämisellä ja omaishoitamisen erilaisilla tukimuodoilla. Lisäksi strategian mukaan oman toiminnan osuus pidetään vähintäänkin nykyisellä tasolla, tällä hetkellä ostopalvelujen osuus on 43 %.

Ennaltaehkäisevään ja etsivään työhön alueellisiin sosiaali- ja lähityön yksiköihin sekä palvelukeskuksiin on palkattu lisää sosiaaliohjaajia. Avopalvelujen kehittäminen edellyttää yhteistyön jatkuvaa kehittämistä terveyskeskuksen alaisen kotihoidon kanssa.

Uutena työmuotona on viime vuonna aloitettu lähityön sosiaaliohjaajien ja sosiaalityöntekijöiden tekemät ehkäisevät kotikäynnit. Vuosittain kaikille 75 vuotta täyttäville helsinkiläisille, jotka eivät ole jo sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen piirissä, on tarjottu kotikäyntiä.

Sosiaalipalvelujen tarpeen arviointia tehdään pyydettäessä vuoden 2009 alussa voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen kaikille 75-vuotiaille, aikaisemmin 80-vuotiaille. Palvelutarpeen arviointien tekemiseen sosiaalihuoltolain edellyttämää aikarajaa nopeammin ei ole kohdistunut toiveita tehtyjen arviontien yhteydessä asiakkaiden eikä työntekijöiden puolelta.

Palvelukeskuksissa lisätään Hyvinvointikeskus-pilotin kokemusten myötä ennaltaehkäisevää työtä. Pilotissa on kaikki alueella asuvat 70 vuotta täyttäneet kutsuttu kirjeitse palvelukeskuksiin.

Omaishoidon tuesta annetussa laissa on määritelty omaishoidon tuen myöntämisen edellytykset. Omaishoidon tuki myönnetään Helsingissä kaikille, jotka täyttävät nämä edellytykset. Näin on tarkoitus toimia myös jatkossa.

Palvelustrategian mukaan palvelujärjestelmätasolla keskeistä tulee olemaan verkostoituneen toimintamallin kehittäminen ja vahvistaminen, jossa palvelukokonaisuus muodostuu julkisen sektorin, järjestöjen ja yritysten tuottamista palveluista. Toimintaprosessien sujuvuuden, kustannusten hallinnan ja hyvän asiakaspalvelun kannalta keskeinen tavoite on varmistaa asiakkaan katkeamaton hoito- ja palveluketju palvelurakenteen eri tasojen välillä. Vanhusten hoitoketjun toimivuutta on te-

hostettu ja tehostetaan edelleen yhteistyössä terveyskeskuksen kanssa.

Lisätiedot:
Harju Carola, suunnittelija, puhelin 310 42542
Maikkula Irma, johtava kehittämiskonsultti, puhelin 310 43050
Palviainen Leila, sosiaalisen ja taloudellisen tuen pääll., puhelin 310 58283
Salovaara Kari, kehittämiskonsultti, puhelin 310 42351
Halonen Anneli, kehittämiskonsultti, puhelin 310 44569

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-287/614
Stn dnr
Saap./Anl. 29 -05- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA MAUNULAN PALVELUISTA

Johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että Maunulan kirjaston ja työväenopiston tilojen rakentamista tulisi kiirehtiä ja että hankkeen rakentaminen tulisi kytkeä liikerakentamisen kanssa samaan rytmiin osoittamalla hankkeeseen samanaikaisen toteutumisen kannalta oikein ajoitetut ja riittävät määrärahat jo taloussuunnitelmassa 2010–2012.

Lisäksi johtokunta piti tärkeänä, että hanke toteutettaisiin samanaikaisesti liiketilojen rakentamisen kanssa, jolloin Maunulaan olisi mahdollista saada aikaan myös kaupunkikuvallisesti yhtenäinen keskusta.

Johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Maunulan palveluista koskevasta valtuutettu Yrjö Hakasen ja 26 muun valtuutetun allekirjoittamasta talousarvioaloitteesta oheisen tekstin mukaisen lausunnon, jossa ehdotuksessa mainitut kannat perustellaan.

Pyydettynä lausuntona, jossa ehdotuksessa päätösesityksessä mainitut kannat perustellaan, johtokunta totesi seuraavaa:

Työväenopiston johtokunta on 24.3.2009 todennut lausunnossaan koskien kiinteistöviraston talonrakentamishankkeiden rakentamisohjelmaluonnosta 2010–2014 seuraavaa:

"Maunulan kirjaston ja työväenopiston hankkeen rakentamisvuodeksi on tilakeskuksen rakennusohjelmassa merkitty 2014–2015. Uudisrakennushankkeen Metsäpurontie 4 rakentamisohjelman ja määrärahavarausten toivotaan toteutuvan samanaikaisesti viereisen liikerakentamisen kanssa."

Maunulan työväenopiston ja kirjaston tarveselvitys hyväksyttiin työväenopiston johtokunnan kokouksessa 18.3.2008. Hankkeen tavoiteaikatauluksi tarveselvityksessä esitettiin: tarveselvitys ja hankesuun-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 5300	Helsinginkatu 24, 2. krs	+358 9 310 8811	+358 9 310 88535	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 53				
tyovaenopisto@opisto.hel.fi	http://www.hel.fi/tyovaenopisto				

nittelu vuonna 2008, suunnittelu vuonna 2009, toteutus vuosina 2010–2011.

Työväenopiston osuus hahmotellun rakennuksen kokonaispinta-alasta on alustavasti noin 2/3, 1 819 br-m2 ja työväenopiston huoneistoala 1 639 m² (sisältää 100 m² liiketilan). Työväenopiston hyötyala ilman liiketilaa on 1 132 m².

Koko hankkeen alustavaksi kustannusarvioksi on laskettu 8,5 milj. euroa (alv 0 %), josta kirjaston osuus on arviolta 2,83 milj. euroa (alv 0%) ja työväenopiston 5,67 milj. euroa (alv 0 %).

Tilakeskus on tilannut rakennusvirastolta Maunulan kirjaston ja työväenopiston rakentamiseksi hankeselvityksen, jonka on määrä valmistua syyskuun loppuun mennessä vuonna 2009.

Hankeselvitykseen osallistuvat hallintokunnat ovat vierailleet Lontoossa kevään 2009 aikana tutustumassa paikallisiin Idea Store -rakennuksiin, joissa elinikäisen oppimisen ja kirjaston palvelut on limitetty yhteen teemalla "Esteettömyys, rajattomuus, helppokäyttöisyys, luottamus."

Hyväksytyssä strategiaohjelmassa 2009–2012 sivistystä ja kulttuuria vahvistetaan hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn perustana tarjoamalla mm. elinikäistä oppimista tukevan oppimisympäristön, joka yhdistää opetuksen, kulttuurin, liikunnan ja vapaan sivistystyön palvelut kumppanuuksien avulla seudun muiden toimijoiden resursseihin.

Maunulan kirjaston ja työväenopiston hankesuunnittelu lähtee siitä, että toteutetaan mahdollisimman paljon kahden hallintokunnan yhteistyötä niin tilojen yhteiskäytössä kuin palvelujen kehittämisessä sekä henkilökuntatasolla ja siten saavutetaan parhaat mahdolliset synergiaedut asukkaiden hyväksi.

Tavoitteena on toteuttaa Maunulan alueen asukkaiden monivuotinen toive viihtyisästä ja turvallisesta keskustasta – elävä paikalliskeskus, jossa on hyvä asioida, käydä kirjastossa sekä opiskella, harrastaa ja osallistua. Visiona on kaikille avoin kansalaistalo, joka toiminnoillaan edistäisi yhteisöllisyyttä, monipuolista kotoutumista ja kansalaisaktiivisuutta ja siten vähentäisi syrjäytymistä toimimalla sosiaalisen verkoston ja vertaistuen kasvuympäristönä.

Tilaohjelmassa on otettu huomioon asukkaiden toive olohuonemaisista tiloista ja tarve asukkaiden vapaaseen kokoontumiseen sekä mahdollisuudet tilaisuuksien järjestämiseen.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 5300	Helsinginkatu 24, 2. krs	+358 9 310 8811	+358 9 310 88535	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 53				
tyovaenopisto@opisto.hel.fi	http://www.hel.fi/tyovaenopisto				

26.5.2009

Johtokunnan vuosina 2005–2008 Maunulan keskustan ja palvelujen kehittämistä koskevissa lausunnoissa on todettu, että työväenopistolta puuttuvat alueelta aikuisopetukseen sopivat tilat ja että työväenopisto on valmis hankkeen toteuttamiseen kaupallisten tilojen yhteydessä, mikäli kaupungin taloudellinen tilanne antaa siihen mahdollisuudet.

Esittelijä totesi, että uuden tilan aiheuttamaa vuokranlisäystä 340 000 euroa vuodessa ja siivouskustannuksia 30 000 euroa vuodessa käyttötalousarvioon ei ole mahdollista kattaa työväenopiston nykyisen talousarvioraamin puitteissa. Jotta työväenopiston olisi mahdollista vastaanottaa uudet tilat, tulisi valtuuston lisätä tarvittava osuus työväenopiston käyttötalousarviokehykseen.

Lisäksi johtokunta suhtautui myönteisesti pysyvien tilojen hankkimiseksi päiväkoti Stigenille sekä vanhusten palveluasuntojen rakentamiseen.

Lisätiedot:
Törmä Taina, johtava rehtori, puhelin 310 88501
Vattula Kaarina, aluerehtori (pohjoinen alueop.), puhelin 310 88541

SUOMENKIELISEN TYÖVÄENOPISTON JOHTOKUNTA

Annukka Mickelsson
puheenjohtaja

Kaj Lyytinen
apulaisrehtori

Postiosoite
PL 5300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
tyovaenopisto@opisto.hel.fi

Käyntiosoite
Helsinginkatu 24, 2. krs
Helsinki 53
http://www.hel.fi/tyovaenopisto

Puhelin
+358 9 310 8811

Faksi
+358 9 310 88535

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6

20.5.2009

Kirjastolle
tst

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-287/619
Stn dnr
Saap./Anl. 01-06-2009

LAUSUNTO VT YRJÖ HAKASEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESEEN MAUNULAN JULKISTEN PALVELUJEN PARANTAMISESTA

Taske 2009-287/619 23.3.2009

ESITTELIJÄ

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta on 16.4.2008 hyväksynyt omalta osaltaan Maunulan työväenopiston ja kirjaston 12.3.2008 päivätyn tarveselvityksen, joka laadittiin yhteistyössä työväenopiston, kaupunginkirjaston ja rakennusviraston kanssa. Hankkeen etenemisen tavoiteaikatauluksi tarveselvityksessä esitettiin, että tarveselvitys ja hankesuunnittelu valmistuisivat vuonna 2008, suunnittelu vuonna 2009 ja toteutus vuosina 2010-201.

Tilakeskuksen laatimassa kaupungin rakentamisohjelmassa hankkeen rakentamisvuosiksi oli merkitty vuodet 2014 – 2015. Rakentamisohjelmasta tilakeskukselle 11.3.2009 antamassaan lausunnossa kulttuuri- ja kirjastolautakunta kiinnitti huomiota siihen, että kaupungin tulisi varautua Maunulan kirjaston ja työväenopiston hankkeen rakentamiseen uuden keskuksen liikerakentamisen rytmissä, jolloin rahoitukseen tulisi varautua jo alkavalla suunnittelukaudella.

Alustavan tilaohjelman mukainen kirjaston pinta-ala hankkeessa on 517 m^2. Kirjaston huoneistoalan kokonaisuus mukaan luettuna työväenopiston ja kirjaston yhteisessä käytössä olevat tilat on 827 m^2. Uudisrakennuksen bruttoala on yhteensä 2728 m^2, ja kokonaisuuden huoneistoala 2466 m^2. Työväenopiston huoneistoala on 1639 m^2.

Koko hankkeen alustavaksi kustannusarvioksi on laskettu 8,5 milj. euroa (alv. 0 %), josta kirjaston osuus on arviolta 2,83 milj. euroa (alv. 0 %) ja työväenopiston 5,67 milj. euroa (alv. 0 %).

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Simonkatu 3
Helsinki 18
http://www.hel.fi/kulttuuri

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Tilakeskus on tilannut rakennusvirastolta Maunulan kirjaston ja työväenopiston rakentamiseksi hankesuunnitelman, jonka on määrä valmistua syyskuun loppuun mennessä vuonna 2009.

Hankkeessa on tarkoitus toteuttaa edellytykset aivan uudenlaiselle toiminnalliselle ja tilalliselle yhteistyölle. Hankesuunnitelman valmisteluun osallistuvat hallintokunnat ovat vierailleet Lontoossa kevään 2009 aikana tutustumassa mm. paikallisiin Idea Store -rakennuksiin, joissa elinikäisen oppimisen ja kirjaston palvelut on limitetty yhteen teemoilla "esteettömyys, rajattomuus, helppokäyttöisyys, luottamus."

Hyväksytyssä strategiaohjelmassa 2009 - 2012 sivistystä ja kulttuuria vahvistetaan hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn perustana tarjoamalla mm. elinikäistä oppimista tukeva oppimisympäristö, joka yhdistää opetuksen, kulttuurin, liikunnan ja vapaan sivistystyön palvelut kumppanuuksien avulla seudun muiden toimijoiden resursseihin.

Maunulan kirjaston ja työväenopiston hankesuunnittelu lähtee siitä, että rakennuksessa toteutetaan mahdollisimman paljon kahden hallintokunnan yhteistyötä niin tilojen yhteiskäytössä kuin palvelujen kehittämisessä sekä henkilökunnan työssä ja siten saavutetaan parhaat mahdolliset synergiaedut asukkaiden hyväksi.

Tavoitteena on toteuttaa Maunulan alueen asukkaiden monivuotinen toive viihtyisästä ja turvallisesta keskustasta – elävä paikalliskeskus, jossa on hyvä asioida, käydä kirjastossa sekä opiskella, harrastaa ja osallistua. Visiona on kaikille avoin kansalaistalo, joka toiminnoillaan edistäisi yhteisöllisyyttä, monipuolista kotoutumista ja kansalaisaktiivisuutta ja siten vähentäisi syrjäytymistä toimimalla sosiaalisen verkoston ja vertaistuen kasvuympäristönä.

Tilaohjelmassa on otettu huomioon asukkaiden toive olohuonemaisista tiloista ja tarve asukkaiden vapaaseen kokoontumiseen sekä mahdollisuudet tilaisuuksien järjestämiseen.

Tarveselvityksessä todettiin, että Maunulan kirjaston nykyinen sijainti on osoittautunut syrjäisyytensä vuoksi kirjastopalvelulle erittäin huonoksi. Entisestä nuorisotalosta osoitteessa Suursuonlaita 6 kirjastoksi vuonna 1995 muutetut tilat ovat nykyaikaiselle kirjastotoiminnalle epätarkoituksenmukaiset. Uuden hankkeen valmistuttua kaupunginkirjasto luopuu tiloista ja tilakeskus huolehtii tilojen käytöstä jatkossa.

Hankkeen toteutuessa uuden tilan aiheuttamaa vuokranlisäyksestä ja henkilöstömenolisäyksestä syntyvää, kirjaston osalta yhteensä 155 000 euron käyttötalousarvion vuotuista menolisäystä ei ole mahdollista kattaa kaupunginkirjaston nykyisen talousarvioraamin puitteissa. Jotta kaupunginkirjastolla olisi mahdollista vastaanottaa uudet tilat, tulisi valtuuston lisätä tarvittava osuus kaupunginkirjaston käyttötalousarviokehykseen.

Maunulan kirjaston ja työväenopiston tilojen rakentamista tulisi kiirehtiä ja hankkeen rakentaminen tulisi kytkeä liikerakentamisen kanssa samaan rytmiin osoittamalla hankkeeseen samanaikaisen toteutumisen kannalta oikein ajoitetut ja riittävät määrärahat jo talussuunnitelmassa 2010-2012.

Hanke tulisi toteuttaa samanaikaisesti liiketilojen rakentamisen kanssa, jolloin Maunulaan olisi mahdollista saada aikaan myös kaupunkikuvallisesti yhtenäinen keskusta.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta esittelyn mukaisen lausunnon.

Lisätiedot:
Aaltonen Hanna, johtava suunnittelija, puhelin 3108 5502

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Irmeli Niemi
erityissuunnittelija

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Simonkatu 3
Helsinki 18
http://www.hel.fi/kulttuuri

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

16.6.2009

09-313/610

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-287/619
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-287/619

LAUSUNTO VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE PÄIVÄKOTI STIGENIN PYSYVIEN TILOJEN HANKKIMISTA JA VANHUSTEN PALVELUASUNTOJEN RAKENTAMISTA MAUNULASSA

Sosv 2009-313

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Ruotsinkielinen päiväkoti Stigen toimii tällä hetkellä tammikuussa 2009 valmistuneessa paviljonkipäiväkodissa Maunulan ala-asteen piha-alueella. Ennen paviljonkipäiväkotihankkeen alkamista keväällä 2008, tutkivat sosiaalivirasto, kiinteistövirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto kaikki mahdolliset paviljonkipäiväkodin sijoituspaikat ja päiväkodiksi soveltuvat tyhjät tilat Maunulassa. Parhaaksi tontiksi osoittautui tontti Maunulan ala-asteen piha-alueella.

Lasten ja heidän huoltajiensa näkökulmasta päivähoito, esiopetus ja perusopetus ovat yksi kokonaisvaltainen lasten kasvatukseen ja oppimiseen liittyvä prosessi. Tämän vuoksi hoidon, kasvatuksen ja opetuksen ketjun tulisi olla mahdollisimman yhtenäinen ja katkeamaton. Toiminnallisesta näkökulmasta ja lasten oppimisen jatkumon kannalta sekä perheiden tarpeet huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista, että ruotsinkielinen päiväkoti Stigen toimii välittömässä läheisyydessä ja tiiviissä yhteistyössä Maunulan ruotsinkielisen koulun Månsas Lågstadieskolanin kanssa.

Sosiaalitoimen vuosien 2010 – 2014 tilahankeohjelmaesityksessä on varaus päiväkoti Stigenin pysyvien tilojen hankkimiseksi. Rakennusajoitus ehdotuksen mukaan on vuosille 2012 – 2013. Pysyvän päiväkodin lopullisen sijoituspaikan ratkaisevat yhteistyössä kaavoittaja, sosiaalivirasto ja kiinteistöviraston tilakeskus.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Vanhusten palvelujen tavoitteissa pyritään jo olemassa olevaa vanhusten palveluasumiseen tarkoitettua asuntokantaa kehittämään vanhuspalveluohjelman mukaisesti. Painopiste kaupungin tarjoamassa palveluasumisessa tulee olemaan muistisairaiden vanhusten hoitamisessa ympärivuorokautista hoivaa ja hoitoa tarjoavissa yksiköissä. Fyysisesti sairaiden vanhusten hoito pyritään pääsääntöisesti toteuttamaan kotiin järjestettävien tukipalvelujen, hoivan ja hoidon keinoin.

Väestö Maunulan alueella ja sen ympäristössä ikääntyy, mutta tarve palveluasumiselle nousee esille todennäköisesti aikaisintaan vuosikymmenen kuluttua, jolloin alueen väestön ikääntyminen alkaa merkittävästi voimistua.

Lisätiedot:
Tirronen Jenni, vs. päivähoidon suunnittelija, puhelin 310 73014
Pontan Anne, erityissuunnittelija, puhelin 310 44801
Vierelä Timo, suunnittelija, puhelin 310 42858

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-417 233
Stn dnr
Saap./Anl. 02 -06- 2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN YM. ASUMISEN INVESTOINTIAVUSTUKSIEN KÄYTTÄMISTÄ HOMEKOULUJEN JA -PÄIVÄKOTIEN KORJAUSTOIMENPITEISIIN KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-293

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ym. talousarvioaloitteesta, jossa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa riittävästi rahaa homekoulujen ja -päiväkotien korjaustoimenpiteisiin siten, että valtion budjetissa 2010 myönnettävät asumisen investointiavustukset tulevat Helsingin kaupungin puolesta täysimääräisesti käytettyä.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että selvitetään kaikki mahdollisuudet koulujen ja oppilaitosten home- ja kosteusvaurioiden korjauksen rahoituksen turvaamiseksi.

Hankkeiden ohjelmoinnista ja aikataulutuksesta vastaa kiinteistöviraston tilakeskus. Opetuslautakunta on kokouksessaan 17.3.2009 antanut lausunnon kiinteistölautakunnalle opetustoimen talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmasta vuosille 2010–2014 ja opetustoimen investointiehdotukseksi 2010–2014.

Lausunnossaan opetuslautakunta on perusparannushankkeissa painottanut erityisenä painopistealueena turvallisuuteen, terveellisyyteen ja kosteusvaurioiden korjaamiseen tähtääviä hankkeita. Opetuslautakunta

toteaa lisäksi, että terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön takaamiseksi on koulu- ja oppilaitosrakennusten korjaushankkeisiin varattava riittävä rahoitus.

Lisätiedot:
Savelainen Marketta, johtava arkkitehti, puhelin 310 86363

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

26.5.2009

Kiinteistölautakunta

Kaupunginhallitus

tjt

Khs dnro 2009-417/233
Stn dnr
Saap./Anl. 03 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009

TALOUSARVIOALOITE 2010 KOSKIEN ASUMISEN INVESTOINTIAVUSTUKSIEN KÄYTTÄMISTÄ HOMEKOULUJEN JA -PÄIVÄKOTIEN KORJAUSTOIMENPITEISIIN

Kv 2009-471, Khs 2009-417

Selvitys

Talousarvioaloitteessa kaupunginvaltuutetut Sirpa Asko-Seljavaara ja Hannele Luukkainen sekä 35 muuta allekirjoittajaa ovat esittäneet, että Helsingin kaupunki varaa riittävästi rahaa homekoulujen ja -päiväkotien korjaustoimenpiteisiin siten, että valtion budjetissa 2010 myönnettävät asumisen investointiavustukset tulevat Helsingin kaupungin puolesta täysimääräisesti käytettyä.

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston Tilakeskus omistaa, hallinnoi, isännöi ja ylläpitää kaupungin palvelutoimitiloja, joita ovat mm koulut ja päiväkodit.

Valtion myöntämistä asumiseen osoitetuista korjausinvestointimäärärahoista ei rahoiteta palvelutilojen korjauksia.

Tilakeskus on hakenut sivistystoimen (kirjastot ja työväenopistot), yleissivistävien oppilaitosten (koulut) ja sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeiden sisäilma-, kosteusvaurio- ja peruskorjauksiin sekä sivistystoimeen (kirjastot ja työväenopistot) yhdelle uudisrakennukselle valtionavustuksia.

Valtio on myöntänyt 2009 Helsingin kaupungin yleissivistävien oppilaitosten kahdelle korjaushankkeelle valtion rahoitusta. Hankkeet ovat Svenska normallyceum, peruskorjausvaihe 1 (liite 1) ja Käpylän peruskoulu. Svenska normallyceumin 1.kerroksen korjauskustannus on verottomana 1,69 miljoonaa euroa. Avustus on 0,42 miljoonaa euroa. Rakentaminen ajoittuu vuodelle 2009. Käpylän peruskoulun korjauskustannus on verottomana 10,1 miljoonaa euroa. Avustus on verottomana 2,53 miljoonaa euroa. Korjaustyöt ajoittuvat vuosille 2010 - 2011.

Postiosoite
PL 2200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
real.estate@hel.fi

Käyntiosoite
Katariinankatu 1
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kv

Puhelin
+358 9 310 1671

Faksi
+358 9 310 36512

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Valtio on myöntänyt hankeavustusta kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin vuonna 2009 aloitettaviin kustannuksiltaan yli 300 000 euron päiväkotien ja vanhainkotien peruskorjauksiin. Valtion hankeavustuksen suuruus on 25 % valtion hyväksymästä hankekustannuksesta. Tilakeskus anoi valtion osuutta 8 kohteelle. Hankkeiden korjauskustannukset ovat verottomana yhteensä 4,05 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungille myönnettiin vuodelle 2009 hankeavustusta yhteensä verottomana 1,012 miljoona euroa (liite 2).

Kiinteistöviraston asuntoasiainosasto on kehottanut kaupungin omistamien asunto-osakeyhtiöiden ja kiinteistöyhtiöiden hallituksia hakemaan korjausavustuksia asuinkiinteistöjen korjauksiin.

Tilakeskuksen investointiohjelmaehdotuksessa kaudelle 2010 -2014 on painotettu sisäilma- ja kosteusvauriokorjauksia. Erityisesti korjausrahoitusta on kohdistettu koulu- ja päiväkotirakennusten peruskorjauksiin.

Lisätiedot:
Grundström Irmeli, hankepäällikkö, puhelin 310 42319

KIINTEISTÖLAUTAKUNTA

Tuula Paalimäki
puheenjohtaja

Teuvo Sarin
apulaisosastopäällikkö

LIITTEET

Liite 1 Päätös 27.3.2009 valtionrahoituksesta Svenska normallyceum, peruskorjausvaihe 1

Liite 2 Päätös 27.4.2009 hankeavustuksista sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin

Liite 3 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö

16.6.2009

09-311/230

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-417/233
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-417/233

LAUSUNTO VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE RIITTÄVÄN MÄÄRÄRAHAN VARAAMISTA HOMEKOULUJEN JA -PÄIVÄKOTIEN KORJAUSTOIMENPITEISIIN

Sosv 2009-311

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalivirastossa on laadittu ehdotus vuosien 2010 – 2014 tilahankeohjelmaksi yhteistyössä vastuualueiden ja tilayksikön kanssa sekä kiinteistöviraston tilakeskuksen ja muiden sosiaalitoimen tiloja toteuttavien tahojen kanssa. Vastuualueet esittivät ohjelmaan uusia tilahankkeita tarvekartoitusten perusteella. Esitykset sisälsivät sekä uudet investointihankkeet että peruskorjaushankkeet.

Kiinteistövirasto on koonnut hallintokuntien ehdotusten perusteella esityksensä vuosien 2010 – 2014 rakentamisohjelmaksi kiinteistölautakunnan, kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Kiinteistölautakunta käsittelee esitystä toukokuussa.

Päivähoidon käyttö on lisääntynyt viime vuosina ja tästä syystä olemassa olevien tilojen lisäksi on otettu uusia tiloja käyttöön.

Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että tilojen kunnosta ja sopivuudesta päivähoidon käyttöön pidetään huolta. Tällä voidaan ennaltaehkäistä kosteus- ja ilmalaatuun liittyvät terveysriskit.

Päivähoidolla on käytössä tiloja, jotka ovat ikänsä ja kuntonsa perusteella peruskorjauksen tarpeessa. Tämä edellyttää varautumista ja suunnitelmaa peruskorjausten aikaisista väistötiloista. Ongelmia muodostuu, jos kiinteistö joudutaan korjaamaan pikaisesti tai yllättäen ja

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

päivähoitotoiminta tulee siirtää lyhyellä aikavälillä muihin tiloihin. Päiväkotitoimintaan soveltuvia väistötiloja tulisi olla joustavasti saatavilla myös tällaisiin tilanteisiin.

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa. Käyttömenoissa on pyritty varautumaan siihen, että peruskorjauksiin liittyvät siirto- ja muuttokustannukset sekä irtaimen omaisuuden kunnostaminen ja tarpeenmukainen uudistaminen aiheuttavat kustannuksia. Peruskorjausten jälkeen korjauskustannukset jyvitetään vuokriin, ja tämä aiheuttaa peruskorjattavan yksikön osalta vuokraan korotukset.

Lisätiedot:
Harju Carola, suunnittelija, puhelin 310 42542

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Ky/Taske/TSX

26.5.2009

Khs dnro 2009-402/241
Stn dnr
Saap./Anl. 09-06-2009

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE LIIKUNTASEUROJEN KAUPUNGILTA SAAMAN TUEN TASOA JA TASAVERTAISTA KOHDENTUMISTA

Lilk 2009-113

Talous- ja suunnittelukeskus pyytää liikuntalautakunnan lausuntoa 28.5.2009 mennessä seuraavasta kaupunginvaltuutettu Harry Bogomoloffin tekemästä talousarvioaloitteesta (kaupunginvaltuusto 25.2.2009, asia nro 10):

"Helsinkiläiset liikuntaseurat tarvitsevat enenevässä määrin tukea toiminnalleen. Tämä johtuu mm. energiahintojen ja palkkamenojen vuoksi kallistuvista halli- ja salivuoroista sekä lisääntyvästä tarjonnasta. Liikuntatilojen tuetun käytön periaate on oikeansuuntainen aputoimenpide seurojen suuntaan mutta sen on oltava lajineutraali.

Tämä on erityisen tärkeää taloudellisen laskukauden aikana, jolloin sosiaaliset paineet helposti muutenkin muuttuvat raskaiksi kantaa.

Eri liikuntalajien harrastajat ovat nyt olosuhdekustannusten osalta epätasa-arvoisessa asemassa keskenään.

Tämän vuoksi esitän, että liikuntalautakunnalle osoitetaan riittävä määräraha, jotta

- harrastamisen kustannusten tasa-arvo voidaan toteuttaa ja
- lasten ja nuorten osallistumismaksut voidaan pitää kohtuullisella tasolla."

Lautakunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Kaupungin liikuntatoimelle vuoden 2009 talousarviossa liikunnan järjestötoiminnan tukemiseen osoitettu määräraha (6 602 000 euroa) nousi

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
F102012566

vuoteen 2008 verrattuna 200 000 eurolla (vuonna 2008 6 402 000 euroa).

Liikuntaviraston talousarvion laatimisohje vuodelle 2010 sisältää 1,54 %:n säästövelvoitteen, joka järjestöavustuksen 6 602 000 euron määrärahassa tarkoittaa 102 000 euron supistusta 6 500 000 euroon.

Liikuntatoimi tukee helsinkiläisten liikuntaseurojen toimintaa vuosittain järjestöavustuksen määrärahan ja liikuntaviraston liikuntatilojen maksuttoman käytön muodossa. Menettelyn vaikutuksia on selvitetty vuonna 2007 mm. liikuntajärjestöjen taloudenpidon rakennetta selvittäneen tutkimuksen sekä suoritetun avustusasioiden seurakyselyn avulla. Näiden tulosten yhteenvetona liikuntavirasto julkaisi vuoden 2008 lopulla liikuntatoimen avustusjärjestelmää käsitelleen julkaisun.

Avustusasioiden kehittämistyön lähtökohtana pidetään nykyisten määrärahojen tasapuolisempaa kohdentumista eri käyttäjäryhmille lajista tai sen kustannuksista riippumatta. Toiminta-avustuksen määräytymisperusteita on selvitetty siten, että julkisella tuella saataisiin aikaan mahdollisimman suotuisia vaikutuksia, erityisesti liikunnallisen elämäntavan näkökulmasta.

Liikuntatoimi varautuu vuoden 2010 talousarviossa supistamaan liikuntajärjestöjen tukemiseen osoitettua avustusmäärärahaa ja samalla jatkaa koko avustusjärjestelmän uusimisen tähtäävää valmistelutyötä esityksessä mainitut painotukset huomioiden.

Lisätiedot:
Kallislahti Veli-Matti, yhteyspäällikkö, puhelin 310 87735
Oljakka Ritva, järjestöasiainsihteeri, puhelin 310 87439

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Heikki Karu
puheenjohtaja

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Ky/Toske/TSX

2.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-403/311
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA VARUSMIESPALVELUKSEN KUNTOUTUSTUESTA

Terke 2009-719

Noin seitsemän prosenttia varusmiehistä keskeyttää varusmiespalveluksensa kahden ensimmäisen viikon aikana. Keskeyttäneiden määrä on kasvussa, minkä vuoksi puolustusvoimissa on käynnistetty terveystarkastusketjun tehostaminen.

Lähes puolet keskeyttämisistä liittyy varusmiehen sopeutumisongelmiin. Seuraavaksi suurin syy keskeytykseen kahden ensimmäisen viikon aikana ovat tuki- ja liikuntaelinongelmat, lähinnä alaraajojen ja selän alueen rasitusongelmat. Ylipaino ja huono fyysinen kunto on usein näihin tuki- ja liikuntaelimistöperäisiin keskeyttämisiin myötävaikuttava tekijä, mutta huono fyysinen kunto sinänsä ei ole sairaus, jonka perusteella palvelus keskeytyy.

Ylipainoisten suomalaisnuorten osuus on kolminkertaistunut vuodesta 1977 vuoteen 2005. Samoin varusmiesten fyysinen kunto on heikentynyt Cooperin testillä mitattuna.

Aloitteessa ehdotetaan määrärahaa varusmiespalveluksensa fyysisistä syistä keskeyttäneiden kuntoutustukeen.

Silloin, kun keskeyttäminen johtuu vioista, vammoista ja sairauksista, koska tällöin tapahtuu normaali hoitoonohjaus tarvittaviin terveydenhuollon palveluihin.

Kun keskeyttämisen taustalla on sairauden sijasta heikko fyysinen kunto, keskeyttämistä on mahdollista ennaltaehkäistä, jos asiaan puututtaisiin ja nuori onnistuttaisiin motivoimaan fyysiseen harjoitteluun kuntonsa. Terveyslautakunta pitääkin aloitteen ajatusta erityistukitoimista erittäin kannatettavana. Vaikka kunnon kohentamiseen tarvittava osaaminen ei ole ensisijaisesti terveydenhuollon ammattilaisilla, voitai-

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

siin kutsuntaterveystarkastuksen osaksi liittää fyysiseen harjoitteluun ohjaus ja motivointi. Tällaisen intervention käytännön toteuttamistapa tulee kuitenkin suunnitella erikseen liikunnan ammattilaisten asiantuntemustuella.

Terveyslautakunta toteaakin, että terveyskeskus tulee suunnittelemaan yhteistyössä tarvittavien asiantuntijatahojen kanssa kutsuntatarkastusten yhteydessä toteutettavat tukitoimet, joilla pyritään ehkäisemään ennalta varusmiespalveluksen keskeyttämistä ohjaamalla nuorta fyysisen kunnon kohentamiseen.

Terveysvaikutusten arviointi

Vaihtoehto 0 (ei tehdä mitään). Varusmiesikäisten huonoon fyysiseen kuntoon liittyvät palveluksen keskeytymiset lisääntyvät edelleen.

Vaihtoehto 1 (aloitteen mukainen). Aloitteessa esitetyllä toimintamallilla ei olisi negatiivisia terveysvaikutuksia olettaen, että toimintamalli ei ohjaisi resursseja ja huomiota epätarkoituksenmukaisesti pois laaja-alaisesta hyvää fyysistä kuntoa ja painon hallintaa koskevasta terveyskasvatuksesta. Negatiivinen terveysvaikutus ilmenee, mikäli esitetynlainen toimintamalli ohjaa virheellisesti potilaita liikuntapalveluiden piiriin asian mukaisen lääketieteellisen hoidon sijasta.

Vaihtoehto 2 (esittelijän ehdotuksen mukainen). Aloitteessa esitetyllä kunnon kohentamiseen ohjaavilla tukitoimilla on mahdollista, että joidenkin asevelvollisten fyysinen kunto kohentuisi siinä määrin, että asepalveluksen suorittaminen onnistuu.

Lisätiedot:
Pellinen Jukka, hallintoylilääkäri, puhelin 310 42305

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

JAT/PVO/mlau

28.5.2009

Kj/Taske/TOX

Kaupunginhallitus

Khs dnro 2009-449/647
Stn dnr
Saap./Anl. 08-06-2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE SUOMENLINNALAISTEN ASUKASPYSÄKÖINNIN MAHDOLLISTAMISTA C JA D VYÖHYKKEELLÄ

Kslk 2009-435, Taske 2009-449/647 2.4.2009
hankenro 0902

Talousarvioaloite

Kaupunginvaltuutettu Arja Karhuvaara ja 3 muuta valtuutettua ovat tehneet 25.2.2009 seuraavan talousarvioaloitteen:

"Suomenlinnassa asuu n. 800 asukasta, joilla on käytössään kolmisenkymmentä autoa. Mantereen puolella liikkuminen perustuu hankalista työmatkoista ja työajoista kärsiviä lukuun ottamatta pääosin julkisella liikenteellä. Vuorotyössä tai lasten ja kantamusten kanssa kauempaa liikkuessa julkisen liikenteen käyttö ei aina onnistu. Auton kuljetus yli maksaa n. 45 €. Lautan kulkutiheys on kesää lukuun ottamatta kerran tunnissa.

Suomenlinnalaisten maksettu asukaspysäköinti on määrätty D-alueelle Katajanokalle. Katajanokan uloimmassa itä-kärjessä sijaitsevan huoltolautan laiturialueella on mahdollisuus pitkäaikaiseen ja vieraspysäköintiin. Matka kyseiseltä alueelta on 4 raitiovaunupysäkin väliä ja n. 1 km:n kävelymatka. Lautta saaresta kyseiselle alueelle kulkee vain arkipäivisin klo 7.50 ja 15.05 välillä. Eikä siis sovellu useimmille työmatkaliikenteeseen aikataulujen takia.

Toinen yleisimmin käytetty lautta kulkee kauppatorille päivisin klo 6.00 ja 02.20 välillä. Alue on merkitty C-alueen pysäköintipaikaksi. Eikä koske suomenlinnalaisia muuten kuin arkisin klo 17–09 ja sunnuntaisin.

Ongelma syntyy siitä, että esim. vuorotyöstä saareen viimeiseen yölauttaan juuri ehtivä tai tavaroiden ja pienten lasten kanssa kotiutuva asukas ei välttämättä löydä moniautoiselta Katajanokalta pysäköintipaikkaa kohtuumatkan päästä lauttarannasta. Tällöin hän joutuu jättä-

mään auton toripaikalle, josta auto on siirrettävä pois aamulla klo 9.00 mennessä, vaikka työrupeama alkaisi vasta klo 18. Aikaa auton siirtoon menee lisäksi kahden lautan verran, koska lautan aikataulu ei mahdollista ehtimistä takaisin samaan lauttaan.

Tilanne helpottuisi huomattavasti mikäli suomenlinnalaiset saisivat sekä C- että D-pysäköintitunnuksen, joka oikeuttaisi pysäköimään myös Kaartin ja Kruunuhaan puolelle, tai merkityt asukaspysäköintipaikat Katajanokan puolelle nykyisen Enso Gutzeitin talon edessä olevalle kadunpätkälle "Suomenlinna" tunnuksella pysäköitäviksi.

Me valtuutetut esitämmekin, että kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin suomenlinnalaisten asukaspysäköinnin mahdollistamiseksi C- että D-alueilla".

Hallintokeskus on pyytänyt aloitteesta kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon 28.5.2009 mennessä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Lausunnon tiivistelmä

Suomenlinnan erityisluonteen vuoksi voitaisiin suomenlinnalaisille myöntää C/D asukas- tai yrityspysäköintitunnus. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelu-osasto tulee tekemään kaupunkisuunnittelulautakunnalle vielä tämän kevään aikana esityksen, että suomenlinnalaisille myönnettäisiin C/D asukas- tai yrityspysäköintitunnus.

Lausunto

Kaupunginhallituksen päätöksessä 28.6.1982 asukaspysäköintijärjestelmän pysyvästä käyttöön ottamisesta ja laajentamisesta niemen alueelle päätettiin, että Suomenlinna kuuluu asukaspysäköinti-vyöhykkeeseen D Katajanokka.

Katajanokalla on tällä hetkellä noin 840 asukaspysäköintipaikkaa. Lähimmät asukaspysäköintipaikat sijaitsevat Katajanokanlaiturilla noin 250 metrin päässä Suomenlinnan lautan lähtöpaikasta.

Katajanokalla oli tänä talvena asukaspysäköintipaikkoja pois käytöstä poikkeuksellisen paljon useamman kuukauden ajan erilaisten työmaiden vuoksi. Korvaavia paikkoja merkittiin tilapäisesti Kauppatorilta kuukaudeksi noin 20 paikkaa.

Kauppatorilla on helpotettu Suomenlinnan asukkaiden ja heidän vieraidensa pysäköintimahdollisuuksia muuttamalla maksullisilla pysäköintipaikoilla lippuautomaattien enimmäiskertamaksuaikaa 60 minuutista 4 tuntiin. Kaupunginvaltuuston vahvistamia yleisten pysäköintipaikkojen maksullisuuden voimassaoloaikoja on myös tarkistettu Kauppatorin ja Suomenlinnan erityisluonteen vuoksi lyhentämällä Kauppatorin maksullisuusaikoja torin aukioloaikojen mukaisiksi eli maanantaista perjantaihin kello 9–18 ja lauantaisin kello 9–16.

Asemakaavassa katualue on tarkoitettu yleiseen käyttöön siten, että jokainen voi käyttää sitä. Yleisenä periaatteena on, ettei tällaiselta alueelta varata tilaa yksityiselle henkilölle, yritykselle, virastolle tai laitokselle. Mikäli kiellosta tai rajoituksista on sallittu poikkeuksia, ne ovat koskeneet suurta tai suurehkoa ajoneuvoryhmää siten, että kadun yleisen luonteen on voitu katsoa säilyvän. Suomenlinnalaisten kuten muidenkaan pysäköintiin ei pysäköintipaikkoja voi varata katualueen yleisen luonteen vuoksi.

Suomenlinnalaisilla on tällä hetkellä noin 100 asukaspysäköintitunnusta D- vyöhykkeelle. Suomenlinnan erityisluonteen vuoksi voitaisiin suomenlinnalaisille myöntää C/D asukaspysäköintitunnus. Suomenlinnalaisille olisi tarkoituksenmukaista sallia pysäköinti C-vyöhykkeellä, koska tällöin esimerkiksi suomenlinnalaiset veneilijät voisivat käyttää C-tunnusta hyväksi. C- vyöhykkeeltä löytynee myös helpommin asukaspysäköintipaikka kuin Kruununhaan puolelta vyöhykkeeltä E. Kruununhaan puolella pysäköinnin salliminen vaikeuttaisi myös torikauppiaiden pysäköintiä etenkin lähimmillä asukaspysäköintipaikoilla.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto tulee tekemään kaupunkisuunnittelulautakunnalle vielä tämän kevään aikana esityksen, että suomenlinnalaisille myönnettäisiin C/D asukas- tai yrityspysäköintitunnus.

Lisätiedot:
Tikkanen Jari, insinööri, puhelin 310 37089

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA

Risto Rautava
puheenjohtaja

Pirkko Vainio
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Khn asiakirjat 2009-449/647, 2.4.2009

Ky/Taske/TSX

26.5.2009

Khs dnro 2009-404/241
Stn dnr
Saap./Anl. 09 -06- 2009

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE LIIKUNTAJÄRJESTÖILLE OSOITETTAVAA AVUSTUSMÄÄRÄRAHAA

Liik 2009-115

Talous- ja suunnittelukeskus pyytää liikuntalautakunnan lausuntoa 28.5.2009 mennessä kaupunginvaltuutettu Heikki Karun tekemästä talousarvioaloitteesta (kaupunginvaltuusto 25.2.2009, asia nro 13):

"Esitetään 1,5 miljoonaa euroa liikuntavirastolle urheiluseurojen toiminta- ja tapahtuma-avustuksiin. Perusteena on liikunnan ennalta ehkäisevä vaikutus sairauksiin ja ylläpitävä vaikutus terveyteen. Jokainen liikunta euro säästää sosiaalipuolen menoja."

Lautakunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Kaupungin liikuntatoimelle vuoden 2009 talousarviossa liikunnan järjestötoiminnan tukemiseen osoitettu määräraha (6 602 000 euroa) nousi vuoteen 2008 verrattuna 200 000 eurolla (vuonna 2008 6 402 000 euroa).

Liikuntaviraston talousarvion laatimisohje vuodelle 2010 sisältää 1,54 %:n säästövelvoitteen, joka järjestöavustuksen 6 602 000 euron määrärahassa tarkoittaa 102 000 euron supistusta 6 500 000 euroon.

Liikuntatoimi tukee helsinkiläisten liikuntaseurojen toimintaa vuosittain järjestöavustuksen määrärahan ja liikuntaviraston liikuntatilojen maksuttoman käytön muodossa. Menettelyn vaikutuksia on selvitetty vuonna 2007 mm. liikuntajärjestöjen taloudenpidon rakennetta selvittäneen tutkimuksen sekä suoritetun avustusasioiden seurakyselyn avulla. Näiden tulosten yhteenvetona liikuntavirasto julkaisi vuoden 2008 lopulla liikuntatoimen avustusjärjestelmää käsitelleen julkaisun.

Helsinkiläisistä lapsista ja nuorista noin puolet liikkuu helsinkiläisissä liikuntaseuroissa, toisen puolen jäädessä organisoidun seuratoiminnan

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

ulkopuolelle. Liikunnallisessa ohjatussa toiminnassa (seuratoiminnassa) pysytään mukana aktiivisesti noin 13 -15 -vuotiaiksi asti, jonka jälkeen harrastuneisuus laskee nopeasti (nk. drop out – ilmiö).

Aikuisiällä liikunnan harrastustoiminta eriytyy siten, että miehet jatkavat liikunnan harrastamista seuratoiminnassa naisia aktiivisemmin. Naiset taas hakeutuvat liikunnallisten harrastusten pariin omatoimisemmin ja myös kokonaisuudessa aktiivisemmin kuin miehet. Naisten liikunnan harrastamismuodot ovat miehiä moninaisempia ja usein yksilöpainotteisempia kuin miehillä.

Järjestöavustusten määrärahaan esitetty lisäys 1,5 miljoonaa euroa vastaa suuruusluokaltaan liikuntaviraston maksuttoman käytön arvoa, mikäli sen piirissä olevat liikuntavuorot muuttuisivat maksullisiksi. Tästä aiheutuisi helsinkiläisille avustettaville liikuntaseuroille vastaavan suuruinen menonlisäys, joka osaltaan loisi lisäpainetta liikuntatilojen käytön kokonaistukeen. Järjestelmän uusimistyö on ollut edellä mainitulla tavalla valmisteilla jo jonkin aikaa ja työtä jatketaan uudistuksen vaikutusten arvioinnilla. Työ vienee kuitenkin vielä vuosia ennen valmiita toimenpide-ehdotuksia.

Liikuntatoimi varautuu vuoden 2010 talousarviossa supistamaan liikuntajärjestöjen tukemiseen osoitettua avustusmäärärahaa ja samalla jatkaa koko avustusjärjestelmän uusimisen tähtäävää valmistelutyötä, eikä ole varautunut vuoden 2010 talousarviota laatiessaan siihen, että helsinkiläisten liikuntajärjestöjen avustusmäärärahaa kasvatettaisiin esityksessä mainitulla tavalla.

Lisätiedot:
Kallislahti Veli-Matti, yhteyspäällikkö, puhelin 310 87735
Oljakka Ritva, järjestöasiainsihteeri, puhelin 310 87439

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Heikki Karu
puheenjohtaja

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Ky/Taske/TSX

Khs dnro 2009-418/471
Stn dnr
Saap./Anl. 09-06-2009

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA KAHDEN JALKAPALLOHALLIN RAKENTAMISEKSI TAPULIN LIIKUNTAPUISTOON

Liik 2009-117

Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt 23.3.2009 päivätyllä kirjeellä liikuntalautakunnan lausuntoa talousarvioaloitteesta, joka koskee kahden jalkapallohallin rakentamista Tapulin liikuntapuistoon. Talousarvioaloitteessa todetaan, että

" Koillis- Helsinki on jäänyt jo vuosikymmeniksi jälkeen jalkapallo-olosuhteiden kehittämisessä, vaikka alueella on erittäin laajaa ja korkeatasoista lajin kilpailu- ja harrastustoimintaa niin lasten ja nuorten, naisten kuin miestenkin ikäluokissa. Alueella tekevät jalkapallon arvokasta juniorityötä mm. MPS, PuiU, SUMU, Atlantis, HJK Malmi, PK-35, Kiffen ja Viikingin Haukat. Kun nyt on syytä jo työllisyyssyistä ylläpitää lamaantunutta rakennustoimintaa, on kahden hallin rakentaminen yhtä aikaa Tapulin liikuntapuistoon erittäin järkevää.

Alueella on valmiina pukusuojarakennus, ja liikuntaviraston toimeksiantona on käytettävissä huhtikuussa 2008 valmistunut selvitys, jonka mukaan hallien rakentamiskustannukset olivat noin 630 000 euroa (jp-halli 1) ja noin 550 000 euroa (jp-halli 2). Edellä mainitusta ajankohdasta kustannukset ovat todennäköisesti laskeneet. Liikuntaviraston selvitys tehtiin seitsemässä Koillis- Helsingin kohteessa suurpiirien kohtuuttoman jälkeen jäämisen takia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kahden jalkapallohallin (50x70 m) rakentamiseksi Tapulikaupunkiin varataan vuoden 2010 talousarvioon määräraha niin, että rakentaminen voidaan aloittaa vuoden 2010 aikana."

Lausunto on pyydetty antamaan 28.5.2009 mennessä.

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
F102012566

Lautakunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Liikuntaviraston toimeksiannosta on 2008 tutkittu lämmitettävän jalkapallokentän sekä jalkapallohalli sijoittamisvaihtoehtoja Koillis- Helsinkiin. Tutkitut hallien ja kenttien sijoituspaikat olivat Tapulikaupungin liikuntapuisto, Jakomäen liikuntapuisto, Ala- Malmin liikuntapuisto, Pukinmäen liikuntapuisto, Siltamäen liikuntapuisto, Kivikon liikuntapuisto ja Talttatien kenttä.

Jalkapallokentän pelialueen kokona pidettiin 65 x 100 m ja jalkapallohallin kokona 50 x 70 m. Kenttien pintamateriaalina oli kumirouhetekonurmi. Kenttä- ja hallivaihtoehtojen sijoituspaikkojen pohjaolosuhteiden selvittämiseksi käytettiin hyväksi Helsingin kaupungin kiinteistöviraston geoteknisen osaston pohjatutkimustietoja sekä tehtyjä lisätutkimuksia.

Tapulikaupungin liikuntapuiston alueella tutkittiin yhden lämmitettävän jalkapallokentän ja kahden ylipainejalkapallohallin sijoitusta. Lämmitettävän jalkapallokentän sijoituspaikka oli alueen eteläosassa Salotien suuntaisena. Ylipainehallien sijoituspaikat olivat huoltorakennuksen länsi- ja luoteispuolella.

Huoltorakennuksen länsipuolelle suunnitellun jalkapallohallin kohdalla jouduttaisiin tekemään pohjavahvistustoimenpiteitä. Huoltorakennuksen luoteispuolelle kaavailtu halli voitaneen perustaa maanvaraisena, koska siinä on tällä hetkellä jo kenttä. Sijoituksena se olisi huono, koska halli katkaisisi alueen läpi kulkevan kevyen liikenteen yhteyden.

Konsultin tekemän selvityksen kustannusarvion mukaan lämmitettävä tekonurmikenttä maksaisi arvonlisäverottomana noin 1,06 miljoonaa euroa, huoltorakennuksen länsipuoleinen ylipainehalli noin 630 000 euroa ja luoteispuoleinen ylipainehalli noin 555 000 euroa. Mikäli ylipainehallit aiotaan toteuttaa, niiden rakentaminen vaati rakennusluvat, jotka tämän tyyppisille halleille ovat määräaikaisia.

Liikuntatoimi ei ole esittämässä 2010 talousarvioon määrärahaa Tapulikaupungin liikuntapuiston kenttien/ hallien rakentamiseen. Taloussuunnitelmassa on kuitenkin esitetty Tapulin kentän perusparannukseen määräraha vuodelle 2012. Liikuntatoimi esittää myös 2011- 2013 määrärahaa seurojen kanssa yhteishankkeena toteutettavaa juniorijalkapallohallia varten, mutta paikkaa ei ole määritelty.

Lisätiedot:
Rahikainen Asko, hankesuunnittelija, puhelin 310 87785

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
F102012566

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Heikki Karu
puheenjohtaja

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
F102012566

16.6.2009

09-299/372.

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-419/372
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-419/372

LAUSUNTO VALTUUTETTU KAUKO KOSKISEN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE OMAISHOITAJIEN MÄÄRÄN LISÄÄMISTÄ

Sosv 2009-299

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvio-aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Omaishoidon asiakasmäärä on Helsingissä viime vuosina noussut keskimäärin 5 % vuosittain. Omaishoidon tuen piirissä oli vuonna 2005 2 802, vuonna 2006 2 940 ja vuonna 2007 3 113 henkilöä. Vuonna 2008 omaishoidon tuen piirissä oli 3 262 henkilöä ja vuodelle 2009 arvioitu asiakasmäärä on 3 456.

Omaishoidon tuki on kaupungille edullisempi hoitomuoto kuin laitoshoito tai palveluasuminen. Omaishoidon tuen hoitopalkkioiden vuosikustannukset ovat vain 10–12 % ympärivuorokautisen laitoshoidon kustannuksista. Helsingin sosiaalivirasto onkin vuodesta 2005 lähtien myöntänyt omaishoidon tuen kaikille niille hakijoille, jotka täyttävät omaishoidon tuen lainsäädännössä määritellyt edellytykset. Näin on tarkoitus toimia myös jatkossa. Vuodelle 2010 on varauduttu 8,4 % asiakasmäärän kasvuun.

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma.

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

Lisätiedot:
Paulig Outi, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43580
Jäntti Merja, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43715

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

HELSINGIN KAUPUNKI
SOSIAALILAUTAKUNTA

LAUSUNTO

LIITE 28

202

16.6.2009

09-312/540

Khs dnro 2009-421/542
Stn dnr
Saap./Anl. 30 -06- 2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-421/542

LAUSUNTO VALTUUTETTU HANNELE LUUKKAISEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE ASUKASTILAN PERUSTAMISTA KONTULAAN

Sosv 2009-312

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Helsingissä on tällä hetkellä noin 40 erilaista asukastilaa tai asukastaloa. Sosiaalivirasto ylläpitää määrärahoillaan kahdeksaa kumppanuustaloa ja lähiöasemaa. Kaupunginosayhdistykset pitävät yllä 18 asukastaloa. Uusilla asuntoalueilla on asuntoyhtiöiden perustamia ja ylläpitämiä yhteiskerhotiloja. Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunta on tähän saakka ollut asukastalojen merkittävin tukija.

Asukastaloja ylläpitävät rekisteröidyt yhdistykset voivat hakea sosiaalilautakunnan tai toiminnasta riippuen myös muiden lautakuntien vuosittain jaettavia avustuksia. Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunnan asukastaloille osoittama määräraha on siirtynyt 1.1.2009 sosiaaliviraston hoidettavaksi neuvottelukunnan seuratessa edelleen vuosittain tuen käyttöä.

Kontulan ostoskeskukseen osoitteessa Keinulaudankuja 4 avautuu kesällä 2009 tila, joka mahdollistaa erilaisten toimintojen, mukaan lukien asukastoiminnan, sijoittumisen näihin tiloihin. Pääasiallinen toiminta tulee olemaan lähiörahaston rahoittamaa "Ostarin Hymyn" kaltaista matalan kynnyksen toimintaa, joka on suunnattu ostoskeskuksessa oleileville päihdeongelmaisille. Kulttuuriasiankeskuksen ylläpitämä nettitoiminta Kontupiste siirtyy mahdollisesti näihin tiloihin ja kolmanneksi kokonaisuudeksi muodostuu asukastoiminta. Asukastilaa voivat käyttää alueen järjestöt, eri asukasryhmät ja muut alueen hyväksi toimivat tahot.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

sosiaalivirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

www.hel.fi/sosv

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

Asukastilan koko tulee olemaan 140 m². Iltaisin ja viikonloppuisin myös muut tilat ovat asukkaiden käytössä, jolloin aluefoorumit, kulttuuritapahtumat ja muut isommat tilaisuudet mahdollistuvat. Tarkoituksena on, että tilojen yhteinen käyttö on joustavaa ja kaikkia osapuolia hyödyttävää.

Paikallinen asukasyhdistys tai muu järjestö voi ottaa asukastilan vastatakseen. Tässä vaiheessa neuvottelut asukastilan vastuutahosta ovat vielä kesken. Vastuun ottava yhdistys tulee tarvitsemaan avustuksia asukastilan ylläpitoon. Kontulan asukastilan vuokra muine ylläpitokuluineen tulee olemaan noin 30 000 euroa vuodessa. Uusien asukastilojen käyttöön ottaminen merkitsee tarvetta sosiaalilautakunnan avustuksiin tarkoitettujen määrärahojen lisäämiseen.

Kontulan asukastila liittyy Vetoa ja Voimaa Mellunkylään -hankkeen yhteiskehittämiseen, jossa asukastahot, alueen keskeiset toimijat ja alueen kaupunginvaltuutetut toimivat tiiviisti yhdessä koko alueen hyväksi. Asukastilat mahdollistavat osaltaan tällaisen yhteisen toiminnan.

Lisätiedot:
Halttunen-Sommardahl Riitta, asukasyhteistyöpäällikkö, puhelin 310 62804

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

16.6.2009

09-310/370

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-410/379
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-410/379

LAUSUNTO VALTUUTETTU SEIJA MUURISEN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE IÄKKÄIDEN PALVELU- TAI HYVINVOINTIKESKUKSEN PERUSTAMISTA KAAKKOIS-HELSINKIIN

Sosv 2009-310

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvio-aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Palvelukeskustoiminta on tarkoitettu helsinkiläisille eläkeläisille ja työttömille. Toiminta on hyvinvointia edistävää ja toimintakykyä ylläpitävää, kuten aloitteessa todetaan. Palvelukeskuksia suhteessa väestömäärään on epätasaisesti eri puolilla Helsinkiä. Eniten tarjontaa on keskisen ja eteläisen suurpiirin alueella. Kaakkois-Helsingissä palvelukeskustilojen määrä suhteessa ikäihmisten määrään on Helsingin suurpiireistä vähäisin. Kaakkois-Helsinkiin on avattu ensimmäinen palvelukeskus alkuvuonna 2009. Pienimuotoinen palvelukeskus toimii Roihuvuoren vanhustenkeskuksen tiloissa.

Kaikki palvelukeskukset ovat avoimia kaikille asuinalueesta riippumatta. Keskisen ja eteläisen suurissa palvelukeskuksissa, joihin liikenneyhteydet ovat hyvät, käy paljon asiakkaita myös Itä- ja Kaakkois-Helsingistä.

Laajasalon peruspiirissä on yli 60-vuotiaita asukkaita väestöennusteen mukaan 2010 vuonna 4 082. Laajasalon asukasmäärä on kasvamassa ja vuonna 2018 yli 60-vuotiaita ennustetaan olevan 5 105.

Laajasalon sijainti on liikenneyhteyksien kannalta haasteellinen, koska se ei ole metroreitin varrella, eivätkä kaakkoisen alueen sisäiset liikenneyhteydet ole kovin tiiviit. Tarkoituksenmukaisin ratkaisu Laajasalon kannalta olisi, jos sinne saataisiin oma palvelukeskus.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että palvelu- tai virkistyskeskustoimintaa saadaan eri puolille Helsinkiä alueellisten tarpeiden mukaisesti. Vanhusten palvelujen vastuualue tutkii mahdollisuuksia pienimuotoisen palvelu/hyvinvointikeskuksen perustamiseen Laajasalossa sijaitsevan palvelutalo Rudolfin tiloihin vuosille 2013 – 2014 tehtäväksi esitetyn peruskorjauksen yhteydessä. Palvelukeskustoiminnan uusina kustannuksina olisivat tällöin kahden työntekijän palkkausmenot noin 100 000 euroa sekä palvelukeskuksen toimintamenot.

Suunnittelun ollessa tässä vaiheessa ei sosiaalilautakunnan talousavioehdotuksessa vuodelle 2010 ole varauduttu pienimuotoisen palvelu/hyvinvointikeskuksen perustamiseen palvelutalo Rudolfin yhteyteen.

Lisätiedot:
Paulig Outi, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43580

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

28.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009 - 411/232
Stn dnr
Saap./Anl. 02 -06- 2009

HKL
29.05.2009
Dnro 2009-515/666

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA (MUURINEN) KOSKIEN YLI 70-VUOTIAIDEN JOUKKOLIIKENNEMAKSUJEN PUOLITTAMISTA

HKL 2009-515, Khs 2009 - 411, 25.2.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa yli 70-vuotiaiden joukkoliikennemaksujen puolittamista koskevasta talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Kaupunginvaltuutettu Seija Muurinen ja 6 muuta valtuutettua esittävät talousarvioaloitteessaan seuraavaa:

Iäkkäiden määrä ja suhteellinen osuus väestöstä kasvaa väestöennusteen mukaan huomattavasti tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Esim. jo vuoteen 2012 mennessä on +75 -vuotiaita helsinkiläisiä 2000 henkilöä enemmän kuin vuonna 2008. Näin nopeaan iäkkään väestön kasvuun ei ole mahdollista vastata pelkästään palveluiden lisäämisellä, vaan palveluntarvetta on pyrittävä ehkäisemään tai siirtämään toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia edistävillä toimenpiteillä.

On ensiarvoisen tärkeää, että iäkkäät ihmiset liikkuvat kodin ulkopuolella ja osallistuvat normaalisti yhteiskunnan toimintaan. Nyt on jo näyttöä siitä, että sosiaalisesti virikkeisellä ympäristöllä ja sosiaalisella toiminnalla on merkitystä iäkkäiden toimintakyvyn ja elämänlaadun ylläpitämisessä. Liikkumisen ja sosiaalisen osallistumisen mahdollistamiseksi iäkkäät henkilöt tarvitsevat usein julkisen liikenteen palveluja. Matkalippujen hinnat kuitenkin vähentävät etenkin pientä työeläkettä saavien henkilöiden motivaatiota lähteä liikkeelle kodin ulkopuolelle (täyttä kansaneläkettä saaville myönnetään 50 % alennus).

Edellä olevin perustein esitän, että kaupunginvaltuusto varaa määrärahan iäkkäiden helsinkiläisten motivoimiseksi liikkumaan kodin ulkopuolella ja osallistumaan sosiaaliseen toimintaan siten, että +70 -vuotiaat henkilöt voivat käyttää Helsingin julkista liikennettä puolitetuin hinnoin ruuhka-aikojen ulkopuolella, esim. klo 9–15.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin
+358 9 310 1071

Faksi
+358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Lausunto

HKL-liikelaitoksen johtokunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Nykyinen lipun hintojen subventio ja alennuskäytännöt

Helsingin sisäisen joukkoliikenteen kausilipun subventio on normaalihintaisen lipun maksavalle noin 58 % eli varsin korkea. Tämän lisäksi annetaan kausi- ja arvolippuja hankkiville alennuksia eri perustein. Pääkaupunkiseudun matkalippujärjestelmässä ei ole käytössä ikään perustuvia lippuja lukuun ottamatta 7-16-vuotiaille myytäviä lastenlippuja. Helsingissä lasten kausi- ja arvolippujen alennus aikuisten lippuihin nähden on noin 60 %. Eläkeläisille myönnetään alennusta 50 %, mikäli eläkeläinen saa täyttä kansaneläkettä, ja 25 % mikäli eläkeläinen saa vähennettyä kansaneläkettä. Muut eläkkeet vähentävät oikeutta kansaneläkkeeseen. Merkittävä osa eläkeläisistä saa työeläkettä tai muuta vastaavaa eläkettä eikä lainkaan kansaneläkettä, eikä siis myöskään alennuslippuja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteeseen.

Lisäksi vapaalippuja on myönnetty eräille asiakasryhmille, kuten sokeat, sotainvalidit ja rintamaveteraanit. Vammaispalvelu-, ja sosiaalihuoltolain piirissä olevien vapaaliput maksetaan liikenteen järjestäjille (HKL-liikelaitos ja YTV) erillisen sopimuksen mukaisesti sosiaaliviraston toimesta. Edellä mainituista suuri osa on ikäihmisiä.

Alennusten laajentaminen koskemaan ikäihmisiä

Johtokunta katsoo, että alennusten laajentaminen koskemaan iäkkäitä on liikenne- ja yhteiskuntapoliittisista syistä perusteltua. Väestön ikääntyessä joukkoliikenteen käytön tulisi tulevaisuudessa olla ikäihmisille houkuttelevampaa. Ikäihmisten matkalippujen edullisemman hinnoittelun vaikutus elämän laatuun olisi monella tavoin myönteinen. Liikenneturvallisuusnäkökulmasta autoilevia ikäihmisiä tulisi kannustaa siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi. Nykyistä parempi mahdollisuus matkustaa joukkoliikenteellä edistäisi myös itsenäisen toimintakyvyn ja siten henkisen vireyden säilyttämistä. Ikäihmisten elämän laadun paranemisella voisi siten olla sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvua hillitsevä vaikutus.

Ikäihmiset matkustavat pääsääntöisesti eri aikaan kuin joukkoliikenteen kysyntähuiput aamulla ja illalla ovat. Ikäihmisten lisääntyvä matkustaminen joukkoliikenteessä voisi siksi tasoittaa joukkoliikenteen kysyntävaihteluja ja siten mahdollistaa joukkoliikenteen nykyistä kustannustehokkaamman järjestämisen koko vuorokauden tasolla. Ikäihmisten lisääntyvä joukkoliikenteen käyttö ei siis todennäköisesti lisäisi liikenteen järjestämisen kustannuksia vastaavassa suhteessa kuin matkamäärät lisääntyvät.

Kuitenkin ruuhka-ajan ulkopuolella, esim. klo 9-15 välillä tehtävillä matkoilla, tietyn iän saavuttaneiden henkilöiden lipun hintojen puolittaminen olisi käytännössä mahdollista toteuttaa koskemaan vain arvolippuja, jolloin alennusvaikutus jäisi rajalliseksi. Aikarajoitus aiheuttaisi myös käytännön ongelmia ainakin iäkkäämpien keskuudessa lipun hinnan muuttuessa ostoajankohdan mukaan.

Seniorikansalaisten alennetun lipun hinnan toteuttaminen edellyttää lisärahoitusta joukkoliikenteelle tai vaihtoehtoisesti muiden asiakasryhmien lipun hintojen korottamista. Mahdollisuudet myöntää iäkkäille ikäperusteisia alennus- tai vapaalippuja riippuvat siitä, missä määrin Helsinki ja muut kunnat ovat valmiita lisäämään joukkoliikenteeseen kohdennettua tukea tai suuntaamaan sitä uudelleen.

Jos maksuton joukkoliikenne ulotettaisiin koskemaan 70 vuotta täyttäneitä, olisi lipputulomenetys ja lisärahoitustarve pääkaupunkiseudulla yhteensä 14,3 milj. euroa. Helsingin osalta lisärahoitustarve olisi 11,9 milj. euroa ja puolitetuin hinnoin kustannus olisi vastaavasti 50 % edellisistä. Mikäli alennus koskisi vain arvolippuja arkisin klo 9 – 15 välisenä aikana olisi lisärahoitustarve Helsingin osalta arviolta 2,7 milj. euroa ja pääkaupunkiseudulla yhteensä arviolta 3,2 milj. euroa. Jos ulotettaisiin koskemaan vain 80 tai 85 vuotta täyttäneitä, olisi lisärahoituksen tarve edelleen pienempi.

Väestöennusteiden mukaan ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa tulevaisuudessa merkittävästi. Tämän vuoksi subventiotarve kasvaisi jatkossa edelleen suuremmaksi.

Ikäihmisten maksuttomaan joukkoliikenteeseen voitaisiin siirtyä vaiheittain käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa ikäluokittain, esim. aloittamalla 85 vuotta täyttäneistä ja laajentamalla oikeutta nuorempiin ikäluokkiin taloudellisten mahdollisuuksien mukaan muutama ikäluokka kerrallaan.

Lisäsubvention tarve on vähäisempi, mikäli ikäihmisille myönnetään maksuttomuuden sijaan oikeus alennuslippuun. Tämä lieneekin tarkoituksenmukaisin toteutusmalli. Liikennepoliittisesta näkökulmasta perusteltu ikä alennuksen myöntämiseksi olisi 70 vuotta. Ajo-oikeus (ajokortti) on pääsääntöisesti voimassa siksi, kunnes henkilö täyttää 70 vuotta. Tämän jälkeen ajokorttilupa voidaan uudistamistapauksessa myöntää korkeintaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja ajo-oikeuden voimassaolon jatkamiseksi hakijan tulee esittää lääkärintodistus. Ajokortin uusimisen yhteydessä on luonteva hetki harkita liikkumisvalintoja ja kannustaa joukkoliikenteen käyttöön.

Johtokunta katsookin, että ensi vaiheessa ikäihmisten tariffin alennusta joukkoliikenteessä tulee valmistella siitä lähtökohdasta, että 70 vuotta täyttäneille tarjottaisiin 50 % edullisemmat hinnat vuorokauden ajasta riippumatta.

Lipunhintojen alentaminen merkitsee lipputulojen pienentymistä, mutta samalla voidaan olettaa, että 70 vuotta täyttäneiden henkilöiden matkustus lisääntyy. Kysyntäjoustotutkimusten perusteella voidaan arvioida, että lipputulomenetykset olisivat Helsingissä luokkaa 5,0 – 6,0 milj. euroa.

Edellä kuvatun kaltaisten muutosten tekeminen pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmään edellyttää valmistelua yhteisesti YTV:n ja muiden lippujärjestelmään kuuluvien kuntien kanssa. HKL-liikelaitos onkin käynnistänyt tällaisen valmistelutyön yhdessä YTV:n kanssa. Lähtökohtana on, että alennuskäytäntö on koko pääkaupunkiseudulla yhtenäinen. Yksityiskohtaisen valmistelun (ml. palvelutaso ja vaikutukset tariffitukeen ja/tai muiden käyttäjäryhmien lippujen hintoihin) pohjalta asia päätetään myöhemmin. YTV tuonee asian lausunnoille kuntiin todennäköisesti syksyn 2009 aikana.

Pelkästään sosiaalisin perustein annettava alennus eläkeläisten kohdalla sulkee ison osan eläkettä saavista alennuskäytännön ulkopuolelle. Muuta selkeää perustetta, kuin kansaneläkkeen saaminen, eläkeläisen todellisesta taloudellisesta tilanteesta ei voida nykyisen eläkejärjestelmän puitteissa ilman huomattavaa byrokratiaa osoittaa. Tämä johtaa siihen, että useat vähävaraisemmatkin ikäihmiset jäävät ilman alennusoikeutta pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä. Mikäli valmistelutyön tuloksena kunnat kuitenkin päätyisivät nykyiseen vain sosiaalisin perustein annettavan eläkeläiskäytännön muuttamisesta siten, että vähennettyä ja täyttä kansaneläkettä nauttivat saisivat joukkoliikenteen vapaalipun, olisi tulonmenetys Helsingin sisäisten lippujen osalta noin 3,0 milj. euroa.

Lisätiedot:
Riikonen Jarmo, johtava tariffisuunnittelija, puhelin 310 78456

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-438/68
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -05- 2009

LAUSUNTO JAANA PELKOSEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE YLEISEN SIISTEYDEN YLLÄPITÄMISTÄ LISÄÄMÄLLÄ ASENNEKASVATUSTA JA VELVOITTAMALLA YLEISÖTAPAHTUMIEN JÄRJESTÄJIÄ SIIVOUKSEEN

HKR 2009-565

Asennekasvatusta vuodesta 1998 lähtien

Helsingin kaupungin rakennusvirastossa on tehty asennekasvatusta monin eri tavoin aktiivisesti vuodesta 1998 lähtien.

Vuosina 1998 - 2000 rakennusvirastolla oli laaja Helli Helsinkiä kampanja, joka piti sisällään tietoiskuja radiossa, elokuvateattereissa ja ulkomainonnassa. Joka kotiin lähetettiin Sallittu kaupunki tietovihkonen ja koululaisille tuotettiin Sallittu kaupunki ympäristökasvatusohjelmapaketti yhteistyössä opetusviraston kanssa. Materiaali on päivitetty kaksi kertaa ja on edelleen opetustoimen käytössä.

Vuonna 2002 on tuotettu päivähoitoikäisille Puistoystävän puistokoulu -opetuspaketti ja cd -levy Lauluja Siistin stadin snadeille. Vuosina 2002 - 2008 on toteutettu pieniä kampanjoita mm. teemalla Pienet asiat ovat isoja asioita. Teema piti sisällään puistokylttejä, bussimainontaa ja kampanjointia rakennusviraston työautoissa.

Vuonna 2008 rakennusvirasto kokeili roskaantumisen vähentämiseen tähtäävässä viestinnässä myös puhuvia roskiksia, jotka palkittiin kuniamaininnalla Yhteiskuntaviestinnän yhdistyksen Vuoden yhteiskuntaviestintäteko -kilpailussa ja City lehden Vuoden tempaus -palkinnolla. Tänä vuonna puhuvat roskikset palaavat keskustaan vappuna. Neljä roskista opettaa turisteille humoristisesti suomea ja neljässä on erilaisia nuorten tervehdyksiä.

Osoite
PL 1500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkr.kirjaamo@hel.fi

Katuosoite
Kasarmikatu 21
00130 HELSINKI
http://www.hkr.hel.fi

Puhelin Vaihde 310 1661
Telefon Växel 310 1661
Telefax 310 38655

Vuoden 2009 viestintäkampanja

Vuonna 2009 rakennusvirasto on tuottanut erityisesti nuorisolle suunnatun nettisivuston www.roskavideo.fi yhteistyössä opetusviraston ja nuorisoasiainkeskuksen kanssa. Sivustolla on opetuspaketti hyvän tietoiskun tekemiseen. Nuorten toivotaan lataavan sivustolle videoita aiheesta viihtyisä kaupunkitila versus roskaaminen. Nuorille pidettiin helmi-maaliskuussa aiheesta viisi työpajaa, jotka veti elokuvaohjaaja Johanna Vuoksenmaa.

Miksi kaupunkilainen roskaa -kyselytutkimus

Vuonna 2008 valmistui sosiologi VTT Risto Haverisen tutkimus Miksi kaupunkilainen roskaa? Tutkimus tehtiin rakennusviraston, tietokeskuksen ja ympäristökeskuksen yhteistyönä. Tutkimustuloksia hyödynnetään jo tämän vuoden nuorisolle suunnatussa viestintäkampanjassa. Tutkimustulokset osoittavat aiempaa pitkäjänteisemmän ja kokonaisvaltaisemman viestintäkampanjan tarpeen.

Asukkaiden vapaaehtoistyö

Asukkaita rohkaistaan myös vapaaehtoistyöhön viheralueilla vuonna 2005 kehitetyn Hyvällä asialla -brändin mukaisesti. Vapaaehtoisia on tällä hetkellä n. 230 henkeä. Vapaaehtoistyön ohjeistus on rakennusvirastossa työn alla. Ohjeistukseen liittyy vapaaehtoistyön yhdyshenkilöiden kouluttaminen, vapaaehtoisten huomioiminen, ohjeet yhteydenpidon eri kanaviksi kuten nettisivut ja vuodenaikatiedotteet sekä yhteistyö muiden hallintokuntien vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

Tapahtumien jälkeinen siivous

Rakennusviraston myöntämissä ulkoilmatapahtumaluvissa tapahtuman järjestäjää velvoitetaan huolehtimaan tapahtuman jälkeisestä siivouksesta. Ja tarvittaessa tapahtuman järjestäjältä peritään vakuus alueen kuntoon saattamiseksi. Suurista tapahtumista aiheutuu katujen ja puistojen roskaantumista varsinaista tapahtumapaikkaa laajemmallakin alueella. Tästä syystä tapahtuman järjestäjän kanssa pidettävässä alkukatselmuksessa sovitaan siivousvelvoitteen rajat kattaen myös tapahtumapaikkaan liittyvän lähialueen siivous.

Helsingin elinkeinostrategian (Khs 16.4.2007) mukaan tapahtumat ovat tärkeä osa Helsingin vetovoimaa. Elinkeinostrategian mukaisesti kaupunki pyrkii kehittämään olemassa olevia tapahtumia, koordinoimaan niiden järjestämistä sekä takaamaan sujuvan hallinnon ja hyvät edelly-

tykset tapahtumien järjestäjille. Suurien tapahtumien järjestelyissä onkin tiivistetty yhteistyötä talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelun tapahtumayksikön ja rakennusviraston sekä muiden viranomaisten välillä. Tällä pyritään kaupungin ja tapahtuman järjestäjän väliseen sujuvaan lupamenettelyyn ja yhteistyöhön.

Kaupalliset tapahtumaluvat myöntää kiinteistövirasto ja myös liikuntavirasto myöntää tapahtumalupia omille alueille.

Isännättömien tapahtumien, kuten vappu ja taiteiden yö, siivouskäytäntöjä on kehitetty erityisesti vapun osalta yhteistyössä Helsingin Sanomien kanssa jo viidettä vuotta. Kuohuviinipullojen keruutempauksella puistosta on saatu talteen yli 20 000 pulloa/vappu ja piknikväki on muutenkin aktivoitunut siivoamaan jälkensä.

Yhteenveto

Viihtyisä kaupunkiympäristö on tärkeä kaupungin strategiaohjelman mukainen yhteinen tavoite. Sen toteutumiseksi kaupunkiympäristön viihtyisyyteen vaikuttava kaupungin toiminta ja toimintaa tukeva viestintä tulee yhdistää nykyistä vahvemmin. Tämä kaksoisstrategia tulisi ottaa käyttöön kaikissa hallintokunnissa, joiden toiminnalla on joko suoraan tai välillisesti vaikutusta kaupunkiympäristön viihtyisyyteen.

Asenteiden muuttaminen vaatii pitkäjänteistä ja eri tavoin kohdennettua viestintää, jonka tulee olla ammattimaisesti suunniteltua ja näkyvää. Viestintäkampanjan suunnitteluun ja viestin näkymiseksi ja kuulumiseksi tarvittavaan mediatilaan tulee varata riittävät resurssit.

Yleisten töiden lautakunta esittää erillismäärärahalla toteutettavaksi hallintokuntien yhteistä viestintäkampanjaa viihtyisän kaupunkiympäristön edistämiseksi vuosille 2010 - 2013. Määrärahatarve arvioidaan olevan noin 300 000 euroa vuodessa.

Viestintäkampanjan tulee toimia hallintokuntien yhteisenä sateenvarjona kaupungin viihtyisyyteen liittyville asioille kuten esimerkiksi roskaantuminen, ilkivalta, töhryt ja katupöly. Viestintäkampanjalle tarvitaan yhteinen tahtotila, kaupungin johdon tuki ja näkemyksellinen vetäminen. Viestintäkampanja esitetään toteutettavaksi hallintokeskuksen nimeämän hallintokuntien yhteisen johtoryhmän ohjauksessa. Lisäksi tavoitteena tulisi olla PKS-yhteistyö. Viestintäkampanjalle tulee nimetä vetovastuullinen taho ja riittävät projektiresurssit. Tavoitteena on saada aikaiseksi ilmiö ja kansanliike, jonka teemoina ovat mm. yhteisöllisyys

ja välittäminen. Tavoitteena on löytää uusi tapa viestiä tehokkaasti mm. nuorten omia kanavia ja nettiä hyödyntäen.

Lisätiedot:
Nummi Elina, projektipäällikkö, puhelin 310 38475

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA

Tuula Hänninen
puheenjohtaja

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

Osoite
PL 1500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkr.kirjaamo@hel.fi

Katuosoite
Kasarmikatu 21
00130 HELSINKI
http://www.hkr.hel.fi

Puhelin Vaihde 310 1661
Telefon Växel 310 1661
Telefax 310 38655

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-733/635
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -05- 2009

LAUSUNTO LAURA RISSASEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE TOKOINRANNAN KEHITTÄMISEKSI VARATTAVAA MÄÄRÄRAHAA

HKR 2009-564, Taske 2009-433/635 23.3.2009

Tokoinrannan puistoalue sijaitsee suojaisan Eläintarhanlahden rannalla. Puisto on perustettu pääosin etelään viettävään, lämpimään rinteeseen. Rakennusviraston katu- ja puisto-osaston selvityksen mukaan Tokoinranta on itäisen kantakaupungin eniten käytetty puisto. Se on suosittu läpikulkualue ja erityisesti kesäisin myös oleskelu-, auringonotto-, leikki- ja tapahtumapaikka. Puiston yleiskunto on melko hyvä.

Yleisten töiden lautakunnan mielestä Tokoinranta soveltuu pienille puistotapahtumille. Varsinkin konsertti- ja ravintolateltan alustaksi rakennettua, ympyränmuotoista sorakenttää voidaan suositella tapahtuma-alueeksi. Kapea rantakäytävä ei sovellu tapahtuma-alueeksi. Kaupallisten ulkoilmatilaisuuksien luvanmyöntäjä on kiinteistöviraston tilakeskus. Ei-kaupallisten tilaisuuksien lupahakemuksia käsittelee rakennusviraston katu- ja puisto-osaston palvelutoimisto.

Kesästä 2005 lähtien puistoalueen jätehuoltoa on kehitetty asentamalla uusia ns. syväsäiliöitä vanhojen roskakorien tilalle. Kohteen puhtaanapitoa on tehostettu muun muassa lisäämällä siivousvuoroja kesäviikonloppuisin. Keväällä 2007 puiston vanhat ja osittain huonokuntoiset metallipenkit korvattiin uusilla, kestävillä, mustiksi maalatuilla, selkä- ja käsinojilla varustetuilla teräspenkeillä. Uusi yleisökäymälä asennettiin puistoon runsas vuosi sitten. Puistokasvillisuudeltaan lajirikkaan kohteen kasvillisuuttakin on lisätty: rantakäytävän varren hevoskastanjariviä täydennettiin ja uusi havupuuryhmä istutettiin vuonna 2007.

Kaupunkisuunnitteluvirasto valmistelee parhaillaan Tokoinrannan asemakaavan muutosta. Kaavamuutoksen tavoitteina ovat puiston kunnostus ja valaistuksen uusiminen tarvittavin osin sekä rantamuurin, rannan puurivin ja muistomerkin säilyttäminen. Asemakaavaan on tarkoitus merkitä rakennusala kahvila-ravintolalle. Tavoitteena on myös mahdol-

Osoite
PL 1500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkr.kirjaamo@hel.fi

Katuosoite
Kasarmikatu 21
00130 HELSINKI
http://www.hkr.hel.fi

Puhelin Vaihde 310 1661
Telefon Växel 310 1661
Telefax 310 38655

listaa konsertti- ja ravintolateltan pystyttäminen vuosittain Helsingin juhlaviikkojen ajaksi ilman erillistä poikkeuslupaa.

Asemakaavan vahvistamisen jälkeen puisto peruskorjataan tarvittavin osin kohteen maisemallisia ja historiallisia arvoja vaalien. Puiston peruskorjaus on katu- ja puisto-osaston investointiohjelmassa alustavasti aikataulutettu vuosille 2012–2013. Peruskorjauksen alustava kustannusarvio on noin 0,5–1,0 miljoonaa euroa riippuen tulevasta kunnostustarpeesta.

Rakennusvirasto ei tarvitse erillistä määrärahaa puiston kehittämiseksi vuodelle 2010.

Lisätiedot:
Palmgren Tomas, aluesuunnittelija, puhelin 310 38586

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA

Tuula Hänninen
puheenjohtaja

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

Kj/Taske/TSK

Khs dnro 2009-405/472
Stn dnr
Saap./Anl. 09-06-2009

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE LAUTTASAAREN ULKOLIIKUNTAPAIKKOJEN KOHENTAMISTA

Liik 2009-114, Khs 2009-405
31. kginosa/Lauttasaari, sijainti: karttalehti F3S1, osoite Lahnalahdentie

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus (23.3.2009) pyytää liikuntalautakuntaa antamaan Ulla-Marja Urhon ym. valtuutettujen vuoden 2010 talousarviokäsittelyyn liittyvästä valtuustoaloitteesta kirjallisen lausunnon kaupunginhallitukselle. Lausunto asiassa tulee antaa viimeistään 28.5.2009.

Valtuustoaloite

Ulla-Marja Urho ym. valtuutettujen (Kvsto 25.2.2009, asia numero 22) aloite kuuluu seuraavasti:

"Ehdotamme että vuoden 2010 budjettiin varataan rahat Lauttasaaren ulkoliikuntapaikkojen kohentamiseen:

1. Varataan rahaa ulkokuntovälineiden hankkimiseksi Lauttasaaren Pyrkän kentän alueelle. Joitain vanhoja välineitähän siellä on, mutta nykyaikaisia kaikenikäisille tarkoitettuja ulkoliikuntavälineitä sinne tarvitaan lisää.

2. Samanlaisia ulkokuntovälineitä tarvitaan Kasinonrannan alueelle. Alue on yksi upeimmista ulkoilu- ja kuntoilualueista kaupungissa ja muutamilla hyvin kohdennetuilla välineillä saisi rannan alueen vieläkin upeammaksi. Alueella on toki tehty jo paljon viime aikoina, mutta kuntoiluun liittyviä välineitä sieltä puuttuu.

3. Rannan lähellä olevat koripallokentät kaipaisivat kipeästi ehostusta. Kenttien pinnat ovat karmeat ja telineet jo parhaat päivänsä nähneitä. Sadesäällä kentät keräävät vesilammikot ja ovat pitkään käyttökelvottomat.

4. Lauttasaareen tarvitaan tekojäärata. Tämä voitaisiin sijoittaa Pyrkän urheilukentän yhteyteen."

Lautakunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Ulla-Marja Urho ym. valtuutetut esittävät vuoden 2010 talousarvion käsittelyyn liittyvässä aloitteessaan Lauttasaaren nykyisten liikuntapaikkojen kohentamista ja uuden tekojääradan sijoittamista alueelle.

Ulkokuntoilulaitteita Pyrkän kentälle ja Kasinorannan alueelle

Liikuntaviraston ulkoliikuntaosasto on pystyttänyt ulkokuntoilulaitteita lähinnä Itä-Helsingin alueelle vuosina 2007 – 2008. Laitteista saatujen myönteisten palautteiden johdosta ulkoliikuntaosastolla on tämän jälkeen selvitetty mahdollisia uusia kohteita Länsi- Helsingin puolelta. Lauttasaaren Pyrkän kenttä tulee hyvin kyseeseen tällaisten ulkokuntoiluvälineiden sijoituspaikkana. Alueella on kuntorata, joten välineet olisivat hyvin käyttäjien saavutettavissa. Vanhoja kuntolaitteita kuntoradoilla on tarkoitus uusia ja korjata, koska puisilla kuntovälineillä on vankka käyttäjäryhmänsä.

Viraston merellinen osasto on tilannut Aurinkolahteen uudet ulkokuntoilulaitteet, jotka asennetaan kesäkuussa 2009. Mikäli laitteiden käytöstä saadaan kesäkauden aikana myönteisiä käyttökokemuksia, myös Kasinonrannan alueelle hankitaan vastaavanlaisia ulkokuntoiluvälineitä syksyksi 2009.

Koripallokenttien pinnan kunnostaminen

Viraston merellisen osaston toimeksiannosta koripallokenttien pinnoite on uusittu viikolla 21/2009.

Tekojäärata Lauttasaareen Pyrkän kentän yhteyteen

Liikuntatoimen vuoden 2010 talousarvioehdotus ei tällä hetkellä sisällä tekojääradan rakentamista Lauttasaareen, eikä hankkeeseen ole olemassa määrärahavarausta liikuntatoimen taloussuunnitelmaehdotuksessa 2010 – 2012.

Lisätiedot:
Fröberg Stefan, osastopäällikkö, puhelin 310 87901, ulkoliikuntaosasto
Saarinen Turo, osastopäällikkö, puhelin 310 87801, merellinen osasto

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Heikki Karu
puheenjohtaja

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1
00250 Helsinki
http://www.hel.fi/liikunta/

Puhelin
+358 9 310 8771

Faxi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

16.6.2009

09-309/340

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-412/34
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-412/34

LAUSUNTO VALTUUTETTU ZAHRA ABDULLAN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE LASTEN SAAMIA ERITYISIÄ TUKI-TOIMIA PÄIVÄHOIDOSSA

Sosv 2009-309

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvio-aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Lapsen tukeminen on osa varhaiskasvatuksen perustehtävää. Tuen muoto ja määrä sovitetaan yksilöllisesti lapsen tarpeisiin. Lapsen tuen tarvetta arvioitaessa olennaista on tunnistaa ja määritellä lapsen yksilölliset toimintamahdollisuudet eri ympäristöissä ja erilaisissa kasvatuksellisissa tilanteissa sekä niihin liittyvät tuen ja ohjauksen tarpeet. Näiden seikkojen perusteella arvioidaan tukitoimet, joita tarvitaan lapsen päivittäisessä päivähoitoympäristössä. Arvioinnin tueksi hankitaan tarvittaessa asiantuntijan lausunto.

Jos lapsen tukemista ei pystytä järjestämään varhaiskasvatuksellisin tukitoimin hoito- ja kasvatushenkilöstön omana toimintana, on käytössä erilaisia erityisen tuen muotoja. Erityinen tuki on perusosaamisen ja varhaisen tuen lisäksi erityispedagogista osaamista edellyttävää, suunnitelmallista ja yksilöllistä lapsen tukemista tai avustamista ja tavoitteellista yhteistyötä muiden tukipalvelujen kanssa.

Kun liikuntavammaisen lapsen päivähoitopaikkaa ja tarvittavia tukitoimia suunnitellaan, arvioidaan tarvitseeko lapsi avustajaa konkreettisena apuna ja fyysisenä avustamisena päivittäisissä tilanteissa. Avustajan avustamana lapselle mahdollistetaan osallistuminen ryhmänsä toimintaan, jossa lapsen fyysistä, psyykkistä ja kognitiivista ympäristöä mukautetaan lapselle sopivaksi. Lapsella voi olla liikuntavammansa lisäksi muita erilaisia tuen tarpeita, jotka otetaan huomioon mm. päivittäistä kasvatustoimintaa mukauttamalla. Lisäksi vahvistetaan suunni-

telmallisesti varhaiskasvatuksen arjen kuntouttavia elementtejä, joista yleensä vastaa ryhmän lastentarhanopettaja. Avustajan tukemana lapsen päivähoito voidaan järjestää lähipäiväkodissa ilman kuljetustarvetta ja lapsen irrottamista omasta kotiympäristöstään.

Jos lapsen pääasiallinen tuen tarve liittyy kehityksellisiin seikkoihin, voi integroitu erityisryhmä olla toimivampi vaihtoehto. Tällöin ryhmän erityislastentarhanopettajat vastaavat hänen kehityksensä ja pedagogisen kuntoutuksensa tukemisesta ja järjestämisestä. Näissä ryhmissä on tarvittaessa myös ryhmäkohtainen avustaja, joka on apuna esim. liikuntavammaisen lapsen avustamisessa päivittäisissä tilanteissa.

Helsingissä on kolme erityisryhmää monivammaisille lapsille, joilla on mittava tuen tarve. Näissä ryhmissä henkilökuntaa on yhteensä viisi kuutta lasta varten. Lapsilla ei kuitenkaan ole henkilökohtaista avustajaa.

Lapsen saama erityinen tukitoimi voi siis kohdistua joko avustamiseen tai erityispedagogisiin tukiin. Jos pääasiallinen tuen tarve on avustamisessa, sovitaan ja järjestetään lapsen kehitykseen liittyvät tuen tarpeet ryhmän hoito- ja kasvatushenkilökunnan kanssa. Jos tuen tarpeet ovat kehitykseen painottuvia, varmistetaan, että lapsi saa erityisryhmässään tarvittavat avustajapalvelut ryhmän ryhmäkohtaiselta avustajalta. Toimintatapa on sama eri vammaryhmien tai diagnoosien kohdalla.

Lapselle suunnattava erityinen tuki edellyttää tarvetta ja sen pohjalta tehtävää harkintaa. Tuen tarve määritellään lapsikohtaisesti eikä tuesta aiheutuvien kustannusten näkökulmasta.

Lisätiedot:
Brandt Pasi, kehittämiskonsultti, puhelin 310 42527

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

26.5.2009

Kilpailu JST

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-439/310
Stn dnr
Saap./Anl. 02-06-2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU OUTI ALANKO-KAHILUODON YM. KOULUTERVEYDENHOITAJIEN MÄÄRÄN LISÄÄMISTÄ KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-294

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ym. talousarvioaloitteesta, joka koskee kouluterveydenhoitajien määrän lisäämistä.

Talousarvioaloitteessa todetaan, että Helsingin kaupunki täyttää valtakunnalliset suositukset terveydenhoitajien määrästä suhteutettuna oppilaiden määrään muuta pääkaupunkiseutua paremmin. Ongelmana on se, etteivät suositukset ole todellisten tarpeiden tasolla. Helsingissä myös oppilasaines on muuta maata haastavampaa.

Syksyllä 2008 eri puolilla kaupunkia järjestetyissä Nuorten Avoimissa foorumeissa nuoret toivoivat erityisesti terveydenhoitajien parempaa saavutettavuutta. Kokemusta terveydenhoitajien huonosta saavutettavuudesta koetaan erityisesti kouluilla, joissa terveydenhoitaja on paikalla vain 1–3 päivänä viikossa. Terveydenhoitajien läsnäolo koululla riippuu koulun oppilasmäärästä ja useissa tapauksissa terveydenhoitaja jakaa työpäiväänsä tai työviikkoaan eri koulujen kesken. Oppilaan kannalta ihanteellinen tilanne olisi, jos terveydenhoitaja olisi läsnä koululla jokaisena koulupäivänä puolen päivän ajan.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2010 talousarvioon lisätään 500 000 euroa kymmentä kouluterveydenhoitajan virkaa varten.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan kunnan tulee kansanterveystyöhön kuuluvana tehtävänä ylläpitää kouluterveydenhuoltoa, johon sisältyy kunnassa sijaitsevien perusopetusta antavien koulujen ja oppilaitosten kouluyhteisön terveellisyyden ja turvallisuuden valvonta ja edistäminen yhteistyössä henkilökunnan työterveyshuollon

kanssa, oppilaan terveyden seuraaminen ja edistäminen suun terveydenhuolto mukaan lukien, yhteistyö muun oppilashuolto- ja opetushenkilöstön kanssa sekä terveydentilan toteamista varten tarpeellinen erikoistutkimus. Em. pykälän 6 momentin mukaan kouluterveydenhuolto kuuluu osaltaan perusopetuslain mukaisiin oppilashuollon palveluihin.

Perusopetuslain 31 a §:n mukaan oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä tarvittava oppilashuolto. Oppilashuoltoon sisältyvät opetuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, jotka ovat kansanterveyslaissa tarkoitettu kouluterveydenhuolto sekä lastensuojelulaissa tarkoitettu kasvatuksen tukeminen.

Sosiaali- ja terveysministeriön kouluterveydenhuollon laatusuosituksen mukaan kunnan kaikki koulut kattava kouluterveydenhuollon toimintasuunnitelma tehdään osana koko kunnan sosiaali- ja terveystoimen toiminta- ja talousarviosuunnitelmaa. Suunnitelma käsitellään sosiaali- ja terveys- sekä sivistyslautakunnassa ja se hyväksytään kunnan johtosäännön mukaisesti. (www.stm.fi > Julkaisut > Oppaita 2004: 8.)

Perusopetuksen kouluterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja toiminnan suunnittelusta vastaa Helsingissä terveyskeskuksen terveysasema -osaston koulu- ja opiskeluterveydenhuolto.

Vuoden 2008 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan kouluterveydenhoitajan vastaanotolle pääsyä piti vaikeana 17 % peruskoulun yläluokkalaisista. Koulukuraattorin vastanotolle pääsyä piti vaikeana 28 % ja koulupsykologin vastaanotolle pääsyä 38 %. Joka kymmenes 8. ja 9. luokan oppilaista koki, ettei saanut apua koulunkäynnin vaikeuksiin kotoa eikä koulusta. (www.edu.hel.fi > Palvelut > Julkaisut > Muita julkaisuja > Missä opit? Helsingin peruskoululaisten kokemuksia oppimisympäristöstä ja hyvinvoinnista vuosina 1996–2008.)

Lainsäädäntö velvoittaa tarjoamaan palveluja tasapuolisesti kaikille niille, joilla on oikeus palvelujen saamiseen. Näin ollen palvelujen suunnittelussa on otettava huomioon alueen ja koulun olosuhteet, oppilashuollollisen yhteistyön ja psykososiaalisen työn vaativuus sekä monikulttuuristen ja erityisopetusta saavien oppilaiden lukumäärä. Oppilasmäärien suuri vaihtelu kouluittain tekee suunnittelusta haasteellista. Esimerkiksi lukuvuonna 2008–2009 kaupungin ylläpitämistä erityiskouluista pienimmässä oli hieman yli 10 oppilasta ja suurimmassa hieman yli 100. Muiden perusopetusta antavien koulujen oppilasmäärä vaihteli noin 60:stä noin 770:een.

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Kouluterveydenhuollolla on merkittävä vaikutus kouluyhteisöjen sekä oppilaiden turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja edistämisessä. Siksi opetuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikissa kouluissa olisi terveydenhoitaja paikalla päivittäin ainakin osan päivää.

Lisätiedot:
Hallantie Merja, oppilashuollon päällikkö, puhelin 310 86214

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Ky/Taske/TSK

2.6.2009

2009-439/312

Khs dnro 2009-425/312
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO KAHDESTA TALOUSARVIOALOITTEESTA KOULUTERVEYDENHOITAJIEN JA -LÄÄKÄREIDEN MÄÄRÄN LISÄÄMISESTÄ

Terke 2009-720, 2009-723

Helsingin terveyskeskus tuottaa lukuvuonna 2008 - 2009 kouluterveydenhuollon palveluja runsaalle 46 400:lle perusasteen koululaiselle, joista 3,6 % on ulkokuntalaisia. Oppilaiden lukumäärä vaihtelee pienestä ruotsinkielisestä yhdeksän oppilaan koulusta suurimpaan suomenkieliseen peruskouluun, jossa on 768 oppilasta. Peruskouluilla on tänä lukuvuonna yhteensä 178 toimipisteitä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä työskentelee yhteensä 126.5 terveydenhoitajaa, joista 82,2 terveydenhoitajan työpanos suuntautuu peruskouluihin. Kouluterveydenhuollossa terveydenhoitajalla on vastuullaan keskimäärin 565 oppilasta, mikä vastaa sosiaali- ja terveysministeriön mitoitussuositusta 600 peruskoululaista yhtä kokopäiväistä terveydenhoitajaa kohden. Suuremmilla peruskouluilla työskentelee yleensä osan viikkoa toinenkin terveydenhoitaja.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä on käytössä 21 lääkärin työpanos, josta yksikön omia lääkäreitä on 16 ja sen lisäksi 5 lääkärin työpanos saadaan terveysasemilta. Kouluterveydenhuollon lääkärillä on nyt vastuullaan keskimäärin 3300 oppilasta. Sosiaali- ja terveysministeriön suositus mitoitukseksi on 2500 oppilasta lääkäriä kohden.

Vuosina 2004 - 2009 koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärimäärää on lisätty yhteensä 12 vakanssilla. Siitä huolimatta sosiaali- ja terveysministeriön mitoitussuosituksiin verrattuna koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on seitsemän lääkärin vakanssin vaje. Peruskoululaisten määrä tulee vähenemään muutaman seuraavan vuoden aikana, mikä osaltaan jatkossa parantaa lääkäripalvelujen saatavuutta.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä on myös 7 psykiatrista sairaanhoitajaa ja 1 ammattikorkeakouluopiskelijoille palveluja antava psykologi. Vuonna 2008 koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstö kirjasi Pegasos-tilastoinnin kautta yhteensä 208 431 yksilökäyntiä, 4129 oppilashuoltoryhmään osallistumista ja 12 oppilaitoksen tarkastusta. Kaikkien ammattiryhmien vakanssien täyttöaste on 100 %.

Helsingin terveyskeskuksen koulu- ja opiskeluterveydenhuollolla on kattava toimintasuunnitelma, joka sisältää terveystarkastusten ajanmukaiset sisällöt ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilökunnan mitoituslaskelmat. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikkö on viime vuosina tavoitteellisesti suunnannut henkilöstövoimavaroja erityisesti nuorimpien ikäluokkien terveydenedistämiseksi ja syrjäytymiskehityksen ehkäisemiseksi. Paikalliset olosuhteet, yhteistyötarpeet, psykososiaalisen työn vaativuus, maahanmuuttajataustaiset oppilaat ja erityistukea vaativien koululaisten määrä ja koulujen lukumäärä on otettu huomioon arvioitaessa terveydenhoitaja- ja lääkäriresursseja. Esimerkiksi joillakin kouluilla mitoitus on vain noin 500 koululaista terveydenhoitajaa kohden.

Kouluterveydenhuolto tukee perustehtävänsä mukaisesti jokaisen oppilaan mahdollisimman tervettä kasvua ja kehitystä sekä luo edellytyksiä oppimiselle. Kouluterveydenhuollon terveystarkastusohjelman mukaisesti terveydenhoitaja tapaa kaikki oppilaat vuosittain. Luokilla 1, 5 ja 8 lääkäri tekee laaja-alaiset terveystarkastukset. Terveystarkastuksissa korostuvat oppilaan omien voimavarojen tukeminen, terveyden edistäminen ja ongelmia ehkäisevä työote. Huoltajan velvollisuutena on huolehtia lapsensa sairauksien hoidosta. Työnjaon mukaisesti koululaisten sairauksien hoito toteutetaan pääsääntöisesti omalla terveysasemalla.

Oppilashuoltotyö on nostettu yhä tärkeämmäksi toiminnan muodoksi kouluissa. Oppilashuollon tavoitteena on luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kouluympäristö, edistää oppilaiden tasapainoista fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua, hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäistä ja lieventää oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä vaikeuksia. Kouluterveydenhuolto on osa oppilashuoltoa. Helsingissä koulun terveydenhoitaja ja psykiatrinen sairaanhoitaja osallistuvat säännöllisesti oppilashuoltoryhmään ja lääkäri osallistuu tarvittaessa. Oppilashuoltoryhmässä voidaan nostaa esiin erityistä huolta aiheuttavat oppilaat, joihin terveystarkastuksessa tulisi kiinnittää huomiota. Näitä voivat olla esimerkiksi oppilaat, joilla on oppimisvaikeuksia, käyttäytymisongelmia tai runsaasti poissaoloja. Vuonna 2008 kouluterveydenhuollon henkilökunnalla oli 4129 oppilashuoltoryhmään osallistumista.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä on analysoitu vuoden 2008 Nuorten Avoimien Foorumeiden ja Kouluterveys 2008- tutkimuksen kouluterveydenhuoltoa koskevia palautteita ja tuloksia. Niissä esitetään tyytymättömyyttä yleensäkin siihen, että oppilashuollon eri toimijoiden luokse on vaikea päästä. Foorumeissa tuotiin esille, että terveydenhoitajia on tullut lisää vuosien aikana, mutta se ei näy kaikkien koululaisten arjessa. Nuoret toivoivat terveydenhoitajaa jokaiseen kouluun. Lisäksi he toivoivat koulun terveydenhoitajien vastaanottoaikoja pidemmiksi, sillä asioita ei ehdi hoitaa välituntien aikana. Viimeksi mainittuun ehdotukseen todettakoon, että kouluterveydenhoitajan vastaanotto ei rajoitu ainoastaan välitunteihin, vaan vastaanotto on auki koko terveydenhoitajan työpäivän ajan. Terveydenhoitajan tärkein tehtävä on terveystarkastusten läpivienti kaikille koulun oppilaille lukuvuoden aikana. Terveydenhoitaja ei luonnollisesti voi ottaa oppilaita vastaanotolleen spontaanisti kesken terveystarkastusten. Oppilaat kokevat tämän usein rajoituksena.

Yhteyden saaminen koulun terveydenhoitajaan on tärkeää ja luo oppilaille turvallisuudentunnetta. Kaikilla kouluterveydenhuollon terveydenhoitajilla, psykiatrisilla sairaanhoitajilla ja lääkäreillä on käytössä matkapuhelimet, joihin voi tarvittaessa ottaa yhteyttä. Kouluterveydenhoitajan matkapuhelinnumero on ilmoitettu koululla. Koululaisille on uutena yhteydensaamiskanavana kehitteillä verkkoterkkari-toiminta. Terveydenhoitaja on läsnä tiettyinä päivinä kahdessa nuorten suosimassa verkkoympäristössä Habbossa ja IRC-Galleriassa. Hankkeen rahoitus on myönnetty vuosille 2008 -2010 Helsingin kaupunginhallituksen innovaatiorahoista.

Helsingin peruskoululaisilla on mahdollisuus saada monenlaista oppilashuollollista tukea ja apua. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstön lisäksi peruskouluissa toimii psykologeja ja kuraattoreja, jotka Helsingin kaupungin työnjaon mukaisesti ovat opetusviraston henkilökuntaa. Vastuu lasten ja nuorten hyvinvoinnista on siis kaikilla koulussa toimivilla aikuisilla.

Ehdotus terveydenhoitajan läsnäolosta vähintään puolipäivää jokaisena koulupäivänä jokaiseen koulussa on ongelmallinen koulujen koon ja oppilasmäärien vaihtelujen vuoksi. Mikäli ehdotettu toimintatapa toteutettaisiin lisäämällä terveydenhoitajien lukumäärää, loisi se eriarvoisuutta helsinkiläisten koululaisten terveydenhoitajapalveluihin. Ainoa oikeudenmukainen tapa tarjota tasapuolisesti palveluja on suhteuttaa terveydenhoitajan läsnäolo koululla oppilasmäärään huomioiden koulun erityispiirteet. Tällä tavalla myös sosiaali- ja terveysministeriö on ohjeistanut kouluterveydenhuollon mitoituksen laskemisperustan. Nykyään

terveydenhoitajat pääsääntöisesti työskentelevät yhdellä koululla työpäivän ajan ja näin ollen heidän koko työaikansa voidaan hyödyntää aktiiviseen toimintaan.

Mikäli terveydenhoitajien puolipäiväinen toiminta toteutettaisiin nykyresursseilla, ei se parantaisi terveydenhoitajien saavutettavuutta. Kouluterveydenhuollossa on aikoinaan ollut käytäntönä, että terveydenhoitaja on jossakin tapauksessa ollut aamupäivän toisella koululla ja siirtynyt iltapäiväksi toiseen kouluun. Tästä käytännöstä on luovuttu, koska järjestelmä ei koulun ja eikä oppilaiden näkökulmasta toiminut kunnolla ja koska terveydenhoitajan työajan käyttö ei ollut tehokasta. Mikäli terveydenhoitaja joutuisi vaihtamaan koulua kesken työpäivän, eivät pääsääntöisesti iltapäivisin tapahtuva oppilashuoltotoiminta ja perheiden tapaaminen olisi enää mahdollista nykyisessä mittakaavassa.

Terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on riittävä määrä terveydenhoitajia ja lääkäreitä. Terveyskeskus on esimerkiksi vuonna 2008 korjannut koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön terveydenhoitajien ja lääkäreiden mitoituksia 4 lääkärin, 2 terveydenhoitajan ja 2 psykiatrisen sairaanhoitajan uudella vakanssilla ja vuonna 2009 on suunnitelmissa lisätä 2 lääkärin vakanssia.

Terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskuksella ei ole toiminnallisesti eikä taloudellisesti mahdollisuutta ehdotettuihin STM:n mitoitussuositusten ylimeneviin resurssilisäyksiin ja eikä myös pidä perusteltuna kohdentaa tarkoitukseen lisärahoitusta. Terveydenhoitajien määrä peruskouluissa on nyt valtakunnallisten suositusten tasolla ja myös lääkäreiden määrä lähestyy suositusta. Samaan suuntaan vaikuttaa peruskouluikäisten määrän vähentyminen lähivuosina. Koululaiset ja opiskelijat saavat sairauksiensa hoitoon liittyvät lääkäripalvelut ja myös terveydenhoitajapalvelut pääasiassa omalta terveysasemalta, mihin käytetyt resurssit tulisi myös ottaa huomioon resurssitarkastelussa. . Mikäli jokaisella koululla koosta riippumatta olisi oma terveydenhoitaja, tarvittaisiin laskennallisesti lisää 96 terveydenhoitajaa. Sen kustannusvaikutus vuositasolla olisi noin 4,8 miljoonaa euroa. Edellä todettu ja kaupunginhallituksen asettama talousarvioraami huomioonottaen terveyskeskuksen vuoden 2010 talousarvioesitys ei sisällä esitystä kouluterveydenhuollon lääkäreiden ja terveydenhoitajien mitoitusten lisäämiseksi tarvittavista määrärahalisäyksistä.

Terveyslautakunta toteaa, että se kannattaa nykyistä terveydenhoitajien työskentelytapaa, jossa terveydenhoitajat pääsääntöisesti työskentelevät yhdellä koululla työpäivän ajan ja näin ollen heidän koko työ-

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

aikansa voidaan hyödyntää aktiiviseen toimintaan ja oppilashuoltotyöhön. Terveyslautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin koululaisilla olisi mahdollisuus saada päivittäin oppilashuollollista tukea ja apua. Yhteyden saaminen koulun terveydenhoitajaan on luonnollisesti tärkeää ja luo oppilaille turvallisuudentunnetta, mutta myös muilla oppilashuollon jäsenillä, kuten kuraattoreilla ja psykologeilla on ammatillista osaamista kuunnella oppilaan huolia. Lasten ja nuorten hyvinvointi on koko kouluyhteisön vastuulla. Luokanopettaja näkee oppilaan joka päivä ja on avainhenkilö viestimään muille toimijoille.

Edellä todetuista syistä terveyslautakunta katsoo, että terveydenhoitajien jokapäiväisen läsnäolon sijasta yhdessä opetusviraston kanssa valmistellen voitaisiin ottaa käyttöön uusi toimintamalli, jossa terveydenhoitaja tai joku muu oppilashuollon työntekijöistä olisi jokaisena koulupäivän ainakin osan aikaa koululla oppilaiden tavattavissa. Tähän tiimiin kuuluisivat terveydenhoitajan lisäksi ainakin koulupsykologi ja koulukuraattori. Opetusvirastossa on käynnistymässä tutkimushanke, jonka tavoite on selvittää perusopetuksessa oppilashuollon kokonaisuutta ja keinoja siirtää painopistettä ennaltaehkäisevään toimintaan. Edellä ehdotettua yhteistoiminnan mallia voitaisiin kehitellä tutkimushankkeen yhteydessä.

Lopuksi terveyslautakunta esittää näkemyksenään, että yhdenoton saamista terveydenhoitajiin parannetaan tarkennetuilla ohjeilla ja kehittämällä sähköisiä verkkoasiointimahdollisuuksia terveyskeskuksessa. Verkkoterkkari-hanke on myös uusi innovatiivinen palvelumuoto lapsille ja nuorille. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön johto seuraa lukuvuosittain koulujen oppilasmäärien muutoksia ja koulujen psykososiaalista tilannetta ja tekee niiden perusteella muutoksia kouluterveydenhuollon henkilökuntamitoituksiin.

Terveysvaikutusten arviointi

Nopea terveysvaikutusten arviointi tehdään, koska aloite koskee mm. lapsia ja nuoria. Päätösvaihtoehdot laaditaan ns. nollavaihtoehtona, esitysvaihtoehtona 1 ja esitysvaihtoehtona 2. Tässä toivomusponnessa vaikutuksia arvioidaan seuraavilla ulottuvuuksilla: peruspalvelujen tasapuolinen saatavuus ja laatu, fyysinen elinympäristö, sosiaalinen elinympäristö ja elintavat.

Toivomusponnen nollavaihtoehto kuvaa nykyisiä perusopetuksen terveydenhoitajien mitoituksia ja toimintatapaa, jossa kouluterveydenhuollon terveydenhoitajapalvelujen saatavuus on tasapuolisesta kaikille helsinkiläisille perusasteen oppilaille ja noudattaa sosiaali- ja terveys-

ministeriön suosituksia. Valtakunnallisten kouluterveydenhuollon laatumittauksien mukaan Helsingin kouluterveydenhuollon toiminta on laadukasta. Nollavaihtoehdossa koululaisten fyysiseen elinympäristöä arvioitaessa terveydenhoitaja ja lääkäri ovat läsnä sovittuina päivinä. Oppilaiden sosiaalista elinympäristöä arvioitaessa voi olla tilanteita, että yksittäisillä oppilailla olisi tarvetta tavata terveydenhoitaja ilman ajanvarausta juuri kyseisenä päivänä. Lääkärin vastaanotot toimivat ajanvarauksella ja ovat ennaltasovittuja. Terveydenhoitajan läsnäoloajat koululla eivät suoranaisesti vaikuta oppilaan elintapoihin. Elintapaan liittyvät terveydenhoidolliset tarpeet ovat harvoin akuutteja. Tapaamistarpeet kohdistuvat pääasiassa äkillisiin somaattisiin sairauksiin tai aktivoituneisiin psykososiaalisiin vaikeuksiin. Koululaisen sairauksien hoitovastuu kuuluu heidän huoltajilleen.

Esitysvaihtoehto 1:ssa terveydenhoitaja olisi läsnä ainakin puolipäivää jokaisella koululla jokaisena koulupäivänä ja koululääkärimäärää lisättäisiin. Mikäli kouluterveydenhoitajan puolipäiväisyys toteutettaisiin lisättyinä kouluterveydenhoitajaresursseina, ei terveydenhoitajapalvelujen saatavuus olisi tasapuolista kaikille helsinkiläisille perusasteen oppilaille. Toiset saisivat suhteessa enemmän palveluita kuin toiset. Mitattu laatu ei välttämättä paranisi. Sen sijaan oppilaat kokisivat järjestelyn fyysisesti ja myös sosiaalisen elinympäristön näkökulmasta turvallisena. Mikäli puolipäiväinen vastaanottotyö toteutettaisiin nykyresursseilla, joutuisi terveydenhoitaja siirtymään puolen päivän aikaan toiselle koululle. Tämä toimintamalli ei tuota oppilaille yhtään lisää aikaa eikä ole myöskään kustannustehokasta. Tässäkään vaihtoehdossa terveydenhoitajan koululla läsnäoloajat eivät suoranaisesti vaikuta oppilaan elintapoihin ja terveyden edistämiseen. Koska lääkäreiden vastaanotot toimivat kouluilla ajanvarauksella, niin yhteydenotto lääkäriin ei ole sillä tavalla spontaania kuin terveydenhoitajaan.

Esitysvaihtoehto 2:ssa parannetaan oppilaan yhteydenottomuotoja terveydenhoitajaan, vaikka terveydenhoitaja ei olisi joka päivä koululla läsnä. Tässä vaihtoehdossa kouluterveydenhuollon terveydenhoitajapalvelujen saatavuus on tasapuolisesta kaikille helsinkiläisille perusasteen oppilaille. Tässä vaihtoehdossa koululaisten fyysiseen elinympäristöä arvioitaessa terveydenhoitaja on läsnä sovittuina päivinä, mutta terveydenhoitaja saavutettavuutta parannetaan. Tämä toisi lisää turvallisuuden tunnetta oppilaan fyysiseen ja sosiaaliseen elinympäristöön kouluaikana, kun oppilas tietää tarkasti miten saada yhteys. Tässä mallissa kehitetään myös kouluoppilashuollon työnjakoja. Vaihtoehto 2:n toteuttaminen parantaa terveydenhoitajien ja myös koko oppilashuollon henkilöstön saavutettavuutta kouluilla kuitenkaan heikentämättä oppi-

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

laiden saaman palvelun yhdenvertaisuutta ja lisäämättä merkittävästi taloudellisia kustannuksia.

Lisätiedot:
Kupiainen Marketta, hallintoylihoitaja, puhelin 310 42348

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-440/428
Stn dnr
Saap./Anl. 02 -06- 2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU OUTI ALANKO-KAHILUODON YM. KOULUPUDOKKUUDEN VÄHENTÄMISTÄ KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-295

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ym. talousarvioaloitteesta, joka koskee koulupudokkuuden vähentämistä.

Talousarvioaloitteessa todetaan, että opetustoimen sisällä parhaaksi koettu tapa ennaltaehkäistä koulupudokkaiden määrän kasvamista on oppilaiden riittävistä tukitoimista huolehtiminen. Tukitoimien parempi toteuttaminen edellyttäisi koulupsykologien ja kuraattorien määrän kasvattamista niin peruskoulun, ammatillisen opetuksen kuin lukio-opetuksenkin puolella.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että koulupudokkuuden vähentämiseksi Helsingin vuoden 2010 talousarvioon varataan 312 000 euroa, jotka voidaan opetustoimen harkinnan mukaan käyttää esimerkiksi neljän uuden psykologin viran ja kahden uuden kuraattorin viran perustamiseen perus- ja toiselle asteelle.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Perusopetuslain 31 a §:n mukaan oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä tarvittava oppilashuolto. Oppilashuoltoon sisältyvät opetuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, jotka ovat kansanterveyslaissa tarkoitettu kouluterveydenhuolto sekä lastensuojelulaissa tarkoitettu kasvatuksen tukeminen.

Lastensuojelulain 9 §:n mukaan kunnan tulee järjestää koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluita, jotka antavat kunnan perusopetuslaissa tarkoitetun esi-, perus- ja lisäopetuksen sekä valmistavan opetuksen oppilaille riittävän tuen ja ohjauksen koulunkäyntiin ja oppilaiden kehi-

tykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Palveluilla tulee edistää myös koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämistä. Kunnan on huolehdittava siitä, että ehkäisevä lastensuojelu sekä lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu järjestetään sisällöltään sellaiseksi kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää (lastensuojelulain 11 §). Palveluja järjestettäessä ja kehitettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota lasten ja nuorten tarpeisiin ja toivomuksiin (lastensuojelulain 8 §).

Sosiaali- ja terveysministeriön kouluterveydenhuollon laatusuosituksessa annetaan terveyskeskustason henkilöstömitoitussuositukset kouluterveydenhoitajalle ja -lääkärille. Laatusuosituksen mukaan kokopäivätoimista kouluterveydenhoitajaa kohti tulisi olla enintään 600 ja koululääkäriä kohti enintään 2100 oppilasta. Koulukuraattoreille ja koulupsykologeille ei ole vastaavia valtakunnallisia henkilöstömitoitussuosituksia. Näiden ammattihenkilöiden mitoitukseksi on suositeltu enintään 800 oppilasta kokopäivätoimista koulupsykologia tai -kuraattoria kohti. (Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa 2 – perusraportti kyselystä 1.-6. vuosiluokkien kouluille. Opetushallitus. Stakes. 2008)

Oppilashuoltoon kuuluvista koulukuraattori- ja psykologipalveluista vastaa Helsingissä opetustoimi ja kouluterveydenhuoltopalveluista terveyskeskus. Kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa on nykyisin 89 psykologin tai kuraattorin tointa eli yksi toimi noin 380 oppilasta kohti. Toimien määrää ei ole vähennetty vuoden 2010 talousarvioesityksessä ja vuosien 2010–2012 taloussuunnitelmaehdotuksessa, vaikka oppilasmäärän ennakoidaan vähenevän suunnittelukaudella noin 2 000 oppilaalla eli yli kuudella prosentilla verrattuna vuoteen 2009.

Lukuvuonna 2009–2010 kaikissa kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa oli koulukuraattoripalvelut. Vuosiluokilla 1–6, opetustoimen esiopetuksessa sekä erityiskouluissa oli psykologipalvelut. Psykologipalveluja suunnattiin mahdollisuuksien mukaan myös vuosiluokille 7–9.

Ruotsinkielisissä kouluissa oli viisi koulukuraattoria ja viisi koulupsykologia. He toimivat sekä peruskouluissa että lukioissa, joissa oli 20.9.2008 oppilaita yhteensä 4395. Oppilasmäärän arvioidaan pysyvän lähes samana vuoteen 2012. Psykologit toimivat etupäässä ala-asteilla ja koulukuraattorit yläasteilla ja lukioissa.

Vuoden 2008 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan koulupsykologin vastaanotolle pääsyä piti vaikeana 37 % yläluokkien pojista ja 40 % tytöistä. Koulukuraattorin vastaanotolle pääsyä piti vaikeana 28 % yläluokkalaisista ja kouluterveydenhoitajan vastaanotolle pääsyä 17 %. Vaikeuksia opiskelussa oli 35 %:lla tytöistä ja 38 %:lla pojista. Joka kymmenes 8. ja 9. luokan oppilas koki, ettei saanut apua koulunkäynnin vaikeuksiin kotoa eikä koulusta.

Oppilashuollon palvelujen tarvetta Helsingissä lisää sekä erityisopetusta saavien että monikulttuuristen oppilaiden määrän lisääntyminen. Vuonna 2025 oppilaista arvioidaan olevan jo joka neljännen maahanmuuttajataustaisen. Oppilashuollon tarvetta kouluissa lisää myös lastensuojelun toimenpiteitä vaativat tilanteet, joissa moniongelmaiset perheet eivät saa tarvitsemaansa apua esimerkiksi mielenterveys- ja päihdeongelmiinsa. Myös psykiatriseen arvioon, hoitoon ja kuntoutukseen pitkään pääsyä odottavien lasten ja nuorten tilanteiden kriisiytyminen aiheuttaa lisävaatimuksia koulukuraattori- ja psykologipalveluille.

Varhaisen tuen ja ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta on aiheellista varata riittävästi oppilashuollon voimavaroja asiakastyön ja korjaavaan työn ohella kouluyhteisön toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittämiseen.

Apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haatainen on kirjeessään 11.11.2008 kehottanut opetusvirastoa käynnistämään oppilashuoltoa koskevan tutkimuksen, jossa selvitetään vuosiluokkien 1–6 ja vuosiluokkien 7–9 oppilashuollon tarpeita ja riittävyyttä. Lähtökohtana on varhainen puuttuminen ja ennalta ehkäisevä toiminta. Tutkimushankkeessa ovat mukana opetustoimen lisäksi Helsingin tietokeskus sekä sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimi. Tutkimus toteutetaan osana Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2009–2012.

Lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa opiskelijahuolto määritellään hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisääväksi toiminnaksi.

Lukiolaissa todetaan, että koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että lukiolain 29 §:n 2 momentissa tarkoitetulle opiskelijalle annetaan tieto hänen käytettävissään olevista terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluista ja hänet ohjataan hakeutumaan näihin palveluihin.

Ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaisesti (Määräys 5/011/ 2008) ammatillisen koulutuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelmaa laadittaessa ottaa huomioon kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa kansanterveyslain ja lastensuojelulain velvoitteet opiskelijahuollon palveluiden järjestämisessä. Samalla tulee sopia syrjäytymistä ehkäisevästä toiminnasta sekä opiskelijaterveydenhuollon ja psykososiaalisen tuen asiantuntijapalveluiden järjestämisestä. Palveluiden kehittämisessä tulee hyödyntää opiskelijoiden palautetta.

Helsingin kaupungin ylläpitämissä ammatillisissa oppilaitoksissa työskentelee 10 kuraattoria (623 opiskelijaa /kuraattori) ja neljä psykologia (1 557opiskelijaa /psykologi). Suomenkielisissä lukioissa toimii kuusi psykologia (1 234 opiskelijaa/psykologi).

Opetustoimen vuoden 2010 talousarviossa on esitetty, että perusopetuksen ja nuoriso- ja aikuiskoulutuksen kuraattori- ja psykologipalveluihin varattu määräraha pysyy vuoden 2009 tasolla.

Kuraattori- ja psykologitoimintaa kehitetään osana oppilas- ja opiskelijahuollon kokonaisuutta. Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2009–2012 on esitetty useita peruskouluikäisten hyvinvointia edistäviä hankkeita, joissa vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Pyrkimyksenä on matalan kynnyksen avun ja varhaisen tuen toteutuminen lasten ja nuorten toimintaympäristössä. Toisen asteen koulutuksessa opiskelijahuollon palvelukokonaisuutta kehitetään sosiaali-, terveys- ja opetusviraston sekä henkilöstöasiainkeskuksen yhteistyönä toteuttamassa Tsemppari-hankkessa. Hankkeessa kehitetään toimintamalleja syrjäytymisen ja keskeyttämisten ehkäisemiseksi. Kehitettyjä toimintamalleja on tarkoitus hyödyntää kaikissa ammatillisissa oppilaitoksissa. Lisäksi hankkeessa koulutetaan ryhmänohjaajia. Nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjan psykologit ja kuraattorit ovat kehittämässä nuorille tarkoitettua verkkosivustoa "Toisen asteen yhteys", jonne nuoret voivat myös lähettää kysymyksiä.

Kuraattori- ja psykologipalveluilla sekä moniammatillisella oppilas- ja opiskelijahuollolla on merkittävä vaikutus kouluyhteisöjen sekä

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

oppilaiden turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja edistämisessä.

Lisätiedot:
Hallantie Merja, oppilashuollon päällikkö, puhelin 310 86214
Grönholm Niclas, opetuspäällikkö, puhelin 310 86219
Kukkonen Arja, ohjauspalveluiden päällikkö, puhelin 310 86659

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

14.5.2009

Kj Haake/TSX

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-450/666
Stn dnr
Saap./Anl. 19 -05- 2009

HKL
19.05.2009
Dnro 2009-313/666

LAUSUNTO SEUTULIPUN HINNAN ALENTAMISTA KOSKEVASTA VALTUUSTOALOITTEESTA (KARHU)

HKL 2009-313, Khs 2009 - 450/666 25.2.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa seutulipun hinnan alentamista koskevasta valtuustoaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Valtuutettu Jessica Karhu ja 12 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan seuraavaa:

Joukkoliikenteen markkinaosuus on Helsingin seudulla laskenut 30 vuodessa 2/3:sta 1/3:an. YTV:n omien laskelmien mukaan julkisen liikenteen käytön väheneminen aiheuttaa ruuhkien pahenemista, lisää liikennekuolemia, hiukkaspäästöjä, melusaastetta, teiden kulumista ja tarvetta lisäkaistoihin.

Jokaisen seutubussissa tehdyn joukkoliikennematkan yhteiskuntataloudellinen arvo on noin 8,5 euroa tunnissa per matkustaja. Jokainen ruuhkassa istuttu minuutti maksaa siis 14 senttiä yhteiskunnalle jokaiselta matkustajalta.

HKL:n ja yhteistyökumppaneiden rahoittaman tutkimuksen mukaan yhteiskuntataloudellisin joukkoliikenteen matkalipun hinta olisi puolet nykyisestä. Hinnan puolittaminen lisäisi matkustajia ja siirtäisi matkustamista henkilöautosta joukkoliikenteeseen. YTV:n päätös korottaa kuljettajalta ostettavan seutulipun hinta neljään euroon on siis ehdottomasti harppaus väärään suuntaan. Seutulipun hinnan laskeminen 3,5 euroon lisäisi Helsingin kuntaosuutta vajaalla 1,8 miljoonalla eurolla (1 770 000 euroa) YTV:ltä viime syksynä saatujen laskelmien mukaan. Ja tämä laskelma sisältäisi myös arvolipun hinnanalennuksen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämmekin, että valmistettaessa vuoden 2010 talousarviota seutulipun hinnan alentamiseen varataan Helsingin kuntaosuuden lisäämiseen 1 800 000 euroa.

LAUSUNTO

Joukkoliikenteen tariffipolitiikkaa on käsitelty mm. HKL-liikelaitoksen selvityksissä HKL D: 2/2008 (Joukkoliikenteen tariffipolitiikan vaihtoehtoja Helsingissä) ja HKL B: 2/2008 (Tariffipolitiikan vaikutukset liikkujaryhmiin Helsingissä). Selvityksiin pohjautuen Helsingissä on alettu noudattaa tariffipolitiikkaa, jossa matkakortilla tehtävien matkojen, eli ns. arvo- ja kausilippumatkojen, hintaa alennetaan suhteessa kertalippujen hintoihin. YTV on myös alkanut soveltaa samaa tariffipolitiikkaa Espoon sisäisessä liikenteessä.

Seutulippujen osalta ei vastaavia tariffipoliittisia linjauksia ole toistaiseksi kuitenkaan tehty. Kun kertalippu Helsingin ja Espoon sisäisessä liikenteessä maksaa 52 % enemmän kuin vastaava matkakortilla maksettu arvolippu, on seutulippujen osalta kertalippu 19 % arvolippua kalliimpi.

Selvityksessä HKL B: 2/2008 (Tariffipolitiikan vaikutukset liikkujaryhmiin Helsingissä) tarkasteltiin eri lippulajien hintajoustoihin perustuen myös vaihtoehtoa, jossa seudullisten arvo- ja kausilippujen hintaa alennettaisiin ja vastaavasti kertalippujen hintaa korotettaisiin niin, että kokonaislipputulokertymä säilyy samana. Tämä vaihtoehto lisäsi seudullisten joukkoliikennematkojen määrää 1,7 miljoonalla matkalla tuoden onnettomuus- ja ympäristökustannuksissa säästöä noin 1,5 milj. euroa vuodessa. Vaikka tarkasteluun luonnollisesti sisältyy epävarmuutta, osoittaa tulos selvästi, että seutulippujen osalta tulisi noudattaa vastaavaa tariffipolitiikkaa kuin mitä Helsingin ja Espoon sisäisten lippujen osalta on jo alettu toteuttaa. Lisäämättä joukkoliikenteen rahoitusta voidaan tällaisella tariffipolitiikalla lisätä joukkoliikenteen houkuttelevuutta kokonaisuutena ja joukkoliikenteen matkustajamääriä.

Nykyiseen hinnoitteluun, jossa kerta- ja arvolippujen hintasuhteet ovat erilaiset sisäisessä ja seudullisessa liikenteessä, liittyy matkustajien näkökulmasta vaikeasti selitettäviä ominaisuuksia. Nykyisin esimerkiksi Helsingin ja Espoon sisäisten arvolippujen yhteenlaskettu hinta on 3,3 euroa, kun taas yhteisen seutuarvolipun hinta on 3,36 euroa. Tästä epäjohdonmukaisuudesta päästäisiin, mikäli seutulipuissa noudatettaisiin samaa tariffipolitiikkaa kuin Helsingin ja Espoon sisäisissä lipuissa.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin
+358 9 310 1071

Faksi
+358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Selvityksessä HKL B: 2/2008 (Tariffipolitiikan vaikutukset liikkujaryhmiin Helsingissä) tarkasteltiin myös vaikutusta, mikäli seutulippujen hintaa alennettaisiin suhteessa sisäisten lippujen hintoihin. Tarkastelussa seutulipun ja sisäisen lipun hintasuhdetta laskettiin 1,9:stä 1,5:een.

Järjestely luonnollisesti lisää seutumatkoja ja vähentää sisäisiä matkoja joukkoliikenteessä. Kokonaisuutena matkamäärä pääkaupunkiseudulla vähenee vuositasolla 800 000 matkalla. Toisaalta seutumatkat ovat pitempiä kuin sisäiset matkat, jolloin henkilöautojen ajosuoritteet vähenivät niin, että onnettomuus- ja ympäristökustannuksissa saavutettiin säästöä noin 1,5 milj. euroa vuodessa. Laskelmissa ei ole otettu huomioon, että pitkällä aikajänteellä pitkien matkojen suosiminen lyhyiden matkojen kustannuksella hajaannuttaa maankäyttöä ja aiheuttaa ei-toivottuja vaikutuksia yhdyskuntarakenteessa.

HKL-liikelaitoksen johtokunta toteaa, että joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen on yhteiskuntataloudellisesti kannattavaa. HKL:n selvityksessä D: 1/2008 (Selvitys maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksista Helsingissä) todettiin, että lippujen hintoja olisi yhteiskuntataloudellisesta näkökulmasta tarkoituksenmukaista laskea noin 50 %. Hintoja tulee kuitenkin alentaa niin sisäisessä kuin seudullisessa liikenteessä. Nykyisellä hinnoittelulla seutuliikenteessä matkustettu kilometri on matkustajalle noin 20 % sisäisessä liikenteessä matkustettua kilometriä edullisempi.

Seutuliikenteen eri lippulajien (kertalippu, arvolippu, kausilippu) osalta HKL-liikelaitoksen johtokunta katsoo, että hinnoittelussa tulisi noudattaa samaa politiikkaa kuin Helsingin ja Espoon sisäisissä lipuissa on tehty. Käytännössä tämä tarkoittaa arvo- ja kausilippujen hintojen alentamista ja kertalipun hinnan korottamista vastaavasti. Siirtämällä kertalippumatkustusta matkakortilla maksettaviin matkoihin vähennetään bussinkuljettajien tarvetta myydä lippuja ja siten tehdään bussiliikenteestä nopeampaa ja luotettavampaa.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin +358 9 310 1071
Faksi +358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

HKL-liikelaitoksen johtokunta kannattaa joukkoliikenteen lippujen hintojen alentamista. Helsingin sisäisen liikenteen osalta hintojen alennus toteutuu Helsingin joukkoliikennerahoitusta lisäämällä. Seutulippujen osalta hintojen alentaminen edellyttää joukkoliikenteen rahoituksen lisäämistä myös Espoolla ja Vantaalla. Mikäli seutuarvo- ja kausilippujen hintasuhteet muutettaisiin 1,6-kertaisiksi Helsingin sisäisiin lippuihin nähden tarvittava lisärahoitus ilman joustotarkasteluja olisi 16,0 milj. euroa, josta Helsingin osuus nykyisen kuntarahoitusmallin mukaan olisi noin 5,7 milj. euroa.

Lisätiedot:
Riikonen Jarmo, johtava tariffisuunnittelija, puhelin 310 78456

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

28.5.2009

Kiloarke
tst

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-451/666
Stn dnr
Saap./Anl. 01-06-2009

HKL
29.05.2009
Dnro 2009-314/666

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA (KOUSA) YTV:N VYÖHYKELISÄN PALAUTTAMISEKSI

HKL 2009-314, Khs 2009 - 451/666, 23.3.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa YTV:n vyöhykelisälipun palauttamista koskevasta talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Kaupunginvaltuutettu Tuuli Kousa ja 28 muuta valtuutettua esittävät talousarvioaloitteessaan seuraavaa:

Joukkoliikenteen uskollisia käyttäjiä rangaistaan, jos he porhaltavat bussilla kuntarajan yli, yhdenkin pysäkinvalin naapurikaupungin puolelle. Vaikka matkustajalla olisi kotikaupungissa matkakortille ladattu kausilippu, naapurikaupungin kertalippu ei riitä kattamaan rajanylitystä. Lippujen ketjuttaminen on kiellettyä; rajan ylittäminen vaatii päällekkäisen seutulipun.

Myös kahteen vyöhykkeeseen kuuluvat pysäkit ovat historiaa YTV-alueella, vaikka näin ratkaistaisiin helposti ääritapaukset, joissa parinsadan metrin matka esimerkiksi Lehtisaaren sillan yli Espoon puolelle maksaa rehelliselle matkustajalle seutulipun, arvolla maksettuna 3,36 euroa ja käteisellä maksettuna 4 euroa. YTV:n ei tule pakottaa vähävaraisia matkustajia poistumaan bussista kaupunginrajan tuntumassa.

Matkakorteissa oli aiemmin vaihtoehtona niin sanottu vyöhykelisä, joka maksettiin rajan ylittämisestä. Vaihtoehto poistui kuitenkin käytöstä alkuvuodesta 2005. Matkakortti- ja hinnoittelujärjestelmän odotetaan uudistuvan vuonna 2014, mutta nykytilanne on kestämätön.

Me allekirjoittaneet vaadimme, että kertaseutulippua edullisempi vyöhykelisä palautetaan matkakorttijärjestelmään ja että kahteen vyöhykkeeseen kuuluvia pysäkkejä määritetään kaupunkien raja-alueille.

Lausunto

Vyöhykelisälippu aikoinaan toteutettiin uuteen sähköiseen lippujärjestelmään juuri sen vuoksi, että pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen vakioasiakkaat saisivat oikeutetusti etua hankkimastaan sisäisestä kausilipusta. Joukkoliikenteen pysäkin sijoittumisella lähelle kotia ja asiointi- tai työpaikkaa on tutkimuksissa todettu selvä yhteys palvelun suosioon. Tämän vuoksi pysäkit on pyritty sijoittamaan yhdyskuntarakenteeseen nähden luonteville paikoille. Aiemmin pääkaupunkiseudun lippujärjestelmässä käytössä ollut kahden vyöhykkeen rajapysäkkimenettely poisti palvelun hintaongelmia eräillä kuntaraja-alueilla sijaitsevilla pysäkeillä.

Nykyistä taksa- ja lippujärjestelmää on kehitetty historiansa aikana monella tavalla. Viimeisimpänä merkittävänä muutoksena tulee olemaan uuden standardoidun korttityypin käyttöönotto, mikä mahdollistaa varsinaisen vuoden 2014 käyttöön otettavan järjestelmän kilpailuttamisen.

Vuoden 2005 alussa, osana laajempaa säästö-ohjelmaa, YTV luopui heikentyneen taloutensa takia sekä vyöhykelisälipusta että kahteen maksualueeseen kuuluneista pysäkeistä. Vyöhykelisälipun toteutuksessa oli myös sekaannusta aiheuttaneita ja selvittelyjä vaatineita ongelmia. Niitä tuli sen vuoksi, että menettely lipun lataamiseksi kortille omalta vyöhykkeeltä vaunuun noustaessa poikkesi menettelystä ulkopuolisella vyöhykkeellä noustaessa.

HKL:n johtokunta katsoo, että vyöhykelisälippu täydentäisi tarkoituksenmukaisesti pääkaupunkiseudun lippujärjestelmää ja olisi myös matkustajanäkökulmasta oikeudenmukainen. Käynnissä olevassa Lippu- ja informaatiojärjestelmä 2014 – hankkeessa vyöhykelisälippua vastaava tuote sisältyy alustavasti toteutettavaksi esitettäviin ominaisuuksiin.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin
+358 9 310 1071

Faksi
+358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

HKL:n johtokunta katsoo, että tulisi myös selvittää mahdollisuus ottaa vyöhykelisälippu käyttöön nykyisessä matkakorttijärjestelmässä esim. vuonna 2010 tai 2011. Pääosin kyse on kuitenkin lipputulojen siirtymästä seutulipputuloista sisäisiin lipputuloihin. Vyöhykelisälipun sopiva hintataso olisi kunnan sisäisen arvolipun hinta. Siis Helsingin sisäisen kausilipun omistava saisi vyöhykelisälipun pääkaupunkiseudun alueelle jotakuinkin Espoon/Vantaan/Helsingin sisäisen arvolipun hinnalla. Lippujärjestelmän keinoin tulee tukea hallinnollisten kuntarajojen madaltamista pääkaupunkiseudulla. Vyöhykelisälippu on tähän hyvä keino.

Lisätiedot:
Riikonen Jarmo, johtava tariffisuunnittelija, puhelin 310 78456

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

SJ/RV/mlau

14.5.2009

Kaupunginhallitus

Khs dnro 2009-422/641
Stn dnr
Saap./Anl. 28 -05- 2009

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KÄVELY-KESKUSTAN LAAJENTAMISTA

Kslk 2009-385, Khs 2009-422/641 23.3.2009
Karttaruutu G3/T2, hankenro 0884

Aloite

Kaupunginvaltuutettu Elina Moisio ja 14 muuta valtuutettua ovat tehneet seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Huonompi taloudellinen tilanne on hetki, jolloin julkisen vallan kannattaa investoida. Investointien on syytä olla sellaisia, että ne lisäävät kaupunkilaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Autoilu on viime vuosina kasvanut kantakaupungissa merkittävästi. Tämä on omiaan lisäämään ilmansaasteita, vaarallisia tilanteita, väärin pysäköityjä autoja ja ruuhkia. Nyt on tartuttava autoilun vähentämisen haasteeseen keskustassa.

Kävelykeskusta on aito investointi, joka toteuttaa näitä tavoitteita. Kattava kävelykeskusta on sellainen, joka on ollut Helsingin yliopiston yliopilaskunnan tavoitteissa. Siinä kävelykaduiksi muutetaan koko Yliopistonkatu, Kirkkokadun ja Aleksanterinkadun välinen osa Fabianinkatua, Kaisaniemenkadun eteläpuoleinen osa Vuorikatua sekä Kaisaniemenkadun ja Aleksanterinkadun välinen osa Mikonkatua.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kävelykeskustasuunnitelma toteutetaan heti."

Hallintokeskus on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakunnalta lausuntoa aloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Postiosoite PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu(a)hel.fi
Käyntiosoite Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv
Puhelin +358 9 310 1673
Faksi +358 9 310 37409
Tilinumero 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6 Alv. nro FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Lausunnon tiivistelmä

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto selvittää parhaillaan mahdollisuuksia jalankulku- ja pyöräliikenteen olosuhteiden parantamiseksi Yliopistonkadulla ja sen lähiympäristössä. Tavoitteena on merkitä ainakin osa Yliopistonkatua kävelykaduksi.

Lausunto Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto selvittää parhaillaan mahdollisuuksia jalankulku- pyöräliikenteen olosuhteiden parantamiseksi Yliopistonkadulla ja sen lähiympäristössä kaupunginvaltuuston 26.11.2008 lautakunnalle palauttaman lähes samansisältöisestä aloitteesta annetun lausunnon perusteella.

Alustavien tarkastelujen perusteella on käynyt ilmeiseksi, ettei Yliopistonkatua saada täysin autottomaksi alueella sijaitsevien toimintojen vuoksi. Esimerkiksi välttämättömälle huoltoliikenteelle ja Vuorikadun asukkaille on järjestettävä ajoyhteydet. Tavoitteena on kuitenkin merkitä kävelykatu ainakin Yliopistonkadun yhden korttelin osuudelle ja katkaista katu läpiajon estämiseksi ajoestein. Liikennesuunnitelma on tarkoitus tuoda kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltäväksi kesään mennessä.

Mikonkadun osuus Aleksanterinkadun ja Yliopistonkadun välillä on tällä hetkellä merkitty kävelykaduksi tilapäisesti, kunnes saadaan kokemuksia sen toimivuudesta raitioliikenteen reittinä. Osuus Yliopistonkadulta Kaisaniemenkadulle on keskiosaltaan pääasiassa raitiovaunujen pysäkkiosuutta ja katuosuuden reunoilla on leveät jalkakäytävät sekä länsireunalla pyörätie. Fabianinkadun rooli katuverkossa tulee kasvamaan, kun torikortteleiden saneeraukseen liittyvät liikennejärjestelyt toteutuvat. Siitä syystä sen katkaisu ei ole mahdollista. Vuorikadun osuus on vähäliikenteinen umpikatu, jolla on muun muassa asukkaiden pysäköintipaikkoja. Kävelykaduksi merkitseminen edellyttäisi pysäköintipaikkojen poistamista.

Merkitsemällä Vuorikatu pihakaduksi, pysäköintipaikat voidaan erikseen osoittaa.

Merkittiin, että keskustelun kuluessa jäsen Soinivaara ehdotti ja esittelijä otti oman esityksensä viimeiseksi lauseeksi seuraavan lauseen:

"Merkitsemällä Vuorikatu pihakaduksi, pysäköintipaikat voidaan erikseen osoittaa."

Lisätiedot:
Jaakonaho Seppo, diplomi-insinööri, puhelin 310 37122

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA

Risto Rautava
puheenjohtaja

Riitta Venesmaa
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Khn asiakirjat 2009-422/641, 23.3.2009

16.6.2009

09 -308/340

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-423/341
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-~~432~~/341
423

LAUSUNTO VALTUUTETTU ELINA MOISION YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KATAJANOKAN PÄIVÄKOTI MASTON TILANTEEN PARANTAMISTA

Sosv 2009-308

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvio-aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Kantakaupungin alueella päivähoidon kysyntä kasvoi vuosina 2008 – 2009. Sen johdosta on ollut tarpeen lisätä myös Katajanokan päivähoitopalveluja. Mastossa toimi vuoden 2008 loppuun asti päivähoitoryhmä, jossa oli 16 lasta sekä alle kouluikäisille tarkoitettu Ulappakerho, joka toimi viitenä aamupäivänä ja kahtena iltapäivänä viikossa. Ulappakerho muutti vuoden 2009 alusta Katajanokan nuorisotalon tiloihin osoitteeseen Merikasarminkatu 3, jolloin vapautunut tila otettiin päiväkodin käyttöön. Vuoden 2009 alussa otettiin lisätilaa osoitteesta Kruunuvuorenkatu 13 – 15, joka liitettiin päiväkoti Mastoon. Tilapaikkoja on päiväkoti Mastossa tällä hetkellä 27 ja lapsia 34. Kun alueelle saadaan lisää tilaa, Maston lasten määrä tullaan tarkistamaan tilapaikkamitoituksen mukaiseksi.

Katajanokan päivähoitopaikkojen tarpeeseen on suunnitelmissa jatkaa yllä kuvattua toimintaa ja lisäksi käynnistää syksyllä 2009 21 tilapaikkaa esiopetusikäisten toimintaan nuorisotalolta vapautuvissa tiloissa, osoitteessa Merikasarmikatu 3. Lisäykseen on varauduttu sosiaalilautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodelle 2010. Alueen palvelujen järjestämisen kannalta on tarpeellista, että alueen eri toimijat tekevät yhteistyötä. Alueella on jo käynnistetty neuvottelut tilojen yhteiskäytöstä.

Lisätiedot:
Könkkölä Sirkka, suunnittelija, puhelin 310 42545

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

16.6.2009

09-307/612

Käyttäjä/TSX

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-441/349
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-441/349

LAUSUNTO VALTUUTETTU TUOMAS RANTASEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE RIITTÄVÄN MÄÄRÄRAHAN VARAAMISTA LEIKKIPUISTO TUHKIMOLLE JA SEN UUDISRAKENNUKSELLE

Sosv 2009-307

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Roihuvuoressa osoitteessa Tuhkimontie 10 sijaitseva leikkipuisto Tuhkimon rakennus on ollut suljettuna tilojen huonon kunnon takia 16.10.2008 lähtien. Sulkemisen syynä on sisäilman laatu ja rakenteiden kosteus. Mittauksissa löytyi kohonneita mikrobiarvoja sisätiloissa sekä poikkeavaa kosteutta rakenteissa.

Nykyisen leikkipuiston toiminta siirtyi Roihuvuoren nuorisotalon tiloihin 20.10.2008 osoitteeseen Prinssintie 1. Leikkipuiston sisätilat ovat samassa talossa Roihuvuoren nuorisotalon kanssa. Nuorisotalo ei sijaitse nykyisellä leikkipuistoalueella vaan noin kilometrin päässä Roihuvuorentien toisella puolella.

Kaikki uudet leikkipuistot suunnitellaan tukemaan leikkipuistojen toiminta-ajatusta. Leikkipuistojen toiminta-ajatuksen mukaan leikkipuistot ovat oman alueensa lapsiperheiden yhteinen toiminta-areena. Ne heijastavat herkästi oman alueensa lapsiperheiden elinoloja.

Leikkipuistojen suunnittelussa huomioidaan myös leikkipuistojen muut käyttäjät ja asukasryhmät.

Leikkipuisto Tuhkimon uudisrakennus oli talonrakennusohjelmassa vuosille 2009–2013 ajoitettu valmistuvan vuonna 2010. Uudessa kiinteistöviraston tilakeskuksen koordinoimassa talonrakennushankkeiden

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

rakentamisohjelmaehdotuksessa vuosille 2010–2014 leikkipuisto Tuhkimon uudisrakennushanke on ajoitettu alkavan vuonna 2014 ja valmistuvan vuonna 2015. Osaltaan rakentamisen myöhentämiseen ovat vaikuttaneet leikkipuistorakentamisen kohonneet kustannukset ja sitä kautta kasvavat vuokrakustannukset. Parhaillaan ollaan tekemässä leikkipuistojen tilasuunnitteluohjetta, jonka tarkoituksena on helpottaa leikkipuistojen kustannustehokasta suunnittelua. Tähän ohjeeseen sisältyy myös leikkipuistorakennusten rakentamis- ja vuokrakustannukset.

Leikkipuistojen uudisrakennukset toteutetaan tämän päivän laatutasoa noudattaen siten, että rakennus sulautuu ympäristöönsä niin toiminnallisesti kuin arkkitehtuurisestikin. Tilojen suunnittelussa pyritään viihtyisään, ajanmukaiseen ja turvalliseen ympäristöön sekä asiakkaiden että henkilökunnan kannalta. Leikkipuisto Tuhkimon rakentamisessa voitaneen em. periaatteet huomioiden pyrkiä japanilaistyyliseen suunnitteluun ja näin tukea alueen ominaispiirteitä.

Sosiaalivirasto puoltaa hankkeen varhentamista. Uuden rakennuksen valmistumiseen saakka leikkipuistotoimintaa toteutetaan Roihuvuoren nuorisotalon väistötiloissa.

Lisätiedot:
Vartio Riitta, vs. perhekeskustoiminnan päällikkö, puhelin 310 43851
Kesänen Juha, kehittämiskonsultti, puhelin 310 74119

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

HELSINGIN KAUPUNKI
HENKILÖSTÖKESKUS
Maahanmuutto-osasto
Anu Riila

LAUSUNTO

LIITE 43

20.5.2009

*j/Taske/TX

Kaupunginhallitus

Khs dnro 2009-458/396
Stn dnr
Saap./Anl. 28 -05- 2009

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2009 - 458/369/23.3.2009

LAUSUNTOPYYNTÖ VALTUUTETTU JOHANNA SUMUVUOREN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHOJEN VARAAMISTA MAAHANMUUTTAAJIEN NEUVONTAPISTEEN TOIMINNAN YLLÄPITOON JA KEHITTÄMISEEN VUODEN 2010 TALOUSARVIOSSA

Heke 2009-25

Talous- ja suunnittelukeskus on lähetteellään 23.3.2009 Dnro 2009 – 458/396 pyytänyt henkilöstökeskukselta lausuntoa 28.5.2009 mennessä koskien valtuutettu Johanna Sumuvuoren ym. talousarvioaloitetta, jossa esitetään määrärahan varaamista vuoden 2010 talousarvioon maahanmuuttajien neuvontapisteen toimintaan ja kehittämiseen.

Henkilöstökeskus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Henkilöstökeskus pitää kannatettavana sitä, että vuoden 2010 talousarviossa varataan rahoitus maahanmuuttajien neuvontapisteen toimintaan ja kehittämiseen aiempaa laaja-alaisemmaksi. Henkilöstökeskus perustelee kantaansa seuraavilla näkökohdilla:

Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa 2009 – 2012 tavoitteena on, että maahanmuuttajille turvataan tarpeenmukaiset peruspalvelut, jotka ottavat huomioon maahanmuuttajaryhmien erilaiset lähtökohdat. Peruslähtökohta on yhdenvertaisten mahdollisuuksien tarjoaminen kaikille helsinkiläisille, myös vasta Helsinkiin asettautumassa oleville ulkomaalaisille. Toimenpiteenä strategiaohjelmassa esitetään, että maahan pysyvästi muuttavien ja lyhytaikaisemmin maassa oleskelevien ulkomaalaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden asettautumis-, neuvonta- ja ohjauspalveluita kehitetään. Henkilöstökeskus toteaa, että sosiaaliviraston maahanmuuttajien neuvontapiste Itäkeskuksessa on palvellut kaikkia maahanmuuttajia riippumatta oleskeluoikeuden perusteesta lähes kymmenen vuoden ajan. On perusteltua, että toiminnan laajenemiseen

Postiosoite
PL 4500
00099 Helsingin kaupunki
henkilostokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Ensi linja 1
Helsinki 53
http://www.hel.fi/

Puhelin
+358 9 310 1611

Faksi
+358 9 310 37952

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

ja kehittämiseen varaudutaan ennakoiden asiakkaiden moninaistuminen ja määrien kasvu Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla.

Laki julkisen hallinnon yhteispalveluista tuli voimaan 1.4.2007. Lain tarkoituksena on parantaa julkisen hallinnon asiakaspalvelun saatavuutta ja toiminnan tehokkuutta. Lakia sovelletaan valtiolle, kunnalle ja Kansaneläkelaitokselle kuuluvien avustavien asiakaspalvelutehtävien järjestämiseen ja hoitamiseen viranomaisten yhteistyönä. Maahanmuuttajien neuvontapiste Itäkeskuksessa on toiminut noin vuoden ajan yhteistyössä Maahanmuuttoviraston (Migri) ja maistraatin kanssa. Toiminnan pohjalta on syntynyt visio yhteispalvelusta, jossa on saatavilla nykyistä laajemmin eri viranomaisten tarjoamia palveluita. Palveluiden tavoitettavuutta pyritään parantamaan sijoittamalla toiminto keskustaan. Kuten valtuutettu Sumuvuori ym. aloitteessaan toteaa, yhteispalvelutoiminta on kaupungille taloudellisesti järkevää, mihin näkemykseen henkilöstökeskus yhtyy.

Maahanmuuttajien neuvontapisteen keskustasijoitusta ja toiminnan laajentamista perustelee palvelun parempi tavoitettavuus eri puolilla Helsinkiä sijoittuneille maahanmuuttajille sekä eri viranomaisten yhteistyöstä syntyvä tehokkuushyöty ja asiakaspalvelun parantuminen.

Henkilöstökeskuksen näkemyksen mukaan vuoden 2010 talousarvioon tulisi varata määräraha, joka mahdollistaa neuvontapisteen yhteispalvelutoimintaan tähtäävän toiminnan kehittämisen, kuten nykyistä suuremmat ja joustavammat toimitilat sekä lisähenkilöstön. Lisäksi talousarviossa tulisi ottaa huomioon neuvontapisteen mahdollisesta siirrosta Itä-Helsingin sosiaaliasemalle aiheutuva palveluvaje, joka tulisi korvata riittävin henkilöstöresurssein.

Henkilöstökeskus pitää tärkeänä, että yllä esitetyt ehdotukset ja näkökulmat huomioidaan vuoden 2010 talousarviota valmistettaessa.

Hannu Tulensalo
henkilöstöjohtaja

Annika Forsander
maahanmuuttoasioiden johtaja

16.6.2009

08-248/390

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-458/396
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-458/396

LAUSUNTO VALTUUTETTU JOHANNA SUMUVUOREN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHOJEN VARAAMISTA MAAHANMUUTTAJIEN NEUVONTAPISTEEN TOIMINNAN YLLÄPITOON JA KEHITTÄMISEEN

Sosv 2008-248

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Maahanmuuttajien neuvontapiste on toiminut Itä-Helsingissä vuodesta 2000 ja vuoden 2004 alusta kaupunginvaltuuston päätöksellä vakinaisena sosiaaliviraston alaisuuteen kuuluvana toimintana. Toiminta on vuodesta 2004 lähtien rahoitettu sosiaaliviraston ja henkilöstökeskuksen määrärahoista. Vuoden 2008 lopussa neuvontapiste muuttui yhteispalvelupisteeksi, jossa muina osapuolina ovat maahanmuuttovirasto ja Helsingin maistraatti.

Neuvontapisteen toiminnan kehittämistä, siirtoa Kaisaniemeen, tarvittavaa lisäresursointia ja rahoitusta on suunniteltu yhdessä henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston kanssa. Toimintaa on tällöin suunniteltu laajennettavaksi edelleen myös yhteispalvelupisteenä. Sosiaalivirastolla on valmius siirron toteuttamiseen keskustaan, toiminnan laajentamiseen, sisällön kehittämiseen ja eräiden muiden palvelujen liittämiseen toimintakokonaisuuteen sen jälkeen kun hankkeen kokonaissuunnitelmasta ja rahoituksesta on sovittu ja soveltuvat tilat ovat löytyneet. Lisäksi toiminnan kehittämistä tukee ESR-rahoitteinen Neo-hanke, jonka tavoitteena on kehittää maahanmuuttajille suunnattua neuvonta- ja ohjauspalvelua koko pääkaupunkiseudulla. Hanke on yksi kokonaisuus, jossa Helsinki on päätoteuttaja ja muut kunnat osatoteuttajia. Helsinki koordinoi ja järjestää koulutusta henkilöstölle, joka antaa koko pääkaupunkiseudun maahanmuuttajille suunnattua neuvontaa, ohjausta ja yhteispalvelua.

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

Neuvontapisteen siirto keskustaan (Kaisaniemeen) Itäkeskuksesta ei estä maahanmuuttajien lähipalvelupisteiden järjestämistä lähiöihin sosiaalipalvelupisteiden yhteyteen alueilla, joilla asuu paljon maahanmuuttajia.

Lisätiedot:
Palviainen Leila, sosiaalisen ja taloudellisen tuen pääll., puhelin 310 58283

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

16.6.2009

09-306/340

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-459/349
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-459/349

LAUSUNTO VALTUUTETTU SANNA VESIKANSAN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHAN VARAAMISTA PÄIVÄHOIDON TIEDOTUKSEN JA ASIAKASPALVELUN PARANTAMISEKSI

Sosv 2009-306

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Päivähoidon asiakaspalvelun kehittämisessä on tärkeää, että tiedottamisen kanavat ovat riittävän monipuoliset. Internetistä etukäteen saatava tieto päivähoitopalveluista auttaa perheitä heidän suunnitellessaan lapsen päivähoidon ja varhaiskasvatuksen järjestämistä.

Päivähoidossa on keväällä 2009 alkanut internetsivujen sisällön kehittäminen. Tavoitteena on, että päivähoidon sivut vastaavat paremmin perheiden tarpeeseen saada tietoa päivähoidon eri muodoista sekä toimipisteiden sijainnista. Palvelukartta on yksi esimerkki sivujen kehittymisestä. Sen avulla hakija voi löytää Helsingin kartalta haluamansa päivähoitopalvelut, niiden yhteystiedot sekä yksikkökohtaista lisätietoa.

Päiväkotien uudishankkeiden ja peruskorjausten osalta aikataulut ja tiedot saattavat suunnittelun edetessä muuttua alkuperäisistä suunnitelmista paljonkin. Internetsivut pyritään jatkossa pitämään tältäkin osin paremmin ajan tasalla.

Kaupungin hallituksen myöntämän lähiörahasto-hankkeen rahoituksella vuonna 2009 on tarkoitus kääntää suurimmille kieliryhmille internetsivujen tietoa päivähoidon vaihtoehdoista.

Internetistä saatavan tiedon lisäksi päivähoitopalvelujen luonne edellyttää, että ennen hoitosuhteen alkamista vanhemmilla on mahdollisuus

myös henkilökohtaiseen asiakaspalveluun. Palvelusuunnittelun yhteydessä keskustellaan tarkemmin lapsen yksilöllisestä hoidon tarpeesta sekä mahdollisista alueellisista päivähoidon hankkeista.

Päivähoitopalveluun tutustumisvaiheessa ja päivähoidon jo alettua on tärkeää, että toiminnasta on saatavilla toimipisteitä koskevaa ajankohtaista tietoa. Osana internetsivujen kehittämistä onkin luotu toimintamalli, jolla kunnallisen päivähoidon kaikkien sivujen rakenne ja sisältö päivitetään vähintään kahdesti vuodessa. Päivitystä tehdään myös aina, kun toimipisteet katsovat sen tarpeelliseksi.

Sosiaaliviraston viestintäyksikössä työskentelee yksi määräaikainen verkkotiedottaja, jonka päätehtävänä on päivähoidon verkkosivujen uudistaminen ja pitäminen ajan tasalla. Sivuston laajuus on noin 1 500 verkkosivua. Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeessaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma. Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu tiedotuksen ja asiakaspalvelun määrälliseen lisäämiseen.

Lisätiedot:
Onufriew Nina, kehittämiskonsultti, puhelin 310 42550
Aimonen Maarit, viestintäpäällikkö, puhelin 310 43305

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Ky/Terke/TSK

2.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-442/316
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA MATALAN KYNNYKSEN MIELENTERVEYSPUHELIMESTA

Terke 2009-721

Helsinki järjestää yhdessä viiden pääkaupunkiseudun muun kunnan ja HUS:n kanssa 09- 10023 terveysneuvontapalvelun. Terveydenhuollon ammattilaiset antavat neuvontanumerosta tietoa terveyspalveluista tai sairauksien hoito-ohjeita joka päivä 24 tuntia vuorokaudessa. Lisäksi numerosta välitetään tarvittaessa lääkäri kotikäynnille esimerkiksi mielenterveyden kriisitilanteissa. 09- 10023 terveysneuvontapalvelun ensisijainen rooli on ohjata soittajaa tarpeen mukaisten palvelujen piiriin. Esimerkiksi maahanmuuttajia voidaan ohjata ottamaan yhteyttä lähimmälle terveysasemalle, johon on saatavissa tulkkipalvelu. Numerossa 09- 10023 puhelimeen vastaa viikonpäivästä riippuen vuorokauden aikana 15 – 28 eri työntekijää. 09- 10023 palvelunumeroon tulee vuosittain noin 430 000 puhelua, joista helsinkiläisten osuus on noin puolet. Helsingin terveydenhuollon toimipisteiden asiakkaille tiedotetaan palvelusta julisteilla ja esitteillä. Palvelusta tiedotetaan myös terveyskeskuksen internetsivuilla ja tiedotteissa.

Psykiatrian neuvontapuhelin 310 65721 on ollut käytössä vuoden 2004 alusta ja se palvelee ympäri vuorokauden. Puhelimeen vastaa ammattihenkilö, joka haastattelee soittajaa saadakseen käsityksen asiakkaan ongelmasta ja hoidon kiireellisyydestä sekä tarjoaa keskusteluapua, ohjeita ja jatkohoito-ohjausta. Virka-aikana puhelimeen vastaa päätoiminen työntekijä, mutta virka-ajan ulkopuolella puhelut ohjautuvat psykiatrian päivystyspoliklinikan työntekijälle. Psykiatrian neuvontapuhelimeen tulee virka-aikana 400 - 600 puhelua kuukaudessa. Psykiatrian neuvontapuhelimeen voi soittaa nimettömänä eikä puheluja kirjata terveyskeskuksen tietojärjestelmään. Kuitenkin soittajan ilmeisissä vaaratilanteissa psykiatrian neuvontapuhelimen työntekijä voi ottaa yhteyttä terveysasemalle. Viimeaikainen työttömyyden ja yrittäjien taloudellisten ongelmien lisääntyminen on lisännyt psykiatrian neuvontapuhelimeen saapuneiden puhelujen määrää.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Sosiaaliviraston sosiaalipäivystyksen numero 020696006 antaa tarvittaessa neuvontaa eri elämäntilanteissa ja ohjaa mielenterveyskysymyksissä palvelujen piiriin. Lisäksi maassamme toimii lukuisia järjestöjen ja kirkkojen ylläpitämiä auttavia puhelimia, joista osa on keskittynyt määrättyyn ongelmaan kuten esimerkiksi päihdeongelmat. Esimerkiksi Suomen Mielenterveysseuran ylläpitämä valtakunnallinen kriisipuhelin 010195202 tarjoaa soittajalle luottamuksellisesti mahdollisuuden keskusteluun ja tulla kuulluksi. Suomen Mielenterveysseuran SOS-autoon on vuoden 2008 aikana tullut noin 4600 asiakaspuhelua, joista noin 3600 oli helsinkiläisten soittamia.

Terveyslautakunta toteaa, että matalan kynnyksen neuvontapuhelimet tarjoavat mahdollisuuden keskusteluavun ja ohjauksen saamiseksi myös mielenterveyskysymyksissä. Neuvontapalvelua on Helsingissä ollut tarjolla 1950-luvulta lähtien. Nykyiset terveyskeskuksen järjestämät neuvontapalvelunumerot kykenevät vastaamaan niihin tuleviin puheluihin ja tarjoamaan kaupungin asukkaille neuvontaa ja keskusteluapua mielenterveyskysymyksissä. Terveyskeskus tiedottaa 09- 10023 terveysneuvontapuhelimesta tiedotteissaan ja verkkosivuilla. Maahanmuuttajille on olemassa valtakunnallinen verkkotietopankki, jossa tiedot palveluista on yhteensä 15 kielellä. Myös Helsingin terveyskeskuksen palveluja koskevat tiedot ovat näillä sivuilla. Terveyskeskus ei pidä tarkoituksenmukaisena jo olemassa olevien rinnalle vielä yhden uuden palvelunumeron perustamista eikä tarkoitukseen ole varattu rahoitusta terveyskeskuksen vuoden 2010 talousarvioesityksessä.

Terveysvaikutusten arviointi

Päätösvaihtoehto 0 = Uutta mielenterveyspuhelinta ei perusteta eikä ryhdytä markkinoimaan. Ei myöskään lisätä olemassa olevien neuvontapalvelunumeroiden markkinointia.

Päätösvaihtoehto 1 = Uutta mielenterveyspuhelinta ei perusteta eikä ryhdytä markkinoimaan. Sen sijaan tehostetaan tiedotusta olemassa olevasta terveyspalvelujen neuvontapuhelimesta ja psykiatrian neuvontapuhelimesta erityisesti jos havaitaan, että yhteiskunnallinen tilanne aiheuttaa mielenterveysneuvonnan tarpeen lisääntymistä.

Päätösvaihtoehto 2 = Perustetaan uusi mielenterveyspuhelin olemassa olevien palvelunumeroiden rinnalle, jota ryhdytään markkinoimaan uutena palvelunumerona.

0 –vaihtoehto: ei muutosta nykytilanteeseen. Väestön yleinen tietoisuus nykyisistä palvelunumeroista lisääntyy palveluista tiedotettaessa ja ne

tulevat saavuttamaan ajan kuluessa yhä paremmin yleisen tietoisuuden.
1 –vaihtoehto: Tehostetaan tiedotusta olemassa olevista neuvontapuhelimista, mikä lisää puhelinneuvontapalvelujen tunnettuisuutta kaupungin asukkaiden keskuudessa. Neuvontapalvelunumeroiden markkinointi voidaan toteuttaa sitä tehokkaammin, mitä vähemmän eri palvelunumeroita on.
2 –vaihtoehto: Lisää yhden uuden neuvontapalvelunumeron olemassa olevien neuvontapalvelunumeroiden runsaaseen valikoimaan, jonka markkinointi edellyttää resursointia, koska se olisi aloitettava alusta. Uusi puhelinnumero voi vähentää olemassa olevien palvelunumeroiden tunnettuisuutta.

Lisätiedot:
Nyman Juha, erityissuunnittelija, puhelin 310 70198

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Ki/Taske/TSX

14.4.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-413/542
Stn dnr
Saap./Anl. 17 -04- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE ROCK- JA POP- KULTTUURIA HARJOITTAVIEN MUUSIKOIDEN TARPEITA

Taske Khs dnro 2009-413/542 25.2.2009

Helsingin kulttuurikeskus toteuttaa kaupungin kulttuuritoimintaa myöntämällä hakemuksiin perustuen avustuksia taidelaitoksille, -yhteisöille ja oppilaitoksille sekä taiteilijoille. Tässä toiminnassa pop ja rock on huomioitu. Kulttuurikeskus tarjoaa myös erilaisia esiintymistiloja taiteilijoille.

Bänditoiminnan lisäksi useilla eri taiteenaloilla, kuten kuvataiteessa ja tanssissa, harjoitustilojen kysyntä on suurempaa kuin tilojen tarjonta. Bändien harjoitustiloista vaikuttaisi olevan pulaa erityisesti vanhempien, yli 25-vuotiaiden käyttäjien osalta.

Nuorisoasiainkeskuksella on tarjolla bänditiloja 21 toimipisteessä. Isoimmat tilat ovat Kaapelitehtaalla, jossa harjoittelee vuosittain yli 30 bändiä. Muut bänditilat sijaitsevat nuorisotilojen yhteydessä eri puolella kaupunkia. Nuorisolaki määrittää nuoren alle 29-vuotiaaksi. Nuorisoasiainkeskus on linjannut, että bänditilojen käyttäjien pääkohderyhmänä ovat 13–20-vuotiaat harrastajat. Joissakin toimipaikoissa kuten Kaapelitehtaalla, Kannelmäen nuorisotalon ja Harjun nuorisotalon bändikämpissä on vanhempia treenaajia. Aikuisikäisillä on mahdollisuus harjoitella olemassa olevissa bänditiloissa, jos vuoroja jää vapaaksi.

Kaupungin omistaman Kiinteistö Oy Kaapelitalon toimintaan kuuluu tilojen tarjoaminen kaikenikäisten bändien harjoittelukäyttöön. Tällä hetkellä Kaapelilla on erikokoisia tiloja tarjolla noin 50, joissa kussakin harjoittelee kolmesta viiteen bändiä. Kaapelitehtaan linjana on lisätä tarkoitusta varten varattavia tiloja sitä mukaan kun kiinteistöstä vapautuu sopivia tiloja. Kaikki tiloja käyttävät bändit maksavat tiloista vuokraa, nykyinen vuokrataso on 8-14 euroa/neliö, vaihteluväli riippuu tilan koosta, muodosta ja etäisyydestä hissiin. Saman yhtiön

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Simonkatu 3
Helsinki 18
http://www.hel.fi/kulttuuri

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

hallitsemaan Suvilahteen ei näillä näkymin tule harjoittelutiloja, koska kiinteistöissä ei ole tarkoitukseen sopivia tiloja.

Kaupungin tukeman Helsingin elävän musiikin yhdistyksen Nosturilla on puolestaan kymmenen eri bänditilaa. Nämä tilat ovat myös kaikenikäisten bändien vuokrattavissa. Tiloja vapautuu noin yksi vuodessa, vuokrataso vaihtelee 150–200 euron kuukausivuokran välillä.

Viime aikoina yksityisten treenikämppiä vuokraavien toimijoiden määrä on merkittävästi lisääntynyt. Muusikoiden.net palvelu on suunnattu musiikin ammattilaisille, harrastelijoille kuin kuluttajillekin. Sivuston toriosiosta löytyy vuokrattavat treenikämpät. Sivustolla oli 10.3.2009 vuokralle tarjolla 20 treenikämppää Helsingissä. Tilojen vuokra on usein korkeampi kuin kaupungin tarjoamissa tiloissa.

Kulttuurikeskuksen tiedossa on lisäksi yksityisten toimijoiden uusia suunnitelmia, jotka toteutuessaan lisäisivät bändien harjoitustilojen tarjontaa Helsingissä. Niiden toteutumisesta ei ole varmaa tietoa. Myös kiinteistöjen omistajien kannalta bändien harjoitustilat ovat usein osoittautuneet järkeväksi vuokraustoiminnaksi.

Kulttuurikeskus katsoo lisäksi, että Helsingin kaupunki voisi omien kiinteistöjensä käyttösuunnitelmien ja peruskorjauksien yhteydessä nykyistä laajemmin selvittää mahdollisuudet ottaa osa tiloista bändien harjoituskäyttöön. Tarvittavat rakennustyöt ovat tavallisesti suhteellisen vähäisiä ja käyttöön otettavat tilat voivat olla hyvin monentyyppisiä. Tällöin myös vuokrataso voi muodostua kohtuulliseksi.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustusraami ei sisällä erillistä vuokratukea bändien harjoitustiloille.

Lisätiedot:
Kunnas Veikko, osastopäällikkö, puhelin 310 29874
Timonen Pekka, kulttuurijohtaja, puhelin 310 37000
Niemi Irmeli, erityissuunnittelija, puhelin 310 37004

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

HELSINGIN KAUPUNGIN KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

Irmeli Niemi
erityissuunnittelija

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Simonkatu 3
Helsinki 18
http://www.hel.fi/kulttuuri

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

18.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-443/666
Stn dnr
Saap./Anl. 22-06-2009

HKL
18.06.2009
Dnro 2009-309/666

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA (PELTOLA) KOSKIEN KANSANELÄKELÄISTEN JOUKKOLIIKENTEEN ILMAISKORTTIA

HKL 2009-309, Khs 2009 - 443/666, 23.3.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa kansaneläkeläisten joukkoliikenteen ilmaiskorttia koskevasta talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Kaupunginvaltuutettu Kati Peltola ja 9 muuta valtuutettua esittävät talousarvioaloitteessaan seuraavaa:

Osittaisen tai täyden kansaneläkkeen saajilla on oikeus joukkoliikenteen alennuslippuun. Pienituloisimpien eläkeläisten on vaikea maksaa sitäkään, eikä tähän saa tavallisesti edes toimeentulotukea. Tähän eläkeläisten ryhmään kuuluu sekä nuoria että vanhuksia. Monet heistä ovat mielenterveysongelmaisia. Heidän elämänsä kapeutuu tarpeettomasti, jos heillä ei ole varaa matkustaa edes kaupungin ilmaispalveluihin.

Ehdotamme, että kaupungin talousarvioon varataan määräraha, jolla osittaista tai täyttä kansaneläkettä saaville myönnetään joukkoliikenteen ilmaiskortti.

LAUSUNTO

HKL-liikelaitoksen johtokunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Nykyinen lipun hintojen subventio ja alennuskäytännöt

Helsingin sisäisen joukkoliikenteen kausilipun subventio on normaalihintaisen lipun maksavalle noin 58 % eli varsin korkea. Tämän lisäksi annetaan kausi- ja arvolippuja hankkiville alennuksia eri perustein. Pääkaupunkiseudun matkalippujärjestelmässä ei ole käytössä ikään perustuvia lippuja lukuun ottamatta 7–16 -vuotiaille myytäviä lastenlippuja. Helsingissä lasten kausi- ja arvolippujen alennus aikuisten lippuihin nähden on noin 60 %.

Eläkeläisille myönnetään alennusta 50 %, mikäli eläkeläinen saa täyttä kansaneläkettä, ja 25 %, mikäli eläkeläinen saa vähennettyä kansaneläkettä.

Muut eläkkeet vähentävät oikeutta kansaneläkkeeseen, joten merkittävä osa eläkeläisistä ei saa lainkaan kansaneläkettä eikä alennuslippuja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteeseen.

Lisäksi vapaalippuja on myönnetty eräille asiakasryhmille, kuten sokeat, sotainvalidit ja rintamaveteraanit. Vammaispalvelu-, ja sosiaalihuoltolain piirissä olevien vapaaliput maksetaan liikenteen järjestäjille (HKL-liikelaitos ja YTV) erillisen sopimuksen mukaisesti sosiaaliviraston toimesta. Edellä mainituista suuri osa on ikäihmisiä.

Alennusten laajentaminen koskemaan ikäihmisiä ja eläkeläisiä

HKL-liikelaitoksen johtokunta katsoo, että alennusten laajentaminen koskemaan iäkkäitä on liikenne- ja yhteiskuntapoliittisista syistä perusteltua. Väestön ikääntyessä joukkoliikenteen käytön tulisi tulevaisuudessa olla ikäihmisille houkuttelevampaa. Ikäihmisten matkalippujen edullisemman hinnoittelun vaikutus elämän laatuun olisi monella tavoin myönteinen. Liikenneturvallisuusnäkökulmasta autoilevia ikäihmisiä tulisi kannustaa siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi. Nykyistä parempi mahdollisuus matkustaa joukkoliikenteellä edistäisi myös itsenäisen toimintakyvyn ja siten henkisen vireyden säilyttämistä. Ikäihmisten elämän laadun paranemisella voisi siten olla sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvua hillitsevä vaikutus.

Seniorikansalaisten tai eläkeläisten alennetun lipun hinnan tai maksuttomuuden toteuttaminen edellyttää lisärahoitusta joukkoliikenteelle tai vaihtoehtoisesti muiden asiakasryhmien lipun hintojen korottamista. Mahdollisuudet myöntää alennus- tai vapaalippuja ikäperusteisesti tai eläkeläisille riippuvat siitä, missä määrin Helsinki ja muut kunnat ovat valmiita lisäämään joukkoliikenteeseen kohdennettua tukea tai suuntaamaan sitä uudelleen.

Väestöennusteiden mukaan ikääntyneiden ja siten myös eläkeläisten osuus väestöstä kasvaa tulevaisuudessa merkittävästi. Tämän vuoksi subventiotarve kasvaisi jatkossa edelleen suuremmaksi.

Pelkästään sosiaalisin perustein annettava alennus eläkeläisten kohdalla sulkee ison osan eläkettä saavista alennuskäytännön ulkopuolelle. Muuta selkeää perustetta kuin kansaneläkkeen saaminen ei eläkeläisen todellisesta taloudellisesta tilanteesta voida nykyisen eläkejärjestelmän puitteissa ilman huomattavaa byrokratiaa osoittaa. Tämä johtaa siihen, että useat vähävaraisemmatkin ikäihmiset jäävät ilman alennusoikeutta pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä. Toisaalta nykykäytännön piiriin kuuluu myös muita kuin vanhuuden perusteella kansaneläkettä saavia, kuten eri syistä sairauseläkkeellä olevia.

Jos eläkeläisten sosiaalisin perustein annettava alennusoikeus lakkautettaisiin siirryttäessä ikään perustuvaan alennuskäytäntöön, jäisivät nuoremmat eläkeläiset alennuskäytäntöjen ulkopuolelle.

Vähävaraisten tukeminen tulisi kaupungin hallinnossa hoitaa keskitetysti sosiaalitoimen kautta. HKL-liikelaitoksen tai jatkossa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kautta alennuksia on tarkoituksenmukaista myöntää lähinnä liikennepoliittisin perustein. Mikäli eläkeläisille halutaan voimakkaammin alennettuja lippuja tai maksutonta joukkoliikennettä, tulisi sosiaalivirastolle osoittaa lisää varoja tukea em. asiakkaiden matkustusta. Sosiaalivirastolla on joukkoliikenteen tilaajaa huomattavasti paremmat edellytykset kohdentaa matkustustuki sitä tarvitseville. HKL-liikelaitoksen johtokunta katsookin, että mm. vähätuloisten tukea tarvitsevien lisätuki olisi syytä hoitaa sosiaalitoimen kautta.

Mikäli valmistelutyön tuloksena kunnat kuitenkin päätyisivät nykyiseen vain sosiaalisin perustein annettavan eläkeläiskäytännön muuttamisesta siten, että vähennettyä ja täyttä kansaneläkettä nauttivat saisivat joukkoliikenteen vapaalipun, olisi tulonmenetys Helsingin sisäisten lippujen osalta noin 3,0 milj. euroa vuodessa. Täyttä kansaneläkettä saavien osuus lipputulomenetyksestä olisi noin 700 000 euroa ja osittaista kansaeläkettä saavien osuus noin 2,3 milj. euroa.

Muutosten tekeminen pääkaupunkiseudun- taksa- ja lippujärjestelmään edellyttää valmistelua yhteisesti YTV:n ja muiden lippujärjestelmään kuuluvien kuntien kanssa.

HKL-liikelaitos onkin käynnistänyt tällaisen valmistelutyön yhdessä YTV:n kanssa. Lähtökohtana on, että alennuskäytäntö on koko pääkaupunkiseudulla yhtenäinen. Yksityiskohtaisen valmistelun (ml. palvelutaso ja vaikutukset tariffitukeen ja/tai muiden käyttäjäryhmien lippujen hintoihin) pohjalta asia päätetään myöhemmin. YTV tuonee asian lausunnoille kuntiin todennäköisesti syksyn 2009 aikana

Lisätiedot:
Riikonen Jarmo, johtava tariffisuunnittelija, puhelin 310 78456

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Eeva Hänninen
pöytäkirjanpitäjä

Ki/Take/TSK

2.6.2009

Khs dnro 2009-444/314
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA YMPÄRIVUOROKAUTISEN KOTIHOIDON JA KOTISAIRAALAN PAIKKOJEN SEKÄ HENKILÖKUNNAN LISÄÄMISESTÄ

Terke 2009-722

Helsingin kaupungin vanhuspalveluohjelman mukaan hoidon tavoitteena on ikäihmisten selviytyminen mahdollisimman pitkään kotona monipuolisten palvelujen turvin. Kotona selviytymisen ratkaisee onnistunut sairauksien ehkäisy, hoito, seuranta ja toimintakyvyn ylläpito lääketieteen ja hoitotyön keinoin. Kotihoidon tavoitteena on tukea asiakkaan terveyttä, hyvinvointia, omatoimisuutta ja kotona selviytymistä.

Terveyskeskuksen strategian mukaisesti palvelurakennetta korjataan laitoshoitopainotteisuudesta yhä enemmän avopalveluita ja kotihoitoa tukevaksi. Vuonna 2008 kotihoitoon saatiinkin 15 uutta vakanssia ja vuosina 2005 – 2008 vakansseja on lisätty yhteensä 207. Lisäksi akuuttisairaalan mitoitusta parannettiin vuonna 2006 lisäämällä 50 sairaanhoitajan vakanssia akuuttivuodeosastoille. Sairaansijojen vähentämiset on kohdennettu pitkäaikaissairaalaan, jossa vuoden 2008 sairaansijojen vähennys (50) toteutettiin osastoja väljentämällä.

Palvelurakennemuutos lisää vanhusten päivystyksen käyttöä ja tarve akuuttisairaalahoitoon kasvaa. Kotona asuvat monisairaat ja toimintakyvyltään huonokuntoiset vanhukset tarvitsevat akuuteissa sairauksissaan päivystys- ja akuuttisairaalahoitoa. Akuuttisairaalan paikat eivät ole riittäneet, joten tilannetta on helpotettu ostopaikoilla. Osaltaan nämä järjestelyt ovat myös aiheuttaneet hoidon pirstaloitumista ja vanhusten kierrättämistä hoitopaikasta toiseen. Tämän välttämiseksi päivystyspoliklinikalla arvioidaan aina ensisijaisesti mahdollisuus potilaan hoitoon kotona kotisairaalan tai kotihoidon turvin.

Vuoden 2008 alussa Laakson sairaalasta vähennettiin kuusi sairaansijaa siten, että neljä hoitajan vakanssia ja seitsemän sairaansijaa siirtyi alueen kotisairaaloihin. Hoitajat pitävät kotisairaalatyötä myös mielekkäänä ja tällä hetkellä sairaanhoitajien vakanssit ovatkin täynnä, vaikka

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

sairaanhoitajista on muuten yleisesti pulaa. Vuonna 2008 kotisairaalan hoitopäivien määrä oli 27 797 ja hoitopäivän hinta 191,81 euroa. Kotisairaalan hoitojaksoja oli yhteensä 3797. Saattohoidossa oli 135 potilasta. Kotona annettavalla saattohoidolla pystytään vähentämään akuuttisairaalan vuodeosastohoidon tarvetta. Saattohoito vaatii onnistuakseen tiivistä yhteistyötä kotihoidon kanssa, joka vastaa perushoidosta ja hoivasta sekä kotisairaalan potilaiden yöllä tapahtuvasta hoidosta. Vuonna 2008 kotihoidon asiakkaita oli lähes 16 000 ja asiakaskäyntejä tehtiin yli 1,7 miljoonaa. Kotihoidon käyntimäärät ovat kasvaneet 20 % viime vuosina. Keskimääräinen käyntikustannus oli noin 52 euroa. Hoitopäivä akuuttisairaalassa maksaa 294 euroa.

Kotisairaalan henkilöstö on sairaanhoitajapainotteista toiminnan luonteesta johtuen. Kotisairaalan oman toiminnan kehittäminen voisi vapauttaa resursseja akuutisti sairastuneiden vanhusten hoitoon ilman hoitohenkilökuntalisäystä. Tällöin esim. hyväkuntoisten potilaiden hoitoja (verensiirrot, suonensisäiset antibioottihoidot) voisi kotisairaalahoidon sijaan järjestää nykyistä enemmän sairaaloissa esim. lyhythoitoyksiköissä, päivystyksissä tai poliklinikoilla. Näin kotisairaalan resursseja voisi kohdentaa enemmän ikääntyneille.

Todettakoon, että vuoden 2009 budjettiin sisältyy kotihoitoon 3.1 miljoonan euron lisäys. Vuoden 2010 talousarvioesityksessä kotihoitoon ehdotetaan 0,75 milj. euron lisäyksiä. Vuoden 2010 talousarvioesitykseen ei sisälly lisäyksiä kotisairaalaan.

Terveysvaikutusten arviointi

Koska valtuustoaloite kohdistuu herkkään väestöryhmään ja päätöksellä on merkittäviä terveyteen ja hyvinvointiin kohdistuvia vaikutuksia, on tarpeen tehdä terveysvaikutusten arviointi.

Päätösvaihtoehto 0 eli jos toimitaan nykyisellä tavalla, olisi toiminta edelleen laitospainotteista.
Päätösvaihtoehto 1 eli jos lisätään runsaasti kotisairaalan henkilökuntaa, tämä auttaa erityisesti niitä ikääntyneitä, jotka selviytyvät kotona kotisairaalan ja kotihoidon turvin. Lisäksi lisäämällä sairaansijoja toiminta pysyy edelleen laitospainotteisena, mikä on kansallisen strategian vastaista.
Päätösvaihtoehto 2 eli toimitaan budjetin asettamissa raameissa ja toimintaa kehitetään siten, että vanhuksen siirtäminen hoitopaikasta toiseen olisi mahdollisimman vähäistä. Laitospaikkoja vähennetään pitkäaikaissairaalasta ja henkilökuntaa kohdennetaan yhä enemmän koti- ja kotisairaalahoitoon. Toiminnan painopiste siirtyy avohoitopainottei-

seksi. Akuuttisairaalaan sairaansijoja lisätään budjetin asettamissa rajoissa luopumalla osasta ostopalvelupaikkoja. Tämä päätösvaihtoehto on mahdollista toteuttaa talousarvion puitteissa ja on strategian mukainen."

Lisätiedot:
Markkanen Päivi, erityissuunnittelija, puhelin 310 42662

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
hallintolakimies

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Ki/Taske/TSX

14.4.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-424/459
Stn dnr
Saap./Anl. 17 -04- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA MÄÄRÄRAHOJEN VARAAMISEKSI TANSSITALOHANKKEEN KARTOITUSTA JA SUUNNITTELUA VARTEN

Taske Khs dnro 2009-424/459 25.2.2009
Taske 23.3.2009

Tanssitaiteen tilapula Helsingissä on alan keskeinen ongelma ja vaatii pikaisia ratkaisuja. Kulttuuriasiainkeskuksessa perustettiin kulttuuri- ja kirjastolautakunnan pyynnöstä syksyllä 2007 työryhmä laatimaan ehdotus tanssitaiteen kehittämisestä ja sopivista tanssitaiteilijoiden työ- ja esiintymistiloista. Puheenjohtajana toimi osastopäällikkö Marianna Kajantie. Tanssitaiteen edustajina olivat Sanna Rekola Tanssin tiedotuskeskuksesta, vt. professori Ari Tenhula Teatterikorkeakoulusta sekä URB-festivaalin taiteellinen johtaja Mikael Aaltonen. Pysyvinä asiantuntijoina olivat erityissuunnittelija Irmeli Niemi kulttuuriasiainkeskuksesta, arkkitehti Tuomas Hakala kaupunkisuunnitteluvirastosta sekä toimitilatarkastaja Raija Mäkinen-Stormbom kiinteistövirastosta. Työryhmän sihteerinä toimi kulttuurituottaja Anu Kilpi. Tuloksena syntyi "Selvitys tanssitaiteilijoiden työ- ja esiintymistiloista Helsingissä 2008".

Työryhmän selvityksessä kartoitetaan tanssitaiteen nykytilannetta Suomessa ja erityisesti Helsingissä, festivaaleja sekä alan kansainvälistä toimintaa. Selvitystä varten tanssialan toimijoille tehdyssä kyselyssä ensisijaiseksi toiveeksi nousi harjoitus- ja esiintymistilojen heikon tilanteen parantaminen.

Selvityksen tilakartoituksessa pohditaan Jätkäsaaren "bunkkerin", Taivallahden kasarmin, Pasilan konepaja-alueen, Keski-Pasilan ja Suvilahden mahdollisuuksia tanssitaiteilijoiden työ- ja esiintymistilojen keskittämispaikkoina ja uusina kulttuurikeskuksina. Näissä Helsingin kaupungin merkittävissä rakennus- ja kehittämiskohteissa tarjoutuu ainutlaatuinen mahdollisuus vaikuttaa alueiden tulevaan imagoon ja kaupunkikulttuuriin. Hyvät julkiset liikenneyhteydet sekä ym-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 4700	Simonkatu 3	+3589 3101060	+3589 31037009	800015-500542	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 18				Alv.nro
kulttuuri@hel.fi	http://www.hel.fi/kulttuuri				FI02012566

päristön palvelutaso ovat Tanssin talo -hankkeen onnistumisen kannalta olennaiset.

Kunnostettaessa tanssitaiteilijoiden työ- ja esiintymistiloja jo olemassa oleviin rakennuksiin tulee huomioida alan erityisvaatimukset esimerkiksi tilojen korkeuden, lattiamateriaalin sekä äänieristyksen suhteen. Tilojen vuokra ei saa muodostua käytön esteeksi.

Työryhmä ei aseta vaihtoehtoja paremmuusjärjestykseen, vaan huomioi, että jokaisella on omat vahvuutensa. Selvityksessä todetaan, ettei Tanssin talo -hankkeen eteenpäinviemiseksi Jätkäsaaren "bunkkerin" tiloihin ole aikataulullisia esteitä. Tilan käyttöönottoa tanssitaiteilijoiden väliaikaiseksikin esitys- ja harjoitustilaksi tulisi ryhtyä pikaisesti selvittämään. Lisäksi tulee selvittää muita mahdollisia tilaratkaisuja ja yhteistyömahdollisuuksia esimerkiksi KOY Kaapelitalon kanssa. Pitkällä aikavälillä tavoitteena tulee pitää nykyaikaisen, tanssin kenttää ja tanssitaiteen kasvavaa yleisöä monipuolisesti palvelevan talon perustamista.

Työryhmän selvitys on ollut lausuntokierroksella, ja kulttuuri- ja kirjastolautakunta käsittelee lausuntoja kokouksessaan 14.4.2009 sekä 20.5.2009.

Lisätiedot:
Kajantie Marianna, osastopäällikkö, puhelin 310 37002
Anna Möttölä, kulttuurialan harjoittelija, puhelin 310 37934
Niemi Irmeli, erityissuunnittelija, puhelin 310 37004

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

HELSINGIN KAUPUNGIN KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

Irmeli Niemi
erityissuunnittelija

Ky/Terke/TSK

2.6.2009

2009-439/312

Khs dnro 2009-425/312
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO KAHDESTA TALOUSARVIOALOITTEESTA KOULUTER-VEYDENHOITAJIEN JA -LÄÄKÄREIDEN MÄÄRÄN LISÄÄMISESTÄ

Terke 2009-720, 2009-723

Helsingin terveyskeskus tuottaa lukuvuonna 2008 - 2009 kouluterveydenhuollon palveluja runsaalle 46 400:lle perusasteen koululaiselle, joista 3,6 % on ulkokuntalaisia. Oppilaiden lukumäärä vaihtelee pienestä ruotsinkielisestä yhdeksän oppilaan koulusta suurimpaan suomenkieliseen peruskouluun, jossa on 768 oppilasta. Peruskouluilla on tänä lukuvuonna yhteensä 178 toimipisteitä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä työskentelee yhteensä 126.5 terveydenhoitajaa, joista 82,2 terveydenhoitajan työpanos suuntautuu peruskouluihin. Kouluterveydenhuollossa terveydenhoitajalla on vastuullaan keskimäärin 565 oppilasta, mikä vastaa sosiaali- ja terveysministeriön mitoitussuositusta 600 peruskoululaista yhtä kokopäiväistä terveydenhoitajaa kohden. Suuremmilla peruskouluilla työskentelee yleensä osan viikkoa toinenkin terveydenhoitaja.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä on käytössä 21 lääkärin työpanos, josta yksikön omia lääkäreitä on 16 ja sen lisäksi 5 lääkärin työpanos saadaan terveysasemilta. Kouluterveydenhuollon lääkärillä on nyt vastuullaan keskimäärin 3300 oppilasta. Sosiaali- ja terveysministeriön suositus mitoitukseksi on 2500 oppilasta lääkäriä kohden.

Vuosina 2004 - 2009 koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärimäärää on lisätty yhteensä 12 vakanssilla. Siitä huolimatta sosiaali- ja terveysministeriön mitoitussuosituksiin verrattuna koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on seitsemän lääkärin vakanssin vaje. Peruskoululaisten määrä tulee vähenemään muutaman seuraavan vuoden aikana, mikä osaltaan jatkossa parantaa lääkäripalvelujen saatavuutta.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä on myös 7 psykiatrista sairaanhoitajaa ja 1 ammattikorkeakouluopiskelijoille palveluja antava psykologi. Vuonna 2008 koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstö kirjasi Pegasos-tilastoinnin kautta yhteensä 208 431 yksilökäyntiä, 4129 oppilashuoltoryhmään osallistumista ja 12 oppilaitoksen tarkastusta. Kaikkien ammattiryhmien vakanssien täyttöaste on 100 %.

Helsingin terveyskeskuksen koulu- ja opiskeluterveydenhuollolla on kattava toimintasuunnitelma, joka sisältää terveystarkastusten ajanmukaiset sisällöt ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilökunnan mitoituslaskelmat. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikkö on viime vuosina tavoitteellisesti suunnannut henkilöstövoimavaroja erityisesti nuorimpien ikäluokkien terveydenedistämiseksi ja syrjäytymiskehityksen ehkäisemiseksi. Paikalliset olosuhteet, yhteistyötarpeet, psykososiaalisen työn vaativuus, maahanmuuttajataustaiset oppilaat ja erityistukea vaativien koululaisten määrä ja koulujen lukumäärä on otettu huomioon arvioitaessa terveydenhoitaja- ja lääkäriresursseja. Esimerkiksi joillakin kouluilla mitoitus on vain noin 500 koululaista terveydenhoitajaa kohden.

Kouluterveydenhuolto tukee perustehtävänsä mukaisesti jokaisen oppilaan mahdollisimman tervettä kasvua ja kehitystä sekä luo edellytyksiä oppimiselle. Kouluterveydenhuollon terveystarkastusohjelman mukaisesti terveydenhoitaja tapaa kaikki oppilaat vuosittain. Luokilla 1, 5 ja 8 lääkäri tekee laaja-alaiset terveystarkastukset. Terveystarkastuksissa korostuvat oppilaan omien voimavarojen tukeminen, terveyden edistäminen ja ongelmia ehkäisevä työote. Huoltajan velvollisuutena on huolehtia lapsensa sairauksien hoidosta. Työnjaon mukaisesti koululaisten sairauksien hoito toteutetaan pääsääntöisesti omalla terveysasemalla.

Oppilashuoltotyö on nostettu yhä tärkeämmäksi toiminnan muodoksi kouluissa. Oppilashuollon tavoitteena on luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kouluympäristö, edistää oppilaiden tasapainoista fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua, hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäistä ja lieventää oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä vaikeuksia. Kouluterveydenhuolto on osa oppilashuoltoa. Helsingissä koulun terveydenhoitaja ja psykiatrinen sairaanhoitaja osallistuvat säännöllisesti oppilashuoltoryhmään ja lääkäri osallistuu tarvittaessa. Oppilashuoltoryhmässä voidaan nostaa esiin erityistä huolta aiheuttavat oppilaat, joihin terveystarkastuksessa tulisi kiinnittää huomiota. Näitä voivat olla esimerkiksi oppilaat, joilla on oppimisvaikeuksia, käyttäytymisongelmia tai runsaasti poissaoloja. Vuonna 2008 kouluterveydenhuollon henkilökunnalla oli 4129 oppilashuoltoryhmään osallistumista.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä on analysoitu vuoden 2008 Nuorten Avoimien Foorumeiden ja Kouluterveys 2008- tutkimuksen kouluterveydenhuoltoa koskevia palautteita ja tuloksia. Niissä esitetään tyytymättömyyttä yleensäkin siihen, että oppilashuollon eri toimijoiden luokse on vaikea päästä. Foorumeissa tuotiin esille, että terveydenhoitajia on tullut lisää vuosien aikana, mutta se ei näy kaikkien koululaisten arjessa. Nuoret toivoivat terveydenhoitajaa jokaiseen kouluun. Lisäksi he toivoivat koulun terveydenhoitajien vastaanottoaikoja pidemmiksi, sillä asioita ei ehdi hoitaa välituntien aikana. Viimeksi mainittuun ehdotukseen todettakoon, että kouluterveydenhoitajan vastaanotto ei rajoitu ainoastaan välitunteihin, vaan vastaanotto on auki koko terveydenhoitajan työpäivän ajan. Terveydenhoitajan tärkein tehtävä on terveystarkastusten läpivienti kaikille koulun oppilaille lukuvuoden aikana. Terveydenhoitaja ei luonnollisesti voi ottaa oppilaita vastaanotolleen spontaanisti kesken terveystarkastusten. Oppilaat kokevat tämän usein rajoituksena.

Yhteyden saaminen koulun terveydenhoitajaan on tärkeää ja luo oppilaille turvallisuudentunnetta. Kaikilla kouluterveydenhuollon terveydenhoitajilla, psykiatrisilla sairaanhoitajilla ja lääkäreillä on käytössä matkapuhelimet, joihin voi tarvittaessa ottaa yhteyttä. Kouluterveydenhoitajan matkapuhelinnumero on ilmoitettu koululla. Koululaisille on uutena yhteydensaamiskanavana kehitteillä verkkoterkkari-toiminta. Terveydenhoitaja on läsnä tiettyinä päivinä kahdessa nuorten suosimassa verkkoympäristössä Habbossa ja IRC-Galleriassa. Hankkeen rahoitus on myönnetty vuosille 2008 -2010 Helsingin kaupunginhallituksen innovaatiorahoista.

Helsingin peruskoululaisilla on mahdollisuus saada monenlaista oppilashuollollista tukea ja apua. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstön lisäksi peruskouluissa toimii psykologeja ja kuraattoreja, jotka Helsingin kaupungin työnjaon mukaisesti ovat opetusviraston henkilökuntaa. Vastuu lasten ja nuorten hyvinvoinnista on siis kaikilla koulussa toimivilla aikuisilla.

Ehdotus terveydenhoitajan läsnäolosta vähintään puolipäivää jokaisena koulupäivänä jokaiseen koulussa on ongelmallinen koulujen koon ja oppilasmäärien vaihtelujen vuoksi. Mikäli ehdotettu toimintatapa toteutettaisiin lisäämällä terveydenhoitajien lukumäärää, loisi se eriarvoisuutta helsinkiläisten koululaisten terveydenhoitajapalveluihin. Ainoa oikeudenmukainen tapa tarjota tasapuolisesti palveluja on suhteuttaa terveydenhoitajan läsnäolo koululla oppilasmäärään huomioiden koulun erityispiirteet. Tällä tavalla myös sosiaali- ja terveysministeriö on ohjeistanut kouluterveydenhuollon mitoituksen laskemisperustan. Nykyään

terveydenhoitajat pääsääntöisesti työskentelevät yhdellä koululla työpäivän ajan ja näin ollen heidän koko työaikansa voidaan hyödyntää aktiiviseen toimintaan.

Mikäli terveydenhoitajien puolipäiväinen toiminta toteutettaisiin nykyresursseilla, ei se parantaisi terveydenhoitajien saavutettavuutta. Kouluterveydenhuollossa on aikoinaan ollut käytäntönä, että terveydenhoitaja on jossakin tapauksessa ollut aamupäivän toisella koululla ja siirtynyt iltapäiväksi toiseen kouluun. Tästä käytännöstä on luovuttu, koska järjestelmä ei koulun ja eikä oppilaiden näkökulmasta toiminut kunnolla ja koska terveydenhoitajan työajan käyttö ei ollut tehokasta. Mikäli terveydenhoitaja joutuisi vaihtamaan koulua kesken työpäivän, eivät pääsääntöisesti iltapäivisin tapahtuva oppilashuoltotoiminta ja perheiden tapaaminen olisi enää mahdollista nykyisessä mittakaavassa.

Terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on riittävä määrä terveydenhoitajia ja lääkäreitä. Terveyskeskus on esimerkiksi vuonna 2008 korjannut koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön terveydenhoitajien ja lääkäreiden mitoituksia 4 lääkärin, 2 terveydenhoitajan ja 2 psykiatrisen sairaanhoitajan uudella vakanssilla ja vuonna 2009 on suunnitelmissa lisätä 2 lääkärin vakanssia.

Terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskuksella ei ole toiminnallisesti eikä taloudellisesti mahdollisuutta ehdotettuihin STM:n mitoitussuositusten ylimeneviin resurssilisäyksiin ja eikä myös pidä perusteltuna kohdentaa tarkoitukseen lisärahoitusta. Terveydenhoitajien määrä peruskouluissa on nyt valtakunnallisten suositusten tasolla ja myös lääkäreiden määrä lähestyy suositusta. Samaan suuntaan vaikuttaa peruskouluikäisten määrän vähentyminen lähivuosina. Koululaiset ja opiskelijat saavat sairauksiensa hoitoon liittyvät lääkäripalvelut ja myös terveydenhoitajapalvelut pääasiassa omalta terveysasemalta, mihin käytetyt resurssit tulisi myös ottaa huomioon resurssitarkastelussa. . Mikäli jokaisella koululla koosta riippumatta olisi oma terveydenhoitaja, tarvittaisiin laskennallisesti lisää 96 terveydenhoitajaa. Sen kustannusvaikutus vuositasolla olisi noin 4,8 miljoonaa euroa. Edellä todettu ja kaupunginhallituksen asettama talousarvioraami huomioonottaen terveyskeskuksen vuoden 2010 talousarvioesitys ei sisällä esitystä kouluterveydenhuollon lääkäreiden ja terveydenhoitajien mitoitusten lisäämiseksi tarvittavista määrärahalisäyksistä.

Terveyslautakunta toteaa, että se kannattaa nykyistä terveydenhoitajien työskentelytapaa, jossa terveydenhoitajat pääsääntöisesti työskentelevät yhdellä koululla työpäivän ajan ja näin ollen heidän koko työ-

aikansa voidaan hyödyntää aktiiviseen toimintaan ja oppilashuoltotyöhön. Terveyslautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin koululaisilla olisi mahdollisuus saada päivittäin oppilashuollollista tukea ja apua. Yhteyden saaminen koulun terveydenhoitajaan on luonnollisesti tärkeää ja luo oppilaille turvallisuudentunnetta, mutta myös muilla oppilashuollon jäsenillä, kuten kuraattoreilla ja psykologeilla on ammatillista osaamista kuunnella oppilaan huolia. Lasten ja nuorten hyvinvointi on koko kouluyhteisön vastuulla. Luokanopettaja näkee oppilaan joka päivä ja on avainhenkilö viestimään muille toimijoille.

Edellä todetuista syistä terveyslautakunta katsoo, että terveydenhoitajien jokapäiväisen läsnäolon sijasta yhdessä opetusviraston kanssa valmistellen voitaisiin ottaa käyttöön uusi toimintamalli, jossa terveydenhoitaja tai joku muu oppilashuollon työntekijöistä olisi jokaisena koulupäivän ainakin osan aikaa koululla oppilaiden tavattavissa. Tähän tiimiin kuuluisivat terveydenhoitajan lisäksi ainakin koulupsykologi ja koulukuraattori. Opetusvirastossa on käynnistymässä tutkimushanke, jonka tavoite on selvittää perusopetuksessa oppilashuollon kokonaisuutta ja keinoja siirtää painopistettä ennaltaehkäisevään toimintaan. Edellä ehdotettua yhteistoiminnan mallia voitaisiin kehitellä tutkimushankkeen yhteydessä.

Lopuksi terveyslautakunta esittää näkemyksenään, että yhdenoton saamista terveydenhoitajiin parannetaan tarkennetuilla ohjeilla ja kehittämällä sähköisiä verkkoasiointimahdollisuuksia terveyskeskuksessa. Verkkoterkkari-hanke on myös uusi innovatiivinen palvelumuoto lapsille ja nuorille. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön johto seuraa lukuvuosittain koulujen oppilasmäärien muutoksia ja koulujen psykososiaalista tilannetta ja tekee niiden perusteella muutoksia kouluterveydenhuollon henkilökuntamitoituksiin.

Terveysvaikutusten arviointi

Nopea terveysvaikutusten arviointi tehdään, koska aloite koskee mm. lapsia ja nuoria. Päätösvaihtoehdot laaditaan ns. nollavaihtoehtona, esitysvaihtoehtona 1 ja esitysvaihtoehtona 2. Tässä toivomusponnessa vaikutuksia arvioidaan seuraavilla ulottuvuuksilla: peruspalvelujen tasapuolinen saatavuus ja laatu, fyysinen elinympäristö, sosiaalinen elinympäristö ja elintavat.

Toivomusponnen nollavaihtoehto kuvaa nykyisiä perusopetuksen terveydenhoitajien mitoituksia ja toimintatapaa, jossa kouluterveydenhuollon terveydenhoitajapalvelujen saatavuus on tasapuolisesta kaikille helsinkiläisille perusasteen oppilaille ja noudattaa sosiaali- ja terveys-

ministeriön suosituksia. Valtakunnallisten kouluterveydenhuollon laatumittauksien mukaan Helsingin kouluterveydenhuollon toiminta on laadukasta. Nollavaihtoehdossa koululaisten fyysiseen elinympäristöä arvioitaessa terveydenhoitaja ja lääkäri ovat läsnä sovittuina päivinä. Oppilaiden sosiaalista elinympäristöä arvioitaessa voi olla tilanteita, että yksittäisillä oppilailla olisi tarvetta tavata terveydenhoitaja ilman ajanvarausta juuri kyseisenä päivänä. Lääkärin vastaanotot toimivat ajanvarauksella ja ovat ennaltasovittuja. Terveydenhoitajan läsnäoloajat koululla eivät suoranaisesti vaikuta oppilaan elintapoihin. Elintapaan liittyvät terveydenhoidolliset tarpeet ovat harvoin akuutteja. Tapaamistarpeet kohdistuvat pääasiassa äkillisiin somaattisiin sairauksiin tai aktivoituneisiin psykososiaalisiin vaikeuksiin. Koululaisen sairauksien hoitovastuu kuuluu heidän huoltajilleen.

Esitysvaihtoehto 1:ssa terveydenhoitaja olisi läsnä ainakin puolipäivää jokaisella koululla jokaisena koulupäivänä ja koululääkärimäärää lisättäisiin. Mikäli kouluterveydenhoitajan puolipäiväisyys toteutettaisiin lisättyinä kouluterveydenhoitajaresursseina, ei terveydenhoitajapalvelujen saatavuus olisi tasapuolista kaikille helsinkiläisille perusasteen oppilaille. Toiset saisivat suhteessa enemmän palveluita kuin toiset. Mitattu laatu ei välttämättä paranisi. Sen sijaan oppilaat kokisivat järjestelyn fyysisesti ja myös sosiaalisen elinympäristön näkökulmasta turvallisena. Mikäli puolipäiväinen vastaanottotyö toteutettaisiin nykyresursseilla, joutuisi terveydenhoitaja siirtymään puolen päivän aikaan toiselle koululle. Tämä toimintamalli ei tuota oppilaille yhtään lisää aikaa eikä ole myöskään kustannustehokasta. Tässäkään vaihtoehdossa terveydenhoitajan koululla läsnäoloajat eivät suoranaisesti vaikuta oppilaan elintapoihin ja terveyden edistämiseen. Koska lääkäreiden vastaanotot toimivat kouluilla ajanvarauksella, niin yhteydenotto lääkäriin ei ole sillä tavalla spontaania kuin terveydenhoitajaan.

Esitysvaihtoehto 2:ssa parannetaan oppilaan yhteydenottomuotoja terveydenhoitajaan, vaikka terveydenhoitaja ei olisi joka päivä koululla läsnä. Tässä vaihtoehdossa kouluterveydenhuollon terveydenhoitajapalvelujen saatavuus on tasapuolisesta kaikille helsinkiläisille perusasteen oppilaille. Tässä vaihtoehdossa koululaisten fyysiseen elinympäristöä arvioitaessa terveydenhoitaja on läsnä sovittuina päivinä, mutta terveydenhoitaja saavutettavuutta parannetaan. Tämä toisi lisää turvallisuuden tunnetta oppilaan fyysiseen ja sosiaaliseen elinympäristöön kouluaikana, kun oppilas tietää tarkasti miten saada yhteys. Tässä mallissa kehitetään myös kouluoppilashuollon työnjakoja. Vaihtoehto 2:n toteuttaminen parantaa terveydenhoitajien ja myös koko oppilashuollon henkilöstön saavutettavuutta kouluilla kuitenkaan heikentämättä oppi-

laiden saaman palvelun yhdenvertaisuutta ja lisäämättä merkittävästi taloudellisia kustannuksia.

Lisätiedot:
Kupiainen Marketta, hallintoylihoitaja, puhelin 310 42348

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

16.6.2009

09-305/020

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-445/025
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.3.2009 Dnro 2009-445/025

LAUSUNTO VALTUUTETTU PEKKA SAARNION YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHAN VARAAMISTA TOIMITILAJÄRJESTELYIHIN JA KANSALAISTAPAHTUMIIN

Sosv 2009-305

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Kaupungin tasapainoisen kehittymisen sekä alueiden vetovoiman ja viihtyvyyden kannalta on tärkeää, että eri kaupunginosat muokkaavat aktiivisesti omaa profiiliaan. Paikalliset järjestöt ovat tärkeässä roolissa järjestettäessä alueellisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Usein asukasjärjestöillä on kokonaiskuva oman alueensa kehittämisestä ja ne pystyvät rakentamaan pitkäjänteistä vuorovaikutusta eri toimijoiden välille. Paikallinen kulttuurityö luo erilaisia verkostoja, joiden vaikutus näkyy koko alueen kehittämisessä.

Tarve erilaisiin paikallisiin asukastiloihin on ilmeinen. Kaupungin avustukset asukastiloille ohjautuvat pääosin sosiaaliviraston kautta. Kaupungissa on tällä hetkellä noin 40 erilaista asukastilaa tai asukastaloa, joista lähes puolet on kaupunginosayhdistysten tai vastaavien tahojen ylläpitämiä ja osa asuntoyhtiöiden ylläpitämiä yhteiskerhotiloja. Sosiaalivirasto ylläpitää määrärahoillaan kahdeksaa kumppanuustaloa ja lähiöasemaa. Kaupunginhallituksen alainen Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunta on ollut asukastalojen merkittävin tukija. Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunnan asukastaloille osoittama määräraha 410 000 euroa on siirtynyt 1.1.2009 sosiaaliviraston hoidettavaksi neuvottelukunnan seuratessa edelleen vuosittain tuen käyttöä.

Asukastaloja ylläpitävät rekisteröidyt yhdistykset hakevat sosiaalilautakunnan tai toiminnasta riippuen myös muiden lautakuntien vuosittain jaettavia avustuksia. Sosiaalilautakunta on tukenut yhdistyksiä, jotka yl-

läpitävät asukastiloja. Helsingin kulttuurikeskus tukee kolmea historiallisesti arvokasta asukastaloa.

Kulttuurikeskuksella on ollut vuosittainen määräraha kansalais- ja harrastajajärjestöjen avustamiseen. Lisäksi kulttuurikeskus on varannut itäisiin kaupunginosiin omat erilliset määrärahat ns. Kulttuuriraide-hankkeessa. Kulttuurikeskuksen avustuksilla on rohkaistu alueellisia toimijoita yhteistyöhön. Näin säilyy myös kansalaistoiminnan alkuperäinen luonne.

Alueellisissa hankkeissa tulee pyrkiä hallintokuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden pysyvään yhteistyöhön, jolloin saadaan esiin alueen voimavaroja ja löydetään kustannustehokkaita ratkaisuja. Erillisrahoitus on tarpeen joissain kokeiluluontoisissa hankkeissa, mutta pysyvä erillisrahoitus ei välttämättä tue yhteiskehittämiseen tähtäävää alueellista toimintaa.

Lisätiedot:
Halttunen-Sommardahl Riitta, asukasyhteistyöpäällikkö, puhelin 310 62804

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

14.4.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-445/025
Stn dnr
Saap./Anl. 17 -04- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA KAUPUNKILAISTEN OMAKOHTAISEN TOIMINNAN MÄÄRÄRAHAN LISÄÄMISEKSI TALOUSARVIOON

Taske Khs dnro 2009-445/025 25.2.2009

Keskustan suuret tapahtumat ja kulttuurilaitokset rakentavat parhaimmillaan kuvaa pääkaupungista ja koko maasta. Kaupungin tasapainoisen kehittymisen sekä alueiden vetovoiman ja viihtyvyyden kannalta on tärkeää, että myös eri kaupunginosat ovat aktiivisesti muokkaamassa omaa profiiliaan. Paikallisilla järjestöillä on tässä tärkeä roolinsa. Usein asukasjärjestöillä on kokonaiskuva oman alueensa kehittämisestä, ja ne pystyvät rakentamaan pitkäjänteistä vuorovaikutusta eri toimijoiden – myös hallintokuntien - välille. Paikallinen kulttuurityö luo erilaisia verkostoja, joiden vaikutus näkyy koko alueen kehittämisessä.

Kulttuurikeskuksella on ollut vuosittainen määräraha kansalais- ja harrastajajärjestöjen avustamiseksi. Vuodeksi 2009 lähikulttuurihankkeisiin on varattu 150 000 €. Lisäksi itäisiin Kulttuuriraiteen kaupunginosiin on omat erilliset määrärahat.

Kulttuurikeskuksen avustukset järjestöille ovat tukiluontoisia. Pääsääntöisesti niiden tarkoitus ei ole kattaa kaikkia syntyviä kustannuksia, vaan rohkaista toimijoita yhteistyöhön ja sitä kautta löytämään lisää alueen sisäisiä resursseja hankkeille. Näin säilyy myös kansalaistoiminnan alkuperäinen luonne. Avustukset ovat tyypillisimmin olleet 500 – 1500 euroa hanketta kohden.

Tarve erilaisiin paikallisiin asukastiloihin on ilmeinen. Pääosa kaupungin avustuksista asukastiloille ohjautuu sosiaaliviraston kautta. Helsingin kulttuurikeskus tukee Pakintaloa, Kumpulan kylätilaa sekä Lauttasaaren Punaista Huvilaa.

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Simonkatu 3
Helsinki 18
http://www.hel.fi/kulttuuri

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Uudenlaista kumppanuusmallia on toteutettu Mellunmäessä kulttuuri- ja vapaa-ajantila Mellarissa, jossa kulttuurikeskus ja sosiaalivirasto maksavat tilan vuokrat tilakeskukselle. Mellunmäki-Yhdistys ry. vastaa toiminnan koordinoinnista ja kerää ulosvuokrauksen tuotot, jotka käytetään tilan ylläpitokustannuksiin. Suomenkielisellä työväenopistolla on tiloissa parisenkymmentä kurssia kaudessa. Vastaavan tyyppisiä tilojenkäytön rationalisointimalleja – joissa asukasjärjestötkin ovat mukana - haetaan myös opetusviraston koordinoimalla palveluverkon uudistamisprojektilla, joka on käynnistynyt tänä vuonna neljällä pilottialueella.

Alueellisissa hankkeissa tulee pyrkiä hallintokuntien ja järjestöjen yhteistyöhön. Siten saadaan pysyviä ja kustannustehokkaita ratkaisuja. Erillisrahoitus luo helposti siitä itsestään riippuvia käytäntöjä. Se saattaa jopa ehkäistä hallintokuntien normaalien budjettien ja yhteisten hyötyjen tunnistamisen varaan nojaavien ratkaisujen löytymistä. Erillisrahoitus on mielekäs vain äkillisesti syntyviin tarpeisiin tai täysin uusiin kokeiluluontoisiin ja riskipitoisiin hankkeisiin.

Lisätiedot:
Tolvanen Ari, suunnittelija, puhelin 310 37008
Kajantie Marianna, osastopäällikkö, puhelin 310 37002
Niemi Irmeli, erityissuunnittelija, puhelin 310 37004

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

HELSINGIN KAUPUNGIN KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Irmeli Niemi
erityissuunnittelija

Kj/Taske/TSX

14.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-445/025
Stn dnr
Saap./Anl. 15 -05- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA KOSKIEN LISÄMÄÄRÄRAHAN VARAAMISTA KANSALAISTAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEN HELPOTTAMISEKSI

Nk 2009-23, Taske Khs 2009-445/025 23.3.2009

Talous- ja suunnittelukeskus pyytää kaupunginhallitukselle nuorisolautakunnalta lausuntoa valt. Saarnion ym. talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Valtuustoaloitteessa muistutetaan Helsingin strategisista suuntaviivoista, joissa korostetaan kaupunkilaisten omakohtaisen ja heidän järjestöjensä toiminnan merkitystä. Aloitteessa kannetaan huolta, että monilla alueilla, kaupunginosissa on suuria puutteita mm. toimitilojen osalta. Monet hyvät ideat koko kaupunginosan ja lähialueen toiminnallistamiseksi tyrehtyvät varojen puutteeseen. Aloitteessa todetaan myös, että sosiaali-, kulttuuri- ja nuorisotoimelta puuttuvat rahat asioiden hoitamiseksi, vaikkakin ne ovat muutoin väkevästi hengessä mukana. Allekirjoittaneet muistuttavat myös, että läheskään aina kysymys ei ole suurista määrärahoista eikä paljon varoja vaativasta järjestelyistä. Aloitteen kirjoittaneet valtuutetun esittävät, että vuoden 2010 talousarvioon varataan kaupunginhallituksen käytettäväksi erityinen määräraha, jolla se kykenee auttamaan toimitilajärjestelyjä ja turvaamaan kansalaistapahtumia, jotka uhkaavat kaatua kohtuullisen rahan puutteeseen.

Nuorisoasiainkeskus toteaa lausuntonaan asiasta seuraavaa:

Nuorisoasiainkeskuksen yksi keskeisistä tehtävistä on huolehtia nuorisojärjestöjen ja nuorten vapaiden toimintaryhmien toimintaedellytyksistä, pitää niihin yhteyttä ja tukea niitä aktiiviseen kansalaistoimintaan. Toimintaedellytysten edistämiseksi nuorisotoimi tukee järjestöjä niin raha-avustuksin, toimitiloja myöntämällä kuin myös muine palveluine: monistuspalvelut, lainaamopalvelut, leiripaikat, koulutuspalvelut sekä projektituki. Nuorisoasiainkeskuksen resepti talousarvioaloitteen huoleen on joustavan ja nopean projektiavustamisen

laajempi käyttöönotto, edulliset tilavuokrat ja tilojen parempi markkinointi (nuorisotilat ovat nuorisojärjestöille maksuttomat) sekä kansalaistoimijoiden ja kaupungin työntekijöiden parempi yhteydenpito.

Nuorisoasiainkeskus pitääkin myönteisenä kaupungin "Palveluverkon uudistaminen poikkihallinnollisena yhteistyönä" -hanketta, jonka tavoitteena on kehittää toimintamalli hallintokuntien yhteistyönä toteutettavalle palveluverkon uudistamiselle ja jossa paikalliset toimijat yhdessä asukasyhdistysten kanssa laativat konkreettiset esitykset palveluiden ja palvelutilojen järjestämisestä omalla alueellaan, mm. palvelutilojen yhteiskäytöstä sopiminen. Pilottialueilla laaditaankin parhaillaan konkreettisia ehdotuksia palvelujen järjestämiseksi omalla alueellaan ja ehdotusten lähtökohtana ovat alueen ja asukkaiden tarpeet. Tarkoituksena on selvittää, millaisia toiminnallisia palvelutarpeita alueilla on, ja mitä mahdollisuuksia kaupungin nykyiset tilat antavat niiden toteuttamiselle

Aloitteessa esitettyyn erityiseen kaupunginhallituksen määrärahaan nuorisoasiainkeskuksen suhtautuu kielteisesti. Määräraha vain sirpaloittaisi nykyisiä hallintokuntien avustuskäytäntöjä ja lisäisi kansalaistoimijoiden epätietoisuutta, mistä avustusta pitäisi hakea. Nuorisoasiainkeskus pitää parempana kehittää tarvittaessa hallintokuntien nykyisiä avustuskäytäntöjä mm. ottamalla käyttöön entistä joustavamman, matalan kynnyksen projektiavustamisen, josta nuorisotoimella on hyviä kokemuksia. Avustusten sähköinen haku on suunnitelmien mukaan tulossa käyttöön Helsingissä viimeistään vuonna 2011 ja se myös osaltaan helpottaa ja nopeuttaa järjestöjen avustushakemista sekä niiden valmistelua.

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle nuorisoasiainkeskuksen esityksen mukaisen lausunnon.

Kirje kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Toivonen Markku, toimistopäällikkö, puhelin 310 89053

NUORISOLAUTAKUNTA

Emma Kari
puheenjohtaja

Pekka Sihvonen
pöytäkirjanpitäjä

16.6.2009

09-304/390

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-446/372
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 24.3.2009 Dnro 2009-446/372

LAUSUNTO VALTUUTETTU PEKKA SAARNION YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE OMAISHOITAJIEN VAPAA- JA LOMA-PÄIVIEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sosv 2009-304

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Omaishoitajien vapaapäivien käyttöä koskeva asia on tärkeä ja ajankohtainen. Vapaapäiväoikeus myönnetään niille omaishoitajille, joiden hoitotyö on ympärivuorokautisesti sitovaa. Vapaapäivien määrä on omaishoidon tukea koskevan lain mukaan 3 päivää kuukaudessa.

Helsingin 2 889 omaishoitajasta on 1 224:llä vapaapäiväoikeus kevään 2009 tilanteessa. Omaishoitajien lakisääteisten vapaapäivien ajaksi on Helsingissä tarjolla erilaisia korvaavan hoidon järjestelyjä: lyhytaikainen hoito laitoksessa tai asumispalvelussa, sijaisomaishoitaja, kotiin annettava yksityinen hoito, päivätoiminta ja perhehoito.

Vapaapäiviä ei käytetä täysimääräisesti, joskin niiden käyttö on yleistymässä. Vuoden 2007 lokakuussa 44 % vapaapäiviin oikeutetuista käytti niitä, mutta joulukuussa 2008 jo 53 %.

Helsingin sosiaalivirasto teki kyselyn omaishoidon lakisääteisen vapaapäivien käyttämättä jättämisen syistä lokakuussa 2008. Kysely kohdistettiin kaikille niille 375 helsinkiläiselle omaishoitajalle, jotka eivät olleet lainkaan käyttäneet lakisääteisiä vapaitaan vuosina 2007–2008.

Kyselyyn vastasi 149 (43 %) otokseen kuuluvista omaishoitajista. Vastanneissa painottuivat iäkkäät, pitkään puolisoaan hoitaneet omaishoitajat. Kyselyyn vastanneista 42 % ei ollut vielä kokenut tarvetta lakisääteisiin vapaapäiviin. Syynä oli se, että apua ja tarvittavia palveluja saa-

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

tiin riittävästi muutenkin. Noin puolelle vastanneista eivät tarjotut tai oletetut lomitusjärjestelyt tuntuneet sopivalta. Erityisen hankalana koettiin se, että hoidettava olisi hoidossa kodin ulkopuolella.

Sijaisomaishoitoa, jossa omaishoitaja itse esittää sijaishoitajan omasta lähipiiristään, pidettiin tarpeellisena ja tervetulleena vaihtoehtona. Monet vastaajat totesivatkin, että vaikka muut lomitusjärjestelyt eivät heille ole sopineet, sijaisomaisomaishoito saattaa olla hyvä ratkaisu. Sijaisomaishoito toimi Helsingissä vuoden 2008 kokeiluna ja se on vakinaistettu vuoden 2009 alusta. Käyttäjiä oli vuoden 2008 loppuun mennessä 179 ja määrä lisääntyy kuukausittain.

Kyselyn yhteydessä jaettiin omaishoitajille tietoa vapaapäivien aikaisista hoitojärjestelyistä ja kannustettiin vapaapäivien käyttöön.

Sosiaalivirastossa suunnitellaan parhaillaan, miten omaishoitajille tarjotaan parhaiten soveltuvia tukimuotoja ja miten sosiaaliohjaajat voisivat nykyistä enemmän tukea omaishoitajia käyttämään niitä.

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma. Määrärahojen tarkempi kohdentaminen tehdään syksyllä, kun kaupungin talousarvio on vahvistettu ja sen pohjalta laaditaan hallintokuntien käyttösuunnitelmat.

Lisätiedot:
Paulig Outi, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43580
Jäntti Merja, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43715

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

16.6.2009

09-303/350

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-426/351
Stn dnr
Saap./Anl. 25-06-2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 24.3.2009 Dnro 2009-426/351

LAUSUNTO VALTUUTETTU HANNA-KAISA SIIMEKSEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE LASTENSUOJELUN SOSIAALITYÖNTEKIJÖIDEN JA SOSIAALIOHJAAJIEN LISÄÄMISTÄ

Sosv 2009-303

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Helsingin kaupungin sosiaalivirastossa toteutettiin vuosina 2005 – 2007 Tehty 1 -hanke sosiaalialan tehtävärakenteiden ja toimintamallien kehittämiseksi. Hankkeen aikana lapsiperheiden palveluissa on uudistettu perhekeskustoiminnan tehtävärakenteita ja työnkuvia sekä kehitetty työn sisältöjä ja toimintamalleja. Hankkeen lopputuloksena aikaansaatiin sosiaalityöntekijöiden, sosiaaliohjaajien, kotipalvelutyöntekijöiden ja etuuskäsittelijöiden työnkuvien ja -sisältöjen määrittelyt sekä perhekeskuksissa että sosiaaliasemilla. Lisäksi määriteltiin varhaisen tuen ja lastensuojelun tiimien työnjaot ja työntekijöiden työnkuvat. Hankkeessa tehdyn selvityksen mukaan lastensuojelun avohuollon sosiaaliohjaajilla oli keskimäärin viisi asiakasperhettä kuukaudessa ja sosiaalityöntekijöillä keskimäärin 30 asiakasperhettä kuukaudessa. Asiakasperheessä voi olla useita lapsia, joten lasten luku on siis suurempi. Tehty hankkeen pohjalta tavoitteeksi asetettiin 30 asiakaslasta yhdelle lastensuojelun sosiaalityöntekijälle.

Perhekeskusten uuden tiimimallin mukaan perhekeskuksien työ jaettiin ennaltaehkäisevän, varhaisen tuen ja lastensuojelun osa-alueisiin: leikkipuistoissa tehdään ennaltaehkäisevää ja varhaisen tuen työtä, varhaisen tuen ja kotipalvelun tiimeihin ja lastensuojelutiimeihin. Lastensuojelutiimit ovat moniammatillisia; samassa tiimissä työskentelevät sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat. Lastensuojelutyössä tehdään pitkäjänteistä muutostyötä lain edellyttämän prosessin mukaisesti. Eri-

tyisasiantuntijoina lastensuojelutiimeissä toimivat erityissosiaalityöntekijät, jotka kehittämistyön lisäksi osallistuvat asiakastyöhön.

Vuoden 2008 aikana perhekeskustoiminta osallistui sosiaali- ja terveysministeriön selvitykseen, jonka lopputuloksena annettaneen valtakunnalliset ammatillisen henkilöstön mitoitussuositukset vuoden 2009 aikana. Ministeriön määrittelemä tavoitteellinen valtakunnallinen mitoitus on yksi sosiaalityöntekijä 2000 asukasta kohden. Sosiaaliviraston tilastojen mukaan vuoden 2008 aikana lastensuojelun sosiaalityöntekijällä on ollut keskimäärin 40 asiakasta. Laskenta on pohjautunut sosiaalityöntekijöiden vakanssien määrään, joista osa on ollut täyttämättä, joten asiakkaiden määrä on todellisuudessa suurempi. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä noin 37 % oli epäpäteviä. Vuoden 2009 tilastoja ei ole käytössä, koska vuoden alusta siirtyminen uuteen asiakastietojärjestelmään (Efficaan) on muuttanut tilastojen keräystä. Vakanssilisäykset vuonna 2008 lastensuojelutiimeihin olivat 19 sosiaaliohjaajaa ja kahdeksan erityissosiaalityöntekijää. Vuodelle 2009 talousarvioesityksessä oli suunniteltu 11 uutta lastensuojelun sosiaalityöntekijän virkaa.

Viimeisen tilaston mukaan lastensuojelussa on 131 sosiaalityöntekijää ja 79 ohjaajan vakanssia. Lisäksi intensiivisessä perhetyössä on 18 ohjaajaa. Jos suunniteltu 11 sosiaalityöntekijän lisäys mahdollistuu, olisi sosiaalityöntekijöitä 142, jolloin vuoden 2008 asiakasmäärillä sosiaalityöntekijällä olisi 37 asiakasta. Jos halutaan asiakasmäärän olevan 30, tarvitaan vuoden 2008 asiakasmäärällä laskettuna 174 sosiaalityöntekijää, joka olisi 32 vakanssin lisäys. Lastensuojelun sosiaalityöntekijän laskennallinen vuosipalkka sivukuluineen on 43 000 euroa. Joten 32 työntekijän palkkakulut olisivat 1 376 000 suuruiset. Lisäksi rahaa tulisi budjetoida esimerkiksi tilavuokra- ja työvälinekustannuksiin.

Aloitteessa todetaan myös, että jokaista sosiaalityöntekijää kohden tulisi olla yksi ohjaaja. Voidaan todeta, että tällä hetkellä on 97 ohjaajan vakanssia. Lisäystarve olisi 77 ohjaajan vakanssia, jos lastensuojelun sosiaalityöntekijöitä olisi 174. Ohjaajan laskennallinen vuosipalkka sivukuluineen on 38 000 euroa, joten 77 ohjaajan palkkakustannukset olisivat 2 926 000 euroa. Lisäksi tulisivat esimerkiksi tilavuokra ja työvälinekustannukset.

Vuoden 2008 alusta voimaan tullut lastensuojelulaki toi mukanaan monia haasteita ja vaatimuksia käytännön sosiaalityölle. Laki edellyttää lapsen oikeutta tulla kuulluksi, ja vahvistaa lapsen läheisten ja vanhempien kanssa tehtävän työn vaatimuksia. Lain asettamat määräajat ja hallinto-oikeuden käsittelyt ovat lisänneet lastensuojelun sosiaalityön vaativuutta. Useiden tutkimusten valossa on todennettavissa, että las-

tensuojeluasiakkaan kohtaaminen vaatii monipuolisen asiantuntijuuden lisäksi läsnäoloa ja asioihin paneutumista, aikaa.

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma. Käytettävissä olevat määrärahat rajaavat palvelujen lisäämistä, eivätkä talousarvioaloitteessa esitetyt lisäykset sisälly ehdotukseen. Voimavarojen kohdentaminen ennaltaehkäisevään työhön, varhaiseen tukeen sekä lastensuojelun avohuoltoon ehkäisevät kuitenkin lasten sijoittamisia ja niistä aiheutuvia suuria kustannuksia.

Lisätiedot:
Turkia Tiina, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43830

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-427
Stn dnr
Saap./Anl. 02 -06- 2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU HANNA-KAISA SIIMEKSEN YM. MAAHANMUUTTAJATAUSTAISTEN LASTEN KOULUNKÄYNNIN TUKEMISTA KOSKEVASTA TALOUSARVIO-ALOITTEESTA

Opev 2009-291

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Hanna-Kaisa Siimeksen ym. talousarvioaloitteesta. jossa esitetään, että talousarviossa varataan riittävät varat koulujen ryhmäkokojen pienentämiseen ja riittävien avustajaresurssien osoittamiseen erityisesti niissä kouluissa, joissa maahanmuuttajataustaisten oppilaiden lukumäärä on keskimääräistä suurempi. Aloitteessa esitetään myös läksypiiritoiminnan kehittämistä maahanmuuttajataustaisten lasten koulunkäynnin tukemiseksi.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Maahanmuuttajataustaisia suomi toisena kielenä opiskelevia oppilaita oli syksyllä 2008 (20.9.2008) kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa 4 937 eli 14,4 % oppilaista ja yksityisissä sopimuskouluissa 373 eli 6,8 % oppilaista. Ruotsi toisena kielenä -oppimäärää opiskelevia oppilaita oli kaupungin ruotsinkielisissä peruskouluissa 8 eli 0,2 % oppilaista. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrät vaihtelevat kouluittain. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän kasvu on otettu huomioon talouden ja toiminnan suunnittelussa opetusviraston kehystä kasvattavana tekijänä nykyisten resursointiperiaatteiden mukaan.

Peruskoulujen ryhmäkokoihin vaikuttaa ensisijaisesti koulun käytössä oleva tuntikehys, jota on korotettu 1.8.2007 alkaen vuosiluokkien 1–6 osalta 4 % ja 1.8.2008 alkaen vuosiluokkien 7–9 osalta 6 %. Lisäksi koulut saavat erillistä resurssia suomi toisena kielenä -oppilaista siten, että alle neljä vuotta maassa olleet oppilaat tuovat kukin 0,5 vuosiviikkotunnin ja yli neljä vuotta maassa olleet oppilaat 0,2 vuosiviikkotunnin lisäresurssin. Koulut päättävät tuntiresurssin kohdentamisesta oppilaiden opetukseen esim. jakotunteihin tai samanaikaisopetukseen, joka

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

käytännössä merkitsee pienempää opetusryhmää opettajaa kohden. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on otettu huomioon myös positiivisen diskriminaation kriteereissä, jolloin ne koulut, joissa on runsaasti maahanmuuttajataustaisia oppilaita, saavat myös tätä kautta lisäresurssia. Positiivisen diskriminaation resurssia voidaan käyttää niin opetukseen kuin avustajiin.

Syksyllä 2009 opetusvirastossa käynnistyy perusopetuksen nykyisen tuntikehyksen ja koulunkäyntiavustajapalveluiden arviointi ja tarkistaminen. Arviointi ja tarkistaminen tehdään nykyisin käytettävissä olevan kokonaistuntikehyksen puitteissa. Tällöin arvioidaan myös maahanmuuttajataustaisille oppilaille kohdentuvat tuen toimivuutta.

Lukuvuonna 2009–2010 suomenkielisessä perusopetuksessa on toiminut 33 valmistavan opetuksen ryhmää, joissa vasta maahan tulleet oppilaat opiskelevat yhden vuoden verran. Näihin ryhmiin on osoitettu erillistä avustajaresurssia yksi avustaja/ryhmä (1,9 tuntia x ryhmän oppilasmäärä). Valmistavan opetuksen oppilaiden osaaminen ja koulunkäyntihistoria vaihtelevat suuresti ja osa oppilaista tarvitsee paljon tukea vielä valmistavan opetuksen jälkeen. Helsinki on mukana erityisopetuksen ja ohjauksen valtakunnallisissa hankkeissa ja näiden puitteissa etsitään sekä kehitetään joustavia tuen malleja myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden erityistarpeisiin.

Ruotsinkielisessä perusopetuksessa on toiminut maahanmuuttajien opettaja viimeiset kaksi vuotta. Hän opettaa ja kehittää maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetusta ruotsinkielisissä kouluissa.

Läksypiiritoimintaa on toteutettu helsinkiläisissä kouluissa tukiopetuksen ja kerhotoiminnan resurssein. Koulujen kerhotoimintaan on viime vuosina osoitettu lisää resurssia sekä koulujen omasta tuntikehyksestä että opetusministeriön hankerahoituksesta. Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2009–2012 on kiinnitetty erityisesti huomiota maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimisen tukeen. Päättötodistuksen saamisen turvaamiseksi Suomeen 13–16-vuotiaana tulevien nuorten koulutus- ja kotoutumispalveluja kehitetään yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Yksi kärkihankkeista kohdistuu kodin ja koulun yhteistyön vahvistamiseen ja siinä tarjotaan sekä tiedollista tukea että vertaistuen mahdollisuuksia vanhemmille. Keskeistä on oppilaan säännöllisen koulukäynnin tuki.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuksen riittävä tuki edistää oppilaiden oppimista ja hyvinvointia ja näin ehkäisee oppilaiden syrjäytymistä.

Lisätiedot:
Kyllönen Marjo, opetuspäällikkö, puhelin 310 86208
Hallantie Merja, oppilashuollon päällikkö, puhelin 310 86214
Grönholm Niclas, opetuspäällikkö, puhelin 310 86219

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-406/173
Stn dnr
Saap./Anl. 29 -05- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 2009 - 406/173/25.2.2009

VT TEA VIKSTEDTIN YM. TALOUSARVIOALOITE IKÄJOHTAMISMENETELMÄN OHJELMAN LAAJENTAMINEN KAIKKIIN KAUPUNGIN TYÖYHTEISÖIHIN

Heke 2009-26

Valtuutettu Tea Vikstedtin talousarvioaloitteesta on pyydetty lausunto sekä henkilöstökeskukselta että työterveyskeskukselta. Tämä lausunto on valmisteltu yhteistyössä ja vastaa molempien virastojen kantaa asiaan.

Kaupunginvaltuuston 6.4.2009 hyväksymässä strategiaohjelmassa on asetettu yhdeksi tavoitteeksi, että Helsingistä kehittyy ikäjohtamisen mallikaupunki.

Henkilöstökeskuksessa on ryhdytty toimenpiteisiin tämän, kuten muidenkin strategiatavoitteiden toteuttamiseksi.

Ikäjohtamisella tarkoitetaan johtamistapaa, jossa eri- ikäisten ja sen mukaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden tarpeet ja tavoitteet otetaan huomioon esimerkiksi työaikasuunnittelussa, palkitsemisessa ja muussa johtamisessa.

Henkilöstökeskuksessa valmistuu syksyn 2009 alussa esiselvitys, jonka perusteella ikäjohtamishankkeelle asetetaan strategiakaudeksi konkreettiset tavoitteet ja mittarit. Siinä yhteydessä arvioidaan myös, miten HKR-Tekniikan saamia hyviä kokemuksia voidaan hyödyntää muissa virastoissa ja liikelaitoksissa.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 4500	Ensi linja 1	+358 9 310 1611	+358 9 310 37952	800012-62637	0201256-6
00099 Helsingin kaupunki	Helsinki 53				Alv.nro
henkilostokeskus@hel.fi	http://www.hel.fi/				FI02012566

Työterveyskeskus toteaa, että sen nykyiset resurssit ovat riittävät eivätkä aseta rajoituksia ikäjohtamishankkeen toteuttamiselle.

Hannu Tulensalo
henkilöstöjohtaja

Marju Pohjaniemi
osastopäällikkö

Postiosoite
PL 4500
00099 Helsingin kaupunki
henkilostokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Ensi linja 1
Helsinki 53
http://www.hel.fi/

Puhelin
+358 9 310 1611

Faksi
+358 9 310 37952

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

HELSINGIN KAUPUNKI
OPETUSLAUTAKUNTA

26.5.2009

Kiltanke

Khs dnro 2009-407/412
Stn dnr
Saap./Anl. 02-06-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU TEA VIKSTEDTIN YM. KOULULIIKUNTAHANKKEITA KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-290

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Tea Vikstedtin ym. talousarvioaloitteesta, joka kuuluu seuraavasti:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että opetus- ja liikuntavirastoille varataan määräraha kaikkia kouluja koskevaan liikuntahankkeeseen, joka tähtää pysyvään koululiikunnan kehittämiseen, monipuolistamiseen ja lisäämiseen niiden kokemusten perustalta, joita on viime aikojen pienissä muutamia alueita ja kouluja koskevissa "liikkuva koulu" -tyyppisissä hankkeissa saatu."

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Opetussuunnitelman mukaisesti kouluissa opetetaan liikuntaa peruskoulun kaikilla luokka-asteilla kaksi tuntia viikossa. Opetusvirasto järjestää yhteistyössä liikuntaviraston kanssa luokille 1–5 uimaopetusta neljä kertaa lukuvuodessa. Liikuntavirasto antaa myös urheilukentät ja tekojääradat koulujen liikunnanopetuksen käyttöön. Koulujen välistä oppilasurheilutoimintaa järjestetään luokille 3–10 keskeisimmissä koululiikuntalajeissa.

Perusopetuslain mukainen iltapäivätoiminta painottuu toiminnalle, jonka avulla on mahdollisuus tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä vahvistaa tervettä minäkuvaa, hyvinvointia ja terveen elämän kasvua. Kaupungin koululaisten aamu- ja Iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma tullaan päivittämään syksyllä 2009. Toimintasuunnitelmaan kirjataan päivittäisen liikunnan suositus.

Opetusministeriö on myöntänyt Helsingin opetustoimelle kerhotoiminnan erityisavustusta yhteensä 175 000 euroa lukuvuodelle 2009–2010.

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Kouluille suunnattavalla erityisavustuksella on mahdollista lisätä mm. koulujen liikunnallista kerhotoimintaa.

Lasten ja nuorten vapaa-ajan liikuntaharrastuksen lisäämiseksi ja koulujen liikunnanopetuksen ja liikuntakerhojen monipuolistamiseksi ja laadun kehittämiseksi tarjoavat eri järjestöt, yhdistykset ja erilaiset palvelujentuottajat, kuten esimerkiksi Koululiikuntaliitto, Nuori Suomi, Liito ry ja liikuntavirasto opettajien täydennyskoulutusta ja erilaisia luokka- ja oppilaskohtaisia liikuntaprojekteja, kuten Nuoren Suomen valtakunnallinen liikuntaseikkailu tai helsinkiläinen luokkakilpailu "zuppaduida kannattaa uida". Helsinkiläisiä kouluja on näissä hankkeissa mukana. Lisäksi kouluissa on lähdetty edistämään välituntiliikuntaa erilaisin toimin.

Kouluille on tarjolla paljon liikuntaa edistävää toimintaa, joista osa on maksutonta ja osa maksullista. Liikunnanopetusta elvyttävien projektien toteuttamiseen tarvitaan paitsi mahdollisia ulkopuolisia tahoja myös koulujen aloitteellisuutta, sitoutumista ja omaa suunnittelupanosta.

Stenwallin tutkimuksen mukaan Helsingissä 3–6-luokkalaiset harrastavat varsin paljon. Lähes kaikki jotakin harrastavat lapset harrastivat liikuntaa. Liikunnan harrastamisesta näyttää tulleen yleinen normi, sillä liikunnan harrastamisella ei ollut eroja perhetyyppejä tai asuinalueita vertailtaessa. Liikuntaharrastusten olemassaolo vaikutti myös lasten jaksamiseen. Tutkimukseen osallistuvien lasten suosituin harrastus (19 % vastanneista) oli jalkapallo.

Lautakunta toteaa, että koululiikuntaa on kehitetty ja kehitetään edellä mainituin toimenpitein, joten aloitteessa tarkoitetun liikuntahankkeen toteuttaminen ei ole välttämätöntä.

Liikunnalla on selviä terveysvaikutuksia koulujen oppilaille niin fyysisen kunnon kuin psyykkisen hyvinvoinnin osalta.

Lisätiedot:
Salojärvi Ulla, opetuskonsultti, puhelin 310 86211
Palve Leena, erityissuunnittelija, puhelin 310 86809

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

HELSINGIN KAUPUNKI
LIIKUNTALAUTAKUNTA

LAUSUNTO **LIITE 60** 296

Kj/Tarke/TSX

26.5.2009

Khs dnro 2009-407/412
Stn dnr
Saap./Anl. 09-06-2009

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOSSA ESITETÄÄN, ETTÄ OPETUS- JA LIIKUNTAVIRASTOLLE VARATAAN MÄÄRÄRAHA KAIKKIA KOULUJA KOSKEVAAN LIIKUNTAHANKKEESEEN

Lilk 2009-116

Hallintokeskus on pyytänyt liikuntaviraston lausuntoa kaupunginhallitukselle 28.5.2009 mennessä Tea Vikstedtin talousarvioaloitteesta joka kuuluu seuraavasti:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että opetus- ja liikuntavirastolle varataan määräraha kaikkia kouluja koskevaan liikuntahankkeeseen, joka tähtää pysyvään koululiikunnan kehittämiseen ja monipuolistamiseen ja lisäämiseen niiden kokemusten perustalta, joita on viime aikojen pienissä muutamia alueita ja kouluja koskevissa "liikkuva koulu" - tyyppisissä hankkeissa saatu".

Lautakunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Liikunnan merkitys terveyden ja elämän laadun parantajana on merkittävä. Erityisesti lapsille ja nuorille liikunta tarjoaa terveellisen ja virikkeellisen vapaa-ajan viettotavan, joka tukee lapsen tasapainoista kasvua ja kehitystä.

Helsinki liikkuu -tutkimuksen mukaan 3-18 –vuotiaista helsinkiläisistä lapsista ja nuorista 93 prosenttia harrastaa liikuntaa vapaa-aikanaan. Yli puolet lapsista ja nuorista harrastaa liikuntaa urheiluseuroissa, toiseksi eniten omatoimisesti ryhmässä ja sitten omatoimisesti yksin. Helsingissä liikuntaseurojen toiminta tavoittaakin enemmän lapsia ja nuoria kuin maassa keskimäärin.

Liikuntatoimen keskeinen kohderyhmä ovat lapset ja nuoret, joiden liikuntaa on aktivoitu antamalla liikuntatilat maksutta tai tuetusti liikuntaseurojen käyttöön. Lisäksi liikuntaseuroja tuetaan taloudellisesti ja

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faxi	Y-tunnus
PL 4800	Paavo Nurmen kuja 1	+358 9 310 8771	+358 9 310 87770	0201256-6
00099 Helsingin kaupunki	00250 Helsinki			Alv.nro
liikuntavirasto@hel.fi	http://www.hel.fi/liikunta/			F102012566

myös silloin keskeisenä painopisteenä on lasten ja nuorten toiminnan tukeminen.

Liikuntaviraston liikunnanohjausosasto järjestää lapsille ja nuorille pääsääntöisesti kurssimuotoista toimintaa, joista uimakoulut muodostavat painopistealueen. Myös koulujen loma-aikoina järjestetään lapsille monipuolista liikuntatoimintaa. Tärkeän kohderyhmän muodostavat myös erityisryhmiin kuuluvat lapset. Iltapäivätoimintaa 3-9-luokkalaisille järjestetään Etelä-Suomen lääninhallituksen tuella yhteistyössä helsinkiläisten liikuntaseurojen kanssa. Liikuntaviraston ohjatun liikunnan resursseilla on mahdollista järjestää nykymuotoista toimintaa.

Liikuntatoimi on mukana useissa poikkihallinnollisissa hankkeissa, joilla edistetään lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksia. Esimerkkinä voidaan mainita mm. Terveellinen kaupunginosa – hanke Herttoniemessä, jossa liikunta- ja opetustoimi ovat ydintoimijoita. Projektissa on kehitetty lähiliikuntapaikkojen arviointityökalu, jonka avulla voidaan löytää ne kehitettävät kohteet, joihin voidaan kohdentaa yhteistyössä resursseja yli hallintokuntarajojen. Siten voidaan saada sekä koulujen että päiväkotien pihat rakennettua kaikkien käytettävissä oleviksi lähiliikuntapaikoiksi. Näin voidaan saada melko vähäisinkin panostuksin jo olemassa olevat alueet tehokkaampaan ja laajempaan käyttöön.

Työkalu on jo osoittautunut käyttökelpoiseksi ja tarkoitus onkin käyttää sitä muissakin kaupunginosissa. Liikuntavirasto on varautunut omalta osaltaan osallistumaan yhteistyössä toteutettavien lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen riippumatta siitä, kenen hallinnoimille alueille ne tulevat. Jatkossa on vielä kuitenkin sovittava näin syntyneiden lähiliikuntapaikkojen ylläpidosta ja hoidosta.

Muita lasten ja nuorten liikunnan edistämishankkeita ovat mm. ylipainoisten lasten ja perheiden painonhallintaryhmät, joita toteutetaan yhteistyössä terveyskeskuksen, opetusviraston sekä Helsingin sydänpiirin kanssa. Liikuntaviraston lähiöliikunta aloittaa syksyllä 2009 nuorten liikuntapassikokeilun, joka kohdennetaan erityisesti liikkumattomiin ja passiivisiin nuoriin. Liikuntapassin toteuttamiseen kutsutaan mukaan kaupungin eri hallintokuntia ja liikuntaseuroja.

Liikuntatoimi on esittänyt vuoden 2010 talousarviokäsittelyn yhteydessä, että vuodesta 2007 alkanutta kokeilua, jossa peruskoulut ja päiväkodit ovat voineet käyttää uimahalleja lukuun ottamatta, tekojääratoja, ulkokenttiä, sisäliikuntapaikkoja sekä liikunta- ja palloiluhalleja maksutta arkipäivisin kello 8 – 14 välisenä aikana, jatketaan vuonna 2010.

Näin liikuntatoimi omalta osaltaan edistää koululiikunnan mahdollisuuksia monipuoliseen liikuntakasvatukseen.

Liikuntatoimi pitää myönteisenä kaikkia koululiikunnan kehittämiseen tähtääviä hankkeita. Koska liikuntakasvatus kouluissa ja oppilaitoksissa ei kuitenkaan kuulu liikuntatoimen perustehtäviin, liikuntatoimen talousarvioehdotukseen 2010 ei ole esitetty erillistä määrärahaa koululiikunnan kehittämishankkeisiin.

Lisätiedot:
Loikkanen-Jormakka Tarja, osastopäällikkö, puhelin 310 87500

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Heikki Karu
puheenjohtaja

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

16.6.2009

09-331/390

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-414/399
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 24.3.2009 Dnro 2009-414/399

LAUSUNTO VALTUUTETTU STURE GADDIN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KUNNALLISEN SOPPAKEITTIÖN TAI SOPPAKEITTIÖIDEN PERUSTAMISTA

Sosv 2009-331

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvio-aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Talouden taantuma aiheuttaa syrjäytymisen ja köyhyyden lisääntymistä. Viimesijaisena perusturvana toimeentulotuki takaa sitä tarvitsevien välttämättömän toimeentulon. Koska kuitenkin on olemassa henkilöitä, joilla ei aina ole rahaa ruokaan esimerkiksi velkaantumisesta johtuen tai muusta syystä, Helsingissä on monia edullisia aterioita tarjoavia toimintapaikkoja. Näitä ovat mm. sosiaaliviraston sosiaaliasemien hallinnoimat kumppanuustalot ja lähiöasemat (8 kpl) sekä ns. matalan kynnyksen paikat. Samoin päihdehuollon päiväkuntoutuspaikoissa on usein asiakkaille tarjolla ruokaa, jonka valmistamiseen asiakkaat osallistuvat osana kuntoutumistaan. Myös seurakunnilla ja monilla järjestöillä on toimintaa, jolloin tarjolla voi olla joko ilmaista tai edullista aamiaista tai lounasta. Näissä erilaisissa toimintapaikoissa on ruuan lisäksi tarjolla muuta yhteisöllisyyttä ja osallisuutta lisäävää toimintaa.

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa. Ehdotus ei sisällä määrärahaa soppakeittiön perustamiseen.

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

Lisätiedot:
Heikkinen Marja, kehittämiskonsultti, puhelin 310 42303

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

18.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-447/666
Stn dnr
Saap./Anl. 22-06-2009

HKL
18.06.2009
Dnro 2009-310/666

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA (OKER-BLOM) KOSKIEN ELÄKELÄISTEN MAKSUTONTA MATKUSTAMISTA HELSINGIN SISÄISESSÄ LIIKENTEESSÄ KLO 10-15 VÄLISENÄ AIKANA

HKL 2009-310, Khs 2009 - 447/666 24.3.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa eläkeläisten maksutonta matkustamista Helsingin sisäisessä liikenteessä klo 10–15 välisenä aikana koskevasta talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Kaupunginvaltuutettu Jan D. Oker-Blom ja 9 muuta valtuutettua esittävät talousarvioaloitteessaan seuraavaa:

Jag föreslår att helsingforsare med pensionärs status skulle få åka gratis i Helsingfors stadstrafik (HST) på vardagar mellan klockan 10 och 15.

LAUSUNTO

HKL-liikelaitoksen johtokunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Nykyinen lipun hintojen subventio ja alennuskäytännöt

Helsingin sisäisen joukkoliikenteen kausilipun subventio on normaalihintaisen lipun maksavalle noin 58 % eli varsin korkea. Tämän lisäksi annetaan kausi- ja arvolippuja hankkiville alennuksia eri perustein. Pääkaupunkiseudun matkalippujärjestelmässä ei ole käytössä ikään perustuvia lippuja lukuun ottamatta 7–16 -vuotiaille myytäviä lastenlippuja. Helsingissä lasten kausi- ja arvolippujen alennus aikuisten lippuihin nähden on noin 60 %. Eläkeläisille myönnetään alennusta 50 %, mikäli eläkeläinen saa täyttä kansaneläkettä, ja 25 %, mikäli eläkeläinen saa vähennettyä kansaneläkettä. Muut eläkkeet vähentävät oikeutta kansaneläkkeeseen. Merkittävä osa eläkeläisistä saa työeläkettä tai muuta vastaavaa eläkettä eikä lainkaan kansaneläkettä, eikä siis myöskään alennuslippuja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteeseen.

Lisäksi vapaalippuja on myönnetty eräille asiakasryhmille, kuten sokeat, sotainvalidit ja rintamaveteraanit. Vammaispalvelu-, ja sosiaalihuoltolain piirissä olevien vapaaliput maksetaan liikenteen järjestäjille (HKL-liikelaitos ja YTV) erillisen sopimuksen mukaisesti sosiaaliviraston toimesta. Edellä mainituista suuri osa on ikäihmisiä.

Alennusten laajentaminen koskemaan ikäihmisiä ja eläkeläisiä

HKL-liikelaitoksen johtokunta katsoo, että alennusten laajentaminen koskemaan iäkkäitä on liikenne- ja yhteiskuntapoliittisista syistä perusteltua. Väestön ikääntyessä joukkoliikenteen käytön tulisi tulevaisuudessa olla ikäihmisille houkuttelevampaa. Ikäihmisten matkalippujen edullisemman hinnoittelun vaikutus elämän laatuun olisi monella tavoin myönteinen. Liikenneturvallisuusnäkökulmasta autoilevia ikäihmisiä tulisi kannustaa siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi. Nykyistä parempi mahdollisuus matkustaa joukkoliikenteellä edistäisi myös itsenäisen toimintakyvyn ja siten henkisen vireyden säilyttämistä. Ikäihmisten elämän laadun paranemisella voisi siten olla sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvua hillitsevä vaikutus.

Seniorikansalaisten tai eläkeläisten alennetun lipun hinnan tai maksuttomuuden toteuttaminen edellyttää lisärahoitusta joukkoliikenteelle tai vaihtoehtoisesti muiden asiakasryhmien lipun hintojen korottamista. Mahdollisuudet myöntää alennus- tai vapaalippuja ikäperusteisesti tai eläkeläisille riippuvat siitä, missä määrin Helsinki ja muut kunnat ovat valmiita lisäämään joukkoliikenteeseen kohdennettua tukea tai suuntaamaan sitä uudelleen.

Väestöennusteiden mukaan ikääntyneiden ja siten myös eläkeläisten osuus väestöstä kasvaa tulevaisuudessa merkittävästi. Tämän vuoksi subventiotarve kasvaisi jatkossa edelleen suuremmaksi.

Pelkästään sosiaalisin perustein annettava alennus eläkeläisten kohdalla sulkee ison osan eläkettä saavista alennuskäytännön ulkopuolelle. Muuta selkeää perustetta kuin kansaneläkkeen saaminen ei eläkeläisen todellisesta taloudellisesta tilanteesta voida nykyisen eläkejärjestelmän puitteissa ilman huomattavaa byrokratiaa osoittaa. Tämä johtaa siihen, että useat vähävaraisemmatkin ikäihmiset jäävät ilman alennusoikeutta pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä. Toisaalta nykykäytännön piiriin kuuluu myös muita kuin vanhuuden perusteella kansaneläkettä saavia, kuten eri syistä sairauseläkkeellä olevia.

Jos eläkeläisten sosiaalisin perustein annettava alennusoikeus lakkautettaisiin siirryttäessä ikään perustuvaan alennuskäytäntöön, jäisivät nuoremmat eläkeläiset alennuskäytäntöjen ulkopuolelle.

Vähävaraisten tukeminen tulisi kaupungin hallinnossa hoitaa keskitetysti sosiaalitoimen kautta. HKL-liikelaitoksen tai jatkossa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kautta alennuksia on tarkoituksenmukaista myöntää lähinnä liikennepoliittisin perustein. Mikäli eläkeläisille halutaan voimakkaammin alennettuja lippuja tai maksutonta joukkoliikennettä, tulisi sosiaalivirastolle osoittaa lisää varoja tukea em. asiakkaiden matkustusta. Sosiaalivirastolla on joukkoliikenteen tilaajaa huomattavasti paremmat edellytykset kohdentaa matkustustuki sitä tarvitseville. HKL-liikelaitoksen johtokunta katsookin, että mm. vähätuloisten tukea tarvitsevien lisätuki olisi syytä hoitaa sosiaalitoimen kautta.

Mikäli valmistelutyön tuloksena kunnat kuitenkin päätyisivät nykyiseen vain sosiaalisin perustein annettavan eläkeläiskäytännön muuttamisesta siten, että vähennettyä ja täyttä kansaneläkettä nauttivat saisivat matkustaa maksutta klo 10–15 välisenä aikana, tulisi matkakorttijärjestelmään lisäksi perustaa kaksi uutta asiakasryhmää alennettua ja täyttä kansaneläkettä saavia varten. Edellä mainitun mukaan toteutus voisi koskea vain arvolippuja ja lisää haastetta etuuden käytölle aiheuttaisi se, että kortti tulisi aina kuitenkin näyttää kortinlukijalle ja painaa lukijan nappia maksuttoman lipun lataamiseksi kortille. Arvio lipputulo menetyksestä Helsingin sisäisten arvolippujen osalta olisi n. 0,3 Milj. euroa. Lisäksi alennusryhmien kausilippumyynti vähenisi hieman.

Ikäihmiset ja eläkeläiset matkustavat pääsääntöisesti eri aikaan kuin joukkoliikenteen kysyntähuiput aamulla ja illalla ovat. Eläkeläisten lisääntyvä matkustaminen joukkoliikenteessä voisi siksi tasoittaa joukkoliikenteen kysyntävaihteluja ja siten mahdollistaa joukkoliikenteen nykyistä kustannustehokkaamman järjestämisen koko vuorokauden tasolla. Eläkeläisten lisääntyvä joukkoliikenteen käyttö ei siis todennäköisesti lisäisi liikenteen järjestämisen kustannuksia vastaavassa suhteessa kuin matkamäärät lisääntyvät. Kuitenkin ruuhka-ajan ulkopuolella, esim. klo 10–15 välillä tehtävillä matkoilla, eläkeläisten lipun hintojen puolittaminen tai maksuton liikkuminen olisi käytännössä mahdollista toteuttaa koskemaan vain arvolippuja, jolloin alennusvaikutus jäisi rajalliseksi. Aikarajoitus aiheuttaisi myös käytännön ongelmia ainakin iäkkäämpien keskuudessa lipun hinnan muuttuessa ostoajankohdan mukaan.

Muutosten tekeminen pääkaupunkiseudun- taksa- ja lippujärjestelmään edellyttää valmistelua yhteisesti YTV:n ja muiden lippujärjestelmään kuuluvien kuntien kanssa.

HKL-liikelaitos onkin käynnistänyt tällaisen valmistelutyön yhdessä YTV:n kanssa. Lähtökohtana on, että alennuskäytäntö on koko pääkaupunkiseudulla yhtenäinen. Yksityiskohtaisen valmistelun (ml. palvelutaso ja vaikutukset tariffitukeen ja/tai muiden käyttäjäryhmien lippujen hintoihin) pohjalta asia päätetään myöhemmin. YTV tuonee asian lausunnoille kuntiin todennäköisesti syksyn 2009 aikana.

Lisätiedot:
Riikonen Jarmo, johtava tariffisuunnittelija, puhelin 310 78456

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Eeva Hänninen
pöytäkirjanpitäjä

2.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-408/399
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA LIEVÄVAMMAISTEN SOTAINVALIDIEN KUNTAPALVELUISTA

Terke 2009-724

Helsingin kotihoito tukee vanhusten, myös lievävammaisten sotainvalidien mahdollisuutta asua kotona. Kotihoidon asiakkaalle tehdään yksilöllinen palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa sovitaan yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa kanssa kotihoidon antamista palveluista. Esimerkiksi siivouspalvelua järjestetään terveyslautakunnan vahvistamalla hinnalla vähävaraisille asiakkaille, joiden toimintakyky on oleellisesti alentunut, ruokailu järjestetään yleensä ateriapalveluna terveyslautakunnan hyväksymän hinnoittelun mukaisena. Asiakkaalla on myös mahdollisuus saada pesulapalvelua, mikäli asiakkaan tilanne tätä vaatii.

Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piirin antaman tiedon mukaan Helsingissä asuu 702 sotainvalidia, joista 226 sotainvalidin työkyvyttömyysaste on alle 20 %, joiden palvelut eivät siten kuulu valtion korvaamien kustannusten piiriin. Talousarvioaloitteessa esitetyt palvelut 10 -15 % sotainvalideille, merkitsisivät terveystoimelle noin 0,45 milj. euron lisäkulua (lounassetelit 0,188 milj. e, pesulapalvelut 0,09 milj. e, siivous 0,16 milj. e).

Terveyskeskuksen vuoden 2010 talousarvioraamin puitteissa ei ole mahdollista esittää lisämäärärahaa aloitteen mukaisiin lisäpalveluihin. Aloitteessa esitetty lisäys olisi tällöin toteuttavissa ainoastaan tekemällä vastaavan suuruinen vähennys joistain muista olemassa olevista palveluista. Em. perusteilla terveyslautakunta ei pidä aloitteessa esitettyä lisäystä tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena eikä aloitteen mukaista lisäys sisälly terveyslautakunnan esitykseen terveyskeskuksen vuoden 2010 talousarvioksi.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin +358 9 310 5015
Faksi +358 9 310 42504

2.6.2009

Terveysvaikutusten arviointi

Voimavarojen kohdentaminen aloitteessa esitetyllä tavalla ei toisi positiivisia terveysvaikutuksia, koska vastaavat voimavarat jouduttaisiin ottamaan pois terveysvaikutuksiltaan vaikuttavammista toiminnoista kotihoidossa, joiden merkitys hoitoketjulle on tärkeämpi.

Nykykäytännön säilyttämisellä ei ole negatiivisia terveysvaikutuksia.

Lisätiedot:
Lind Jussi, suunnittelupäällikkö, puhelin 310 42246

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

16.6.2009

09-302/390

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-408/399
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 24.3.2009 Dnro 2009-408/399

LAUSUNTO VALTUUTETTU SEPPO KANERVAN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHOJEN LISÄÄMISTÄ LIEVÄVAMMAISTEN SOTAINVALIDIEN KUNTAPALVELUJEN OSITTAISEKSI JÄRJESTÄMISEKSI

Sosv 2009-302

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitettyjen palvelujen tuottaminen ja mahdollinen lisääminen sisältyy terveyskeskuksen tuottamaan kotipalveluun ja kotipalvelun tukipalveluihin.

Omien palvelujensa osalta sosiaalilautakunta toteaa seuraavaa:

Suomen valtio korvaa sotilasvammalain perusteella sotainvalidien kuntapalveluja. Vahingoittuneelle tai sairastuneelle, jonka työkyvyttömyysaste on vähintään 20 prosenttia, korvataan kotipalveluista, asumispalveluista, omaishoidon tuesta ja sairaanhoidon palveluista aiheutuneita kustannuksia. Vahingoittuneelle tai sairastuneelle, jonka työkyvyttömyysaste on vähintään 10 prosenttia, voidaan korvata asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita, asunnon muutostöitä sekä kuntouttaminen, vaikka kuntouttamisen tarve ei johtuisikaan korvatusta vammasta tai sairaudesta.

Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piirin jäsentietojen mukaan Helsingissä asuu 702 sotainvalidia, joista 226 sotainvalidin työkyvyttömyysaste on alle 20 prosenttia ja jotka siten eivät kuulu kotipalvelun, asumispalvelujen, omaishoidon tuen ja sairaanhoitopalvelujen valtion korvaamien kustannusten piiriin.

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

Sosiaaliviraston palvelustrategian mukaan vanhuspalvelujen painopiste on ennaltaehkäisevien ja ennakoivien, etsivien palvelujen kehittämisessä. Palvelu- ja virkistyskeskustoimintaa tarjotaan kaikille helsinkiläisille eläkkeellä oleville tai työttömille henkilöille, jotka kaipaavat virkistäytymistä, yhteistoimintaa ja ennaltaehkäisevää kuntoutustoimintaa. Keskuksissa käynnit ovat maksuttomia. Asiakkailta peritään maksu aterioista ja saunomisesta sekä raaka-aineiden hinta askartelu- yms. toiminnassa. Rintamaveteraaneille ja vähintään 25 % haitta-asteen sotainvalideille saunapalvelut ovat maksuttomia. Vähintään 25 % sotainvalidit voivat käyttää ilmaisia lounasseteleitä keskuksissa. Helsinkiläisille eläkeläisille ja työttömille maksuttomalla palvelukeskuskortilla aterian hinta on 3,30 – 5,90 euroa/ateria ja aterioita tarjotaan myös viikonloppuisin. Muutamissa palvelukeskuksissa on tarjolla itsepalvelupesuloita hintaan 2,30 – 3,35 euroa/2 h tai 1 euroa/kg.

Jokaisella 75 vuotta täyttäneellä sekä vammaisetuuslain mukaisen hoitotuen saajalla ikään katsomatta on oikeus saada sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi. Sosiaalityöntekijän ja kotihoidon ohjaajan usein yhteistyönä toteutettavalla tarpeen arvioinnilla varmistetaan, että ikäihmiset saavat apua ajoissa. Samalla tarjotaan tietoa palveluista sekä opastusta niiden hakemiseen. Mikäli tarvetta uusiin palveluihin on, haetaan niitä saman tien tai asiakas ohjataan hakemaan niitä. Sosiaalivirasto järjestämiä tarpeenmukaisia sosiaalipalveluja ovat mm. sosiaalityö, toimeentuloturva, asunnon muutostyöt, omaishoidon tuki, päivätoiminta, palveluasuminen ja laitoshoito. Terveyskeskus järjestää kotihoidon kotipalvelua tukipalveluineen tarpeen mukaan.

Kaunialan Sairaalan ja Sotainvalidien Veljesliiton kanssa yhteistyössä toteutettavaan hankkeeseen osallistuu Itä- ja Kaakkois-Helsingissä asuvia veteraaneja ja sotainvalideja. Hankkeen aikana kehitetään kuntoutumisen toimintamallia kotona asumisen tukemiseksi.

Näillä toimilla sosiaalivirasto tukee vanhusten, myös lievävammaisten sotainvalidien, mahdollisuutta asua ja vanheta turvallisesti kotona tarjoten palveluja tarpeiden mukaan.

Lisätiedot:
Itkonen Tanja, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43788

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

28.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-434/666
Stn dnr
Saap./Anl. 01-06-2009

HKL
29.05.2009
Dnro 2009-308/666

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA (KANERVA) KOSKIEN JOUKKOLIIKENTEEN 50%:N HINNANALENNUSTA 85 VUOTTA TÄYTTÄNEILLE

HKL 2009-308, Khs 2009 - 434/666, 24.3.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa 85 vuotta täyttäneille suunnattavaa joukkoliikenteen 50 %:n hinnanalennusta koskevasta talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Kaupunginvaltuutettu Seppo Kanerva ja 3 muuta valtuutettua esittävät talousarvioaloitteessaan seuraavaa:

Maamme ajauduttua jatkosotaan asepalvelukseen kutsutut ja muu saman ikäinen aikuisväestö, joka huolehti kotirintaman kestävyydestä, täyttää vuoden 2010 aikana 85 vuotta tai ovat jo aiemmin saavuttaneet tämän iän.

Esitetään, että Helsingin kaupunki myöntäisi 50 % alennusta HKL:n matkalipusta kaikille v. 2010 tai aikaisemmin 85 vuotta täyttäneille helsinkiläisille.

Lausunto

HKL-liikelaitoksen johtokukunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Nykyinen lipun hintojen subventio ja alennuskäytännöt

Helsingin sisäisen joukkoliikenteen kausilipun subventio on normaalihintaisen lipun maksavalle noin 58 % eli varsin korkea. Tämän lisäksi annetaan kausi- ja arvolippuja hankkiville alennuksia eri perustein. Pääkaupunkiseudun matkalippujärjestelmässä ei ole käytössä ikään perustuvia lippuja lukuun ottamatta 7-16-vuotiaille myytäviä lastenlippuja. Helsingissä lasten kausi- ja arvolippujen alennus aikuisten lippuihin nähden on noin 60 %. Eläkeläisille myönnetään alennusta 50 %, mikäli eläkeläinen saa täyttä kansaneläkettä, ja 25 % mikäli eläkeläinen saa vähennettyä kansaneläkettä. Muut eläkkeet vähentävät oikeutta kansaneläkkeeseen. Merkittävä osa eläkeläisistä saa työeläkettä tai muuta vastaavaa eläkettä eikä lainkaan kansaneläkettä, eikä siis myöskään alennuslippuja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteeseen.

Postiosoite PL 1400 00099 HELSINGIN KAUPUNKI HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi
Käyntiosoite Toinen linja 7 Helsinki 53 http:/www.hel.fi/HKL/
Puhelin +358 9 310 1071 **Faksi** +358 9 310 35051
Y-tunnus 0201256-6

Lisäksi vapaalippuja on myönnetty eräille asiakasryhmille, kuten sokeat, sotainvalidit ja rintamaveteraanit. Vammaispalvelu-, ja sosiaalihuoltolain piirissä olevien vapaaliput maksetaan liikenteen järjestäjille (HKL-liikelaitos ja YTV) erillisen sopimuksen mukaisesti sosiaaliviraston toimesta. Edellä mainituista suuri osa on ikäihmisiä.

Alennusten laajentaminen koskemaan ikäihmisiä

Johtokunta katsoo, että alennusten laajentaminen koskemaan iäkkäitä on liikenne- ja yhteiskuntapoliittisista syistä perusteltua. Väestön ikääntyessä joukkoliikenteen käytön tulisi tulevaisuudessa olla ikäihmisille houkuttelevampaa. Ikäihmisten matkalippujen edullisemman hinnoittelun vaikutus elämän laatuun olisi monella tavoin myönteinen. Liikenneturvallisuusnäkökulmasta autoilevia ikäihmisiä tulisi kannustaa siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi. Nykyistä parempi mahdollisuus matkustaa joukkoliikenteellä edistäisi myös itsenäisen toimintakyvyn ja siten henkisen vireyden säilyttämistä. Ikäihmisten elämän laadun paranemisella voisi siten olla sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvua hillitsevä vaikutus.

Ikäihmiset matkustavat pääsääntöisesti eri aikaan kuin joukkoliikenteen kysyntähuiput aamulla ja illalla ovat. Ikäihmisten lisääntyvä matkustaminen joukkoliikenteessä voisi siksi tasoittaa joukkoliikenteen kysyntävaihteluja ja siten mahdollistaa joukkoliikenteen nykyistä kustannustehokkaamman järjestämisen koko vuorokauden tasolla. Ikäihmisten lisääntyvä joukkoliikenteen käyttö ei siis todennäköisesti lisäisi liikenteen järjestämisen kustannuksia vastaavassa suhteessa kuin matkamäärät lisääntyvät. Kuitenkin ruuhka-ajan ulkopuolella, esim. klo 9-15 välillä tehtävillä matkoilla, tietyn iän saavuttaneiden henkilöiden lipun hintojen puolittaminen olisi käytännössä mahdollista toteuttaa koskemaan vain arvolippuja, jolloin alennusvaikutus jäisi rajalliseksi. Aikarajoitus aiheuttaisi myös käytännön ongelmia ainakin iäkkäämpien keskuudessa lipun hinnan muuttuessa ostoajankohdan mukaan.

Seniorikansalaisten alennetun lipun hinnan toteuttaminen edellyttää lisärahoitusta joukkoliikenteelle tai vaihtoehtoisesti muiden asiakasryhmien lipun hintojen korottamista. Mahdollisuudet myöntää iäkkäille ikäperusteisia alennus- tai vapaalippuja riippuvat siitä, missä määrin Helsinki ja muut kunnat ovat valmiita lisäämään joukkoliikenteeseen kohdennettua tukea tai suuntaamaan sitä uudelleen.

Jos maksuton joukkoliikenne ulotettaisiin koskemaan 70 vuotta täyttäneitä, olisi lipputulomenetys ja lisärahoitustarve pääkaupunkiseudulla yhteensä 14,3 milj. euroa.

Helsingin osalta lisärahoitustarve olisi 11,9 milj. euroa ja puolitetuin hinnoin kustannus olisi vastaavasti 50 % edellisistä. Mikäli alennus koskisi vain arvolippuja arkisin klo 9 – 15 välisenä aikana olisi lisärahoitustarve Helsingin osalta arviolta 2,7 milj. euroa ja pääkaupunkiseudulla yhteensä arviolta 3,2 milj. euroa. Jos ulotettaisiin koskemaan vain 80 tai 85 vuotta täyttäneitä, olisi lisärahoituksen tarve edelleen pienempi.

Väestöennusteiden mukaan ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa tulevaisuudessa merkittävästi. Tämän vuoksi subventiotarve kasvaisi jatkossa edelleen suuremmaksi.

Ikäihmisten maksuttomaan joukkoliikenteeseen voitaisiin siirtyä vaiheittain käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa ikäluokittain, esim. aloittamalla 85 vuotta täyttäneistä ja laajentamalla oikeutta nuorempiin ikäluokkiin taloudellisten mahdollisuuksien mukaan muutama ikäluokka kerrallaan.

Lisäsubvention tarve on vähäisempi, mikäli ikäihmisille myönnetään maksuttomuuden sijaan oikeus alennuslippuun. Tämä lieneekin tarkoituksenmukaisin toteutusmalli. Liikennepoliittisesta näkökulmasta perusteltu ikä alennuksen myöntämiseksi olisi 70 vuotta. Ajo-oikeus (ajokortti) on pääsääntöisesti voimassa siksi, kunnes henkilö täyttää 70 vuotta. Tämän jälkeen ajokorttilupa voidaan uudistamistapauksessa myöntää korkeintaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja ajo-oikeuden voimassaolon jatkamiseksi hakijan tulee esittää lääkärintodistus. Ajokortin uusimisen yhteydessä on luonteva hetki harkita liikkumisvalintoja ja kannustaa joukkoliikenteen käyttöön. Johtokunta katsookin, että ensi vaiheessa ikäihmisten tariffin alennusta joukkoliikenteessä tulee valmistella siitä lähtökohdasta, että 70 vuotta täyttäneille tarjottaisiin 50 % edullisemmat hinnat vuorokauden ajasta riippumatta.

Lipunhintojen alentaminen merkitsee lipputulojen pienentymistä, mutta samalla voidaan olettaa, että 70 vuotta täyttäneiden henkilöiden matkustus lisääntyy. Kysyntäjoustotutkimusten perusteella voidaan arvioida, että lipputulomenetykset olisivat Helsingissä luokkaa 5,0 – 6,0 milj. euroa.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin +358 9 310 1071
Faksi +358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Edellä kuvatun kaltaisten muutosten tekeminen pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmään edellyttää valmistelua yhteisesti YTV:n ja muiden lippujärjestelmään kuuluvien kuntien kanssa. HKL-liikelaitos onkin käynnistänyt tällaisen valmistelutyön yhdessä YTV:n kanssa. Lähtökohtana on, että alennuskäytäntö on koko pääkaupunkiseudulla yhtenäinen.

Yksityiskohtaisen valmistelun (ml. palvelutaso ja vaikutukset tariffitukeen ja/tai muiden käyttäjäryhmien lippujen hintoihin) pohjalta asia päätetään myöhemmin. YTV tuonee asian lausunnoille kuntiin todennäköisesti syksyn 2009 aikana.

Pelkästään sosiaalisin perustein annettava alennus eläkeläisten kohdalla sulkee ison osan eläkettä saavista alennuskäytännön ulkopuolelle. Muuta selkeää perustetta, kuin kansaneläkkeen saaminen, eläkeläisen todellisesta taloudellisesta tilanteesta ei voida nykyisen eläkejärjestelmän puitteissa ilman huomattavaa byrokratiaa osoittaa. Tämä johtaa siihen, että useat vähävaraisemmatkin ikäihmiset jäävät ilman alennusoikeutta pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä. Mikäli valmistelutyön tuloksena kunnat kuitenkin päätyisivät nykyiseen vain sosiaalisin perustein annettavan eläkeläiskäytännön muuttamisesta siten, että vähennettyä ja täyttä kansaneläkettä nauttivat saisivat joukkoliikenteen vapaalipun, olisi tulonmenetys Helsingin sisäisten lippujen osalta noin 3,0 milj. euroa.

Lisätiedot:
Riikonen Jarmo, johtava tariffisuunnittelija, puhelin 310 78456

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

Khs dnro 2009-452/68
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -05- 2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO LAURA KOLBEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE JULKISTEN ROSKAKORIEN JA KERÄYSASTIOIDEN SUUNNITTELUA JA UUSIMISTA

HKR 2009-563, Taske 2009-452/681 24.3.2009

Nykyisten roska-astioiden puutteet on tunnistettu ja rakennusvirasto on käynnistänyt vuonna 2008 uusien roska-astioiden suunnittelun. Roska-astiasarjan suunnittelee helsinkiläinen muotoilutoimisto. Sarjaan kuuluu kaksi erikokoista roska-astiaa, kausikäyttöön tarkoitettu iso tapahtuma-roska-astia ja syväsäiliöiden näkyvät osat eli ulkokuoret. Tavoitteena on tyyliltään yhtenäinen ja muiden kaupunkikalusteiden kanssa yhteensopiva roska-astiasarja. Materiaalina on maalattu tai ruostumaton teräs, jotka kummatkin ovat Helsingin kaupunkikalusteiden perusmateriaaleja. Väreinä käytetään Helsingin kaupunkikalusteiden perusväreistä tummaa Helsinki-vihreää, tummaa harmaata ja mustaa. Suunnitelmat valmistuvat kevään 2009 aikana. Roska-astiasarjalle tullaan hakemaan EU-mallisuojaa.

Uusien roska-astioiden tuotanto kilpailutetaan vuonna 2009, jonka jälkeen roska-astiat alkavat vähitellen näkyä katukuvassa. Nykyiset roska-astiat vaihdetaan uusiin tarpeen mukaan. Uudis- ja peruskorjauskohteisiin roska-astiat valitaan suoraan uudesta sarjasta.

Keräyspisteet ovat Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV:n vastuulla. YTV on kehittänyt keräysastioidensa ulkoasua ja yhtenäistänyt värityksen. Helsingin aluekeräyspisteitä on jo uusittu. Viimeisin otettiin käyttöön Kannelmäessä 1.4.2009.

Lisätiedot:
Saaristo-Wahlberg Arja, suunnitteluasiantuntija, puhelin 310 38448

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA

Tuula Hänninen
puheenjohtaja

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

Osoite PL 1500 00099 HELSINGIN KAUPUNKI hkr.kirjaamo@hel.fi
Katuosoite Kasarmikatu 21 00130 HELSINKI http://www.hkr.hel.fi
Puhelin Vaihde 310 1661
Telefon Växel 310 1661
Telefax 310 38655

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-453/044
Stn dnr
Saap./Anl. 02 -06- 2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU LAURA KOLBEN YM. MONIKIELISEN OPETUSPAKETIN TUOTTAMISTA KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-289

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Laura Kolben ym. tekemästä talousarvioaloitteesta, jonka mukaan opetusviraston vuoden 2010 talousarvioon varataan 50 000 euron määräraha monikielisen PISA-aiheisen opetuspaketin tuottamiseen.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Opetusvirastolla ei ole tällä hetkellä erityistä tarvetta tuottaa materiaalia Helsingin kouluista ja oppilaitoksista ulkomaiseen käyttöön. Ajatus on hyvä, mutta sen toteuttaminen tämänhetkisessä tilanteessa vaatisi resursseja, joita virastolla ei ole. Jos materiaalin tuottamiseen käytetään ulkopuolista tekijää, ei esitetty summa riitä. Tämänhetkisessä taloudellisessa tilanteessa ei ole tarkoituksenmukaista budjetoida määrärahoja tällaiseen tarkoitukseen.

Lautakunta toteaa, ettei kaupunginhallituksen opetustoimelle antamien vuoden 2010 talousarvion valmistelun kehysten puitteissa laadittuun opetustoimen vuoden 2010 talousarvioesitykseen ole varattu erikseen rahaa PISA-koulutuspaketin tuottamiseen.

Suomi on menestynyt erinomaisesti kansainvälisissä PISA-arvioinneissa 2000-luvulla. Tämä on näkynyt myös suurena ulkomaisten vieraiden määränä Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa. Vuonna 2008 opetusvirasto otti vastaan yli tuhat ulkomaista vierasta, joukossa useita ministeritason delegaatioita. Kaupungin kouluissa vieraili myös lukuisia ulkomaisia toimittajia, ja Helsingin koulujen toimintaa esiteltiin näyttävästi monissa ulkomaisissa viestimissä.

Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa vierailee viikoittain erilaisia ulkomaisia korkean tason delegaatioita, tutkijoita ja toimittajia. Kouluista ja

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

oppilaitoksista kiinnostuneita on niin paljon, että vieraiden vastaanottamista on jouduttu jonkin verran rajaamaan, jotta koulutyö ei kärsi.

Opetusvirasto tuotti vuonna 2007 englanninkielisen esittelyvideon Helsingin opetustoimesta. Hyvän vastaanoton saanut video on toiminut kaupungin opetustoimen esittelynä ulkomaisille vieraille ja muille Helsingin opetustoimesta kiinnostuneille.

Terveysvaikutusten arviointi

Esityksellä ei ole terveysvaikutuksia.

Lisätiedot:
Suoninen Liisa, viestintäpäällikkö, puhelin 310 86365
Penttilä Eeva, kansainväl. asioiden päällikkö, puhelin 310 82610

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

Kj/Taske/TSX

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-454/047
Stn dnr
Saap./Anl. 01-06-2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA KOSKIEN NYKYAIKAISEN KOTISEUTUOPPIKIRJAN SISÄLTÖSUUNNITTELUA (ALOITE KVSTO 25.2.2009 / ASIANRO 54)

Hallintokeskus on pyytänyt kaupunginmuseon johtokuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle Laura Kolben sekä kahden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta, jossa esitetään määrärahan myöntämistä vuodelle 2010 nykyaikaisen kotiseutuoppikirjan sisältösuunnitteluun.

Lausuntonaan johtokunta esittää seuraavaa:

Kaupunginmuseon tehtävänä on dokumentoida kaupungin kasvua, kehitystä ja muuttumista, jota museon näyttelyt, kaupunginosainventoinnit sekä julkaisut esittelevät. Näyttelyt ja inventoinnit sekä verkko-opetuspaketit tarjoavat opettajille laajasti maksutonta materiaalia eri luokka-asteiden kotiseutuopetukseen. Opettajat myös hyödyntävät tätä mahdollisuutta runsaasti.

Museo on omassa Lastenmuseon julkaisusarjassaan Pennissä tuottanut kotiseutuopetusta tukevan julkaisun "Oma Helsinki kirjani", joka julkaistiin myös ruotsiksi nimellä "Min egen Helsingforsbok". Julkaisun toista, vuonna 2004 tehtyä painosta on edelleen saatavilla.

Johtokunta toteaa, että kaupunkia kattavasti käsittelevä kotiseutuoppikirja muodostaisi varmasti hyvän perustan kouluopetukselle, jota kaupunginmuseon tarjonta voi edelleen tukea. On syytä muistaa, että oppimistavat ja -tarpeet ovat hiukan toisenlaiset kuin 50-60 vuotta sitten: kirjat eivät enää entiseen tapaan kulu nykylasten käsissä, vaan tilalle kotiseutuopetukseen ovat tulleet esim. verkko-oppiminen, itse tutkimalla oppiminen tai vaikkapa elämykselliset draamapedagogian keinot. Kotiseutuoppikirja toimisi tänään vain yhtenä monimuotoisen oppimisen välineenä.

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 17
http://www.helsinginkaupunginmuseo.fi

Puhelin +358 9 310 1041
Faksi +358 9 310 36664
Tilinro 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6
Alv.nro FI02012566

Johtokunta pitää aloitetta kuitenkin hyvänä ja kannatettavana ja puoltaa määrärahan myöntämistä hankkeelle. Peruskoulun oppikirjojen julkaiseminen ja tuottaminen eivät kuulu Helsingin kaupunginmuseon tehtäviin. Kaupunginmuseon kokoelmat, kaupunginosainventoinnit sekä muu tutkimusmateriaali tarjoavat sen sijaan erinomaisen lähdepohjan Helsinki-aiheisen oppikirjan sisältösuunnitteluun.

KAUPUNGINMUSEON JOHTOKUNTA

Simo Laaksovirta
Johtokunnan puheenjohtaja

Anne Arento-Manerva
vs. hallintopäällikkö

LIITTEET Asiakirjat palautetaan.

HELSINGIN KAUPUNKI
OPETUSLAUTAKUNTA

LIITE 69

26.5.2009

K. Harke
TSK

Khs dnro 2009-454/047
Stn dnr
Saap./Anl. 02-06-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU LAURA KOLBEN YM. KOTISEUTUOPPIKIRJAA KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-288

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Laura Kolben ym. talousarvioaloitteesta, jossa esitetään 100 000 euron määrärahan varaamista nykyaikaisen kotiseutuoppikirjan sisältösuunnitteluun.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Opetuksen toteuttamisessa noudatetaan valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita ja niistä johdettuja kunta- ja koulukohtaisia opetussuunnitelmia. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetuksen lähtökohtana ovat kansalliset ja paikalliset erityispiirteet ja kulttuuri sekä niiden monimuotoistuminen kansainvälistymisen kautta. Myös lukiokoulutuksen arvoperustassa on todettu, että se rakentuu suomalaiseen sivistyshistoriaan, joka on osa pohjoismaista ja eurooppalaista kulttuuriperintöä.

Kotiseututuntemus sisältyy myös eri oppiaineiden tavoitteisiin ja sisältöihin, esimerkiksi vuosiluokilla 1–4 opetettavan ympäristö- ja luonnontiedon oppiaineen tavoitteena on, että oppilas tuntemaan oman lähiseudun luontoa ja rakennettua ympäristöä sekä havaitsemaan niissä tapahtuvia muutoksia. Vastaavanlaisia tavoitteita ja sisältöjä opiskellaan myös muilla luokka- ja kouluasteilla maantiedon ja yhteiskuntaopin oppitunneilla.

Digitaalisten oppimateriaalien ja verkko-oppimisympäristöjen asema opetuksessa on kasvanut perinteisten koulu- ja tietokirjojen rinnalla. Helsingin opetustoimessa on otettu käyttöön verkko-oppimisympäristö (Fronter 2005–2008), joka mm. tukee verkko-oppimisen ja yhteisöllisen oppimisen keinoin oppilaiden tutkivan oppimisen projekteja. Tavoitteena on tukea yhteisöllisen oppimisen ja laajenevan oppimisympäristön

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

tavoitteen mukaista oppimista, missä oppilaiden omaehtoisella tiedonhaulla ja tiedon rakentelulla on keskeinen rooli.

Osana verkko-oppimisympäristöjä on kehitetty myös erilaisia materiaaleja ja työskentelymuotoja, joiden avulla oppilaat pääsevät tutustumaan ja tutkimaan omaa kotikaupunkiaan ja lähiympäristöä. Esimerkkinä tästä on Laajasalon alueella Fronter oppimisympäristössä toteutettu Laajasalo-huone, jossa alueen koulujen oppilaat tutkivat lähialuettaan ja tuottavat projekteissaan erilaisia materiaaleja ja raportteja. Oppimisympäristöön kertyy näin alueesta arkisto, kaikkien opettajien ja oppilaiden käyttöön.

Oman kotikaupungin ja -seudun tutkimisessa hyödynnetään myös verkostoista löytyvää koottua tietoa Helsingistä, kuten Helkan (Helsingin kaupunkiosayhdistys), Helsinki-seuran ja Helsingin kaupungin tietokeskuksen sivustoja. Myös kirjastoilla on kattavaa eri-ikäisten oppijoiden opiskeluun ja opetukseen sopivaa verkkomateriaalia aiheesta.

Kouluopetuksen kannalta uusi painettu oppi- tai tietomateriaali ei edellä esitetyn perusteella ole välttämätöntä.

Lausunnolla ei ole välittömiä terveydellisiä vaikutuksia.

Lisätiedot:
Kyllönen Marjo, opetuspäällikkö, puhelin 310 86208
Pekkari Mervi, opetuspäällikkö, puhelin 310 86342
Grönholm Niclas, opetuspäällikkö, puhelin 310 86219

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

16.6.2009

08-255/350

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-455/352
Stn dnr
Saap./Anl. 25-06-2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 24.3.2009 Dnro 2009-455/352

LAUSUNTO VALTUUTETTU TERHI PELTOKORVEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHAN LISÄÄMISTÄ LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUJEN PARANTAMISEEN

Sosv 2008-255

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakkaana oli vuonna 2008 1 067 lapsiperhettä. Näistä yksinhuoltajaperheitä oli 53,6 %. Lastensuojelun piirissä olevia perheitä oli 27,7 %, joten apu on pääasiallisesti suuntautunut perheiden ennaltaehkäisevään ja varhaiseen tukeen.

Käytettävissä olevia kotipalveluresursseja kohdennetaan huomioiden palvelujen kysyntä ja väestölliset tekijät. Vuonna 2008 tukea saaneet asiakasperheet jakautuivat suurpiireittäin seuraavasti:
eteläinen 10,2 %, läntinen 11,9 %, keskinen 11,7 %, pohjoinen 6,7 %, koillinen 20,5 %, kaakkoinen 10,7 %, itäinen 25,9 % ja kohdentamaton 2,4 %.

Vastaavasti kaupungin lapsiperheet jakautuivat väestötilaston mukaan suurpiireittäin seuraavasti: eteläinen 13,4 %, läntinen 17,6 %, keskinen 8,2 %, pohjoinen 9,2 %, koillinen 20,5 %, kaakkoinen 9,5 % ja itäinen 21,6 %.

Lapsiperheiden kotipalvelu on vaikuttava työmuoto ja asiakkaat kokevat sen myönteisenä ja perhettään monin tavoin tukevana palveluna. Työtä kohdennetaan aikaisempaa enemmän varhaiseen tukeen, jolloin yhteistyökumppanit mm. terveystoimi voivat myös ohjata asiakkaita saamaan tukea kotipalvelusta. Lapsiperheiden kotipalvelun perhetyöntekijät työskentelevät samassa tiimissä varhaisen tuen sosiaaliohjaajien kanssa, mikä vahvistaa varhaisen tuen orientaatiota.

Lapsiperheiden kotipalvelulle ennaltaehkäisevässä mielessä on suuri kysyntä ja nykyisillä resursseilla voidaan vain osittain vastata perheiltä tulevaan palveluntarpeeseen.

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa. Ehdotus ei sisällä lisäystä lapsiperheiden kotipalveluun.

Lisätiedot:
Vartio Riitta, vs. perhekeskustoiminnan päällikkö, puhelin 310 43851
Rosilainen Riitta, kehittämiskonsultti, puhelin 310 44203

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-456/396
Stn dnr
Saap./Anl. 28 -05- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 2009-456/396
24.3.2009

LAUSUNTO VALTUUTETTU TERHI PELTOKORVEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESEEN

Heke 2009-29

Henkilöstökeskus esittää lausuntonaan otsikossa mainittuun talousarvioaloitteeseen seuraavaa:

Maahanmuuttajien kielikoulutusta tarjoavat pääkaupunkiseudulla useat eri tahot. Kurssitarjontaa on paljon useissa koulutuspaikoissa eri puolilla kaupunkia. Maahanmuuttajan elämäntilanne vaikuttaa siihen, minkälaiselle kurssille hän voi hakea. Kotoutumiskoulutuksen kielikoulutus on tarkoitettu kotoutujille, työvoimakoulutukseen voivat puolestaan hakea työvoimatoimiston asiakkaana olevat työnhakijat. Rinnastuskelpoinen eli työvoimakoulutukseen rinnastettava kielikurssi tarkoittaa sitä, että työvoimatoimisto katsoo hakijan itsensä hankkiman omaehtoisen kurssin olevan rinnastettavissa työvoimatoimiston kurssiin. Omaehtoiset suomen kielen kurssit ovat avoimia kaikille työtilanteesta riippumatta.

Helsingin kaupunki järjestää myös työllisyysmäärärahoin suomen kielen koulutusta. Koulutusta järjestetään sekä niille maahanmuuttajataustaisille henkilöille, jotka ovat kaupungin työllisyydenhoidon palvelujen piirissä (vastuutahona henkilöstökeskus) että myös työttömille maahanmuuttajataustaisille henkilöille (vastuutahoina opetusvirasto ja työväenopistot). Vuonna 2008 henkilöstökeskuksen järjestämään kielikoulutukseen osallistui yhteensä 267 maahanmuuttajaa ja opetusvirastossa työllisyysvaroin järjestettyyn ei-tutkintotavoitteiseen kielikoulutukseen yhteensä 266 maahanmuuttajaa. Vuosien 2009 ja 2010 budjetteihin on varattu työllisyysmäärärahoin toteutettavaan kielikoulutukseen samansuuruinen määräraha kuin vuonna 2008.

Helsingin alueella on tällä hetkellä käynnissä usean eri tahon toteuttamia maahanmuuttajien työllistymiseen ja kielikoulutuksen kehittämi-

Postiosoite PL 4500 00099 Helsingin kaupunki henkilostokeskus@hel.fi
Käyntiosoite Ensi linja 1 Helsinki 53 http://www.hel.fi/
Puhelin +358 9 310 1611
Faksi +358 9 310 37952
Tilinro 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6
Alv.nro FI02012566

seen liittyviä hankkeita. Työllistymisen edistämiseen liittyvissä hankkeissa järjestetään kielikoulutusta osana muuta maahanmuuttajien työllistymisvalmiuksia lisäävää koulutusta. Varsinaisen kielikoulutuksen kehittämisen kohteena on erityisesti kielikoulutuksen ohjausmekanismi. Maahanmuuttajat hakevat ja ilmoittautuvat usein päällekkäisesti usealle eri kurssille varmistaakseen koulutuspaikan, koska tällä hetkellä ei ole käytettävissä toimivaa varaus- ja ilmoittautumisjärjestelmää. Helsingin opetusvirastossa on tänä vuonna käynnistynyt suomen kielen opetukseen ohjaamisen kehittämisprojekti, jonka tavoitteena on tehokas ja systemaattinen ohjaus kaupungin järjestämään suomen kielen opetukseen. Ohjauksen avuksi tullaan kehittämään sähköinen järjestelmä. Kulttuurikeskuksessa on meneillään Neo-Selma-hanke, jossa uudistetaan suomen kielen koulutuksista tiedottavaa www.selma-net.fi-palvelua. Uudenmaan TE-keskus on käynnistänyt maahanmuuttajien alkuohjauksen hankkeen, jonka tavoitteena on tehokas ja systemaattinen ohjaus työvoimahallinnon järjestämään kielikoulutukseen. TE-keskus on varannut resursseja suomen kielen koulutuksen järjestämiseen. Määrärahaa on myös lisätty runsaasti vuosittain.

Helsingissä on järjestetty myös sellaista kielikoulutusta, joka soveltuu kotonaan lapsia hoitaville maahanmuuttajaäideille. Opetuksen mahdollistamiseksi niiden yhteyteen on järjestetty erilaisia lastenhoitopalveluja. Esimerkiksi opetusviraston hankkeessa on järjestetty suomen kielen koulutusta, joka on kohdennettu pääasiassa luku- ja kirjoitustaidottomille naisille. Koulutus on järjestetty Itäkeskuksen aikuislukiossa. Opiskelijoilta ei ole vaadittu aiempia suomen kielen opintoja. Sosiaaliviraston perhetalo Sahrami järjestää helsinkiläisille maahanmuuttajaäideille kotoutumiskursseja, joilla harjoitellaan suomen kieltä ja saadaan tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, kulttuurista ja palveluista. Naisten yli yksivuotiaat, alle kouluikäiset lapset, hoidetaan kurssien aikana perhetalo Sahramissa. Lisäksi sosiaalivirastossa on käynnistynyt vuonna 2008 Chili-projekti, jonka tavoitteena on edistää naisten aktiiviseen elämään pääsyä antamalla heille sekä perheen arjessa että työelämässä tarvittavia valmiuksia, kuten suomen kielen alkeet, yhteiskunnallinen tieto ja atk-opetus. Chili-projektin kohderyhmänä ovat kielenopetusta, sosiaalista vahvistamista ja vertaistukiohjausta tarvitsevat, työmarkkinoiden ulkopuolella olevat maahanmuuttajanaiset, joiden työmarkkinoille pääsyn esteenä on vaikea saavutettavuus ja rajallinen mahdollisuus osallistua kodin ulkopuoliseen, esimerkiksi kielikurssien toimintaan. Hanke järjestää kotiäideille suomen kielen opetusta, jonka aikana lastenhoito on järjestetty. Hankkeen tavoitteena on myös tuottaa maahanmuuttajanaisten matalan kynnyksen opetukseen sopiva SOVAKI-malli (sosiaalinen vahvistaminen ja kielen alkeet). Kaupungin kotiäideille tarjoamaa kielikoulutusta täydentävät lisäksi eri järjestöjen

ja asukastalojen tarjoamat paikalliset kielikurssit, joiden aikana on järjestettyä lastenhoitoa.

Henkilöstökeskus toteaa, että maahanmuuttajien kielikoulutuksen kehittämiseksi Helsingissä on tällä hetkellä käynnissä useita laajoja hankkeita, joiden tavoitteena on tehostaa kaikkien maahanmuuttajaryhmien suomen kielen opetusta. Keskeisimpänä kehittämisen kohteena on sekä kaupungin että työvoimahallinnon kielikoulutuksen ohjausjärjestelmä. Lisäksi sosiaaliviraston ESR-rahoitteisen Chili-projektin tavoitteena on tuottaa kotonaan lapsiaan hoitavien maahanmuuttajaäitien kohderyhmälle matalan kynnyksen opetukseen sopiva sosiaalisen vahvistamisen ja kielen alkeiden malli.

Suomen kielen koulutusten järjestämisen kannalta kotona lapsia hoitavat maahanmuuttajanaiset ovat haasteellinen ryhmä. Heidän kielikoulutuksiin pääsynsä mahdollistuminen edellyttää hallintokunnat ylittävää yhteistyötä muun muassa ryhmän tavoitettavuuteen liittyvissä kysymyksissä ja kursseille osallistumisen edellytyksenä olevien tukitoimien, esimerkiksi lastenhoidon, järjestämisessä. Tärkeää on luoda pysyvä rakenne, johon sekä koulutusten järjestämiseen liittyvät osiot että kursseille osallistumisen varmistamiseksi tarvittavien tukitoimien organisointi ja koordinointi voidaan kiinnittää. Henkilöstökeskus selvittää mahdollisuutta varata osa kielikoulutukseen suunnatuista määrärahoista kotonaan lapsia hoitavien maahanmuuttajanaisten kielikoulutukseen ja kurssien aikaisten lastenhoidon järjestämiseen.

Hannu Tulensalo
henkilöstöjohtaja

Eija Hanni
osastopäällikkö

Postiosoite
PL 4500
00099 Helsingin kaupunki
henkilostokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Ensi linja 1
Helsinki 53
http://www.hel.fi/

Puhelin
+358 9 310 1611

Faksi
+358 9 310 37952

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-456/396
Stn dnr
Saap./Anl. 02-06-2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU TERHI PELTOKORVEN YM. MAAHANMUUTTAJANAISTEN KIELIKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISTÄ KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-287

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Terhi Peltokorven ym. tekemästä talousarvioaloitteesta, jossa esitetään, että kaupunki järjestää eri toimijoiden (järjestöt, asukasyhdistykset) kanssa yhteistyössä maahanmuuttajanaisille kielikursseja siten, että kurssien ajaksi on järjestetty lastenhoito kielikurssin pitopaikassa. Valtuutetut esittävät, että vuoden 2010 budjettiin varataan riittävä määräraha kotonaan lapsia hoitavien maahanmuuttajanaisten kielikoulutukseen ja kurssien aikaisen lastenhoidon järjestämiseen.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Kotona lapsiaan hoitavien maahanmuuttajanaisten osallistuminen suomen kielen koulutuksiin on usein vaikeaa tai mahdotonta, jos lastenhoitoa ei ole järjestetty kurssin ajaksi. Kohderyhmän tavoittaminen ja koulutuksesta tiedottaminen on myös haasteellista. Naisten suomen kielen taidon kehittymisellä on kauaskantoiset vaikutukset perheen hyvinvointiin ja yhteiskuntaan integroitumiseen, joten kyseisen ryhmän kielikoulutus on erityisen tärkeää. Suomea osaava maahanmuuttajanainen voi myös paremmin tukea lastensa koulunkäyntiä ja opiskelua.

Opetusviraston vuoden 2010 talousarvioesityksessä aikuislukiopalveluihin on varattu noin 320 aikuislukion kurssia eritasoisiin maahanmuuttajien suomen kielen kursseihin. Nämä aikuislukion kurssit suunnataan luku- ja kirjoitustaidottomien kursseihin, alkeistason kursseihin, peruskoulu- ja lukiotason kursseihin sekä ammattialakohtaisiin kursseihin. Lisäksi opetusvirasto hankkii ostopalveluna suomen kielen kursseja kilpailutetulta koulutuksen tarjoajalta. Hankinnan arvo on noin 300 000 euroa vuodessa.

Osoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin
Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress
PB 3000
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon
Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Sekä aikuislukion kurssit että ostopalveluna hankitut kurssit on tarkoitettu aikuisille maahanmuuttajille. Opiskelu näillä pääasiassa hyvin intensiivisillä suomen kielen kursseilla edellyttää opiskelijoilta keskittymistä, sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä. Lastenhoidon järjestäminen ei kuulu opetusviraston toimialaan eikä siihen näin ollen ole varattu resursseja.

Kielikoulutuksen järjestäminen maahanmuuttajanaisille edellyttää opetustoimen ja sosiaalitoimen tiivistä yhteistyötä, jonka aloittamiseksi on käyty keskusteluja. On etsittävä uusia asiakaslähtöisiä ratkaisumalleja, esimerkiksi opetuksen järjestämistä paikoissa, joissa maahanmuuttajanaiset lapsineen luontevasti käyvät (päiväkodit, leikkipuistot, perhetalot ja maahanmuuttajajärjestöt). Järjestöt ja asukasyhdistykset ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita kurssitiedotuksessa ja sopivien kurssitilojen löytämisessä. Lisäksi järjestöt voivat olla mukana apuopettajatoiminnassa tai avustajina lastenhoidossa. Lastenhoitoa ei kuitenkaan voida hoitaa pelkästään vapaaehtois- tai opiskelijavoimin, vaan ammattitaitoisen ja vastuullisen tahon on huolehdittava lastenhoidosta naisten ollessa kielikurssilla.

Lisätiedot:
Juhanko Ulla, koulutussuunnittelija, puhelin 310 86469
Ruuskanen Laura, erityissuunnittelija, puhelin 310 64636

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

20.5.2009

Liitteke

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-460/455
Stn dnr
Saap./Anl. 01 -06- 2009

LAUSUNTO VT YRJÖ HAKASEN YM. LÄHIKIRJASTOJA JA ALUEELLISIA KULTTUURIHANKKEITA KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

ESITTELIJÄ

Kaupunginkirjaston vuoden 2010 käyttötalousarvion menojen raamiksi on vahvistettu 35 459 000 euroa, mikä on 1,34 % pienempi kuin vuoden 2009 talousarvio. Tähän raamiin ei ollut mahdollista sisällyttää kirjastoaineistomäärärahan tasokorotusta, vaan aineistomäärärahaa on vähennetty 4 % eli 132 00 eurolla. Asukasta kohti aineistoa voidaan tällöin hankkia 5,27 eurolla vuonna 2010.

Tavoitteena on taloussuunnitelmakaudella määrärahan vähittäinen nostaminen 5,80 euroon asukasta kohti. Helsingin aineistomääräraha on koko maan vertailussa alhaisimpien joukossa. Opetusministeriön tilaston mukaan yleisissä kirjastoissa keskimääräinen aineistomääräraha vuonna 2008 oli 7,49 euroa/asukas. Vuonna 2009 on käytettävissä 5,55 euroa/asukas, vuonna 2008 käytettiin 5,00 euroa/asukas, millä Helsinki oli 9. huonoin 382 kunnan joukossa.

Henkilöstömenojen sopeuttaminen vuoden 2010 talousarvion raamiin merkitsee 13 - 15 hengen vähennystä henkilöstönormiin. Säästötavoite toteutetaan ensisijaisesti suurista yksiköistä toimintaprosesseja ja työtapoja uudistamalla henkilöstön luonnollista poistumaa hyväksi käyttäen. Nykyisen kirjastoverkon toiminta voidaan säästötavoitteesta huolimatta turvata, mutta aukioloaikoja joudutaan supistamaan noin 3000 tunnilla vuodessa. Supistukset tehdään kesä- ja sunnuntaiaukioloista.

Edellisen talouslaman aikana kirjastojen käyttö lisääntyi huomattavasti ja tarvetta oli aineistoissa erityisesti lehtimäärärahan nostoon ja henkilöstössä sijaishenkilökunnan lisäämiseen. Mikäli sama trendi ilmenee myös tulevana vuonna, voisi kirjasto käyttää aineisto- ja

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Simonkatu 3
Helsinki 18
http://www.hel.fi/kulttuuri

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

henkilöstömenoihin selvästi raamissa varattua määrärahaa enemmän.

Keskustakirjaston suunnittelu Töölönlahden alueelle ja kirjaston toteuttaminen taloussuunnitelmakauden ulkopuolella tähtää Helsingin keskustan elinvoiman ja viihtyisyyden parantamiseen. Keskustakirjasto on kaupunkitason hanke, joka toteutetaan yhteistyössä valtion ja muiden tahojen kanssa. Se ei ole vähentänyt kaupunginkirjaston käytettävissä olevaa käyttötalousarvion raamia eikä se ole uhka lähikirjastojen kehittämiselle.

Talousarvioaloitteessa esitetty määrärahan lisäys ei sisälly kulttuuri- ja kirjastolautakunnan vuoden 2010 talousarvioehdotukseen. Keskustan suuret tapahtumat ja kulttuurilaitokset rakentavat kuvaa pääkaupungista ja koko maasta. Kaupungin tasapainoisen kehittymisen sekä alueiden vetovoiman ja viihtyvyyden kannalta on tärkeää, että myös eri kaupunginosien toimijat ovat aktiivisesti muokkaamassa alueidensa profiilia. Erilaisilla ja erikokoisilla tapahtumilla on omat tavoitteensa ja yleisönsä. Paikallinen kulttuurityö luo taide- ja viihdearvojen lisäksi myös erilaisia vuorovaikutusverkostoja, jotka näkyvät sitten laajemminkin kaupunginosien kehittämisessä ja eri toimijoiden osallistumisessa tähän työhön.

Kulttuurityön vaikuttavuutta voidaan laajentaa ottamalla lähtökohdaksi yhtä kaupunginosaa suurempia alueita, kuten itäisten kaupunginosien Kulttuuriraide-konseptissa on tehty. Hyvät alueen sisäiset kulkuyhteydet mahdollistavat tavanomaista suuremmat yhteistuotannot, esimerkkinä FillariFestari. Tuotantojen koordinoinnilla päästään myös pienempien kulttuurituotantojen hallittuun erilaistumiseen ja järkiperäistetään kulttuuri- ja asukastilojen käyttöä. Potentiaalisia uusia kulttuurikäytäviä metroradan lisäksi voisi syntyä esimerkiksi Jokeri-linjan ja junaratojen varaan. Helsingin kulttuurikeskuksessa on myös nostettu tuettavien festivaalien kategoriaan perinteisiä keskustan ulkopuolisia suosittuja kaupunginosatapahtumia kuten Kontufestari sekä Kumpulan ja Käpylän kyläjuhlat.

Helsingin kulttuurikeskuksella on ollut vuosittainen määräraha kansalais- ja harrastajajärjestöjen avustamiseksi. Vuodeksi 2009 lähikulttuurihankkeisiin on varattu 150 000 euroa. Lisäksi itäisiin Kulttuuriraiteen kaupunginosiin on oma erillinen 60 000 euroa määräraha.

Kulttuurikeskuksen avustukset järjestöille ovat tukiluontoisia. Pääsääntöisesti niiden tarkoitus ei ole kattaa kaikkia syntyviä kustannuksia, vaan rohkaista toimijoita yhteistyöhön ja sitä kautta löytä-

mään lisää alueen sisäisiä resursseja hankkeille. Näin säilyy myös tärkeä kansalaistoiminnan alkuperäinen luonne. Avustukset ovat tyypillisimmin olleet 500 – 1500 euroa lähikulttuurihanketta kohden.

Helsingin kulttuurikeskus suhtautuu periaatteessa myönteisesti alueellisen kulttuurityön lisäresursointiin. Lisäresurssien käyttö ja suuntaaminen edellyttää uskottavien sekä alueisiin vaikuttavien prosessien aihioita edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti - etenkin tässä taloudellisessa tilanteessa. Yhä suurempi tarve on syntymässä myös tiedon ja kokemusten vaihdolle pääkaupunkiseudun eri alueiden välillä. Alueellisten kulttuurihankkeiden organisointi vaatii hallintokuntien, kansalaisjärjestöjen, kulttuuriyhteisöjen ja -laitosten sekä myös kaupunkien lisääntyvää yhteistyötä.

Lisätiedot:
Soininvaara Anna-Maria, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin 3108 5400
Tolvanen Ari, suunnittelija, puhelin 310 37008

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Irmeli Niemi
erityissuunnittelija

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Simonkatu 3
Helsinki 18
http://www.hel.fi/kulttuuri

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

16.6.2009

09 - 301/360

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-461/361
Stn dnr
Saap./Anl. 25 -06- 2009

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 24.3.2009 Dnro 2009-461/361

LAUSUNTO VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN YM. TALOUSARVIO-ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MÄÄRÄRAHOJEN LISÄÄMISTÄ KEHITYSVAMMAISTEN JA VAIKEAVAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN PALVELUJEN PARANTAMISEEN

Sosv 2009-301

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle talousarvio-aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Kehitysvammaisten tai vaikeavammaisten lasten ja nuorten kotihoitoa tuetaan ensisijaisesti omaishoidontuella, omaishoidon lomituspalveluilla ja lyhytaikaishoidon palveluilla.

Lyhytaikaishoitoa ja omaishoidon lomitusta kehitysvammaisille lapsille tai nuorille järjestetään sekä laitos- että avohuollon palveluina ja perhehoitona. Vuoden 2009 talousarviossa on varauduttu aloittamaan pienimuotoinen viikonloppuhoidon kokeilu perheille, jotka toivovat lyhytaikaishoidon järjestämistä kehitysvammaiselle lapselle erityisesti viikonloppuisin. Tavoitteena on lyhytaikaishoidon palveluja järjestettäessä huomioida perheiden toiveet hoitojaksojen pituuden ja ajoituksen suhteen. Vuoden 2009 aikana lyhytaikaishoidon palveluja laitoshoitona sai 122 lasta tai nuorta, perhehoidon palveluja sai 48 lasta tai nuorta ja lyhytaikaista asumispalvelua sai 188 lasta tai nuorta.

Ruskeasuon koulu järjestää vaikeavammaisille lapsille ja nuorille asumisharjoittelua lukukausien aikana viikoittain 1 – 3 vuorokautta. Palvelun piiriin on kuulunut vuosittain noin 20 nuorta. Lisäksi lyhytaikaishoidon palvelua tai omaishoidon lomitusta tarjotaan Kehitysvammaisten palvelusäätiön Citytulppaani-kodissa tai kotiin vietynä palveluna noin 40 lapselle ja nuorelle.

Postiosoite PL 7000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Toinen linja 4 A 00530 HELSINKI
Puhelin +358 9 310 4011
Faksi +358 9 310 43717
Y-tunnus 0201256-6
sosiaalivirasto@hel.fi
www.hel.fi/sosv

Koulujen kesälomien aikana vaikeavammaisille tai kehitysvammaisille koululaisille järjestetään kesäajan hoitoa, leiritoimintaa tai päivätoimintaa. Leiritoiminnassa on lisätty vaikeimmin vammaisten leirejä. Palveluja järjestettäessä on voitu huomioida perheiden esittämät tarpeet.

Kehitysvammaisten lasten ja nuorten pitkäaikaishoito järjestetään toistaiseksi joko laitospalveluna tai perhehoitona. Vuoden 2009 talousarviossa on varauduttu avaamaan sosiaaliviraston omana toimintana lapsille tai nuorille tarkoitettu 5-paikkainen ammatillinen perhekoti, mikäli soveltuva hoitoperhe saadaan rekrytoiduksi. Laitos- tai perhehoidon palveluja jonottaa tällä hetkellä alle 10 lasta. Jonossa oleville järjestetään lyhytaikaishoitoa tai säännöllistä intervallihoitoa.

Sosiaalilautakunnan 27.5.2008 hyväksymän kehitysvammaisten yksilöllisen asumisen hankesuunnitelman mukaan tarvittava lasten pitkäaikainen hoito järjestetään tulevaisuudessa avohuollon palveluina pienissä ryhmäkodeissa tai perhehoitona. Vuosille 2012 – 2013 on suunnitteilla kolme lapsille tarkoitettua ryhmäkotia. Suunnitelman puitteissa voidaan kehittää ja lisätä myös perhehoitoa, mikäli Helsingin seudulta löydetään sopivia ja halukkaita hoitoperheitä.

Kehitysvammaisten yksilöllisen asumisen hankkeen, ASU-suunnitelman, puitteissa ryhmäkotipaikkoja toteutuu 40 vuoden 2010 loppuun mennessä, mistä osa kohdentuu myös nuorille. Vaikeavammaisia lapsia oli vuonna 2008 vammaispalvelulain mukaisen harkinnanvaraisen avustajatoiminnan piirissä 46.

1.9.2009 voimaan tulevan vammaispalvelulain muutoksen myötä oikeus henkilökohtaiseen apuun tulee kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin ja palvelun järjestämistavat lisääntyvät. Henkilökohtaisen avun palveluja voidaan myöntää myös vaikeavammaisille lapsille ja nuorille toimintoihin, joista lapsi tai nuori ilman vammaa suoriutuisi itse. Kyseeseen tulee lähinnä kodin ulkopuolinen toiminta. Muutoin perheitä tuetaan edelleen omaishoidontuella. Sosiaalilautakunta näkee tärkeänä vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten lasten ja nuorten palvelujen kehittämisen ja perheiden tukemisen. Vuoden 2009 aikana tehdään alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille asiakaskysely, josta saadaan lisätietoa lasten, nuorten ja heidän perheidensä tarpeista.

Esitetyt palvelujen lisäykset sisältyvät ASU-suunnitelmaan. Yksilöllisen asumisen hankkeen vuoden 2010 kustannukset ovat 2,5 milj. euroa ja vuonna 2010 henkilökohtaisen avun piiriin tulevien uusien asiakkaiden palvelujen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset ovat 4,8 milj. euroa.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

Sosiaalilautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2010 on laadittu kaupunginhallituksen 6.4.2009 laatimisohjeissaan antamaan raamiin. Sosiaalitoimen menoraami on 1 066 335 euroa, joka on 0,6 % pienempi kuin vuoden 2009 käyttösuunnitelmien loppusumma. Määräraha ei mahdollista talousarvioaloitteessa esitettyä palvelujen lisäämistä ja jo suunniteltujen lisäysten toteutuminen varmentuu kaupungin talousarvion vahvistamisen jälkeen, kun tehdään sosiaalitoimen tarkemmat määrärahojen kohdentamiset käyttösuunnitelmien laadinnan yhteydessä.

Lisätiedot:
Poikonen Tuula, vammaisten työ- ja päivätoiminnan pääll., puhelin 310 43155

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sirkku Ingervo
puheenjohtaja

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Läheteasiakirjat

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

HELSINGIN KAUPUNKI
TYÖLLISTÄMISTOIMIKUNTA

LAUSUNTO

14.5.2009

Kaupunginhallitus

Khs dnro 2009-462/102
Stn dnr
Saap./Anl. 26 -05- 2009

Khs 2009 – 462/102

LAUSUNTO VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA

Työllistämistoimikunta esittää lausuntonaan otsikossa mainittuun talousarvioaloitteeseen:

Helsingin kaupungin työllisyydenhoidon määrärahat ovat nousseet tasaisesti vuodesta 2003 lähtien vuoteen 2008 saakka noin 36 miljoonasta eurosta noin 39 miljoonaan euroon. Samanaikaisesti Helsingin työttömien määrä on vähentynyt noin 10 000 henkilöllä eli noin 29 000 henkilöstä noin 19 000 henkilöön. Keväällä 2008 työllisyydenhoidon talousarviota suunniteltaessa vuodelle 2009 taloustilanteen näkymät olivat hyvät ja työllisyyden kehitys oli ollut pitkään erittäin suotuisaa. Työllisyydenhoidolle annettiin aikaisempia vuosia pienempi budjettiraami. Työllisyydenhoidon määrärahat vähenivät vuodelle 2009 4 246 miljoonaa euroa edellisvuodesta.

Työmarkkinatukilain uudistuksen myötä vuonna 2006 kunnat saivat uuden rahoitustehtävän. Kunnat osallistuvat lain mukaisesti työmarkkinatuen rahoitukseen siten, että ne rahoittavat puolet siitä työmarkkinatuesta, jota myönnetään yli 500 päivää tukea saaneille, aktiivitoimeen osallistumattomille (ns. passiivituen saajat). Vastaavasti kunnan perustoimeentulotuen kustannukset jaetaan työmarkkinatukilain uudistuksen myötä tasan kunnan ja valtion kesken. Vuonna 2008 Helsingin kaupunki maksoi kansaneläkelaitokselle työmarkkinatuen rahoituksena yhteensä 17,1 miljoonaa euroa ja vastaavasti Helsingin kaupunki sai perustoimeentulotuen korvauksena valtiolta yhteensä 39,4 miljoonaa euroa, joka on siis 22,3 miljoonaa euroa enemmän kuin Helsinki joutui valtiolle korvaamaan.

Työllisyydenhoidolle annettu budjettiraami vuodelle 2010 on samansuuruinen kuin vuodelle 2009. Työllisyydenhoidon määräraha on edelleen lähes 35 miljoonaa euroa ja se käytetään kaupunginhallituksen 7.1.2009 hyväksymän työllisyydenhoidon kehittämisohjelman mukaisiin helsinkiläisiä työttömiä aktivoiviin työllistämistoimenpiteisiin, kuten esimerkiksi palkkatuettuun työhön, oppisopimus- ja rekrytointikoulutukseen, Helsinki-lisään, ammatillista kehittymistä tukevaan ja työnhakuvalmiuksia parantavaan koulutukseen ja työpajatoimintaan. Työllistä-

mistoimikunta toteaa lausuntonaan, että tässä vaiheessa työllisyyden-hoidon talousarvioehdotus ja toimintasuunnitelma on tehty kaupungin yleisen budjettiraamin puitteissa. Mikäli työttömyystilanne edelleen heikkenee, on tilanne arvioitava uudelleen ja lisättävä vuoden 2010 budjetin työllistämismäärärahoja erityisesti nuorisotyöttömyyden hoitoon.

TYÖLLISTÄMISTOIMIKUNTA

Ville Ylikahri
Työllistämistoimikunnan
puheenjohtaja

Jaana Karvonen
Työllistämistoimikunnan
sihteeri

HELSINGIN KAUPUNKI
HENKILÖSTÖKESKUS
Henkilöstöpolitiikka
Marju Pohjaniemi

LAUSUNTO **LIITE 76**

28.5.2009

Khs dnro 2009-463/120
Stn dnr
Saap./Anl. 29-05-2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 2009 - 463/120/24.3.2009

VT YRJÖ HAKASEN YM. TALOUSARVIOALOITE KAUPUNGIN TYÖNTEKIJÖIDEN PALKKOJEN JÄLKEENJÄÄNEISYYDEN KORJAAMISEKSI

Heke 2009-27

Helsingin kaupungin palkat määräytyvät kunta-alan virka- ja työehtosopimusten mukaan. Kuten muillakin työmarkkinasektoreilla myös kunta-alalla eri työnantajien maksamat palkat vaihtelevat valitun palkkapolitiikan, tehtävärakenteiden ja tehtävien vaativuuden perusteella. Yleisesti ottaen Helsingin kaupungin palkkataso on hieman korkeampi kuin muun kuntasektorin (Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilastot lokakuulta 2008).

Kunta-alan 31.1.2010 päättyvät virka- ja työehtosopimukset sekä ns. Tehy-pöytäkirja toivat kunta-alalle monia muita sektoreita suuremmat palkankorotukset tällä sopimuskaudella. Tehy-pöytäkirjan piirissä olevan henkilöstön osalta on jo sovittu myös vuosien 2010 ja 2011 aikana maksettavista korotuksista, joiden suuruus vastaa kunta-alan meneillään olevan sopimuskauden korkeaa tasoa. Kunta-alan seuraavia virka- ja työehtosopimuksia koskevat neuvottelut alkanevat alkusyksyllä.

Huolimatta vaikeutuneesta taloustilanteesta Helsingin kaupunki ei ole tähän mennessä suunnitellut irtisanomisia tai lomautuksia eikä esittänyt neuvotteluja lomarahojen vaihdosta tai palkattomista lomista, kuten on tapahtunut myös pääkaupunkiseudun kunnissa. Sopimuskorotusten lisäksi kaupunginvaltuusto osoitti vuoden 2009 henkilöstömäärärahasta kolme miljoonaa euroa pysyviin palkankorotuksiin, jotka käytetään tämän vuoden aikana maksettaviin henkilökohtaisiin lisiin.

Muuttuneessa taloudellisessa tilanteessa toteutetut ja sovitut palkankorotukset ylittävät nykyisen tilanteen salliman palkankorotusvaran selvästi jo nyt, vaikka seuraavan sopimuskauden mahdolliset korotukset

Postiosoite PL 4500 00099 Helsingin kaupunki henkilostokeskus@hel.fi
Käyntiosoite Ensi linja 1 Helsinki 53 http://www.hel.fi/
Puhelin +358 9 310 1611
Faksi +358 9 310 37952
Tilinro 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6 **Alv.nro** FI02012566

eivät ole tiedossa. Henkilöstökeskus katsoo, että tässä taloudellisessa tilanteessa kunta-alan sopimuksista poikkeaviin palkankorotuksiin ei ole tarkoituksenmukaista varautua.

Hannu Tulensalo
henkilöstöjohtaja

Marju Pohjaniemi
osastopäällikkö

Postiosoite
PL 4500
00099 Helsingin kaupunki
henkilostokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Ensi linja 1
Helsinki 53
http://www.hel.fi/

Puhelin
+358 9 310 1611

Faksi
+358 9 310 37952

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Kj/Taste/TSX

14.5.2009

Khs dnro 2009-464/49
Stn dnr
Saap./Anl. 15 -05- 2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA SIVISTYSTOIMEN MÄÄRÄRAHOISTA NUORISOTOIMEN OSALTA

Nk 2009-24
2009-24/49

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt nuorisolautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Hakasen talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloitteentekijät mainitsevat nuorisoasiainkeskusta koskien aloitteessaan seuraavaa:

"Esitämme, että talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010 - 2012:

1 Turvataan riittävä määräraha niin, että kouluverkkoa ei supisteta ja että uusille rakennettaville alueille turvataan lähikoulut; samalla kehitetään koulutilojen monitoimikäyttöä yhteistyössä muun muassa nuorisotoimen kanssa
(...)
2 lisätään tukea nuorisotoimelle siten, että alueelliset nuorisotilat – myös matalan kynnyksen paikat – voidaan säilyttää ja että nuorten autonomisia tiloja voidaan tukea
3 lisätään määräraha lapsi- ja nuorisoasiamiehen / -valtuutetun toimen ja toimiston perustamiseksi edistämään lasten ja nuorten äänen kuulumista päätöksentekoon sekä koordinoimaan hallintokuntien ja muiden lasten ja nuorten keskuudessa toimivien yhteisöjen yhteistyötä lapsia ja nuoria koskevien päätösten toteuttamisessa. Lisäksi selvitetään eri puolilla Suomea toteutettujen nuorisoparlamenttien ja nuorisovaltuustojen kokemusten pohjalta nuorten vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä Helsingissä."

./. Valtuutettu Hakasen talousarvioaloite on kokonaisuudessaan esityslistan liitteenä.

Postiosoite PL 5000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Sörnäistenkatu 1 A, 2. krs. Helsinki 10 http://nuoriso.hel.fi
Puhelin + 358 9 310 8900
Faksi (09)310 89100
Y-tunnus 0201256-6-6
Alv.nro FI02012566

Nuorisoasiainkeskus esittää asiasta lausuntonaan seuraavaa:

1) Nuorisoasiainkeskus on vuonna 2009 aktiivisesti mukana opetusviraston johtamassa tilaverkkohankkeessa, joka toteutetaan neljällä pilottialueella (Myllypuro, Konala – Pihlajamäki, Jakomäki ja Tapanila). Hankkeen keskeisenä tavoitteena on lisätä tilojen yhteiskäyttöä niin lapsi-, nuoriso- kuin asukastoiminnassa. Nuorisoasiainkeskus ottaa käyttöön uudet nuorisotilat vuoden 2009 aikana Arabiassa ja Viikissä, joista kumpikin toimii koulun kanssa samassa kiinteistössä. Lisäksi nuorisoasiainkeskuksen alueellisten palvelujen osastolla tehdään selvitystä kouluyhteistyöstä. Selvitys valmistuu kesäkuun 2009 loppuun mennessä.

2) Nuorisolautakunta hyväksyi vuoden 2008 lopussa nuorisoasiainkeskuksen toiminta- ja tilastrategian toimintalinjat. Suunnitelman mukaan alueellisen nuorisotyön resursseja vapautetaan jonkin verran tilojen ylikapasiteetin ylläpitämisestä alueellisen nuorisotoiminnan tuottamiseen. Toiminta- ja tilastrategian keskeinen periaate perustaa muutama suurempi alueellinen toimintakeskus ja samalla osin luopua pienemmistä nuorisotaloista ei toteutunut strategiassa esitetyssä laajuudessa. Toiminta- ja tilastrategia ei vähentänyt nuorisotiloja lukuun ottamatta Merikasarmin nuorisotaloa Katajanokalla. Katajanokan alueella nuorisotyötä kehitetään jatkossa yhteistyössä koulujen kanssa. Tarkasteltaessa asuinalueita ja nuorisotalojen toimintaa ja sijaintia on koko ajan pidetty tärkeänä, että nuorisopalvelut ovat nuorten tavoitettavissa joka puolella Helsinki. Aloitteentekijöiden huoli alueellisten nuorisotilojen vähentämisen osalta on näiltä osin aiheeton.

3) Nuorisoasiainkeskus ei kannata erillisen lapsi- tai nuorisoasiamiehen / -valtuutetun toimen tai toimiston perustamista. Virkamiesten lisääminen ei paranna lasten ja nuorten osallisuutta. Sen sijaan nuorisoasiainkeskus esittää, että nykyisiä lasten ja nuorten kuulemiseen liittyviä käytäntöjä syvennetään ja laajennetaan koko kaupungin hallintoon ja yhteistyöverkostoja lasten ja nuorten asioiden hoitamiseksi kehitetään edelleen. Helsingissä on valmisteltu usean eri hallintokunnan yhteistyönä valtuuston hyväksyttäväksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2009-2012, jonka yhtenä hyvinvointitavoitteena on lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistuminen. Tavoitteeseen liittyy konkreettisten käytäntöjen tuottaminen nuorten kuulemiseen palvelujen kehittämisessä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen liittyy vahvasti hyvä yhteistyö ja johtaminen hallintokuntien kesken.

Hallintokuntien välisenä yhteistyömuotona toteutuu jo Lasten ja nuorten kaupunki –verkosto, jonka tehtävänä on pohtia, miten lapset ja nuoret voisivat vaikuttaa kaupungin lapsille ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja oman asuin- ja elinympäristönsä parantamishankkeissa. Verkostossa on 11 hallintokunnan edustajat ja alan tutkijoita. Puheenjohtajana toimii nuorisotoimenjohtaja.

Nuorisolautakunta pohtii paraikaa, miten nuorten kuulemista Helsingissä vastaisuudessa parannetaan. Helsinki on Suomen mittakaavassa suuri kaupunki ja eri kuntien nuorisovaltuustomalleja on vaikea soveltaa suoraan Helsinkiin. Helsingin on luotava oma mallinsa nuorten vaikuttamiselle. Hesan Nuorten Äänen järjestämissä Avoimissa Foorumeissa myös nuoret ovat esittäneet nuorisovaltuuston toimintaedellytysten selvittämistä Helsingissä. Lautakunnan, virkamiesten ja nuorisovaltuustoa ajaneen Nuorten Helsinki ry:n ja nuorten Koillinen vaikuttajaryhmä Kovan yhteinen tapaaminen toteutetaan jo tänä keväänä. Nuorisoasiainkeskus on valmistautunut aloittamaan nuorisovaltuustoa ja laajemmin nuorten vaikuttamisjärjestelmää koskevan selvitystyön. Hesan Nuorten Ääni - toiminta ja nuorisoasiainkeskuksen osallisuustoiminta toimii osaltaan pohjana nuorten koko kaupungin vaikutusjärjestelmän kehittämisessä. Nuorten vaikuttamistoiminta on sen myötä mahdollistettu kouluissa ja nuorten vapaa-ajalla nuorisoasiainkeskuksen toiminnassa sekä nuorten osallisuuskeskus Avarassa. Toiminnassa on mukana 145 koulua ja 12 nuorisotyöyksikköä. Peruskoululaisia koskettavasta alueellista vaikuttajatoiminnasta eli ANSA-toiminnasta tehdään parhaillaan ulkopuolista arviointia, joka valmistuu elokuun loppuun mennessä ja osaltaan antaa lisätietoa ja pohjaa nuorten vaikuttamistoiminnan kehittämiselle.

Mikäli nykyiset budjetin reunaehdot säilyvät, nuorisoasiainkeskus kykenee ylläpitämään nykyisen toimipaikkaverkoston ja tukemaan nuorten autonomisia tiloja.

Nuorisoasiainkeskus ei kannata lisämäärärahan varaamista 2010 talousarvioon lapsi- ja nuorisoasiamiehen/valtuutetun toimen/toimiston perustamista varten.

14.5.2009

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle nuorisoasiainkeskuksen esityksen mukaisen lausunnon.

Kirje kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Autio Kirsi, suunnittelija, puhelin 310 89015

NUORISOLAUTAKUNTA

Emma Kari
puheenjohtaja

Pekka Sihvonen
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 5000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1 A, 2. krs.
Helsinki 10
http://nuoriso.hel.fi

Puhelin
+ 358 9 310 8900

Faksi
(09)310 89100

Y-tunnus
0201256-6-6

Alv.nro
FI02012566

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-464/49
Stn dnr
Saap./Anl. 29 -05- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA KOSKIEN SIVISTYSTOIMEN MÄÄRÄRAHOJA

Johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle sivistystoimen määrärahoja koskevasta valtuutettu Yrjö Hakasen ja yhden muun valtuutetun allekirjoittamasta talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon, jossa ehdotuksessa mainitut kannat perustellaan.

Johtokunta on käsitellyt suomen kielen opetusresursseja aiemmin lausunnoissaan 15.5.2007 ja 22.4.2008. Tässä talousarvioaloitteessa esitetty työväenopiston ja muiden maahanmuuttajien suomen kielen koulutusresurssien lisääminen on kaupungin uuden strategian mukaista, koska maahanmuuttajien suomen kielen opetus ja sitä kautta kotoutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan on akuutti koulutustehtävä myös aikuiskoulutuksessa. Työväenopisto järjesti vuonna 2008 suomen kielen opetusta yhteensä 6 527 tuntia. Helsingin kaupunki on selkeyttämässä omaa tarjontaansa suomen kielen kouluttajana, missä työssä on lähinnä kyse kolmen eri viraston yhteistyöstä ja työnjaosta. Koulutusta järjestävät työväenopiston lisäksi henkilöstökeskus ja opetusvirasto. Maahanmuutto-osasto painottaa myös valtion ja Helsingin kaupungin työnjaon selkeyttämistä erityisesti kotouttamiskoulutuksen osalta.

Opiston suomen kielen opetuksen resurssit kasvoivat vuoden 2009 alusta, kun suomen kielen johtava opettaja aloitti työnsä uudessa vakanssissa. Maahanmuuttajaopetuksessa opistolla on kaksi kokoaikaista vakanssia johtavan opettajan ohella: suunnittelijaopettaja ja opintoneuvoja. Opetusta antaa 11 tuntiopettajaa.

Maahanmuuttajien opetuksessa olisi tarve järjestää somalin- ja arabiankielisille omaa opintoneuvontaa. Lisäksi suomen kielen alkeiskurssien tarjontaa voitaisiin lisätä ja tarjota erilaisia kursseja nykyistä enemmän, mikäli opetustunteja saadaan lisää. Opisto on painottanut viime vuosina suomen kielen opetusta oman opetustuntimääränsä sisällä, mitä linjaa ei voida jatkaa, koska muut oppiaineet kärsisivät siitä liikaa.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 5300	Helsinginkatu 24, 2. krs	+358 9 310 8811	+358 9 310 88535	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 53				
tyovaenopisto@opisto.hel.fi	http://www.hel.fi/tyovaenopisto				

Ensi syksynä opiston järjestämä maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaitokurssi on esimerkki kursseista, joille lienee kysyntää paljon nykyistä tarjontaa enemmän. Kotiäitien ynnä muiden erityisryhmien saaminen opetuksen piiriin on tärkeää ja vaatii erillisiä toimenpiteitä, mm. lastenhoidon järjestämistä. Tämä vaatii hyvää yhteistyötä sosiaaliviraston kanssa; perhekoti Sahrami tarjoaa hyvän mallin, jota voitaisiin levittää muuallekin kaupungissa. Mikäli opetustuntimäärä kasvaisi suomen kielen opetuksessa, vaatisivat opetuksen suunnittelu ja opintoneuvonta myös lisäresursseja.

Aloitteessa mainittua eri harrastuspiirien yhteydessä tapahtuvaa kielen opetusta opisto järjestää jonkin verran. Päätavoitteena on kuitenkin se, että opittuaan suomen kieltä niin paljon, että tulee sillä toimeen, maahanmuuttaja opiskelee tavallisilla opiston kursseilla, mikä tukee puolestaan kantaväestön ja maahanmuuttajien molemminpuolista vuorovaikutusta.

Aloitteessa mainituista muista asioista johtokunta ei anna lausuntoa, koska ne kuuluvat muiden virastojen alaisuuteen.

Lisätiedot:
Lyytinen Kaj, apulaisrehtori, puhelin 310 88591
Marjo Yli-Piipari, johtava opettaja, puhelin 310 88676, MY

SUOMENKIELISEN TYÖVÄENOPISTON JOHTOKUNTA

Annukka Mickelsson
puheenjohtaja

Kaj Lyytinen
apulaisrehtori

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 5300	Helsinginkatu 24, 2. krs	+358 9 310 8811	+358 9 310 88535	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 53				
tyovaenopisto@opisto.hel.fi	http://www.hel.fi/tyovaenopisto				

26.5.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-469
Stn dnr
Saap./Anl. 02-06-2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN YM. SIVISTYSTOIMEN MÄÄRÄRAHOJA KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA

Opev 2009-285

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausunto valtuutettu Yrjö Hakasen sivistystoimen määrärahoja koskevasta talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010–2012:

- turvataan riittävä määräraha niin, että kouluverkkoa ei supisteta ja että uusille rakennettaville alueille turvataan lähikoulut; samalla kehitetään koulutilojen monitoimikäyttöä yhteistyössä muun muassa nuorisotoimen kanssa
- lisätään peruskoulujen, ammatillisten oppilaitosten ja lukioiden resursseja erityisopetuksen ja oppilashuollon palvelujen lisäämiseksi
- lisätään Työväenopiston ja muita resursseja maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen lisäämiseksi ja sen kehittämiseksi, mm. pidemmillä ja useammantasoisilla kursseilla sekä kehittämällä myös erityisesti kotiäideille ja erilaisten harrastuspiirien toimintaan yhdistyvää kielen opetusta
- lisätään tukea nuorisotoimelle siten, että alueelliset nuorisotilat – myös matalan kynnyksen paikat – voidaan säilyttää ja että nuorten autonomisia tiloja voidaan tukea
- lisätään määräraha lapsi- ja nuorisoasiamiehen/-valtuutetun toimen ja toimiston perustamiseksi edistämään lasten ja nuorten äänen kuulumista päätöksentekoon sekä koordinoimaan hallintokuntien ja muiden lasten ja nuorten keskuudessa toimivien yhteisöjen yhteistyötä lapsia ja nuoria koskevien päätösten toteuttamisessa. Lisäksi selvitetään eri puolella Suomea toteutettujen nuorisoparlamenttien ja nuorisovaltuustojen kokemusten pohjalta nuorten vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä Helsingissä.

Opetuslautakunta toteaa seuraavaa:

Opetusviraston vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa ja vuosien 2010–2012 taloussuunnitelmaehdotuksessa perusopetuspalvelujen mitoituksen lähtökohtana on lähikouluperiaate eli perusopetuksen tarjoaminen omalla asuinalueella. Taloussuunnittelukaudella 7–15-vuotiaiden määrä laskee vuoden 2009 tasosta noin 3 000 henkilöllä ja 16–18-vuotiaiden määrä vajaalla 600 henkilöllä.

Lähikouluperiaatteen toteutumiseen vaikuttavat myös lasten huoltajien päätökset. Koulutulokkaista lähikoulun valitsee vain n. 70–80 % ja 6. luokkalaisista suomenkielisissä peruskouluissa n. 50–60 % ja ruotsinkielisissä peruskouluissa n. 70 %.

Osana kaupungin palveluverkon kokonaistarkastelua koulu- ja oppilaitosverkkoa sopeutetaan muuttuviin palvelutarpeisiin sekä selvitetään tilojen iltapäivä-, ilta- ja vapaa-ajankäytön lisäämismahdollisuudet. Kehitystyötä tehdään useiden virastojen yhteistyönä. Palveluverkkotarkastelussa huomioidaan yleisopetuksen laskevan oppilasmäärän ohella erityisopetuksen ja maahanmuuttajaopetuksen sekä ammatillisen koulutuksen kasvavat oppilas- ja opiskelijamäärät. Kehitettäessä toimitilojen monitoimikäyttöä tulee huolehtia myös siitä, että muutokset toimitilojen käytössä virastojen välillä otetaan huomioon virastojen maksamissa vuokrissa ja muissa kustannuksissa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Lähikouluperiaatteen toteuttaminen edellyttää vapautuvista koulutiloista luopumisen lisäksi koulujen rakentamista uusille alueille, mikä otetaan huomioon alueiden kaavoituksessa tonttivarauksina.

Keskeiseksi riskitekijäksi vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa on todettu, että koulu- ja oppilaitosverkkoa ei pystytä tarkistamaan oppilasmäärän muutoksien edellyttämällä tavalla, mistä johtuen resursseja käytetään kasvavassa määrin tiloihin. Opetusviraston vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa tilavuokrat ovat yhteensä 111,6 milj. euroa, mikä on 10 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2008 toteutuneet vuokrat. Opetusviraston vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa ei ole ennakoitu uusia tilojen käytön tehostamispäätöksiä. Käytössä oleva kehysbudjetointi mahdollistaa sen, että palveluverkon kehittämistyön valmistuttua on mahdollista kompensoida vuoden 2010 talousarvioehdotukseen sisältyviä säästösuunnitelmia vapautuvista toimitiloista säästyvillä määrärahoilla.

Opetusviraston vuoden 2010 talousarvioehdotuksen määrärahoissa on otettu huomioon erityisopetuksen ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrällinen kasvu. Erityisopetuksen resursseja ei ole supistettu. Varhaisen tuen kehittäminen on tärkeää yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Näin voidaan havaita aikaisemmin erityistä tukea tar-

vitsevat perusopetuksen oppilaat ja kohdistaa heihin tarvittavaa tukea nykyistä aikaisemmassa vaiheessa.

Erityisopetusta ei ole sisällytetty lukiokoulutusta koskevaan lainsäädäntöön. Helsingissä lukioissa toimii viisi laaja-alaista kiertävää erityisopettajaa toimialueenaan kaikki kaupungin lukiot. Ammatillisissa oppilaitoksissa on kussakin koulutusyksikössä yksi laaja-alainen erityisopettaja ja kahdessa oppilaitoksessa lisäksi lukiopettajat. Erityistä tukea painotetaan lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa opintojen alkuun. Ammatillisissa oppilaitoksissa lisätään työvaltaista oppimista ja otetaan käyttöön uusien opiskelijoiden ensimmäisen lukukauden työsaliopetuksen samanaikaisopetus.

Ulkomaalaistaustaisten oppilaiden määrän kasvu ja lisäresursointi otetaan huomioon peruskoulujen määrärahoissa. Suomenkielisissä peruskouluissa maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen ennakoidaan vuoden 2010 talousarviossa osallistuvan 430 oppilasta ja suomi toisena kielenä -opetukseen n. 5 000 maahanmuuttajataustaista oppilasta. Oman äidinkielen opetusta annetaan kaikille tarvitseville yhteensä 2 vuosiviikkotuntia. Opetusta annetaan noin 40 eri kielellä. Ruotsinkielisissä peruskouluissa maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on n. 50 oppilasta.

Aikuislukioissa järjestetään vuonna 2010 maahanmuuttajille 20 aikuisten perusopetukseen valmentavaa kurssia. Kurssit toteutetaan pilottihankkeina. Maahanmuuttajien lisäopetukseen käytetään 38,5 vuosiviikkotuntia. Lisäksi jatketaan luku- ja kirjoitustaidottomille suunnattua opetusta sekä suomi toisena kielenä -koulutusta ja toimialakohtaista kielikoulutusta vuonna 2009 käynnistettyjen pilottihankkeiden mukaisesti.

Perusopetuksessa oppilashuollon resursseja ei ole vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa vähennetty oppilasmäärän alenemisesta huolimatta. Näin ollen laskennallisesti oppilasta kohden oppilashuollon henkilöstöä on käytettävissä vuonna 2010 aikaisempaa enemmän. Oppilashuollon vaikuttavuuden näkökulmasta käytettävissä olevien henkilöstöresurssien lisäksi laadukkaan toiminnan kehittämisessä on tärkeää selkeät ja toimivat tukiprosessit sekä niiden johtaminen. Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten kouluterveyden- ja opiskelijahuollon osalta on toiminnassa kaupunkitasoinen työryhmä.

Opetusvirasto vastaa syksystä 2009 lähtien kokonaisuudessaan peruskoulujen 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille ja erityisoppilaille tarjottavan perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan järjestämisestä kehitys-

vammaisten ryhmiä ja eräitä muita sosiaaliviraston vastuulla olevia erityisryhmiä lukuun ottamatta. Pääosa toteutetaan opetusviraston avustamana toimintana, jonka osuutta tarjonnasta suunnittelukaudella edelleen lisätään. Vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa koululaisten iltapäivätoimintaan ei ole kohdistettu säästötoimenpiteitä.

Lasten ja nuorten äänen kuulumista päätöksenteossa toteuttaa opetusviraston vuoden 2010 talousarvioehdotuksessa koulujen ja oppilaitosten johtokuntajärjestelmä oppilasedustajan kautta sekä erillinen määräraha Nuorten ääni -toiminnan toteuttamiseen aikaisemmassa laajuudessaan.

Lisätiedot:
Lax Keijo, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin 310 86339

OPETUSLAUTAKUNTA

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

19.5.2009 2009kir8

Khs dnro 2009-465/719
Stn dnr
Saap./Anl. 27 -05- 2009

Kaupunginhallitus

LAUSUNTO, JOKA KOSKEE TALOUSARVIOALOITETTA ENERGIATALOUDESTA

Khs 2009-465/719
Helenjk 04-80/2009

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.2.2009 valtuutettu Yrjö Hakasen talousarvioaloitteen. Aloitteessa ehdotetaan talousarviossa 2010, siihen liittyvässä taloussuunnitelmassa 2010-2012 ja investointiohjelmassa 2010-2014 päätettäväksi esityksiä kivihiilen korvaamiseksi biomassalla, tuulivoimapuistosta ulkomerelle, biokaasulaitoksesta bussiliikenteen käyttöön, uusiutuvan energian lisäämisestä ja sen lisäksi muutoksista kotitalouksien sähkön ja lämmön hinnoitteluun ja voittovarojen käyttöön. Lisäksi aloitteen tekijä kehottaa investoimaan ydinvoiman sijaan energiantuotannon ekologiseen rakennemuutokseen.

Hallintokeskus on pyytänyt johtokunnan lausuntoa asiasta.

Johtokunnan lausunnossa kaupunginhallitukselle tarkastellaan aloitteen ekologisia ja taloudellisia ehdotuksia erikseen.

Ekologista taustaa

Aloitteen lähtökohtana ovat kaupungin energiapoliittiset linjaukset, joissa päätavoitteena on selvittää keinot vähentää Helsingin kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja lisätä uusiutuvan energian osuus 20 prosenttiin. Siihen liittyviksi energiantuotannon keinoiksi linjattiin mm. selvittää biopolttoaineiden lisääntyvää käyttöä ja lisätä osuuksia päästöttömässä energiantuotannossa.

Päivityksenä aloitteen tekijän tietoihin Helsingin Energian hiilidioksidipäästöt alenivat vuonna 2008 selvästi edellisvuosien tapaan ja alittivat kansainvälisen vertailuvuoden 1990 määrän huolimatta siitä, että energiankulutus on kasvanut runsaalla kolmanneksella noista ajoista. Vuonna 2008 Helsingin Energian energian kokonaishankinnasta 84 % tuotettiin fossiilisilla polttoaineilla. Uusiutuviin energianlähteisiin perustuvien energiantuotantomuotojen osuus kokonaishankinnasta oli 6 %. Kts. http://www.helen.fi/vuosi2008/Hel_En_vuosikertomus_2008.pdf

Kehityshankkeet

Helsingin Energia on jatkanut kehitysohjelmaansa, joka on päivitettynä nähtävissä Internetissä
http://www.helen.fi/energia/kehityshankkeet.html

Aloitteen tekijän ehdotukset ovat pääosin jo tekeillä tai selvitteillä olevia hankkeita:

- Pellettien ja metsätähteen seospolttoa Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksissa on sekä kokeiltu että selvitetään edelleen. Biomassan käyttömahdollisuudet joko kaasutuksen kautta tai metsäpohjaisten bioöljyjen muodossa vaikuttavat tällä hetkellä lupaavimmilta kehityssuunnilta. Näitä teknisiä keinoja oleellisempi kysymys on kotimaisen biomassan saatavuus, logistiikka ja varastointitila. Yhteistyöhankkeena on myös uudenlaisen monipolttoainevoimalaitoksen suunnittelu. Helsingin Energia osallistuu myös hiilidioksidin talteenoton tutkimukseen. Ilmastonsuojelun lisäksi tarkastellaan myös eri hankkeiden vaikutuksia ilman laatuun.

- Suomen Hyötytuuli Oy on jatkamassa tuulipuistoa merelle Porissa ja valtion tukipäätöksen saatuaan nyt rakentamassa lisää tuulivoimaloita Raaheen. Helsingin Energian tytäryhtiö Oy Mankala Ab on yhtiön perustajaosakas.

- Helsingin Energia on jo aloittanut Oy Mankala Ab:n osakkuusyhtiö Suomen Merituuli Oy:n toimesta YVA -prosessin mittavien merituulipuistojen rakentamiseksi Inkoon ja Siipyyn avomerialueille (kaikkiaan tavoitteena on merituulivoimaa 1000-2000 MW tehon verran). Tuulipuistojen rakentaminen muille merialueille on mahdollista kaavoituksen ohjaamiin paikkoihin.

- Katri Valan puiston alle louhitussa kallioluolassa on maailman suurin kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä samassa prosessissa tuottava lämpöpumppulaitos. Lämpöpumput mahdollistavat jäteveden hukkalämmön ja meriveden hyödyntämisen tuotannossa. Katri Valan hiilidioksidipäästöt ovat yli 80 % pienemmät kuin vaihtoehtoisissa tuotantoratkaisuissa.

- Aurinkosähkön laajempi hyödyntäminen olisi mahdollista myös Helsingissä, mutta laitekustannukset ovat vielä hyvin suuria niiden tuottoon nähden. Aurinkolämpökeräimet ja muut hajautetut energian pientuotantomuodot eivät kuulu Helsingin Energian liiketoiminnan piiriin.

- Riittävän tiiviisti rakennetuilla kaupunkialueilla ekotehokkainta on hyödyntää yhteistuotantoa ja kaukolämmitystä. Sekalämmitys heikentää järjestelmän hyötysuhdetta ja lisää päästöjä, mutta hajaalueilla erilliset lämpöpumput tai aurinkolämpökeräimet ovat usein suositeltavia.

- Helsingin Energia on hyödyntänyt Vuosaaren entisen kaatopaikan biokaasua kaukolämmön tuotantoon jo vuodesta 1991. Tuotannon jatkamisen ja tehostamisen toimet ovat HKR:n ja YTV:n käsissä. Helsingin Veden Viikinmäen jätevedenpuhdistuslaitoksella syntyy mädätyksen yhteydessä biokaasua, jolla saadaan tuotettua koko prosessin vaatima lämpö ja puolet tarvittavasta sähköstä. Viides kaasumoottori lisää hyötykäytön lähes 100 %:iin vuonna 2009. Biokaasun tuottaminen liikennepolttoaineeksi ei ole Helsingin Energian osaamisaluetta, mutta hankkeita on alan yrityksillä.

- Helsingin Energia voi käyttää maakaasulaitoksissaan myös biokaasua, jos se on hinnaltaan päästöoikeuden hinta huomioon ottaen maakaasun kanssa kilpailukykyistä.

Energiaketju alkaa mukavuustasostamme eli kulutuksesta. Energiankulutuksen vähentäminen vaikuttaa suoraan energiantuotannon ja siitä aiheutuvien päästöjen määrään. Helsingin Energia edistää energiansäästöä solmimiensa energiatehokkuussopimusten kautta omassa toiminnassaan ja asiakkaidensa neuvonnalla laskuraportoinnissa, Energiakeskuksessa ja www.energianeuvoja.fi -verkkopalvelun kautta.

Talouden taustaa

Energiantuotannollisten linjausten lisäksi aloitteessa ehdotetaan muutoksia sähkön ja lämmön hinnoitteluun ja Helsingin Energian tuloutukseen kaupungille.

Helsingin Energia harjoittaa sähkömarkkinalain mahdollistamaa valtakunnallista sähkön vähittäiskauppaa normaalin liiketoiminnan periaattein. Sähkön siirron hinnoittelu on tarkoin säädeltyä. Kaukolämpö on saavuttanut 93 % osuuden pääkaupungin lämmitystarpeesta, mistä johtuen sen hinnoittelu on kilpailuviranomaisen tiukassa seurannassa. Helsingissä kiinteistönomistajat voivat vapaasti valita lämmitysmuotonsa ja myös jäähdytysmuotonsa. Ympäristön onneksi kaupungissa ekotehokkaimmat kaukolämpö ja kaukojäähdytys valitaan lähes aina kun se on mahdollista.

Energian hinnoittelu

Helsingin Energialla on pitkät perinteet tasapuolisessa hinnoittelussa. Syrjimätön ja yhtenäinen hinnoittelu on todettu parhaaksi vaihtoehdoksi myös vapailla markkinoilla. Yhtenäishintajärjestelmän hallinnointi on Helsingin Energian kannalta myös kustannustehokasta.

Perustuotteiden osalta aloitteessa epäiltyä suoraa sidonnaisuutta sähköpörssin hintoihin ei ole olemassa. Toisaalta tukkusähkön hintataso vaikuttaa vähittäishintojen määräytymiseen, koska Helsingin Energian sähkönmyyntiliiketoiminto hankkii sähkömarkkinoiden eriyttämissäädöksien mukaisesti kaiken myymänsä sähkön tukkumarkkinoilta markkinahintaan.

Tuloutus kaupungille

Helsingin Energialle asetetaan talousarviossa sitova tavoite sijoitetun pääoman tuotolle. Avoimessa kilpailutilanteessa toimivan energiayrityksen tulosta ei voi jakaa ennen kuin se on tehty. Tuloksen jakomahdollisuuksia rajaavat merkittävästi myös energia-alaa koskeva regulaatio ja kilpailulainsäädäntö. Erillisenä tehdyt ylimääräiset tuloutukset Helsingin Energian voittovaroista ovat vuosittaisia voitonjakoeriä, joista päätöksiä voidaan tehdä vasta tuloksen varmistuttua.

Yhteenveto

Energiantuotannon ekologisten tavoitteiden osalta aloite sisältää jo toteutuvia ja selvitteillä olevia keinoja, joiden esilläpito myös talousarviossa on tärkeää.

Helsingin Energia on asettanut tavoitteekseen hiilidioksidineutraalin tuotannon vuoteen 2050 mennessä. Kehitysaskelia lähivuosikymmeninä ovat ekotehokkaan kolmoistuotannon jatkaminen (sähkön, kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen tuottaminen samoissa prosesseissa maailman korkeimmalla hyötysuhteella), merkittävä tuulivoiman lisääminen, biomassan käyttö mahdollisesti kaasutuksen tai metsäpohjaisten bioöljyjen muodossa, monipolttoainevoimalaitoksen toteutusselvitys, ydinvoimatuotantoon osallistuminen sekä hiilidioksidin talteenotto teknologian siihen kehityttyä. Kaukolämmityksen laajentaminen kaupunkirakentamisen myötä ja kasvavaan jäähdytystarpeeseen vastaaminen kaukojäähdytyksellä toteuttavat ekotehokkuutta Helsingissä. Pysyvät energiankulutusta vähentävät päätökset koko energiaketjussa kulutuksesta tuotantoon ovat avainasemassa ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Talousarvioaloitteessa esitetyissä Helsingin Energian hinnoittelun ja tuloutuksen kysymyksissä tarkoituksenmukaisinta on jatkaa nykyisin käytössä olevin periaattein. Ekologisten vaatimusten talousvaikutukset tulisi huomioida myös tuloutustavoitteissa.

Helsingin Energia vahvistaa toiminnallaan koko kaupungin liiketoiminnan ja asumisen edellytyksiä synnyttämällä kaupunkilaisten käyttöön toimivan energiamarkkinan, joka takaa energian kilpailukykyisen hinnan ja saatavuuden. Kuntalaiset hyötyvät terveestä liiketoiminnasta kilpailukykyisen energian (sähkö, lämpö, jäähdytys) hinnan ja laadukkaiden energiapalveluiden lisäksi kuntataloutta tukevien merkittävien tuloutusten muodossa.

Lisätiedot:
Martti Hyvönen, ympäristöjohtaja, puhelin 617 2075.

HELSINGIN ENERGIAN JOHTOKUNTA

Jere Lahti
puheenjohtaja

Tiina Nyström
asiamies, johtava lakimies

28.5.2009

Liitteet

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-466/232
Stn dnr
Saap./Anl. 01-06-2009

HKL
29.05.2009
Dnro 2009-311/232

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA (HAKANEN) KOSKIEN ELÄKELÄISTEN ALENNUKSIA JOUKKOLIIKENTEESSÄ JA LIIKUNTA-TILOISSA

HKL 2009-311, Khs 2009 - 466/232, 24.3.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa eläkeläisten alennuksia joukkoliikenteessä ja liikuntatiloissa koskevasta talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Kaupunginvaltuutettu Yrjö Hakanen ja 5 muuta valtuutettua esittävät talousarvioaloitteessaan seuraavaa:

Ikääntyvien ihmisten hyvinvoinnin ja vireyden ylläpitämisessä on tärkeä merkitys sosiaalisella kanssakäymisellä ja mahdollisuuksilla liikkua kodin ulkopuolella. Monilla eläke ja muut tulot ovat kuitenkin hyvin pienet, että se rajoittaa kanssakäymistä ja liikkumista.

Kaupunki voi omilla toimillaan edistää ikäihmisten sosiaalista kanssakäymistä, liikkumista sekä heidän toimintakykynsä ja vireytensä säilymistä. Eräs tällainen mahdollisuus ovat alennusliput joukkoliikenteen käytössä ja mahdollisuus päästä esimerkiksi tiettyinä aikoina maksutta uimahalleihin ja muihin liikuntatiloihin.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että kaupungin talousarvioon 2010 ja talous-suunnitelmaan 2010–2012 lisätään määrärahat eläkeläisille myönnettävää alennusta varten joukkoliikenteessä ja mahdollisuuksiin käyttää tiettyinä aikoina uimahalli- ja muita sopivia liikuntatiloja maksutta.

Lausunto

HKL-liikelaitoksen johtokunta toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Nykyinen lipun hintojen subventio ja alennuskäytännöt

Helsingin sisäisen joukkoliikenteen kausilipun subventio on normaalihintaisen lipun maksavalle noin 58 % eli varsin korkea. Tämän lisäksi annetaan kausi- ja arvolippuja hankkiville alennuksia eri perustein. Pääkaupunkiseudun matkalippujärjestelmässä ei ole käytössä ikään perustuvia lippuja lukuun ottamatta 7 – 16-vuotiaille myytäviä lastenlippuja. Helsingissä lasten kausi- ja arvolippujen alennus aikuisten lippuihin nähden on noin 60 %. Eläkeläisille myönnetään alennusta 50 %, mikäli eläkeläinen saa täyttä kansaneläkettä, ja 25 % mikäli eläkeläinen saa vähennettyä kansaneläkettä. Muut eläkkeet vähentävät oikeutta kansaneläkkeeseen. Merkittävä osa eläkeläisistä saa työeläkettä tai muuta vastaavaa eläkettä eikä lainkaan kansaneläkettä, eikä siis myöskään alennuslippuja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteeseen.

Lisäksi vapaalippuja on myönnetty eräille asiakasryhmille, kuten sokeat, sotainvalidit ja rintamaveteraanit. Vammaispalvelu-, ja sosiaalihuoltolain piirissä olevien vapaaliput maksetaan liikenteen järjestäjille (HKL-liikelaitos ja YTV) erillisen sopimuksen mukaisesti sosiaaliviraston toimesta. Edellä mainituista suuri osa on ikäihmisiä.

Alennusten laajentaminen koskemaan ikäihmisiä

Johtokunta katsoo, että alennusten laajentaminen koskemaan iäkkäitä on liikenne- ja yhteiskuntapoliittisista syistä perusteltua. Väestön ikääntyessä joukkoliikenteen käytön tulisi tulevaisuudessa olla ikäihmisille houkuttelevampaa. Ikäihmisten matkalippujen edullisemman hinnoittelun vaikutus elämän laatuun olisi monella tavoin myönteinen. Liikenneturvallisuusnäkökulmasta autoilevia ikäihmisiä tulisi kannustaa siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi. Nykyistä parempi mahdollisuus matkustaa joukkoliikenteellä edistäisi myös itsenäisen toimintakyvyn ja siten henkisen vireyden säilyttämistä. Ikäihmisten elämän laadun paranemisella voisi siten olla sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvua hillitsevä vaikutus.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin +358 9 310 1071
Faksi +358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Ikäihmiset matkustavat pääsääntöisesti eri aikaan kuin joukkoliikenteen kysyntähuiput aamulla ja illalla ovat. Ikäihmisten lisääntyvä matkustaminen joukkoliikenteessä voisi siksi tasoittaa joukkoliikenteen kysyntävaihteluja ja siten mahdollistaa joukkoliikenteen nykyistä kustannustehokkaamman järjestämisen koko vuorokauden tasolla. Ikäihmisten lisääntyvä joukkoliikenteen käyttö ei siis todennäköisesti lisäisi liikenteen järjestämisen kustannuksia vastaavassa suhteessa kuin matkamäärät lisääntyvät.

Kuitenkin ruuhka-ajan ulkopuolella, esim. klo 9-15 välillä tehtävillä matkoilla, tietyn iän saavuttaneiden henkilöiden lipun hintojen puolittaminen olisi käytännössä mahdollista toteuttaa koskemaan vain arvolippuja, jolloin alennusvaikutus jäisi rajalliseksi. Aikarajoitus aiheuttaisi myös käytännön ongelmia ainakin iäkkäämpien keskuudessa lipun hinnan muuttuessa ostoajankohdan mukaan.

Seniorikansalaisten alennetun lipun hinnan toteuttaminen edellyttää lisärahoitusta joukkoliikenteelle tai vaihtoehtoisesti muiden asiakasryhmien lipun hintojen korottamista. Mahdollisuudet myöntää iäkkäille ikäperusteisia alennus- tai vapaalippuja riippuvat siitä, missä määrin Helsinki ja muut kunnat ovat valmiita lisäämään joukkoliikenteeseen kohdennettua tukea tai suuntaamaan sitä uudelleen.

Jos maksuton joukkoliikenne ulotettaisiin koskemaan 70 vuotta täyttäneitä, olisi lipputulomenetys ja lisärahoitustarve pääkaupunkiseudulla yhteensä 14,3 milj. euroa. Helsingin osalta lisärahoitustarve olisi 11,9 milj. euroa ja puolitetuin hinnoin kustannus olisi vastaavasti 50 % edellisistä. Mikäli alennus koskisi vain arvolippuja arkisin klo 9 – 15 välisenä aikana olisi lisärahoitustarve Helsingin osalta arviolta 2,7 milj. euroa ja pääkaupunkiseudulla yhteensä arviolta 3,2 milj. euroa. Jos ulotettaisiin koskemaan vain 80 tai 85 vuotta täyttäneitä, olisi lisärahoituksen tarve edelleen pienempi.

Väestöennusteiden mukaan ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa tulevaisuudessa merkittävästi. Tämän vuoksi subventiotarve kasvaisi jatkossa edelleen suuremmaksi.

Ikäihmisten maksuttomaan joukkoliikenteeseen voitaisiin siirtyä vaiheittain käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa ikäluokittain, esim. aloittamalla 85 vuotta täyttäneistä ja laajentamalla oikeutta nuorempiin ikäluokkiin taloudellisten mahdollisuuksien mukaan muutama ikäluokka kerrallaan.

Lisäsubvention tarve on vähäisempi, mikäli ikäihmisille myönnetään maksuttomuuden sijaan oikeus alennuslippuun. Tämä lieneekin tarkoituksenmukaisin toteutusmalli. Liikennepoliittisesta näkökulmasta perusteltu ikä alennuksen myöntämiseksi olisi 70 vuotta. Ajo-oikeus (ajokortti) on pääsääntöisesti voimassa siksi, kunnes henkilö täyttää 70 vuotta. Tämän jälkeen ajokorttilupa voidaan uudistamistapauksessa myöntää korkeintaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja ajo-oikeuden voimassaolon jatkamiseksi hakijan tulee esittää lääkärintodistus. Ajokortin uusimisen yhteydessä on luonteva hetki harkita liikkumisvalintoja ja kannustaa joukkoliikenteen käyttöön.

Johtokunta katsookin, että ensi vaiheessa ikäihmisten tariffin alennusta joukkoliikenteessä tulee valmistella siitä lähtökohdasta, että 70 vuotta täyttäneille tarjottaisiin 50 % edullisemmat hinnat vuorokauden ajasta riippumatta.

Lipunhintojen alentaminen merkitsee lipputulojen pienentymistä, mutta samalla voidaan olettaa, että 70 vuotta täyttäneiden henkilöiden matkustus lisääntyy.

Kysyntäjoustotutkimusten perusteella voidaan arvioida, että lipputulomenetykset olisivat Helsingissä luokkaa 5,0 – 6,0 milj. euroa.

Edellä kuvatun kaltaisten muutosten tekeminen pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmään edellyttää valmistelua yhteisesti YTV:n ja muiden lippujärjestelmään kuuluvien kuntien kanssa. HKL-liikelaitos onkin käynnistänyt tällaisen valmistelutyön yhdessä YTV:n kanssa. Lähtökohtana on, että alennuskäytäntö on koko pääkaupunkiseudulla yhtenäinen. Yksityiskohtaisen valmistelun (ml. palvelutaso ja vaikutukset tariffitukeen ja/tai muiden käyttäjäryhmien lippujen hintoihin) pohjalta asia päätetään myöhemmin. YTV tuonee asian lausunnoille kuntiin todennäköisesti syksyn 2009 aikana.

Pelkästään sosiaalisin perustein annettava alennus eläkeläisten kohdalla sulkee ison osan eläkettä saavista alennuskäytännön ulkopuolelle. Muuta selkeää perustetta, kuin kansaneläkkeen saaminen, eläkeläisen todellisesta taloudellisesta tilanteesta ei voida nykyisen eläkejärjestelmän puitteissa ilman huomattavaa byrokratiaa osoittaa. Tämä johtaa siihen, että useat vähävaraisemmatkin ikäihmiset jäävät ilman alennusoikeutta pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä. Mikäli valmistelutyön tuloksena kunnat kuitenkin päätyisivät nykyiseen vain sosiaalisin perustein annettavan eläkeläiskäytännön muuttamisesta siten, että vähennettyä ja täyttä kansaneläkettä nauttivat saisivat joukkoliikenteen vapaalipun, olisi tulonmenetys Helsingin sisäisten lippujen osalta noin 3,0 milj. euroa.

Lisätiedot:
Riikonen Jarmo, johtava tariffisuunnittelija, puhelin 310 78456

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

14.5.2009

Kj/Taske/TSX

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-467/669
Stn dnr
Saap./Anl. 19 -05- 2009

HKL
19.05.2009
Dnro 2009-312/669

LAUSUNTO JOUKKOLIIKENTEEN EDISTÄMISTÄ KOSKEVASTA TALOUSARVIOALOITTEESTA (HAKANEN)

HKL 2009-312, Khs 2009 - 467/669, 24.3.2009

Lausuntopyyntö

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa joukkoliikenteen edistämistä koskevasta talousarvioaloitteesta 28.5.2009 mennessä.

Aloite

Yrjö Hakanen ja kaksi muuta valtuutettua on tehnyt talousarvioaloitteen, jossa todetaan seuraavaa:

Joukkoliikenteen käyttö on uusimpien tilastojen mukaan kääntynyt lievään nousuun. Tähän ovat todennäköisesti vaikuttaneet sekä talouden taantuma että tietoisuus ilmastonmuutoksesta. Joukkoliikenteen osuus on kuitenkin edelleen pieni poikittaisessa liikenteessä ja sitä on tarvetta lisätä myös muilla suunnilla.

Joukkoliikenteen suosion, kilpailukyvyn ja palvelujen laadun parantaminen edellyttää määrätietoista panostamista lippujen hintojen alentamiseen ja tariffitukeen. Helsingin tulee pitää huolta siitä, että HKL:n toiminnan siirtäminen uuteen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen kuntayhtymään ei johda lippujen hintojen nousuun eikä kaupungin sisäisen liikenteen vuorojen karsimiseen.

Joukkoliikenteen kehittäminen vaatii lähivuosina huomattavaa lisäpanostusta investointeihin. Länsimetron ja Jokeri 2 –linjan rakentamisen ohella on tarvetta vauhdittaa useita uusia raideliikenteen hankkeita. Poikittaisen joukkoliikenteen kehittämiseksi on syytä nopeuttaa Raide-Jokerin toteuttamista. On syytä selvittää pikaraitiotieyhteyden rakentaminen Herttoniemen metroasemalta Laajasaloon ja Kruunuvuorenrantaan. Resursseja tarvitaan myös raitiolinjojen laajentamiseen, mm. linjan 9 jatkamiseen.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että talousarvion 2010 raamiin ja taloussuunnitelman 2010 – 2012 pohjaan lisätään 15 miljoonaa euroa joukkoliikenteen tariffitukeen lippujen hintojen alentamiseksi.

Esitämme, että talousarvioon liittyvään investointiohjelmaan 2010-2014 varataan määrärahat Raide-Jokerin rakentamisen aloittamiseen, raitiolinjan 9 jatkamiseen ja pikaraitioyhteyden suunnitteluun Herttoniemen metroasemalta Kruunuvuorenrantaan. Lisäksi esitämme, että investointiohjelmaan varataan tarvittavat määrärahat kävelykeskustan toteuttamiseen ja kevyen liikenteen väylien lisäämiseen.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin +358 9 310 1071
Faksi +358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

LAUSUNTO

Joukkoliikenteen tariffituen määrä on viime vuosina noussut. Tämän hyvän suuntauksen jatkuminen antaa mahdollisuudet joukkoliikenteen kehittämiseen ja sen kilpailukyvyn säilyttämiseen myös tulevina vuosina. Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus on poikittaisessa liikenteessäkin saatu kasvuun kaupunginvaltuuston vuonna 2005 asettaman tavoitteen suuntaisesti. Joukkoliikenteen osuus on kasvanut kahtena peräkkäisenä vuotena keskimäärin 2 %-yksikköä vuosittain. Joukkoliikenteen osuus poikittaisesta moottoriajoneuvoliikenteestä oli 15 % vuonna 2008.

Joukkoliikennelippujen hintataso Helsingissä on kansainvälisesti arvioituna hyvä. BEST-tutkimuksessa, johon kuuluu kahdeksan eurooppalaista suurta kaupunkia, on helsinkiläisten tyytyväisyys joukkoliikenteessä rahalle saatuun vastineeseen selvästi eurooppalaista keskiarvoa suurempi.

HKL-liikelaitoksen johtokunta katsoo, että taloudelliset voimavarat tulisi kohdistaa lipun hintojen alentamisen lisäksi vähintään yhtä suurella painolla liikennetarjonnan parantamiseen. Poikittaisliikenteen vahvistaminen on edelleen tärkeää. Liikenteen kasvu kohdistuu voimakkaasti poikittaissuuntaan, jossa joukkoliikenteen palvelutarjonta ja kulkumuoto-osuus ovat selvästi säteittäissuuntaa heikompia.

Vuoden 2010 talousarvioraamissa joukkoliikenteen tariffitukea on kasvatettu 10 milj. eurolla vuoteen 2009 verrattuna. Toisaalta kustannukset vuodelle 2010 kasvavat mm. investoinneista aiheutuvien poistojen ja korkojen kasvun, YTV-korvausten kasvun sekä bussi- ja raitioliikenteen kustannustason kasvun vuoksi. On mahdollista, että tariffituen kasvattamisesta huolimatta liikennetarjontaa joudutaan jonkin verran karsimaan. Mikäli joukkoliikenteen tariffitukea lisättäisiin valtuustoaloitteessa esitetyllä 15 milj. eurolla, eli 5 milj. euroa talousarvioraamissa esitettyä enemmän, ja tuki jaettaisiin tasan lipunhintojen alentamiseen ja liikennetarjonnan lisäämiseen, voitaisiin lipunhintoja laskea keskimäärin 2 % ja esimerkiksi bussiliikennettä lisätä 3 %.

Helsingin maankäytön kehittämishankkeisiin liittyvät investoinnit, kuten mm. länsimetro, Jokeri 2 -linja, Jätkäsaaren raitiolinjaston rakentaminen, Raide-Jokeri, Laajasalon raideliikenneratkaisu, raitiolinja 9:n jatkaminen Ilmalaan ja Sompasaaren raitiorata jo sinällään edellyttävät Helsingin joukkoliikenneinvestointien tason merkittävää kasvattamista ja samalla myös tariffituen kasvattamista lähivuosina. Tämä tulee ottaa huomioon kaupungin taloussuunnittelussa.

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
HKL-kirjaamo@hkl.hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
http:/www.hel.fi/HKL/

Puhelin +358 9 310 1071
Faksi +358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Joukkoliikenteeseen käytetyn rahan yhteiskuntataloudellinen vaikuttavuus on hyvä. Joukkoliikenteen kehittämisellä saavutettavat yhteiskuntataloudelliset hyödyt ovat pääsääntöisesti kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia suuremmat. Esim. Jokeri 2 -hankkeen hyödyt ylittävät kustannukset yli kolminkertaisesti.

Lisätiedot:
Granholm Markku, liikennesuunnittelija, puhelin 310 78458

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

ANa/RV/mlau

14.5.2009

Kaupunginhallitus

Khs dnro 2009-467/669
Stn dnr
Saap./Anl. 28 -05- 2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA JOUKKOLIIKENTEEN EDISTÄMISESTÄ

Kslk 2009-387, Khs 2009-467/669 24.3.2009
hankenro 0902

Aloite

Yrjö Hakanen ja 2 kaupunginvaltuutettua ovat tehneet seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Joukkoliikenteen käyttö on uusimpien tilastojen mukaan kääntynyt lievään nousuun. Tähän ovat todennäköisesti vaikuttaneet sekä talouden taantuma että tietoisuus ilmastonmuutoksesta. Joukkoliikenteen osuus on kuitenkin edelleen pieni poikittaisessa liikenteessä ja sitä on tarvetta lisätä myös muilla suunnilla.

Joukkoliikenteen suosion, kilpailukyvyn ja palvelujen laadun parantaminen edellyttää määrätietoista panostamista lippujen hintojen alentamiseen ja tariffitukeen. Helsingin tulee pitää huolta siitä, että HKL:n toiminnan siirtäminen uuteen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen kuntayhtymään ei johda lippujen hintojen nousuun eikä kaupungin sisäisen liikenteen vuorojen karsimiseen.

Joukkoliikenteen kehittäminen vaatii lähivuosina huomattavaa lisäpanostusta investointeihin. Länsimetron ja Jokeri 2 linjan rakentamisen ohella on tarvetta vauhdittaa useita uusia raideliikenteen hankkeita. Poikittaisen joukkoliikenteen kehittämiseksi on syytä nopeuttaa Raide-Jokerin toteuttamista. On syytä selvittää pikaraitiotieyhteyden rakentaminen Herttoniemen metroasemalta Laajasaloon ja Kruunuvuorenrantaan. Resursseja tarvitaan myös raitiolinjojen laajentamiseen, mm. linjan 9 jatkamiseen.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että talousarvion 2010 raamiin ja taloussuunnitelman 2010–2012 pohjaan lisätään 15 miljoonaa euroa joukkoliikenteen tariffitukeen lippujen hintojen alentamiseksi. Esitämme, että talousarvioon liittyvään investointiohjelmaan 2010–2014 varataan määrärahat Raide-Jokerin rakentamisen aloittamiseen, raitiolinjan

Postiosoite PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu(a)hel.fi
Käyntiosoite Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv
Puhelin +358 9 310 1673
Faksi +358 9 310 37409
Tilinumero 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6 Alv. nro FI02012566

9 jatkamiseen ja pikaraitiotieyhteyden suunnitteluun Herttoniemen metroasemalta Kruunuvuorenrantaan. Lisäksi esitämme, että investointiohjelmaan varataan tarvittavat määrärahat kävelykeskustan toteuttamiseen ja kevyen liikenteen väylien lisäämiseen."

Hallintokeskus on pyytänyt aloitteesta kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon kaupunginhallitukselle 28.5.2009 mennessä.

Lausunnon tiivistelmä

Kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymässä liikenneinvestointien talousarvio- ja investointiohjelmaehdotuksessa kaupunginhallitukselle vuoden 2010 talousarvion ja vuosien 2010–2014 investointiohjelman laatimisen pohjaksi esitetään varattavaksi määrärahat Raide-Jokerin rakentamisen aloittamiseen, raitiolinjan 9 jatkamiseen sekä kävelykeskustan toteuttamiseen ja kevyen liikenteen väylien lisäämiseen.

Raitiotieyhteyttä Herttoniemen metroasemalta Kruunuvuorenrantaan selvitetään ohjelmakaudella keskustasta Laajasaloon rakennettavan raitiotien yhteydessä.

Lausunto Kaupunkisuunnittelulautakunta tekee vuosittain kaupunginhallitukselle liikenneinvestointien talousarvioehdotuksen seuraavaksi vuodeksi ja viisivuotisen investointiohjelmaehdotuksen liikenneväylien, liikennejärjestelyjen, jalankulku- ja pyöräilyjärjestelyjen, Ratahallintokeskuksen ratahankkeisiin liittyvien töiden ja meluesteiden osalta.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymässä liikenneinvestointien talousarvio- ja investointiohjelmaehdotuksessa kaupunginhallitukselle vuoden 2010 talousarvion ja vuosien 2010–2014 investointiohjelman laatimisen pohjaksi esitetään

- Raide-Jokerin rakentamisen aloittamiseen vuosina 2013–2014 80 miljoonaa euroa (alustava yleissuunnitelma kustannusarvioineen valmistuu kuluvan kuun aikana)
- raitiolinjan 9 jatkamiseen Keski-Pasilaan 6,5 miljoonaa euroa ja etelään 3,5 miljoonaa euroa (selvitykset ja suunnitelmat tekeillä)
- kävelykeskustan toteuttamiseen Keskuskadulla, kaupungintalokorttelin ympäristössä, Yliopistokadulla, Yrjönkadulla välillä Kalevankatu–Eerikinkatu, Mannerheimintiellä välillä Pohjois-Esplanadi–Aleksanterinkatu ja Erottajanaukiolla 18

miljoonaa euroa

- jalankulun ja pyöräilyn hankkeisiin 26,88 miljoonaa euroa.

Ohjelmakaudella on esitetty varauduttavaksi suurempiin pyöräily- ja jalankulkuinvestointeihin kuin aiemmissa investointisuunnitelmissa on esitetty. Tämä on perusteltua kaupunginvaltuuston strategiaohjelmaluonnokseen sisältyvien pyöräilyn ja jalankulun edistämistavoitteiden vuoksi.

Raitiotieyhteyttä Herttoniemen metroasemalta Kruunuvuorenrantaan selvitetään ohjelmakaudella keskustasta Laajasaloon rakennettavan raitiotien yhteydessä.

Lisätiedot:
Narvala Anssi, diplomi-insinööri, puhelin 310 37120

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA

Risto Rautava
puheenjohtaja

Riitta Venesmaa
pöytäkirjanpitäjä

LIITE Khn asiakirjat 2009-467/669, 24.3.2009

Kj/Taske/TSX

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-467/669
Stn dnr
Saap./Anl. 08-06-2009

LAUSUNTO YRJÖ HAKASEN YM. TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE JOUKKOLIIKENTEEN KEHITTÄMISTÄ MM. RAKENTAMALLA PIKARAITIOYHTEYKSIÄ

HKR 2009-567, Taske 2009-467/669 24.3.2009

Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkastelu 2008 -raportissa on esitetty suositus, että Laajasalon raideyhteydeksi 2010-luvulla valitaan raitiovaihtoehto ja siltayhteys. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.11.2008 Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmistelun pohjaksi raitiotie- ja siltavaihtoehdon välillä Laajasalo-Korkeasaari-Sompasaari-Kruununhaka. Kruunuvuorenrannan ensi vaiheen ratkaisuna lähdetään siten jatkoselvittämään siltayhteyteen perustuvaa raitiovaihtoehtoa. Pikaraitioyhteyden tarkastelut välillä Herttoniemen metroasema-Laajasalo-Kruunuvuorenranta on syytä aloittaa vasta, kun Laajasalon eteläosien kaavoituksen tavoitteet ovat täsmentyneet.

Raitiotielinja 9 jatkamisessa etelään Merisataman suuntaan tutkitaan tällä hetkellä useampaa reittivaihtoehtoa. Varsinaisen reittipäätöksen jälkeen käynnistetään linjan suunnittelu niin, että valmiudet rakentamiseen ovat vuoden 2011 aikana. Rakentamisen alustavat kustannukset ovat noin 3,5 miljoonaa euroa ja rakentaminen on alustavasti vuosilla 2011 - 2013.

Raide-Jokerista laaditaan kaupunkisuunnitteluvirastossa alustavaa yleissuunnitelmaa, joka on tarkoitus viedä kaupunginhallituksen käsittelyyn tulevan kesän aikana. Raide-Jokerin hankepäätöksen ja suunnitte-

lutyön jälkeen uuden raideyhteyden rakentamista on esitetty alustavasti vuosille 2013 - 2015.

Lisätiedot:
Suojala Eila, projektinjohtaja, puhelin 310 39786

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA

Jarmo Nieminen
puheenjohtaja

Anna-Leena Salo-Halinen
pöytäkirjanpitäjä

29.4.2009

Kaupunginhallitukselle

Khs dnro 2009-468/625
Stn dnr
Saap./Anl. 07 -05- 2009

LAUSUNTO KAUPUNGINVALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN TALOUSARVIOALOITTEESTA

Käsillä oleva taantuma on parantanut asuntotuotantotoimiston mahdollisuuksia urakkatarjousten saamiseen. Rakennusliikkeet ovat keskeyttäneet uusien omistusasuntokohteiden käynnistämisen omassa tuotannossaan ja vapaaksi jääneet resurssit on voitu suunnata urakkakilpailuihin viime vuosia paremmin. Korkeasuhdanteen aikana urakkakilpailujen toimivuus pääkaupunkiseudulla oli huono, kun urakoitsijat keskittyivät paremmin kannattavaan perustajaurakointiin. Tavanomainen rakennusurakkatarjousten määrä uudisrakentamista koskevassa urakkakilpailussa oli tuolloin yhdestä kolmeen tarjousta. Peruskorjauskohteissa kilpailu toimi korkeasuhdanteessakin hieman paremmin. Vähentynyt kilpailu johti urakkahintatason voimakkaaseen nousuun ja tästä johtuen esimerkiksi vuonna 2007 asuntotuotantotoimisto ei käynnistänyt yhtään omistusasuntokohdetta.

Tällä hetkellä asuntotuotantotoimiston saama urakkatarjousten määrä on suunnilleen kaksinkertaistunut aikaisempaan verrattuna, mikä on näkynyt tarjoushintojen laskuna. Urakkahinnat ovat alittaneet kustannusarviot n. 10 – 20 %. Urakkatarjousten määrää ja kilpailun toimivuutta ei voida pitää silti vieläkään hyvänä. Vaikuttaa siltä, että osa rakennusliikkeistä supistaa mieluummin toimintojaan kuin osallistuu urakkakilpailuihin.

Kilpailun lisääminen myös paremmassa suhdannetilanteessa on tärkeää rakennuttajalähtöisen tuotannon ylläpitämiseksi. Myös valtion tukemaa asuntotuotantoa koskevat määräykset edellyttävät, että rakentaminen perustuu kilpailuun. Asuntotuotantotoimisto pyrkii selvittämään mahdollisia asuntotuotantotoimiston hankkeita toteuttamaan pystyviä rakennusliikkeitä kotimaassa jatkuvasti. Ulkomaisten rakennusliikkeiden kiinnostus suomalaisia asuntourakoita kohtaan on ollut vähäistä, mikäli niillä ei ole valmiiksi Suomessa toimivaa tytäryhtiötä.

Talousarvioaloitteen mukaan oma rakennusosasto antaisi myös mahdollisuuden vaikuttaa rakentamisen laatuongelmiin.

Postiosoite
PL 2000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Junailijankuja 3
HELSINKI 52

Puhelin
+358 9 310 1672

Telefax
+358 9 310 32337

Rakentamisen lopputuloksen tulee vastata sopimusasiakirjoissa edellytettyä laatua silloinkin, kun rakentaminen ostetaan ulkopuolelta. Sovittu laatu varmistetaan rakennuttajan ja urakoitsijan laadunvarmistustoimenpitein ja urakoitsijan suorituksen laadunvalvonnalla. Käytössä olevat sopimusehdot mahdollistavat tehokkaat keinot sopimuksenvastaiseen suoritukseen puuttumiseen. Rakentamisessa on kaikesta huolimatta esiintynyt laatuongelmia ja ne ovat saaneet varsinkin asuntorakentamiseen liittyneinä laajaa julkisuutta. Laatuongelmien syyt ovat moninaiset, mutta erityisesti osaavan työvoiman puute urakoitsijapuolella on ollut suuri ongelma ylikuumenneessa markkinatilanteessa. Laatuongelmia on liittynyt myös käytettyihin suunnitteluratkaisuihin. Koska rakentamispalvelut ostetaan todennäköisesti jatkossakin suurelta osin ulkopuolelta, on erittäin tärkeää, että laadunvarmistusta ja rakennuttajan ja urakoitsijan yhteistoimintaa kehitetään siten, että laatuongelmilta vältytään. Pelkästään laadunvarmistuksen tai rakentamisen kehittämisen näkökulmasta kaupungin oman rakentamisyksikön perustaminen ei ole perusteltua.

Kirje kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Nyyssölä Markku, hallintojohtaja, puhelin 310 32297

HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNTOTUOTANTOTOIMIKUNTA
puolesta

Tuomas Rantanen
puheenjohtaja

Harry Åhlgren
sihteeri

Ky/Toke/TSX

2.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-470/311
Stn dnr
Saap./Anl. 11-06-2009

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA TERVEYSPALVELUJEN RAHOITUKSESTA SEKÄ TOTEUTTAMISESTA OMANA TOIMINTANA HOITOTAKUUN MÄÄRÄAJOISSA

Terke 2009-725

Kiireellistä hoitoa tarvitessaan helsinkiläiset saavat tarvitsemansa kiireellisen hoidon välittömästi ympärivuorokautisesti toimivissa kaupungin ja HUSin päivystyspisteissä.

Hoitotakuu koskee kiireettömään hoitoon pääsyn odotusaikoja. Hoitotakuulainsäädännön voimaan tuloon vuonna 2005 liittyen Helsinki teki muuta maata selvästi suuremmat taloudelliset lisäresursoinnit.

Perusterveydenhuollossa yhteydensaanti terveysasemille toteutuu melko hyvin. Ruuhka-aikoina osa asiakkaista joutuu soittamaan terveysasemalle useita kertoja. Lain mukaisen välittömän yhteydensaannin terveyskeskuksen toimipisteisiin varmistaa terveyspalveluiden neuvontapuhelin (puh.(09) 10023), jossa terveyden- ja sairaanhoitajat vastaavat asiakkaiden kysymyksiin joka päivä ympäri vuorokauden. Helmikuussa 2009 keskimääräinen odotusaika asiakkaan soittaessa neuvontapuhelimeen oli 64 sekuntia ja vastausprosentti 90. Potilaan hoidon tarve arvioidaan yhteydenottotilanteessa tai tarvittaessa vastaanottokäynneillä 3 päivän kuluessa (laissa säädetty aika). Kiireettömään hoitoon pääsee terveysasemille 3 kuukauden sisällä (laissa säädetty aika).

Hammashuollossa potilaan hoidon tarpeen arvio tehdään yhteydenoton yhteydessä. Ensimmäinen vastaanottoaika annetaan viimeistään 6 kk päähän (laissa säädetty enimmäisaika). Potilaat, joilla tutkimuksessa todetaan kiireetön hoidon tarve, asetetaan hoitojonoon. Hoitojonossa 20.5.2009 oli 5 509 potilasta. Kukaan ei ole jonottanut hammashoidon hoitojonossa yli 6 kuukautta.

Terveyskeskuksen erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arvio tehdään lähetteen perusteella terveyskeskuksen sisätautien poliklinikoilla,

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

neurologian, fysiatrian ja geriatrisella muistipoliklinikalla ja hoitoon ottamisesta ilmoitetaan potilaalle kolmessa viikossa (laissa säädetty aika). sydäntutkimuksiin ja hoitoon pääsee 1 – 5 kuukaudessa (laissa säädetty enimmäisaika 6 kk), maha-suolikanavan tähystystutkimuksiin pääsee 2 – 5 kuukaudessa (laissa säädetty enimmäisaika 6 kk), diabetesvastaanotolle pääsee 1 – 3 kuukaudessa (laissa säädetty enimmäisaika 6 kk), fysiatrin vastaanotolle pääsee 2 kuukaudessa (laissa säädetty enimmäisaika 6 kk) neurologin vastaanotolle pääsee 5 kuukaudessa (laissa säädetty enimmäisaika 6 kk), geriatriselle muistipoliklinikalle pääsee 3 – 5 kuukaudessa (laissa säädetty enimmäisaika 6 kk). Tutkimuksiin pääsee edellä todettuakin nopeammin, kun lääkäri lähetteen perusteella arvioi sen tarpeelliseksi.

Psykiatriassa kaikki lähetteet arvioidaan 3 viikossa (laissa säädetty aika). Psykiatrisessa avohoidossa kiireetöntä arviointia tai hoitoa tarvitsevista potilaista annettiin ensimmäinen vastaanottoaika kaikille lain säätämässä ajassa ja näistä 88 % sai vastaanottoajan 3 viikon kuluessa lähetteen saapumisesta (laissa säädetty enimmäisaika 6 kk).

Kokonaisuutena voi siis todeta, että hoitotakuu toteutuu Helsingin kaupungin terveyskeskuksessa. Myös HUSin jonottajamäärät ovat murto-osa lähtötilanteessa vallinneesta. Vuoden 2005 alussa yli kuusi kuukautta jonottaneita helsinkiläisiä oli 7 147. Vastaava jonottajien määrä oli 31.3.2009 tilanteessa 134, joten yli kuusi kuukautta jonottaneiden määrä on siis vähentynyt murto-osaan lähtötilanteesta.

Terveyskeskus on viime vuosina kohdentanut kotihoitoon lisäresursseja, kuten myös päihde- ja mielenterveystyöhön. Perheneuvoloiden lastenpsykiatrinen toiminta siirtyi HUSiin vuoden 2008 alusta, missä yhteydessä tapahtui lastenpsykiatrian lisäresursointia aiempaan tilanteeseen verrattuna.

Pidemmällä aikavälillä pelkkä voimavarojen lisääminen ei riitä jonojen hallitsemiseen, vaan ennen kaikkea hoitoprosessien tehostamisen ja sovittujen hoitoindikaatioiden noudattaminen ovat keinoja vastata vaatimuksiin. Talousarvioesitykseen ei sisälly aloitteessa esitetyn mukaisia lisäyksiä. Sitoviksi laatutavoitteiksi ei myöskään ole asetettu hoitotakuulainsäädäntöä nopeampia määräaikoja.

Terveyskeskuksen talousarvioesityksen mukaan vuoteen 2012 mennessä selvitetään yhden terveysasemayksikön kilpailutusta kaupungin strategiaohjelman mukaan. Vasta selvityksen pohjalta voidaan ottaa kantaa mahdolliseen kilpailuttamiseen.

Em. perusteilla terveyslautakunta ei katso esitetyn suuruista määrärahojen lisäystä perustelluksi eikä esitä sitä vuoden 2010 talousarvioesityksessään.

Lisätiedot:
Lind Jussi, suunnittelupäällikkö, puhelin 310 42246

TERVEYSLAUTAKUNTA

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
http://www.hel.fi/terveyskeskus/

Puhelin
+358 9 310 5015

Faksi
+358 9 310 42504

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2009-471 11
Stn dnr
Saap./Anl. 01 -06- 2009

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE TALOUSARVIOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE LISÄMÄÄRÄRAHOJA LISÄHENKILÖKUNNAN PALKKAAMISEKSI YMPÄRISTÖKESKUKSEN YMPÄRISTÖTERVEYSYKSIKKÖÖNN

ESITTELIJÄ
./.

Yrjö Hakanen ja kolme muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 25.2.2009 talousarvioaloitteen, jossa he esittävät talousarvioon 2010 ja taloussuunnitelmaan 2010-2012 Helsingin ympäristökeskukselle miljoona euroa käytettäväksi lisähenkilökunnan palkkaamiseksi ympäristöterveysyksikköön Etelä-Suomen lääninhallituksen suositusten mukaisesti.

Aloitteessa todetaan, että "ympäristöterveyden haasteet ovat kasvaneet. Tämä koskee mm. elintarvikkeiden laadun ja terveellisyyden valvontaa. Helsingin ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikkö valvoo myös elintarvikelaitoksia kulutustavaroiden turvallisuutta ja EU-maista Helsingin kautta Suomeen tuotavien eläinperäisten elintarvikkeiden kuten liha-, maito- ja kalatuotteiden laatua niiden ensimmäisessä vastaanottopisteessä. Yksikön tehtäviin kuuluu myös eläinsuojelu.

Hallintokeskus on pyytänyt ympäristölautakunnan lausuntoa asiasta 28.5.2009 mennessä.

Ympäristölautakunta päätti antaa talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

Elintarvikevalvonnan henkilövoimavarat

Helsingissä on Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) laskelmien mukaan ollut elintarvikevalvonnassa riittämättömästi henkilöresursseja sinä aikana, kun selvityksiä on tehty vuodesta 1998. Evira on arvioinut, että vuonna 2004 ympäristökeskuksen elintarvikevalvontaan käytetyt henkilövoimavarat olivat 60 % minimitarpeesta ja vuonna 2005 vastaavasti 71 %. Vastaava luku koko maassa oli 80 %. Myös Eviran edeltäjä

Elintarvikevirasto on aikaisemmin kiinnittänyt Helsingin kaupungin huomiota kyseiseen seikkaan.

Etelä-Suomen lääninhallitus on tehnyt vuonna 2007 elintarvikevalvonnan vaatimusten mukaisuus-arvioinnin Helsingin osalta. Raportissa Helsingin elintarvikevalvonnan "suurimmaksi puutteeksi todetaan riittämättömät henkilöstövoimavarat. Voimavarojen puutteesta johtuen ei elintarvikevalvontaa voida suunnitella ja toteuttaa riskiperusteisesti vaan valvonta ohjataan resurssien mukaan, jolloin osa kohteista jää kokonaan valvonnan ulkopuolelle."

Henkilöresurssipula on edelleen lisääntynyt viime vuosina lainsäädännön uudistusten tuotua uusia tehtäviä ja edellyttäessä valvonnan parempaa laatutasoa. Vireillä oleva elintarvikelain muutos tuonee edelleen lisätehtäviä.

Kohteet ja tarkastukset

Helsingissä on noin 4500 elintarvikevalvontakohdetta, joihin tulisi Eviran arvion mukaan tehdä vähintään 8387 suunnitelmallista, maksullista elintarvikevalvontatarkastusta vuodessa. Nämä edellyttävät laskelmien mukaan 20 henkilötyövuotta. Lisäksi elintarvikevalvonta edellyttää runsaasti ei-suunnitelmallisia tarkastuksia, huoneistojen hyväksymisiä, ruokamyrkytysten selvityksiä, maahantuontivalvontaa jne. Tämän vuoksi Helsingissä kokonaistyöpanostarpeeksi voidaan arvioida 40-41 henkilötyövuotta. Näin ollen Helsingissä on Eviran arvioihin verrattuna noin 10-11 henkilötyövuoden vaje elintarvikevalvonnan henkilöresursseissa.

Helsingin elintarvikevalvonnalle on tyypillistä kiireellisten elintarvikkeisiin liittyvien valvontatoimien runsas määrä, jotka vähentävät suunnitelmalliseen valvontaan käytettävissä olevia voimavaroja. Vuonna 2008 selvitettiin 14 suurta ruokamyrkytysepidemiaa, 106 yksittäistä ruokamyrkytysepäilyä ja 14 muuta kiireellistä elintarvikkeisiin liittyvää vaaratilannetta.

Lainsäädäntö muuttunut ja edelleen muuttumassa

Elintarvikelainsäädäntö uudistui perusteellisesti vuonna 2006. Elintarvikevalvontaan koskevat EU-asetukset astuivat sellaisenaan voimaan 1.1.2006 ja uusi elintarvikelaki 1.3.2006. Elintarvikevalvonnan tulee olla riskiperusteista ja perustua valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallinen valvonta on maksullista, mikä on lisännyt merkittävästi tarkastuksille asetettuja laatuvaatimuksia.

Elintarvikehuoneistojen hyväksymisen nopeus ei täytä elintarvikelain vaatimuksia

Ympäristökeskuksessa ei toteudu lainsäädännön vaatimus elintarvikehuoneistojen hyväksymishakemuksen käsittelyajasta tai ennakkohyväksyntämenettelystä. Uuden elintarvikelain mukaan elintarvikehuoneistojen hyväksymismenettely muuttui ennakkohyväksyntämenettelyksi eli uuden elintarvikehuoneiston toimintaa ei lain mukaan voi aloittaa ilman hyväksyntää. Viranomaisen tulee tehdä päätös hakemuksesta 60 vrk kuluessa vireille tulosta, ellei esimerkiksi hakemuksen puutteellisuus edellytä pidempää käsittelyä. Ympäristöterveysyksikössä oli 3.4.2009 käsittelemättä 228 kpl elintarvikelain mukaisia hakemuksia, joista 60 oli tullut vireille vuonna 2007.

Ympäristölautakunta suhtautuu myönteisesti aloitteeseen ja esittää säädösten vastaisen tilanteen poistamiseksi ja helsinkiläisten elintarviketurvallisuuden vahvistamiseksi että aloitteen toimenpiteisiin ryhdytään heti kun kaupungin taloudellinen tilanne sen sallii.

Kirje kaupunginhallitukselle (PL 1, 00099 Helsingin kaupunki) pöytäkirjanote ympäristöterveysyksikölle.

Lisätiedot:
Pönkä Antti, ympäristöterveyspäällikkö, puhelin (09) 310 32010

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Lea Saukkonen
puheenjohtaja

Pirjo Moberg
vs. hallintosihteeri